insan • düşünce • kültür

insicam 56

Dünyanın Turnusol Kağıdı: GAZZE

Mustafa Özel: **Aksâ Tufanı Üçüncü Yılını Doldururken**

Şinasi Gündüz: **7 Ekim Aksâ Tufanı'yla Başlayan Sürecin Anatomisi**

İbrahim Özcoşar: **Üniversitelerde Siyonist Baskıyı Aşmak: Epistemik Aksa Tufanı**

Zahide Tuba Kor ile Aksâ Tufanı Üzerine

Leyla Al Arian ile Filistin, Kültür ve Medyayı Konuştuk

Muhammed Arif İnsan Vakfı'nın Gazze Çalışmalarını Anlattı

SAYI 56 • Ekim • 2025

Hilal Özder • Mahmud Derviş / Gazze Uğrunda Suskunluk • Suavi Kemal Yazgıç / Zulüm 1902'de Başladı • Ahmet Emin Dağ / Hakikati Kaybetmek ve Gazze Pusulası • Ahmet Hüsrev Çelik / 7 Ekim Sonrası Filistin Meselesinin Küreselleşmesi • Aslan Balcı / Gazze Soykırımı • Şehnaz Fındık İnan / Konvansiyonel Savaş ve Kaybolan İmaj İkileminde İsrail • Kemal Mansur / Herkes Gibi Çocuklarıma Ağlayamadım • Celil Bozkurt / Birinci Dünya Savaş'ında Osmanlı Ordusunda Görev Yapan Gazzeli Subaylar • Hüseyin Akın / Şiir Gazze'den Sonra Değil, Gazze ile Birlikte Yazılır! • Abdullah Koç / İzzeddin el-Kassam'ın Mirası: Fikir ve Aksiyon • Mustafa Eser / Cinayetten Beraat: Evde Kıyam • Öznur Görür Kısar / Gazze'nin Cennetteki İmarı • Mucahid Yıldız / Cihana İnsanlık Dersi Veren Gazze • Ömer Faruk Aydoğan / Zamanın Musab'ları: Gazze'nin Doktorları • Neslihan Vural / Kudüs İçin Ölmek Gazze İçin Yaşamak • Zübeyir Şekerci / Neyi Göz Ardı Ediyoruz? • Sevde Naz İnce / Bir Aşktır Aksâ • Nour Alhila / Aksa Tufanı Neslini Yetiştiren Kadın • Filistin Davası Bir Toprak Meselesi Değil II: Vahdettin Işık ile Özel Söyleşi • Elif Atabaş / Gazze Ablukası Ne Zaman ve Neden Başladı? • Betül Zeyrek / Kudüs: Taşlara Sinmiş Gözyaşı, Gözyaşlarında Asılı Kalmış Dua

GAZZE'YE
SICAK YEMEK

Açlıkla mücadele eden Gazze halkı
için **sıcak yemek** çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

İNSAN VAKFI
İNSAN EĞİTİMİ KÜLTÜR VE YARDIMLAŞMA VAKFI

insanvakfi.org.tr
ONLINE BAĞIŞ

0212 534 41 61
ÇAĞRI MERKEZİ

YEMEK BEDELİ
1 KİŞİ BEDELİ 250₺

insicam
insan • düşünce • kültür

İMTİYAZ SAHİBİ
İnsan ve Medeniyet Hareketi Adına
Kemal Özden

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Mustafa Özel

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Mehmet Bulayır

EDİTÖR
Şehnaz Fındık İnan

SON OKUMA
Reyhan Özsoy

KAPAK GÖRSELİ
Şifa Yaratılmış Küçüker

YAYIN KURULU
Ahmet Geçer
Cemal Balıbey
Ebubekir Dilekçi
Fatih Büyükkara
Haluk Nas
Mustafa Özel
Mehmet Bulayır
Raif Nas

ISSN: 2757-9271

GRAFİK UYGULAMA
Hanne Nur Özden

YAYIN TÜRÜ
Ayda bir yayınlanır.
Yerel Süreli Yayın.
Ücretsizdir.

Yazı ve reklamların içerik sorumluluğu sahiplerine aittir. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Dergimize, www.insicam.net adresinden erişebilirsiniz.

K*ahhâr*, *Kadîr* ve *Müntakım* olanın adıyla.

Kıymetli okuyucularımız, yine yeni bir özel sayıyla karşınızdayız. Geçen yıl geleneğimizi bozduk ve Aksâ Tufanı münasebetiyle iki özel sayı çıkardık. Bildiğiniz üzere her yıl bir özel sayı yayınlıyoruz. Ancak 7 Ekim 2023 Cumartesi günü başlayan Aksâ Tufanı'ndan dolayı 44. sayımızı (Ekim 2024) da özel sayı olarak çıkarmıştık. Mart ayındaki Aliya İzzetbegoviç Özel Sayısı'ndan sonra bu, ikinci özel sayımız olmuştu.

Bu yıl da aynı münasebetle, bir Gazze Özel Sayısı daha yapalım istedik. Çünkü biz kardeşliği önemsiyoruz. Çünkü biz Müslüman kardeşlerimize değer veriyoruz. Çünkü biz Müslümanın derdini, kendi derdi olarak bilenlerdeniz. Çünkü biz zulme karşıyız. Çünkü biz dünyada herkes için huzur ve adalet istiyoruz. Kasım 2024'ten bugüne kadar hemen hemen her sayımızda Aksâ Tufanı'na yer verdik, Aksâ Tufanı'ndan söz ettik. Aksâ Tufanı, hep gündemimizin ilk maddesi olarak kaldı. Çünkü bu operasyonu önemsedik, elimizden geldiği kadar herkesin önemsemesi için de çaba sarf ettik. Şuna inanıyorduk: Bu operasyon, tarihte bir ilkti ve terör devletinin, siyonazilerin ve işbirlikçilerinin iç yüzü, sahte yüzü ilk kez bu kadar açık edilmişti. Zalimi ve zulmü bizim bilmemiz yetmiyordu. Dünya âlemin bunu öğrenmesi gerekiyordu. Siyonistler yıllarca mazlum rolü oynamışlar, bunu insanlara yutturmayı başarmışlardı. Ayrıca bütün dünyayı askeri, istihbari, teknolojik olarak alt edilemez, baş edilemez bir devlet olduklarına inandırmışlardı. Aksâ Tufanı, işte bu algıyı yıktı ve olguyu herkesin gözlerinin önüne serdi: Terör devleti görüldüğü gibi değildi. HAMAS, İzzeddin Kassâm Tugayları IDF'nin, MOSSAD'ın, terör devletinin güvenlik birimlerinin altından girip üstünden çıkmışlar, onları kevgire çevirmişlerdi.

Herkes şok içindeydi. Nasıl olmuştu da havasından yanına varılmayan terör devleti perperişan olmuştu? Bu sorunun cevabını askeri, siyasi uzmanlar, stratejistler arayadururken dünya her gün, an be an siyonazilerin vahşetine, bütün boyutlarıyla tanık oluyordu. Ve vicdanlar ayağa kalkıyordu. Şunu net olarak söylemek lazım: Yakın dönem tarihi, *Aksâ Tufanı'ndan Önce* ve *Aksâ Tufanı'nda Sonra* olarak ikiye ayrılacak. Ömrü olan bunu görecek.

Vicdanların ayağa kalkmasının en somut göstergesi, Küresel Sumûd Filosu'ydu. Sizler bu yazıyı okuduğunuzda filo, Gazze'ye ulaştırmak için gemilere yüklediği insanî yardımları muhtemelen terör devletinin eşkıyalığı, korsanlığı, hukuk tanımazlığı ve vahşiliği sebebiyle ulaştıramamış olacak. Ama bütün bir insanlık olarak biliyoruz ki, terör devleti, siyonaziler, yandaşları, işbirlikçileri ve destekçileri kaybetti. Çünkü onlar insanlığın karşısında konumlanmışlardı, kitaplarında adalet, ahlak, hak hukuk yazmıyordu.

Aksâ Tufanı'nın ikinci yılında şehîdler kervanına yeni katılanlar oldu: Salih Ârûrî, İsmail Heniyye, Yahya Sinvâr ve daha birçokları. Terör devleti geçtiğimiz ay, içlerinde Halid Meşal'in de bulunduğu HAMAS'ın tepe kadrosuna, barış görüşmeleri için bulundukları Katar'da saldırıda bulundu. Gafiller suikastlarla direnişi yok edeceklerini sanıyorlar. Elbette yanılıyorlar. Kassâm Tugayları'nın sözcüsü Ebû Ubeyde'nin, operasyonun ikinci yılına girmesi münasebetiyle 7 Ekim 2024 günü yaptığı konuşmadaki şu sözlerinin altını, kalınca çizelim:

"Eğer suikastlar gerçekten bir zafer olsaydı, direniş bundan 90 yıl önce, Şeyh İzzeddin Kassâm'ın Cenin›in Ya'bad ormanlarında şehit edilmesiyle çoktan sona ermiş olurdu. Ve eğer suikastlar zafer getirseydi, HAMAS ve Kassâm Tugayları'nın kurucu öncülerinden birinin suikastından 20 yıl sonra, Aksâ Tufanı gibi bir operasyon asla gerçekleşmezdi."

Tarihimiz, şehîdler tarihidir. Dünden bugüne şehîdlerle geldik. Bugünden yarına da şehîdlerle gideceğiz. Bu vesileyle başta, Filistin ve Gazze'dekiler olmak üzere İslam'ın bize ulaşmasında kanını veren bütün şehîdlerimize Allah'tan rahmet niyaz ediyor, bizlere şefaatçi olmalarını diliyoruz.

Kasım sayımızda buluşmak ümidiyle, *Kahhâr*, *Kadîr* ve *Müntakım* olana emanet olunuz.

Mustafa ÖZEL
Genel Yayın Yönetmeni

İÇİNDEKİLER

05 *Çizgi* Hilal ÖZDER

06 *Aksâ Tufanı Üçüncü Yılını Doldururken*
Mustafa ÖZEL

10 *Gazze Uğrunda Suskunluk*
Mahmud DERVİŞ
Çeviren: İbrahim DEMİRCİ

14 *7 Ekim Aksâ Tufanı'yla Başlayan Sürecin Anatomisi*
Şinasi GÜNDÜZ

20 *Zulüm 1902'de Başladı*
Suavi Kemal YAZGIÇ

22 *Hakikati Kaybetmek ve Gazze Pusulası*
Ahmet Emin DAĞ

24 *Zahide Tuba Kor ile Aksâ Tufanı Üzerine*
İNSİCAM

30 *Üniversitelerde Siyonist Baskıyı Aşmak: Epistemik Aksâ Tufanı*
İbrahim ÖZCOŞAR

34 *7 Ekim Sonrası Filistin Meselesinin Küreselleşmesi*
Ahmet Hüsrev ÇELİK

38 *Gazze Soykırımı*
Aslan BALCI

44 *Konvansiyonel Savaş ve Kaybolan İmaj İkileminde İsrail*
Şehnaz FINDIK İNAN

48 *Herkes Gibi Çocuklarıma Ağlayamadım*
Kemal MANSUR

52 *Leyla Al Arian ile Filistin, Kültür ve Medyayı Konuştuk*
Röportaj: Mehmet YETİM

54 *Birinci Dünya Savaş'ında Osmanlı Ordusunda Görev Yapan Gazzeli Subaylar*
Celil BOZKURT

58 *Şiir Gazze'den Sonra Değil, Gazze ile Birlikte Yazılır!*
Hüseyin AKIN

60 *İzzeddin el-Kassam'ın Mirası: Fikir ve Aksiyon*
Abdullah KOÇ

64 *Cinayetten Beraat: Evde Kıyam*
Mustafa ESER

68 *Gazze'nin Cennetteki İmarı*
Öznur GÖRÜR KISAR

70 *Aksâ Tufanı Neslini Yetiştiren Kadın*
Nour ALHİLA

74 *Gazze: Batı Vicdanının Yeniden Dirilişi ya da Zalimler İçin Yaşasın Cehennem!*
Mülayim Sadık KUL

80 *Cihana İnsanlık Dersi Veren Gazze*
Mucahid YILDIZ

82 *Zamanın Musab'ları: Gazze'nin Doktorları*
Ömer Faruk AYDOĞAN

86 *Kudüs İçin Ölmek Gazze İçin Yaşamak*
Neslihan VURAL

92 *Neyi Göz Ardı Ediyoruz?*
Zübeyir ŞEKERCİ

94 *Bir Aşktır Aksâ*
Sevde Naz İNCE

100 *Muhammed Arif İnsan Vakfı'nın Gazze Çalışmalarını Anlattı*
İNSİCAM

104 *Filistin Davası Bir Toprak Meselesi Değil II: Vahdettin Işık ile Özel Söyleşi*
Röportaj: Nour ALHİLA

110 *Gazze Ablukası Ne Zaman ve Neden Başladı?*
Elif ATABAŞ

114 *Kudüs: Taşlara Sinmiş Gözyaşı, Gözyaşlarında Asılı Kalmış Dua*
Betül ZEYREK

Çizgi: Hilal Özder

Aksâ Tufanı Üçüncü Yılını Doldururken

Mustafa ÖZEL
Prof. Dr., FSMVÜ

Tarih kargaşalarla, karmaşalarla, savaşlarla doludur. Bunlar için her şey bir sebep olabilir. Ama merkezde duran ve asla değişmeyen bir hakikat vardır: Çıkar. İnsan ve toplum için kendi çıkarı söz konusu olduğunda, orada maalesef hak, hukuk, adalet, insaf, merhamet gibi değerler ve kavramlar hemen devre dışı kalır. Artık egemen olan kan, gözyaşı, cinayet, katliam, zulüm, işkence gibi insanlık dışı, insanlık karşıtı kavramlardır. Bütün bu olumsuzlukları ortadan kaldıracak, adaleti, merhameti, hukuku inşa edecek tek bir kurum vardır: *Din*.

Evet, çözüm sadece *din*dir. Ancak çözümün "sadece din" oluşu, öncelikle onun "doğru anlaşılması"na bağlıdır. Dinin insan ve toplum hayatında etkin ve baskın olması, yanlış anlaşıldığı takdirde, olağanüstü kötü sonuçlar doğuracağı da kaçınılmazdır.

Din kadar olmasa da insan ve toplum hayatında etkin olan başka bir konu da, tarihtir. İnsanlar ve toplumlar tarihleriyle, kültürleriyle gelenekleriyle var olurlar; bunlarla varlıklarını sürdürürler. Tarih tecrübedir, okuldur, ruhtur. Tarihi dikkate alan hata yapmaz, yanlışa düşmez, geleceğini sağlam temeller üzerine inşa eder.

Biz Müslümanlar her şeyin olduğu gibi zamanın ve mekânın da sahibinin Allah olduğuna inanırız. O'nun dışında ne varsa O'nundur: insan, melek, su, toprak, yıldızlar, galaksiler, zaman, mekan. İnsanı yaratmış, insan orada yaşasın diye mekân ve zamanı da var etmiştir. Peygamberler, kitaplar göndermiştir; varlığından haberdar etmiştir, uluhiyyetini ve vahdaniyyetini bildirmiş, biz kullarından ubudiyyet istemiştir.

Kur'an-ı Kerim'den öğrendiğimiz kadarıyla kendilerine en çok peygamber gönderilen millet, İsrailoğullarıdır, Yakup peygamberin soyundan gelenlerdir. Buna bazı sebepler söylenebilir. Belki tek bir cümle yeterli olabilir onları anlamak için: "Zor bir topluluktur Yahudiler." Peygamberleri öldürmüşler, peygamberleri yalnız bırakmışlar, Allah'ın kutlu elçilerine ellerinden gelen bütün zorlukları çıkarmışlardır. Kur'an'da onların anlatıldığı ayetlere bakmak, ilgili kıssaları okumak onların ruh halini, davranış psikolojisini anlamamızı kolayca sağlar. Peygamber Efendimize yaptıklarını da hatırlarsak, onların tutum ve davranışlarının, belli bir zaman ve mekânla sınırlı olmadığını daha iyi anlamış oluruz.

Yahudilerin tarihlerinde belli dönüm noktaları vardır: Hz. Musa'nın onları Mısır'da kölelikten kurtarması, Süleyman'ın Birinci Tapınak diye bilinen mabedi inşa etmesi ve ardından Babil kralı Buhtunnasr'ın burayı yıkıp onları sürgüne göndermesi (sürgün dönemi, dokuz asırdan fazla sürmüştür), İkinci Tapınak'ın inşası ve ardından Bizanslılar tarafından yıkılması ve Yahudilerin Filistin'den dağılıp gitmeleri, Orta Çağ'da Hristiyanların Yahudilere yaptığı zirveye varan zulümler (İspanya sürgünü), emansipasyon (Yahudilere yaşadıkları ülkede diğer vatandaşlara tanınan hakların tanınması) süreci (Avrupa'da Yahudilerin vatandaş olma hakkı kazanmaları), siyonizm düşüncesinin ortaya çıkışı, II. Dünya Savaşı'nda, iddiaya göre, 6 milyona yakın Yahudi'nin Nazi Almanyası tarafından öldürülmesi ve söz konusu savaş bitince 1948'de terör devletinin kurulması.

Bu kısa tarihi bakış bize, az önce söylediğimiz cümleyi tekrar ettiriyor: "Zor bir topluluktur Yahu-

Din kadar olmasa da insan ve toplum hayatında etkin olan başka bir konu da, tarihtir. İnsanlar ve toplumlar tarihleriyle, kültürleriyle gelenekleriyle var olurlar; bunlarla varlıklarını sürdürürler. Tarih tecrübedir, okuldur, ruhtur. Tarihi dikkate alan hata yapmaz, yanlışa düşmez, geleceğini sağlam temeller üzerine inşa eder.

diler." Bu sebepten gittikleri her yerde sorun olmuşlar ve sürülmüşlerdir. Az önceki paragrafı terör devletinin 1948'te kurulması cümlesiyle bitirmiştim. Tabii bu kuruluşun, tarihsel bir arka planı var. Bunu emansipasyonla başlatabiliriz. Deyim yerindeyse, Hristiyanlar onları "adam yerine koymaya" başlamışlardır. Burada başta Osmanlı Devleti olmak üzere, tarihte İslam coğrafyasında güllük gülistanlık denebilecek bir ortamda yaşadıklarını belirtelim. "Sorun" çıkarmadıkları sürece, "sorun" olarak görülmemişlerdir.

Siyonizm düşüncesinin ortaya çıkmasıyla (1890, kavramın isim babası Nathan Birnbaum'dur), deyim yerindeyse, onlara rahat batmıştır. Kavramın ortaya geç çıkmasıyla birlikte, 1850 sonrasında Yahudiler arasında Filistin'e dönme tartışmaları başlamıştır. Yahudilerin Filistin'de bir devlet kurma fikri, yuvarlak hesap, 100 yılda gerçekleşmiştir. Bunu şunun için söylüyorum: Aksâ Tufanı'nı anlamak için öncesini, 100 yıl kadar öncesini bilmek ve anlamak gerekiyor. Böyle bir bilgi ve kabiliyetiniz yoksa söylediğiniz her şey havada kalır.

Osmanlı Devleti'nin 9 Aralık 1917'de Kudüs'ten çıkmasıyla birlikte Filistin'de yaşayanlar için kâbus dolu günler başlamıştı. Siyonistlerin Osmanlı'dan, özellikle II. Abdülhamid zamanında Filistin'den toprak satın alma çabaları boşa çıkmıştı. Ancak buna rağmen Avrupa'dan Yahudi göçü bir biçimde gerçekleşmiştir (Aliyah). Osmanlı sonrasında, İngiliz manda idaresi döneminde Yahudiler, siyonistler hem sayısal hem de nüfuz olarak çok artmışlardır. 14 Mayıs 1948'te kurulacak olan terör devletinin bütün alt yapısı, mezkûr manda idaresi zamanında hazırlanmıştır.

Burada bir hususa dikkat çekmek gerekiyor. Yahudilerin ve siyonistlerin Filistin'e göç etmeleriyle birlikte, bunlar arasında, terör devletinin kuruluşuna kadar faaliyetleri devam eden terör örgütleri kurulmuştur. Bunlar arasında zamanla bölünmeler meydana gelmiş, kimisi kimisini ılımlı bulmuş, Filistinlilere yeterince sert davranmamakla suçlamıştır. Osmanlı Devleti daha ayaktayken iki örgüt çıkmakta karşımıza: 1907'de kurulan Bar Giora ve 1909'da kurulan Hashomer. Ukrayna kökenli siyonistlerin kurduğu ilk örgütün kurucuları arasında, terör devletinin kurucusu ve ilk başbakanı David Ben-Gurion ile İzak Ben-Zvi vardır. Bu ve daha sonra kurulacak olan bütün terör örgütleri, terör devletinin üst yöneticilerini oluşturmuşlardır. İngiliz manda idaresi altında örgütlerin çeşitlendiği ve sayısının arttığı görülmektedir. Bu bağlamda ilk önce sayılması gereken, Haganah'tır. Bu, siyonistlerin en büyük silahlı örgütüdür. Terör devletinin ordusu IDF'nin temelini bu örgüt oluşturmuştur. Haganah'tan, yeterince sert olmadığı için ayrılan Irgun ise saldırganlığıyla öne çıkıyordu. En bilinen eylemi, İngilizlerin yönetim karargâhı olan 22 Temmuz 1946'daki King David Oteli saldırısıydı. Bu saldırıda 91 kişi ölmüştü. Lehi, Irgun'dan daha radikal bir gruptu. 9 Nisan 1948'de Kudüs yakınlarındaki Deir Yasin köyüne yapılan ve 100'den fazla Müslümanın öldüğü saldırı, bu iki örgütün Irgun ve Lehi'nin ortak eseriydi. Nekbe (Büyük Felaket), bu katliam sonrasında gerçekleşti. Irgun'un

lideri Menaham Begin'in daha sonra başbakan olduğunu da söyleyelim.

Burada dikkati çeken bir nokta var: Terör devletinin, 41 yıllık bir terör geçmişi. Terör üzerine inşa edilen bir yapı, terörle ayakta durmaya çalışıyor. Bunun en temel iki göstergesi var: İlki, bölgede sürekli artan bir siyonist göç ve nüfus artışı; diğeri buna bağlı olarak terörle alan genişletmek, toprak elde etmek, nüfuz alanı oluşturmak. Bu husus 14 Mayıs 1948'de geçerliydi, bugün de geçerli. Bu devleti kuranlar, onu bugüne getirenler silahtan, güçten, kuvvetten, sopadan başka bir şeyden anlamayanlardır. Bugün Filistin'de, dolayısıyla Orta Doğu'da ve dolayısıyla dünyada bir barış olacaksa, bütün bir insanlık olarak huzur içinde yaşayacaksak terörle var olan ve terörle varlığını sürdüren bu cinayet şebekesinin ortadan kaldırılması, sadece Müslümanların değil bütün insanlığın boynuna borçtur.

***

7 Ekim 2023 Cumartesi günü ne oldu? Neden oldu? Gerek var mıydı? Geçen iki yıl içinde Gazzelilerin yaşadıklarına baktığımızda olumlu şeyler söylemek mümkün mü? Gazzelilerin maddi ve manevi kayıplarına değdi mi bu operasyon? Gazzeliler ne kazandı bu harekâttan?

Bence bunlar, tuzak sorular. Sağlıklı düşünmeyi ve dolayısıyla sağlıklı değerlendirme yapmaya mâni olan sorular. "Hariçten gazel okuyan" sorular. Hadiseye "karşıdan bakan" zihinlerin soruları. Herhangi bir olayı -ister toplumsal olsun ister ekonomik isterse kültürel- anlamak için soru sormak elzemdir. Soru sormak, meseleyi anlamanın önemli anahtarlarındandır. Ama bu sorular uygun sorular değil.

Filistin bir bütün olarak yüz yıldır her gün maddi ve manevi baskı altında yaşıyor. Filistinliler onlarca yıldır her gün tacize uğruyor, işyerleri basılıyor, evleri yıkılıyor, tarlaları tarumar ediliyor, yaşadıkları şehirde, köyde, mahallede, sokakta hareket alanları daraltılıyor. İş kurmak, ticaret yapmak, ziraatla uğraşmak gibi sosyo-ekonomik faaliyetler gittikçe kısıtlanıyor. Özellikle Gazze'de birçok insan göçmendir ve BM'in ilgili kuruluşlarının yardımıyla yaşamaktadır. Gazze dışında, Batı Şeria'da bir yerden bir gitmek başlı başına büyük bir sorundur. Kontroller, kontroller, kontroller... Gazze zaten kuşatma altındadır. Bir yere çıkma imkânı yoktur. Batı Şeria'da Ayrım Duvarı diye Çin Seddi gibi ucube bir beton yığını var. Bu duvarın bölgede coğrafi, zirai, sosyal ve psikolojik etkilerini anlatmaya kitap yetmez.

Filistin'de yaşanan zorluklar, baskılar, tutuklamalar, cinayetler anlatmakla bitmez. Daha önemlisi ne biliyor musunuz kıymetli okuyucular, dünyanın bütün bu olan biteni bilmemesi, daha da kötüsü tersinden, yanlış bilmesi. Onca mağdurluğa, onca mahkûmluğa, onca terk edilmişliğe rağmen mağdur, mahkûm ve terk edilmiş olduğunuzun bilinmemesi. Dünya medyası Filistin söz konusu olduğunda açık ara siyonizm yanlısıdır. Topraklarını adım adım, metrekare metrekare her gün işgalcilerin ele geçirdiği bir memleketin insanı ne yapar? Her gün onlarca şehit veren bir şehrin insanı ne eder? Keyfi tutuklamalarla evlatları, babaları süresiz yeri bilinmeyen hapishanelerde çürüyen dedeler, nineler ne yapar? Sokağa çıkan, okula giden çocuğunun HAMAS'çı diye tutuklanması endişesiyle akşama kadar yüreği ya analar ne haldedir?

Bence Gazzeliler iyi ki Aksâ Tufanı Operasyonu'nu başlattı. Yoksa onların bu kadar dirençli, sabırlı, kahraman olduğunu nereden bilecektik? Bütün dünya, 7 Ekim 2023 Cumartesi gününe kadar görülmesi istenmeyen, gösterilmek istenmeyen o felaketi gördü. İşte o görüş, insanlığı ayağa kaldırdı. Müslümanlar başta olmak üzere dünyanın gözünde İsrail miti, her şeye gücü yeten, her türlü başarıya imza atma kabiliyetine sahip olduğu vehmedilen İsrail algısı çöktü. Daha ne olsun!

Yazıyı bitirmeden bir hususa daha temas etmek isterim. Batının insanlığa yaptığı büyük kötülüklerden biri, başarıyı maddi değerlerle, dünyayla sınırlamaktır. Bu düşünce ve bakış açısıyla bakıldığında, tarihte başta peygamberler olmak üzere bütün iyi insanlar kaybetmiştir. Çünkü maddi ve dünyevi bir başarı kazanamamışlardır. Öyleyse sen, kaybedensin. İşte burada bizi avlamaktadır batı ve onun yandaşları. Biz başarıyı ve zaferi, Allah'ın rızasını elde etmekte görmekteyiz. Bu uğurda canımız, malımız, evladımız, anamız babamız feda olabilir. Can da, mal da, evlat da, ana da, baba da, kısacası her şey O'nundur, Allah'ındır. Öldürülen Zekeriya ve Yahya peygamberler kaybetmediler, Hz. Hamza kaybetmedi, Ulubatlı Hasan kaybetmedi. Dolayısıyla İzzeddin Kassâm da kaybetmedi, Yahya Sinvâr da. Adlarını bilmediğimiz binlerce, yüzbinlerce şehîd adayı da kaybetmeyecek. Çünkü şehîdler kaybetmezler, onlar diridirler. Sadece biz bilmeyiz.

Yazının başında, doğru ve sağlam din ve tarih algısından bahsettik. Yahudilerin bozuk, yanlış ve gerçek dışı din ve tarih algıları, onları ve dünyayı bu hale getirdi. Allah katında hakiki din olan İslam'ın mensupları, tarihi ve tarihi tecrübeyi dikkate aldıklarında, dünyayı yeniden yaşanır hale getireceklerdir.

Ne mutlu onlara!
Selam olsun onlara!

Gazze Uğrunda Suskunluk

Mahmud DERVİŞ

Çeviren: İbrahim DEMİRCİ

Aşağıdaki metin, Mahmud Derviş'in, ölümünden yedi yıl sonra yayımlanan Yevmiyyâtü'l-huzni'l-'âdî (Sıradan Hüzün Günlükleri) adlı kitabının 126-129. sayfalarından çevrilmiştir (Mahmud Derviş Vakfı, Ramallah, 2015).

Metnin yazıldığı tarihi bilmiyoruz. Fakat 9 Ağustos 2008'de aramızdan ayrılışından önceki günlerden, haftalardan, aylardan birinde kaleme alındığını söyleyebiliriz. Şairin sözünü ettiği "dört yıl", Siyonist çetenin 2005 Ağustos-Eylül aylarında Gazze'den Yahudi yerleşimcileri çekme uygulamasına işaret ediyor olmalı. Yerleşimciler çekildikten sonra Siyonist çete, Gazze'ye daha şiddetli bir pervasızlıkla saldırmaya başladı. Bu pervasızlık 7 Ekim 2023'ten sonra katlanarak arttı ve bütün insanlığı utandıracak bir vahşet sergisine yol açtı. Mahmud Derviş'in 17 yıl önce yaptığı yorumlar, maalesef bugün de geçerli. İnsanlığın acı, acıklı, acıtıcı, apaçık gerçekliği!

Dört yanını mayınlar sarıyor ve patlıyor. Bu ne ölümdür ne intihar.
Bu, Gazze'nin üslûbudur, yaşamaya lâyık olduğunu duyurmak için.
Dört yıldan beri Gazze'nin eti şarapnel parçaları hâlinde uçuşuyor.
Ne sihirdir bu, ne keramet.

Gazze'nin silahıdır bu: kalıcılığını korumak için, düşmanın kıyıcılığını durdurmak için.

Dört yıldan beri sadece Gazze'de hayalleriyle neşeleniyor düşman, zamanla flörtüne sarılıyor. Çünkü yakınlarının uzağında Gazze, düşmanlarıyla yapışık; çünkü bir adadır Gazze. Ne zaman bir patlama olsa —patlama yetmez ki Gazze'ye— düşmanın suratı parçalanıyor, hayalleri kırılıyor, zamandan hoşnutluğu tersyüz oluyor.

Çünkü başka bir şeydir Gazze'de zaman.

Çünkü nötr bir unsur değildir Gazze'de zaman.

Zaman, insanları orada düşüncenin soğukluğuna sevk etmez de patlamaya ve hakikatle çarpışmaya sevk eder. Orada zaman, çocukları hemencecik yaşlılığa taşır ve yine onları, düşmanla ilk karşılaşmalarında, yetişkin erkeklere çevirir. Gazze'de zaman bir rahatlama değildir; alev almış öğle vaktinin baskınıdır. Gazze'de değerler çeşitlenir... çeşitlenir... çeşitlenir. İşgale uğramış insanın biricik değeri, işgale karşı direnişinin uzunluğundan ibarettir. Bu, oradaki yegâne yarışmadır. Gazze bu soylu ve sağlam değeri tanımanın tiryakisi olmuştur. Gazze bunu ne kitaplardan öğrenmiştir, ne hızlı öğrenim kurslarından, ne yüksek sesli megafonlardan, ne de marşlardan. Bunu sadece tecrübesinden öğrenmiştir Gazze. Reklam ve gösteri/ş içermeyen eyleminden öğrenmiştir.

Gazze, silahlarıyla da, devrimciliğiyle de, dengeciliğiyle de böbürlen-

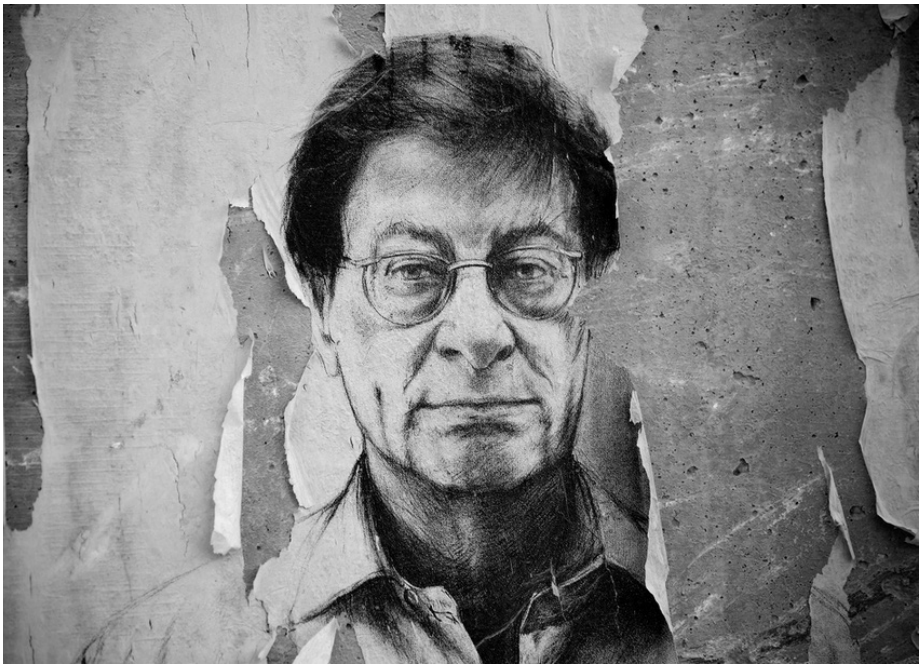

mez. Acı etini sunar o, iradesiyle iş görür, kanını döker.

Nutuk çekme becerisi göstermez Gazze. Gazze'nin gırtlağı yoktur. Derisinin gözenekleridir konuşan: damar, kan ve yangınlar olarak.

Düşmanın öldüresiye nefreti bundandır. Suça saplanacak kadar korkması bundan, Gazze'yi denizin içinde, çölün içinde, kanın içinde boğmaya çabalaması da bundan.

Yakınlarının ve dostlarının zaman zaman kıskançlığa ve korkuya varan çıkarımlarla Gazze'yi seviyor olmaları da bundandır. Çünkü Gazze, düşmanları için de dostları için de eşit derecede yabanıl bir ders, yükselen bir örnektir.

Şehirlerin en güzeli değildir Gazze.

Gazze'nin kıyıları öteki Arap şehirlerinin kıyıları kadar mavi değildir.

Onun portakalı, Akdeniz havzasındaki en güzel portakal değildir.

Şehirlerin en zengini değildir Gazze.

(Balık, portakal, kumlar ve rüzgârın terk ettiği çadırlar; kaçak mallar, müşterisine satılan silahlar...)

Şehirlerin en yükseği değildir o. En büyük şehir de değil. Fakat o bir toplumun tarihiyle aynı ağırlığı taşıyor. Çünkü o, düşmanlarının gözünde çirkinlik, yoksulluk, kötülük, terslik bakımından en baskın olanımız. Çünkü o, düşmanın rahatını ve kimyasını bozma kudreti en güçlü olanımız. Çünkü o, onların kâbusu. Çünkü o, mayınlı portakal. Çocuklarında çocukluk yok onun, yaşlılarında ihtiyarlık yok. Arzularından arınmıştır kadınları. İşte bundan dolayı Gazze, en güzelimiz, en temizimiz, en zenginimiz ve sevilmeye en çok lâyık olanımız.

Onun şiirlerini ararken haksızlık ediyoruz. Gazze'nin güzelli-

Gazze bunu ne kitaplardan öğrenmiştir, ne hızlı öğrenim kurslarından, ne yüksek sesli megafonlardan, ne de marşlardan. Bunu sadece tecrübesinden öğrenmiştir Gazze. Reklam ve gösteri/ş içermeyen eyleminden öğrenmiştir.

ğini bozmayınız. Onun içindeki en güzeli, düşmana karşı kasidelerle zafer kazanmaya kalktığımız vakit, şiirin uzağındadır. Kendimize inandık, düşmanın şarkı söylememize izin verdiğini gördüğümüzde sevindik. Sonra bıraktık, zaferi o kazansın. Sonra dudaklarımızda kuruttuk kasideleri. Sonra bir de gördük ki düşman, şehirlerini, kalelerini, caddelerini kurma işini tamamlayıvermiş.

Gazze'yi bir efsaneye dönüştürdüğümüz zaman haksızlık ediyoruz. Çünkü biz, onun direnen, yoksul ve küçük bir şehirden fazla bir şey olmadığını keşfettiğimizde çirkin buluyoruz onu. "Onu bir efsane kılan şey nedir?" diye kendimize sorduğumuz zaman, bütün aynalarımızı kırıp—onurumuz varsa— ağlayacağız. Yahut kendi benliklerimize başkaldırmayı reddedersek, lanetleyeceğiz onu.

Gazze'yi bir efsaneye dönüştürdüğümüz zaman haksızlık ediyoruz. Çünkü biz, onun direnen, yoksul ve küçük bir şehirden fazla bir şey olmadığını keşfettiğimizde çirkin buluyoruz onu. "Onu bir efsane kılan şey nedir?" diye kendimize sorduğumuz zaman, bütün aynalarımızı kırıp—onurumuz varsa— ağlayacağız. Yahut kendi benliklerimize başkaldırmayı reddedersek, lanetleyeceğiz onu.

Gazze'yi yüceltirsek ona haksızlık ederiz. Zira ona duyduğumuz hayranlık, bizi onu bekleme sınırına sürüklüyor. Oysa Gazze bize gelmeyecek. Gazze bizi özgürleştirmeyecek. Gazze'nin ne atları var ne uçakları... Ne sihirli değneği var Gazze'nin, ne başkentlerde ofisleri.

Kendisini kurtaracak Gazze: bizim sıfatlarımızdan, dilimizden, aynı anda kendi baskıncılarından da. Onunla buluştuğumuz zaman —bir rüya —belki de bizi tanımayacak o. Çünkü ateşin çocuklarındandır Gazze; bizse, beklemenin ve vatan için ağlamanın çocuklarındanız.

Doğrusu, Gazze'nin özel koşulları, özgün devrimci gelenekleri var. (Çözelim diye değil, çözümleyelim diye söylüyoruz bunu.)

Fakat onun sırrı, bir bilmece değildir: Onun direnişi, ne istediğini —düşmanı kendi giysilerinden uzaklaştırmayı istiyor— bilen bir halkla kaynaşmıştır. Orada direnişin halklarla bağı, derinin kemikle bağıdır; öğretmenin öğrenciyle bağı değil.

Gazze'de direniş bir göreve dönüşmedi.

Gazze'de direniş bir kuruma da dönüşmedi.

Hiç kimsenin vesayetini kabul etmedi; yürüyüşünü falanın imzasına, filanın mührüne bağlamadı.

Çoğu zaman onun adını, resmini, güzel konuşmasını bilmemizi bile umursamadı. Haber başlığı olmayı da, fotojenik olmayı da onaylamadı. Kamera objektifleri için hazırlık yapmadı, yüzüne gülücük macunu sürmedi.

Ne o istiyor bunu... ne de biz istiyoruz.

Gazze'nin yarası bir nutuk kürsüsüne, bir hutbe minberine dönüşmedi. Gazze'nin güzelliklerinden biri de onun hakkında çok konuşmayışımız; kadıncıl şarkılarımız arasında onun düşlerinin dumanını koklamayışımızdır.

Bundan dolayı, Gazze simsarlar için zararla biten bir ticaret oluyor. Bundan dolayı, hiçbir Arap'ın değerini bilmediği ahlaki ve manevi bir hazineye dönüşüyor o.

Seslerimizin Gazze'ye ulaşmıyor olması da Gazze'nin güzelliklerindendir. Onu meşgul edecek bir

şey olmuyor böylece. Pençesini düşmanın yüzünden çevirecek bir şey olmuyor böylece.

Ayın doğu yüzünde yahut, keşfedildikten sonra Mars'ın batı yüzünde inşa edilecek Filistin devletinin bir yönetim biçimi yoktur; Millet Meclisi koltuklarının dağıtılma yolu da yoktur. Gazze'yi uğraştıracak bir şey yok. Reddin derdine düşmüş o. Açlığın ve reddin. Susuzluğun ve reddin. Evsizliğin ve reddin. İşkencenin ve reddin. Kuşatmanın ve reddin. Ölümün ve reddin.

Düşmanlar Gazze'ye karşı zafer kazanmıştır. (Coşkun deniz, ufacık bir adaya karşı zafer kazanmıştır.)

Bütün ağaçlarını kesmiştir.

Kemiklerini kırmıştır.

Çocuklarının ve kadınlarının parçalanmış cesetleri arasında tanklarını gezdirmiştir. Onları denizin, kumun ve kanın içine fırlatmıştır.

Amma:

Yalanları tekrarlamayacaksın.

Gazze'ye "Evet" demeyeceksin.

Patlamalar içinde kalmaya devam edeceksin.

Bu ne ölümdür ne intihar. Bu, Gazze'nin üslûbudur, yaşamaya lâyık olduğunu duyurmak için.

Çizgi: Hasan Aycın

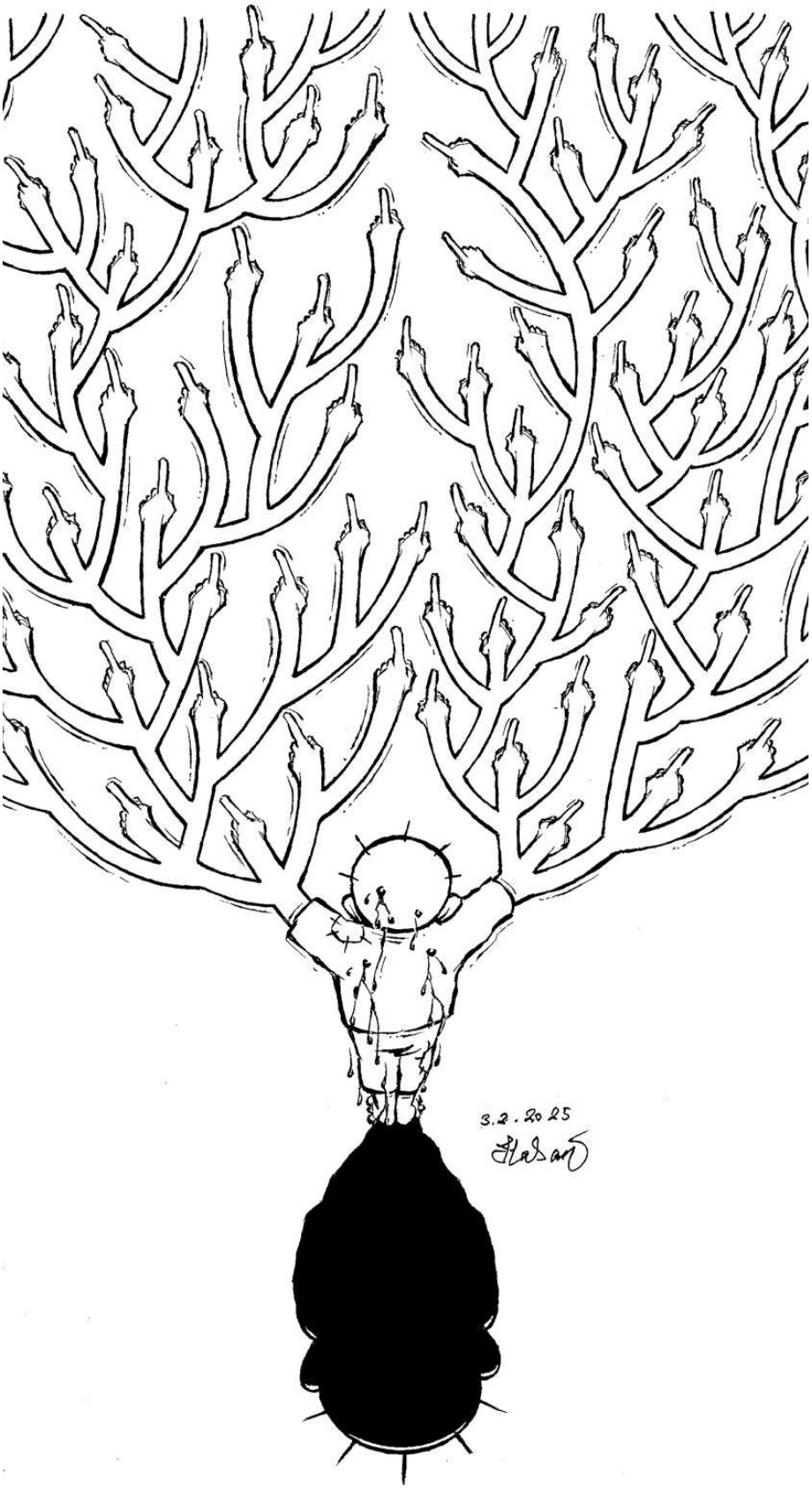

7 Ekim Aksa Tufanı'yla Başlayan Sürecin Anatomisi

Şinasi GÜNDÜZ
Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi

7 Ekim 2023 Aksa Tufanı Operasyonu'ndan bugüne, yaklaşık iki yıllık sürede başta Gazze olmak üzere Filistin'de eşi benzeri görülmemiş bir katliam, soykırım ve etnik temizlik yaşandı. Basına yansıyan sınırlı açıklamaların ötesinde, kimi tahminlere göre sayısı yüz binlere varan ve büyük çoğunluğu çocuklar ve kadınlardan oluşan —kimi hesaplamalara göre, medyada dillendirilen rakamlardan çok fazlası, 600 binin üzerinde insan Gazze'de katledilmiştir ve bunun yarısından fazlasını çocuklar oluşturmaktadır — masum insan vahşice katledildi. Gazze, Batı Şeria ve Filistin'in diğer bölgeleri yakıldı, yıkıldı; özellikle Gazze'de tüm yaşam unsurları ortadan kaldırıldı. Batı Şeria gibi bölgelerde altyapı bilinçli şekilde tahrip edildi, insanların evleri ve arazileri işgalciler tarafından gasp edildi. Geldiğimiz noktada, yakın tarihimizde yaşanmış olan en fütursuz, en vahşi saldırılarla bir halk yok edilmeye çalışılıyor. Kolonici emperyalist Batılı güçlerin 16-20. yüzyıllar arasında Amerika kıtasından Okyanusya ve Afrika'ya kadar dünyanın birçok yöresinde yaptığı soykırım, etnik temizlik ve işgal, kolonici emperyalistlerce bugün Filistin'de tekrarlanıyor.

Bu insanlık dışı saldırıların yaşanmasında kimileri, Aksa Tufanı Harekâtı'nı başlatan Hamas'ı suçladı; Hamas'ın bu harekât ile işgalci siyonistlerin bu zulmüne bahane oluşturduğunu savundu. Sanki tüm

çatışmalar 7 Ekim 2023'te ortaya çıkmış, başlamış gibi bir algı oluşturuldu. Oysa İngiltere'nin Filistin'i fiili işgali ile siyonist projenin fiilen yürürlüğe girdiği 1917'den itibaren yörede zulmün, katliamın, gaspın, işgalin yaşanmadığı bir zaman diliminin hiç olmadığı bir realite... Özellikle 1940'lardan itibaren, işgalci siyonist yapı her fırsatta bölge halklarına katliam yaptı, toplu göçe zorladı; yöre halkının topraklarını gasp ederek buralara Rusya, Polonya, İngiltere, ABD ve dünyanın dört bir tarafındaki diğer ülkelerden toplayıp getirdiği işgalcileri yerleştirdi. Dolayısıyla zulüm ve katliam 7 Ekim'de başlamadı. Bunun aksi bir iddianın, işgalci siyonist yapının işlediği cürmün meşrulaştırılmasından başka bir amaca hizmet etmeyeceği de bir gerçektir.

Hamas direnişi ve 7 Ekim Aksa Tufanı, her şeyin ötesinde, işgalci siyonistlerin soykırım ve etnik temizliğe dayalı emperyalist-kolonici yüzünü bütün çıplaklığıyla ortaya çıkardı. Meselenin sadece Gazze gibi daracık bir alanda, işgalcilerce karadan ve denizden kuşatılmış; her türlü yaşam şartları kısıtlanmış, yaklaşık iki milyonluk bir halk olmadığı; Batı Şeria'da, Kudüs'te ve Filistin'in diğer bölgelerinde yaşayan, Müslüman'ıyla Hristiyan'ıyla tüm Filistinlilerin siyonist işgalcilerin hedefi olduğu bütün çıplaklığıyla gözler önüne serildi. Bu nedenledir ki, yalnızca Gazze ve Gazzeliler değil; Batı Şeria'da, Kudüs'te ve diğer bölgelerde de yoğun katliamlar, toplu tutuklamalar yapıldı ve yapılmaya devam ediyor. Filistinlilerin yaşadığı tüm yerlerde altyapı bilinçli şekilde tahrip ediliyor; silahlı işgalci çetelerin yerli halka yönelik gasp, cinayet, yağma ve işgali teşvik edilip destekleniyor. Tüm bunlar, meselenin sadece Gazze ve Gazzeliler olmadığını açıkça gösteriyor. Mesele, işgalcilerce tüm Filistin'in varlığının, özgürlüğünün ve yaşam hakkının tamamıyla ortadan kaldırılması meselesidir.

Yaşanan hadiseler, siyonist işgalcilerin zihin yapısını da ifşa etti. 19. yüzyıl sonlarından itibaren Batı ülkelerinde yaşayan Yahudiler sorununa bir çözüm olarak ortaya atılan ve Yahudilere bir ulus-devlet vadeden bir proje olarak siyonizmin Filistin'de sadece sınırlı bir bölgede değil, Filistin'in tamamında, hatta Filistin sınırları dışında bölgenin birçok yerinde egemenlik iddiası taşıyan bir akım olduğu daha net anlaşıldı. 19. yüzyılda Nathan Birmbaum, Theodor Herzl ve arkadaşları tarafından başlarda seküler bir ulus-devlet projesi olarak pazarlanan siyonizmin, Yahudi Ortodoksisi'nin en temel iki öğretisi olan "etnik seçilmişlik" ve "*Eretz Muvtehet* (Vadedilmiş Topraklar)" fikrinden hareketle, içinde yaşadığımız bölgede Yahudi elitizmini, üstüncülüğünü, hegemonyasını ve askeri, siyasal yayılmacılığını esas alan emperyalist, kolonici bir proje olduğu ortaya çıktı.

Medyaya yansıyan beyanatlar ve yapılan istatiksel çalışmalar, başta işgalci siyonist yapının liderleri olmak üzere Filistin'deki işgalcilerinin hatırı sayılır bir kesiminin bu emperyalist, kolonici projeye destek olduğunu gösterdi. Bu doğrultuda, işgalci siyonistlerin tek hedefinin Gazze, Batı Şeria ve Filistin'in geri kalanı olmadığı; Lübnan'dan Suriye'ye, Irak'tan Mısır'a kadar tüm bölgenin potansiyel hedef olduğu anlaşıldı. Nitekim işgalci siyonistlerin Lübnan'dan Suriye'ye yönelik saldırıları ve fiili işgalleri, açıktan bunu gösteriyor.

Vadedilmiş Topraklar öğretisi ile siyonizm, Mısır'dan Irak'a tüm bölgede hak iddia ediyor. Yahudi geleneğinde kurgulanan bir köken mitosuyla Tanrı'nın Hz. İbrahim'in şahsında, Mısır Irmağı'ndan Fırat'a kadar olan tüm bölgeyi ve buralarda yaşayan on kadar halkın topraklarının kendilerine vaad edildiğine; nesiller boyu buranın kendi toprakları

olduğuna inanılıyor. Bu konuda Yahudi kutsal metnindeki "*... Mısır'daki nehirden, büyük nehre, Fırat Nehri'ne kadar olan bu ülkeyi; Kenilerin, Kenizilerin, Kadmonilerin, Hititlerin, Perizilerin, Refaimin, Emorinin, Kenanilerin, Girgaşilerin ve Yebusilerin topraklarını senin soyuna verdim.*" (Yaratılış 15: 18-19) gibi ifadeler referans alınıyor.

Bu doğrultuda siyonistler, hedeflerinin yalnızca Filistin'le sınırlı olmadığını; Nil'den Fırat'a kadar tüm bölge olduğunu düşünüyor. Bu arada, Arz-ı Mevud öğretisi doğrultusunda siyonistlerin hedefinde olan toprakların önemli bir kısmının da mevcut Türkiye toprakları olduğunu; kabaca Kuzey Fırat Havzası'ndan Akdeniz sahillerine kadar Anadolu'nun, hatta siyonistlerin bazı çizimlerine göre Kıbrıs'ın da hedef alındığını hatırda tutmakta yarar vardır.

Dolayısıyla bugünkü işgalci yapının Lübnan'dan Suriye'ye, Yemen'den Katar'a saldırılarının ve her fırsatta, Türkiye de dahil bölge ülkelerine yönelttiği tehdidin bu bağlamda değerlendirilmesi gerekir. Örneğin, yirmi-otuz yıl öncesi böyle bir durumdan bahsedilseydi, bunun sadece bir komplo teorisi olduğu söylenirdi. Oysa bugün, siyonistlerin bu hedefi; işgalci yapının en üst yöneticileri, din adamları, askerleri ve akademisyenleri tarafından açıktan dillendiriliyor.

Nitekim yakın zamanlarda Netanyahu ile yapılan bir mülakatta, Büyük İsrail olarak da nitelenen Arz-ı Mevud fikrine bağlı olup olmadığına dair bir soruya, bütün kalbiyle bu fikre bağlılığını vurgulayan bir cevap vermesi oldukça

düşündürücüdür. Dolayısıyla 7 Ekim'le başlayan süreç, siyonistlerin bu hedeflerini bütün çıplaklığıyla gözler önüne sermiş oldu.

Bu süreç, siyonizmin sadece "Vadedilmiş Topraklar" öğretisine dayalı bir teopolitiğe değil; Yahudilerin etnik kimlik olarak seçilmişliğine ve Yahudilerin, düşmanlarını "şeytanlaştırılmasına" dayalı bir öğretiyle de kendisini meşrulaştırmaya çalıştığını ifşa etti. Filistin'de uygulanan vahşette, katledilen bebekler, çocuklar, kadınlar ve diğer masum halk, "Tanrı'nın seçilmiş halkının" tarihsel düşmanları olarak etiketlenen Amaleklerle özdeşleştirildi.

Yahudi tarih kurgusunda, seçilmiş halk İsrailoğulları'nın tarihsel düşmanları arasında yer alan Amalekler ve onlara ait her şey adeta lanetlenir. İsrailoğulları Kralı Saul'a hitaben Tanrı şöyle der: *"Şimdi git, Amalek›e saldır; sahip oldukları her şeyi yok et, onlara acıma. Erkeği, kadını, bebeği, süt emen çocuğu, öküzü, koyunu, deveyi, eşeği— hepsini katlet."* (1 Samuel 15:3)

Bu doğrultuda, Filistinlileri Amaleklerle özdeşleştiren siyonistler; Gazze'de ve diğer yerlerde, bebeklerden kadınlara, yaşlılardan gençlere, hatta evcil hayvanlara kadar her şeyi katletmeyi, yok etmeyi; Filistinli çocuklara, kadınlara, mahkumlara tecavüz de dahil olmak üzere her türlü işkenceyi meşru gördüler.

Yine işgalci siyonistler, kendilerini Yahudilerin beklediği Mesih dönemini gerçekleştiren kurtarıcılar olarak değerlendirdiler. Netanyahu ve etrafındakiler, yapmakta oldukları şeyle kutsal kitaplarındaki Yeşaya kehanetlerini gerçekleştirmeye çalıştıklarını vurguladılar. Yeşaya, tüm krallıkların ve ulusların Yahudilere kul-köle olacağı, bunu reddedenlerin ise yok edileceği bir zaman diliminden bahseder: *"Yabancılar senin surlarını onaracak, kralları sana hizmet edecek. ... Sana kulluk etmeyen ulus ya da krallık yok olacak. ... Seni ezenlerin çocukları gelip önünde eğilecekler. Seni hor görenlerin hepsi, 'Rabbin kenti, İsrail'in Kutsalı'nın Siyon'u diyerek ayaklarına kapanacaklar. ... Ülkenden şiddet,*

sınır boylarından soygun ve yıkım haberleri duyulmayacak artık." (Yeşaya 60:10-19)

Ortodoks Yahudi inancına göre, bu zaman dilimi Mesih'in gelişiyle mümkün olacaktır. Bu doğrultuda, Mesih inancı Yahudilikte bir iman umdesidir. *"Gecikmiş olsa bile Mesih'in geleceğine iman ederim"* cümlesi, Maimonides tarafından derlenen Yahudi amentüsündeki bir esastır. Bu inanış doğrultusunda, Yahudiler yüzyıllarca Mesih'in geleceğini ve Mesih dönemiyle birlikte bu kehanetin gerçekleşeceğini beklemişlerdir. Yahudilere göre, bu beklenen Mesih, Kral Davut soyundan bir kişi olacaktır.

Bu bağlamda; II. yüzyıldaki Bar Kohba ve 17. yüzyıldaki Sabatay Sevi örneklerinde olduğu gibi tarihte birçok Mesih figürü ortaya çıkmış ve çeşitli isyan hareketlerine önderlik etmişlerdir. Ancak tamamının isyanları bastırılmış; bu figürlerin bazıları bu isyanı canıyla ödemiş, bazıları da din değiştirmek ya da Sabatay gibi öyle gözükmek zorunda kalmışlardır.

Siyonistler ise Yahudilikte beklenen kurtarıcı olan Mesih'le ilişkili bu gelecek dönem beklentisini belirli bir kişiyle değil; siyasal-askeri bir oluşum, yani siyonist hareket ile gerçekleşeceği kanaatindedirler. Dolayısıyla, siyonizm modern bir Mesih hareketi olarak ortaya çıkmış ve bugüne kadar yaptıklarıyla beklenen Mesih dönemini inşa etme amacı taşımıştır. Nitekim, Netanyahu ve etrafındakilerin yaptıklarıyla Yeşaya kehanetleri arasında kurulan irtibat, bunun en açık delilidir.

7 Ekim'le başlayan süreç, siyonizmin yalnızca Filistin'deki işgalci yapıyla sınırlı bir hareket olmadığını, onun güçlü küresel bağlantılarını da ifşa etti. Başta ABD ve İngiltere olmak üzere, siyonizmin tüm dünyada hegemonik bir güç oluşturduğu; ekonomik, medyatik, siyasal etki alanıyla, başta Batı ülkeleri olmak üzere, dünyanın birçok yerindeki siyasal yönetim mekanizmalarının politikasını yönlendirdiği ayan beyan anlaşıldı. Epstein dosyası örneğindeki seks skandallarıyla iradeleri rehin alınan ya da ABD örneğindeki AIPAC gibi etkili kuruluşlarca ekonomik olarak adeta satın alınan siyasal aktörler ve yönlendirilen medya organları vasıtasıyla beyinleri yıkanan kitleler aracılığıyla, siyonist projelere nasıl sınırsız destek sağlandığı görüldü.

Bununla birlikte, başta Kuzey Amerika ve İngiltere olmak üzere, Hıristiyan dünyada Filistin'deki siyonist işgale ve katliama sınırsız destek veren ve hatırı sayılır bir etki alanına sahip olan fanatik Hıristiyan akımların ve bunların etkili temsilcilerinin, nasıl canhıraş bir şekilde Filistin'deki bu soykırıma ve etnik temizliğe fiili destek sağladığı da gözler önüne serildi. "Hıristiyan Siyonistler" olarak adlandırılan bu kesim, siyasal ve dini kanaatleri doğrultusunda Filistin'in işgalini meşrulaştırmakta, siyonist işgalcilere her türlü desteğin verilmesini kendileri için dini ve ahlaki bir görev olduğunu düşünmektedir.

Özellikle ABD'de en etkili lobi gruplarından birisi olan Hristiyan siyonistler, Tanrının seçilmiş halkı olarak değerlendirdikleri Yahudilerin Filistin'e dönerek burada egemen olmalarını des-

İşgalci siyonistler, kendilerini Yahudilerin beklediği Mesih dönemini gerçekleştiren kurtarıcılar olarak değerlendirdiler. Netanyahu ve etrafındakiler, yapmakta oldukları şeyle kutsal kitaplarındaki Yeşaya kehanetlerini gerçekleştirmeye çalıştıklarını vurguladılar. Yeşaya, tüm krallıkların ve ulusların Yahudilere kul-köle olacağı, bunu reddedenlerin ise yok edileceği bir zaman diliminden bahseder

teklemenin, hem bölgeye yönelik Batı politik hedeflerinin gerçekleşmesi açısından hem de diasporada dağınık yaşayan bir halkın Ortadoğu'da bağımsız ve egemen bir halk olarak yaşaması açısından politik ve ahlaki bir sorumluluk olduğu kanaatindedirler.

Bunun yanı sıra, Hıristiyan siyonistler, Yahudilerin vadedilen topraklara, yani Filistin'e dönmelerinin ve orada egemen olmalarının, kendilerinin gelecek döneme dair inanışları açısından da hayati önem taşıdığını düşünmektedirler. Zira onlara göre Hristiyan kutsal metni, Tanrı Oğlu İsa Mesih'in yeryüzüne ikinci kez gelişi ve yeryüzünde Tanrısal krallığı başlatması öncesi bir dizi olayın gerçekleşeceğinden bahsetmektedir. Bunların başında, Tanrı'nın seçilmiş halkı olan İsrailoğullarının vadedilen topraklara dönmesi ve orada egemen olması gelmektedir. Burada egemen olan Yahudiler, Kudüs'te mutlak egemenlik kurduktan sonra mabedi tekrar (üçüncü kez) inşa edecekler; bu gelişmeler üzerine yörede yaşayan halklarla aralarında büyük bir savaş çıkacak, bu savaş zamanla iyiyle kötünün birbirinden ayrışacağı Armagedon'a dönüşecek ve bu arada Yahudilerin büyük kısmı Hıristiyan olacaktır. Bütün bu savaş, çatışma ve katastrof sonrası İsa Mesih yeryüzüne inerek Tanrısal krallık dönemini başlatacaktır. Bu beklenti ve inanış doğrultusunda, bu fanatik Hıristiyanlar, bu gelişmelerin bir an önce yaşanması için Yahudilere her türlü desteğin verilmesinin kendileri için dini bir yükümlülük olduğuna inanmaktadır.

Bugün yaşadığımız zaman diliminde, bu inanış birçok önde gelen ABD'li siyasetçi tarafından sıkça dillendirilmektedir. Bunun ötesinde, bu süreç Filistin'deki işgalci yapının, İsrail'in Batılı hegemonik güçlerin bölgedeki bir uç karakolu, adeta onun adına vekalet savaşı yürüten bir değnekçisi olduğunu da ifşa etmiştir. "Tel Aviv düşerse Paris, Londra düşer." argümanını dillendiren Netanyahu ve ekibiyle, özellikle ABD'li çeşitli önde gelen figürlerin her fırsatta İsrail'in bölgede Batı çıkar ve menfaatlerini temsil ettiğini vurgulamaları dikkat çekicidir. ABD ve Avrupa Birliği gibi Batılı yapıların, Filistin'de yaşanan bu katliamda siyonist işgalcilere sınırsız destek vermelerinin en temel nedeni budur.

7 Ekim olaylarından hemen sonra Tel Aviv'e gelerek işgalcilere sınırsız desteklerini beyan eden, Gazze'ye ve Filistin'in diğer bölgelerine atılacak bombaları temin edip bunların üzerine imzalarını atan Batılı liderlerle, yakın zamanda "50 devlet 1 İsrail" sloganıyla işgalci siyonistlere destek vermek üzere Tel Aviv'e gelen 250 kadar ABD'li siyasetçi, işgalci siyonist projenin Batılı emperyalistlerin bir projesi olduğunun açık delilidir.

Burada "Filistin'deki işgalciler mi ABD ve diğer Batılı güçleri yönlendirip kullanıyor, yoksa tersi mi?" sorusu fazla anlamlı değildir. Zira işgalci İsrail'in varlığı ve desteklenmesi de dahil olmak üzere, bölgedeki tüm gelişmeler dünya genelinde hegemonik bir iktidar kuran küresel emperyalist sistemle yakın irtibatlıdır. Bu küresel emperyalist sistem, kendi çıkar ve menfaatlerinin korunması ve devamı için işgalci siyonist yapıyı korumakta ve desteklemektedir. Bununla birlikte, Filistin'i işgal eden fanatik Yahudi çevreler de küresel emperyalistlerle iş birliği içinde, bölgede kendi hegemonyalarını kurmaya ve ütopik gelecek dönem tasavvurlarını gerçekleştirmeye çalışmaktadır.

Bu arada, küresel emperyalist güçlerin bölgedeki değnekçisi yalnızca işgalci İsrail'den ibaret değildir. Bölgedeki hemen hemen tüm iktidarlar bir şekilde ABD ve diğer küresel güçlere göbekten bağlıdır, onlarla iş birliği içindedir. 7 Ekim'le başlayan süreç, bu iş birliğini ayan beyan gözler önüne sermiştir. Sözde bağımsız olan ve siyonist işgale karşıymış gibi görünen bölge iktidarlarının, gerçekte küresel emperyalist güçlerle ve bunun değnekçisi işgalci İsrail ile nasıl sıkı bir iş birliği içinde olduğunu ifşa etmiştir.

Bu son gelişmelerde, ABD'li ve İsrailli yöneticilerin zaman zaman bu iktidarlara, ele geçirdikleri iktidarı küresel efendilerine ve onların uzantısı olan bölgesel güçlere borçlu olduklarını; kendileri sayesinde iktidarda kaldıklarını hatırlatmaları boşuna değildir. Bu nedenledir ki, bölge iktidarları bir taraftan gittikçe artan halk baskısı nedeniyle işgale ve soykırıma sözde karşıymış gibi görünürken, el altından işgale her türlü siyasal ve ekonomik desteği vermektedir.

Gelişmeler ve artan kamuoyu baskısı karşısında, Arap Birliği ve İslam İş birliği Teşkilatı gibi oluşumlar sık sık toplanıp kıytırık "kınama" mesajları yayınlamadan öteye geçememekte, işgale, fiili soykırıma ve etnik temizliğe karşı bir adım atamamaktadır. Dahası, işgalci siyonistlere ticaretin ve desteğin sonlandırıldığı

mesajlarına rağmen, arka planda işgalci yapıyla ticareti devam ettirmeleri dikkat çekicidir.

Bütün bunlarla birlikte, 7 Ekim'le başlayan sürecin dünya genelinde halklar nezdinde siyonistlerin koruma kalkanının önemli ölçüde kaldırılmasına ve mağduriyet edebiyatıyla siyonistlerin dünya genelinde korunup kollanmasına dayalı statükonun değişmesine yol açtığı da görülmektedir. Kabaca 19. yüzyıl sonlarından itibaren yıllar yılı siyonistler; Yahudilerin sürgüne, baskıya, takibata ve soykırıma tabi tutulmuş, ezilip horlanmış mağdur bir halk olduğu propagandasını yapmışlardır. Bu propaganda doğrultusunda Yahudilere destek vermenin her şeyden önce ahlaki bir yükümlülük olduğunu savunmuş ve çeşitli şekillerde iş birliği içinde oldukları Batılı yönetim mekanizmalarını kendilerini koruma ve kollamaya dayalı yasal düzenlemeler ve politikalar geliştirmeye çağırmışlardır. Bu doğrultuda, medyadan yasal sisteme kadar her alanda antisemitizme karşı düzenlemeler gündeme gelmiş; Yahudilere pozitif ayrımcılık yapılmıştır. Yıllar yılı siyonistler, İsrail'in tarih boyu mağdur olan ve Batı'da Holokost gibi bir uygulamaya tabi tutulan mağdur halkın adeta bir özgürlük nefesi olduğu propagandasıyla İsrail'e destek vermenin Batı için her şeyden önce ahlaki bir sorumluluk olduğu tezini işlemiştir. Dahası, bu tez yoğun medyatik, akademik ve entelektüel destekle geniş halk kitleleri tarafından da satın alınmıştır. Bu nedenledir ki, yakın zamanlara kadar yalnızca işgalci İsrail'in Filistin ve civarındaki her adımı bir şekilde desteklenmekle, her tezine destek verilmekle ve her zulmü şu ya da bu şekilde görmezden gelinmekle kalınmamış; Batı ülkelerindeki manipülasyonları ve cürümleri de bir şekilde meşrulaştırılmıştır. Fakat 7 Ekim'le başlayan süreçte bu işgalci yapının gerçek yüzü dünya genelindeki halklar nezdinde bütün çıplaklığıyla gözler önüne serilmiştir. Kendi politik ve dini ihtirasları uğruna bölgeyi kan gölüne çevirmeleri; bebek, çocuk, kadın demeden on binlerce insanı katletmeleri; cami, kilise, okul, hastane ayrımı yapmaksızın her yeri bombalayıp harabeye çevirmeleri, dünya genelinde vicdan sahibi insanları dehşete düşürmüştür. ABD'den Avustralya'ya, İspanya'dan Venezuela'ya dünya genelinde inananıyla inanmayanıyla vicdan sahibi insanlar harekete geçmiş, başta kendi yönetimleri olmak üzere iktidarları bu zulme karşı koymaya çağırmışlardır. Kuşkusuz bu gelişmede, siyonist örgütlerin sosyal medyanın yaygın kullanılmasıyla birlikte medya üzerindeki etkinliklerinin bir şekilde kırılmasının ve halkların olup bitenlerden doğrudan haberdar olmasının önemli etkisi vardır.

Geldiğimiz noktada, her ne kadar Gazze tamamıyla yakılıp yıkılmış, on binlerce masum insan katledilmiş olsa da bu, işgalci siyonistler lehine bir başarı sağlamamış, dünya genelinde onların maskesini düşürmüştür. İşgalci siyonistler ve bunlara destek verenler her geçen gün dünyada daha fazla yalnızlaşmaktadır. Küresel siyonizme ve bunun hegemonyası altındaki küresel sisteme karşı her geçen gün daha fazla ses çıkarılmaktadır. Her geçen gün insanlık vicdanı daha fazla harekete geçmektedir. Siyonist yalan propaganda makinesi, kanayan vicdanlar karşısında etkisini kaybetmektedir. Filistin'de, Gazze'de başlayan işgal, zulüm ve sömürü düzenine başkaldırı küresel bir intifadaya dönüşmektedir. Küresel siyonizme en büyük desteği veren ülkelerde bile bu durum dikkat çekicidir. Örneğin, ABD'de yapılan kimi araştırmalara göre genç nüfusun yarısından fazlası bu katliama karşı çıkmakta ve Filistin'in bağımsız bir devlet olarak tesisinin gerekliliğine inanmaktadır. AB ülkelerinde ve dünyanın diğer bölgelerindeki halklar arasında da benzer gelişmeler yaşanmaktadır. Her ne kadar Almanya gibi bazı Batı ülkelerindeki yönetim mekanizmaları siyonist işgalci gücü eleştirmeyi yasaklayan kararlara imza atsa da siyonistlerin, "İsrail'e karşı olmanın Yahudiliğe karşı olma anlamına geldiği" tarzındaki propagandası artık dünya genelinde halklar arasında karşılık bulmamaktadır. İsrail pasaportu taşımak, dünya genelinde gittikçe daha fazla dışlanan, utanç duyulacak bir şey olarak değerlendirilmekte; siviliyle askeriyle işgalci siyonistlerin insanlık suçu işleyen suçlular olduğu daha fazla kabul görmektedir. Bütün bunlar, 7 Ekim Aksa Tufanı'yla başlayan sürecin insanlığı gerçeklerle yüzleştiren, siyonistlerin yıllar yılı milyarlarca dolar harcayarak kendi lehlerine oluşturdukları koruma kalkanını kaldıran ve Filistin'de yaşanan soykırıma ve etnik temizliğe karşı insanlığın ortak vicdanını harekete geçiren bir süreç olduğunu göstermektedir.

Zulüm 1902'de Başladı

Suavi Kemal YAZGIÇ

Kavramlar, eskilerin deyimiyle "hüdayinabit" bitkiler gibi aniden yerden bitmezler. Kavramların da, kelimelerin de birer tarihi vardır. İnsanlar, kavramları geliştirirken sadece kültürlerini değil, çıkarlarını da gözetirler. Mesela, önce Levant vardı. Batılılar, Akdeniz'in doğu sahillerinde bulunan geniş bir araziyi, Latincede "kalkmak, yükselmek, güneşin doğması" anlamlarına gelen *levare* fiilinden türeyen bu kavramla adlandırmıştı. Bu, Eski Yunan'ın yaşadığımız topraklara "Anatolia" demesiyle aynı mantığa dayanıyordu: Bir başka halkın gözünden, doğuya bakıldığında güneşin yükseldiği yer.

19. yüzyılda, Osmanlı İmparatorluğu'nun doğu kısmını tanımlamak için "Near East" (Yakın Doğu) terimi kullanılmaya başlandı. Osmanlı Devleti, pek çok emperyal güç için yağmalanması gereken bir hazineydi sonuçta. Ancak bu da yetmedi. Amerikan deniz tarihçisi ve stratejisti Alfred Thayer Mahan, "Orta Doğu" kavramının mucidi oldu. Mahan, 1902'de *National Review*'de yayımlanan ve Basra Körfezi'nin önemini ele aldığı *"The Persian Gulf and International Relations"* başlıklı yazısında, Arabistan ile Hindistan arasındaki bölgeyi tanımlamak için ilk kez "Middle East" ifadesini kullandı.

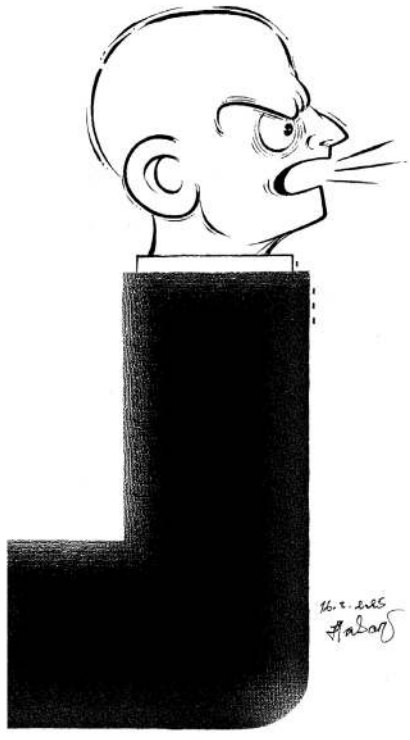

Biz de, "muasır medeniyet" seviyesinden geri kalmamak adına bu kavramı "Orta Doğu" ya çevirdik ve sorgulamadan benimsedik. Oysa şu sorular sorulmalıydı: Orta neresi? Doğu, kimin doğusu? Hangi bakış açısının merkezinden ölçülen bir coğrafya burası?

Bu kavramın kökeni, sömürgecilik döneminin stratejik hesaplarıyla iç içe geçmişti. Mahan'ın yazısı yalnızca bir coğrafi adlandırma değildi; Britanya İmparatorluğu'nun deniz hâkimiyeti stratejilerinin bir yansımasıydı. Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla Avrupa'nın Hindistan yolu kısalmış, petrolün stratejik önemi yükselmişti. Böylece bölge, emperyalist güçlerin gözünde bir "ara bölge" ye dönüşmüştü: Ne tam Batı, ne Uzak Doğu; yalnızca geçiş, yalnızca sömürü.

Aslında bu, yalnızca bizim coğrafyamıza özgü değildi. Afrika'ya "Karanlık Kıta" denildiğinde, orada yaşayan milyonlarca insanın hayatı da karartıl-

mıştı. Latin Amerika, "arka bahçe" olarak küçültüldüğünde, halkların kaderi de küçültülmüştü. İsim yalnızca bir kelime değil, bir ideoloji taşıyıcısıydı. Sömürgeciler, adlandırmayı bir silah gibi kullanıyordu.

Bugün, 2025 itibarıyla "Orta Doğu'yu yeniden tanımlamak gerekirse işimiz daha da ciddileşir. Zira, sömürgecilerin cetvelleriyle kanla çizilmiş bu coğrafyada isim vermek veya verilen ismi yeniden anlamlandırmak sıradan bir entelektüel uğraş değildir. Tam tersine, bir irade beyanıdır.

Dede Korkut'un Boğaç Han'a isim vermesi yalnızca bir ödüllendirme değil, aynı zamanda yeni bir başlangıcın ilanıydı. İsim, kimlik demekti. Bugün de bu coğrafyaya verilecek her yeni isim; yaşanan acıların, direnişin ve kimlik arayışının yansıması olacaktır.

19. yüzyılda, İngiltere'de İsrail'in kurulmasını savunurken "Topraksız bir halka, halksız bir toprak." olarak tanımlanan Filistin vaat edilmişti. Kavramların birer suç aleti olarak kullanılmasına karşı elimiz kolumuz bağlı duramayız. İsrail'in varlığını sürdürmesi ve suçlarını dilediğince işleyebilmesi için uydurulmuş bir kavramı artık farklı bir anlamla doldurmak zorundayız. "Orta Doğu", İsrail'in suçlarına karşı yeterli ve anlamlı bir tepki göstermeyen her coğrafya parçasını ifade etmelidir. Avrupa Birliği'nin Gazze konusundaki ikircikli tutumu, Brüksel'i bu yeni Orta Doğu'nun parçası kılar; çünkü yalnızca kınamak, sessizliğin bir biçimidir. Washington, Londra, Paris de aynı şekilde bu haritanın içine düşer; zira gerçek sınırlar artık nehirlerle, dağlarla değil, vicdanla çizilmektedir.

Böylece "Orta Doğu", Batı'nın cetvelleriyle çizilmiş, petrol kokan bir harita olmaktan çıkar; insanlığın vicdanını ölçen bir kavrama dönüşür. Coğrafya yeniden tanımlanırken, ahlak da sorgulanır. Artık mesele haritada nerede olduğumuz değil, insanlık sınavında nerede durduğumuzdur.

Bugün, Gazze'de hayat âdeta durmuş durumda. İsrail'in saldırıları, binlerce masum insanın canını aldı, yerleşim alanlarını enkaza çevirdi, altyapıyı çökertti. Çocuklar patlama sesleriyle büyüyor; aileler sevdiklerini toprağa verirken umutlarını kaybediyor. Gıda, temiz su ve ilaç neredeyse yok. Hastaneler saldırıların hedefi oldu, sağlık hizmetleri çöktü. Birleşmiş Milletler raporlarına göre, bu kriz on yıllardır süren ablukanın zirvesi. Açlık ve salgın hastalıklar nüfusu kırıyor. Bu tablo, modern çağın en karanlık utançlarından biridir.

Uluslararası toplumun tepkileri ise yetersiz. Bazı ülkeler diplomatik açıklamalarla yetinirken, ABD'nin defalarca veto ettiği BM kararları, ikiyüzlülüğün somut örnekleri olarak kayda geçiyor. Sözde "insan hakları şampiyonları", sessizlikleriyle bu suçun ortağı hâline geliyor.

Bugün, sadece devletlerin değil, bireylerin de sınavı söz konusu. Sosyal medyada bir fotoğrafı paylaşmak, bir kampanyaya destek vermek, boykot çağrılarına kulak vermek bile bu vicdan haritasının sınırlarını belirliyor. Market raflarında, dijital platformlarda, hatta günlük tüketim alışkanlıklarımızda bile Gazze'deki bir çocuğun nefesiyle aramızda görünmez bir bağ var. Küresel boykot hareketleri, bu yeni tanımlamanın eyleme geçmiş hâli olarak büyüyor.

İşte tam da bu yüzden "Orta Doğu" artık yalnızca bir coğrafya adı değil, bir vicdan testidir. Sınırları dağlarla, çöllerle değil; suskunluklarla, ikiyüzlülüklerle çizilir. İsrail'in Gazze'deki vahşetine karşı çıkmayan her devlet, her kurum, her başkent bu yeni "Orta Doğu"nun parçasıdır. Ama aynı şekilde, dünyanın herhangi bir yerinde vicdanını ortaya koyan, zulme karşı sesini yükselten her birey de bu sınırların dışına çıkıp insanlığın onurlu cephesine katılır.

Bizler bu kavramı bir utanç duvarına çeviriyor ve dünyaya tarihî bir soru yöneltiyoruz: "Sen neredeydin?" Zira daha önce olaylar, trajediler yaşanıp bittikten sonra haberdar olan insanlık; şimdi soykırımı 4K çözünürlüklü bir canlı yayından seyretme "sorumluluğuna" sahipler.

Bundan sonra haritaların değil, vicdanların kırılma noktasına "Orta Doğu" diyeceğiz. Çünkü gerçek coğrafya, yeryüzünün değil; insanlığın kayıp bir bölgesinin adıdır. Bu dönüşüm yalnızca kelimelerle sınırlı kalmamalı; boykotlarla, dayanışma ağlarıyla ve eylemlerle desteklenmelidir. Gelecek nesiller, bu yeniden tanımlamayı özgürleşme mücadelesinin bir mihenk taşı olarak hatırlayacaktır.

O gün geldiğinde, "Orta Doğu" artık bir zulmün adı değil; insanlığın adaletle yeniden doğduğu yerin adı olacaktır. İşte o gün, sömürgecilerin masa başında çizdiği sınırlar değil, mazlumların kanıyla yoğrulmuş hakikat belirleyici olacak; adalet, bu coğrafyanın yeni adı hâline gelecektir.

Hakikati Kaybetmek ve Gazze Pusulası

Ahmet Emin DAĞ

Dr.

Ekim 2023'te başlayan Aksa Tufanı, yalnızca bir direnişin adı değil, hakikatin, vicdanın ve insanlığın merkezini kaybettiği bir çağın aynasıdır. Gazze'de yaşananlar artık bir çatışmanın, bir savaşın, bir operasyonun sınırlarını çoktan aşarak insanlığın tüm değerlerinin sınandığı bir imtihan haline gelmiştir. Dünyanın gözleri önünde, canlı yayınlarla, bedenlerin yanışını, çocukların çığlığını, annelerin ağıtlarını göstererek yapılan bu katliamda Siyonistler, Filistin halkına karşı uyguladıkları bu yok edici siyaseti, uluslararası hukuku, ahlakı ve insanlığı hiçe sayarak sürdürmektedir.

Dünyanın siyasi liderleri uzun süredir bir ahlaki felç hâlinde. Soykırımı kınayan cılız açıklamalar, şov amaçlı diplomatik manevralar ve hiçbir pratik sonuç doğurmayan Birleşmiş Milletler (BM) kararları... Vicdanlar, politik çıkarlar karşısında değerini yitirmiş durumda. Batı dünyası için Gazze'de ölen her çocuk, istatistiklerden ibaret hale gelirken, insanlık değerlerinin altına gömüldüğü bu coğrafyada en çok bağırması gereken kurumlar, en sessiz olanlara dönüşmüş durumda. BM'nin sustuğu, Avrupa'nın üç maymunu oynadığı, ABD'nin doğrudan faille iş birliği yaptığı bir dünyada, hakikatin sesi boğulurken, hakikat tüm sessizliğiyle var olmaya devam edecek.

Tarih, yalnızca soykırımları işleyenleri değil, izleyenleri de yazacaktır. Gazze'de yaşananların en çarpıcı yanı, görünürlükle yok sayılmanın aynı anda yaşanmasıdır. Tüm dünyanın canlı yayınlarla izlediği bu felaket, sadece ahlaki değil, siyasi bir çöküştür. Batılı devletlerin çoğu, İsrail'in eylemlerini ya doğrudan desteklemiş ya da utangaç kınamalarla Siyonistleri küstürmeyecek şekilde geçiştirmiştir. BM'nin işlevsizliği,

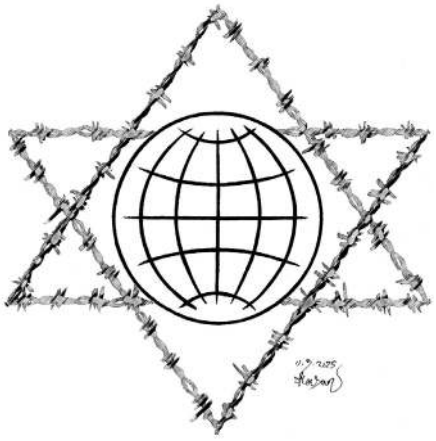

Uluslararası Ceza Mahkemesinin çifte standardı, AB›nin suskunluğu ve ABD›nin açık desteği; adeta kurumsallaşmış vicdansızlığın göstergesi hâline gelmiştir.

“Hangi uluslararası kural, hangi insan hakları metni, hangi evrensel etik ilkesi, bir hastaneye sığınan yüzlerce çocuğun bombalanmasını meşru kılar?”ın cevabını verecek hiç kimse yoktur. Burada artık “çifte standart” kavramı bile kifayetsiz kalmaktadır. Karşımızda tek taraflı bir körlük, bilinçli bir sessizlik ve organize bir aldırmazlık bulunmaktadır. Uluslararası sistemin ahlaki pusulası bozulmuş durumdadır ve bu bozulmayı en çıplak hâliyle gösteren yer, Gazze›dir.

Gazze’nin yalnızlığı, sadece Batı’nın çifte standardıyla değil, İslam dünyasının dağınıklığıyla da perçinlenmiştir. Birbirine düşman rejimler, mezhep savaşlarına saplanmış halklar, petro-doların sükûnetiyle avutulan yönetimler ve daha nice sıkıntılı rejim altında Müslüman toplumlar, ekranlardan izledikleri çocuk ölümlerine artık alışmaktan korkmaktadır. Dualar yükselirken, eylemlerin yetersizliği karşısında tüm vicdan sahipleri çaresizliği yaşamaktadır.

Bu çağın pusulası Gazze’dir. Çünkü Gazze, neyin insanlık olduğunu; neyin emperyalizm, neyin direniş, neyin barbarlık olduğunu gösteren en açık sahne olmuştur. Kim kimdir, hangi rejim nereye yaslanır, hangi kurumlar neye hizmet eder, küresel emperyalizm nedir —tüm bunlar Gazze üzerinden ifşa olmuştur. Bugün Gazze›ye bakmak, sadece bir coğrafyaya değil, insanlığın aynasına bakmaktır. Her bombalanan ev, sadece bir bina değil; dünyanın vicdanındaki mahremiyettir. Bu yüzden Gazze bir sınavdır. Sadece Müslümanlar için değil, tüm insanlık için.

Bugün ne yazık ki dünyada bilgi artarken, hakikat azalmakta; görüntü çoğalırken, gerçek buharlaşmaktadır. Propaganda çağında, hakikati bulmak bir pusula gerektiriyor. Gazze, tüm insanlık için o pusula olmuştur. Gazze’deki katliamı “karmaşık bir mesele”, “iki taraflı bir çatışma”, “meşru müdafaa” gibi kavramlarla bulanıklaştırmak, hakikatin üzerini örtmektir. Bu örtünün altında yatan yalnızca korku değil; aynı zamanda çıkar, konfor ve aldırmazlıktır. Ve bu, çağımızın en büyük ahlaki suçudur.

Gazze yanarken sadece insanlar ölmüyor; değerler ölüyor, umutlar çürüyor, hakikat gömülüyor. Gazze’ye sırt çevirmek, sadece Filistin’i terk etmek değil, insanlığımızı da yitirmektir. Eğer bir gün, “Ben o zaman ne yapıyordum?” sorusu sorulursa, cevabımız en azından bir paylaşım, bir tweet ya da bir dua olsun da cevap “hiçbir şey” olmasın. Aksi takdirde, sadece bu dünyada hakikati ve kendimizi kaybetmekle kalmaz, ebedi hayatımızı da tehlikeye atmışız demektir.

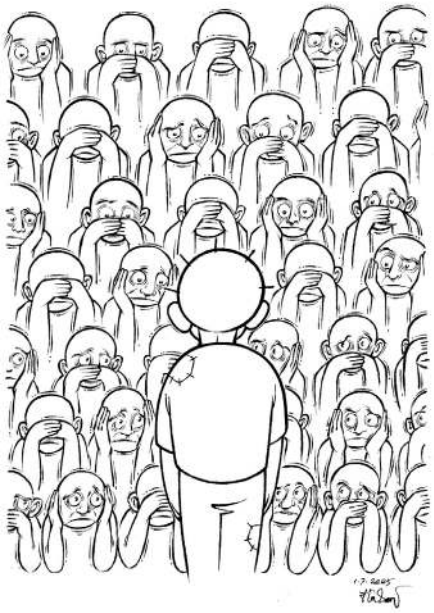

Gazze bugün bir coğrafyadan daha fazlasıdır. Gazze bir testtir. İnsanlık için, inanç için, siyaset için, medya için, kurumlar ve bireyler için bir ahlak pusulasıdır. Oraya bakan herkes, hangi tarafta durduğunu görmekte ve hakikati yeniden inşa edebilmek için onu anlamak zorundadır. Çünkü Gazze’de yaşananlar, sadece zulmün değil, aynı zamanda direnişin, onurun, sabrın, adanmışlığın da hikâyesidir. Enkazların altında sadece öfke değil; aynı zamanda iman, umut ve direnç yatmaktadır. Bu yüzden Gazze’ye bakmak, karanlık çağımızda bir aydınlanma arayışıdır. İdeolojilerden, politik hesaplardan ve tüm samimiyetsiz kalıplardan sıyrılarak, insan olmanın ne anlama geldiğini yeniden hatırlamaktır.

Zahide Tuba Kor ile Aksâ Tufanı Üzerine

İNSİCAM

Hocam, sizce Gazze'de yaşanan felaketlerin ardından "sonrası" için mümkün senaryolar nelerdir?

Maalesef olumlu bir senaryo göremiyorum. İsrail, Batı'nın tam desteğini alıp vahşeti en ileri boyutta kullanarak Gazze'yi yok etmeye çalıştı; ama Gazzelilerin iki yıldır tek başlarına ölümüne direnişi karşısında hedeflerine ulaşamadı. İsrail ilk defa boyun eğdiremediği ve satın alamadığı dişli bir düşmanla karşı karşıya kaldı. Bu süreçte dünyada giderek bir nefret odağına dönüştü ve yalnızlaştı. Ama ne yazık ki her şeyin İsrail aleyhine döndüğü bir ortamda, Müslüman ülke liderleri Trump'ı güya ateşkes için ikna ederek İsrail'e can simidi oldular.

Trump'ın açıkladığı 20 maddelik plan şaka gibi, ama Gazzeliler için tam bir kâbus. İki sene boyunca ABD-İsrail ikilisine boyun eğmemiş bir şerefliler topluluğu, Müslüman ülkelerin baskısıyla teslime zorlanıyor. Planın her maddesi tuzaklarla dolu. Filistin'de yüzyıl sonra yeniden bir manda rejimi kurulması öngörülüyor; ABD-İngiltere-İsrail ortaklığı ve Müslüman ülkelerin finansmanıyla. Direnişin İsrail'e karşı en önemli kozu olan esirleri daha ilk aşamada elinden almaya kalkışıyorlar; sonrasında Netanyahu'nun anlaşmadan cayacağı yüzde 100 olduğu halde. İsrail, tarihinde hiçbir anlaşmaya tam uymamıştır. Dahası, İsrail'in lügatinde uzlaşma, taviz ve anlaşma yoktur. Eğer bir anlaşmaya sadık kaldıysa karşılığında çok daha büyük kazanımlar elde ettiği içindir. 27 Kasım 2024'te Lübnan'da varılan ateşkese rağmen İsrail, hemen her gün Lübnan'ı bombalamayarak 1000 küsur ateşkes ihlali yaptı. Gazze'de farklı mı olacak?

Trump ekibi, Amerikan tarihinin en İslamofobik, Evanjelik ve İsrail'den fazla İsrailci yönetimidir. İsrail'in her yaptığının kayıtsız şartsız desteklenmesini Tanrı'nın bir emri olarak görür. Trump'ın ilk dönem ekibi de, daha evvel Reagan ve Bush ekipleri de aynı ideolojidendi. Fark, Trump'ın bu ikinci döneminde İsa Mesih'in yeryüzüne geleceğine ve bin yıl sürecek Tanrı krallığının kurulacağına inanmaları. Trump ilk başkanlık döneminde Netanyahu ne istediyse yaparak Filistinlilerin hayatını tam bir kâbusa döndürmüştü. Biz maalesef her şeye Türkiye odaklı baktığımızdan ve kendimizi merkeze koyduğumuzdan o dönem Filistinliler aleyhine neler yaptıklarının farkında bile değiliz. İş adamı diye kendisiyle pazarlık yapılabileceğini sanıyoruz. Netanyahu-Trump ikilisinin yalan söylemekte sınır tanımadığının, Müslüman yönetimleri parmaklarında oynattıklarının farkında değiliz.

Şu an yapmaya çalıştıkları şey, Filistin davasını Müslüman ülkelerin devreye girmesiyle bitirtmek, mevcut ve müstakbel bütün tehditleri ortadan kaldırarak İsrail'i bölgede kalıcılaştırmak... Trump ateşkes ve barış dese de onun kastettiği bizim anladığımızdan farklı. Netanyahu başta olduğu sürece ne Gazze'de ne de Ortadoğu genelinde savaşlar bitebilir.

Dahası, İsa Mesih'in dönüşü için MS 70'te yıkılan tapınağın yeniden inşası gerekiyor, bunun için de Kubbetü's-Sahra ve Mescid-i Aksa'nın yıkılması. Bunun 'ilahî işareti' olan kızıl düvelerin 2022'de Teksas'ta bir Evanjelik Hristiyan'ın çiftliğinde doğurtulup kurban edilmek üzere 2023'te İsrail'e getirtildiğini hatırlatayım. Gazze'de HAMAS ve Lübnan'da Hizbullah'ı silahsızlandırdıktan sonra sıra Batı Şeria ve Kudüs üzerindeki emellerine gelecektir. Direniş örgütlerinin silahsızlandığı bir ortamda bunları kim engelleyebilecek, Gazze'deki soykırıma bile seyirci kalmış Müslüman ülke orduları mı?

Gazze'de ateşkes planı, acaba Hudeybiye Anlaşması gibi olabilir mi, Müslümanlara güçlenin-ceye kadar zaman kazandırabilir mi diye düşünülebilir. Korkarım ki biz Müslümanlar zilletten çıkıp bağımsızlaşıncaya ve güçleninceye kadar Evanjelik-Yahudi ortaklığı bölgesel hedefine ulaşacaktır. 77 yıldır Filistin işgal altında olduğu halde gerekli hazırlıkları yapmamışız; hamaset kolaycılığından çıkıp bundan sonra mı yapacağız?

Biz maalesef her şeye Türkiye odaklı baktığımızdan ve kendimizi merkeze koyduğumuzdan o dönem Filistinliler aleyhine neler yaptıklarının farkında bile değiliz. İş adamı diye kendisiyle pazarlık yapılabileceğini sanıyoruz. Netanyahu-Trump ikilisinin yalan söylemekte sınır tanımadığının, Müslüman yönetimleri parmaklarında oynattıklarının farkında değiliz.

Gazze'de ateşkes planı, acaba Hudeybiye Anlaşması gibi olabilir mi, Müslümanlara güçleninceye kadar zaman kazandırabilir mi diye düşünülebilir. Korkarım ki biz Müslümanlar zilletten çıkıp bağımsızlaşıncaya ve güçleninceye kadar Evanjelik-Yahudi ortaklığı bölgesel hedefine ulaşacaktır. 77 yıldır Filistin işgal altında olduğu halde gerekli hazırlıkları yapmamışız; hamaset kolaycılığından çıkıp bundan sonra mı yapacağız?

Son olarak Gazze'deki silahlı gruplar ateşkesi kabul etse de etmese de İsrail saldırmayı sürdürecektir. Ateşkes gerçekleşse bile kurmaya çalışacakları düzen işlemeyecektir. İki yıldır ABD'nin Gazze'de çözüm diye ortaya attığı hiçbir öneri ve sahada uygulamaya koyduğu hiçbir plan tutmadı. Bu da öyle olacaktır. İsrail'in içi iyice karışmış vaziyette; Gazze'de bir ateşkesin olması da olmaması da iki kutuptan birini isyana sevk edecektir. Kısaca ortada ne Gazzeliler ve Filistinliler ne de İsrailliler için iç açıcı bir senaryo var.

Medya, sosyal medya ve kamu diplomasisi, Gazze meselesinin küresel algısını nasıl şekillendiriyor? Propaganda ve dezenformasyon riskleri nelerdir?

Gazzelilerin çektiklerinin çok benzerleri, geçmişte Irak ve Suriye'de yıllarca yaşandı, halihazırda Sudan'da yaşanıyor. Ama sosyal medya o dönemlerde veya ülkelerde etkili olmadığı için yaşananlar dışarıya yeterince yansımadı, yansısa da dünyayı harekete geçiremedi. İlk defa dünyanın Gazze'de olan biteni görmesinde sürekli canlı yayınlar yapan el-Cezire kanalı kadar Filistinlilerin sosyal medyayı iyi kullanmasının etkisi büyük.

Dünyada neredeyse bütün büyük sosyal medya ağları ve köklü geleneksel medya kuruluşları Siyonistlere aittir. Yıllarca onların filtresinden (sansüründen) geçerek Filistin haberleştirildi, İsrail argümanları dünyaya pazarlandı. Ama son yıllarda Filistinliler, düşmanını düşmanının silahıyla vurmakta maharet kazandı. Bu, son derece önemli. Sosyal medyayı iyi kullanmaları sayesinde dünya ilk kez 2021 Mayıs'ında, ikinci kez 7 Ekim 2023'ten bu yana Filistin gerçeğine uyandı. 2021 Ramazan'ında Kudüs'te yaşanan olaylar, akabinde Gazze'de 11 gün süren savaş sırasında dünya ayağa kalkmış ve ABD ile İngiltere'de o döneme kadar ki en kalabalık Filistin'e destek eylemleri yapılmıştı. İsrail, söylem tekelini yitirmenin şoku ve paniği içindeydi. 2,5 yıl sonra bu defa Gazze, bir soykırımın canlı canlı ekranlarda izlendiği ilk savaş oldu. Bu bakımdan bir devrim.

İlk defa Batı'da gençler, geleneksel ve sosyal medyada sansüre rağmen Tik-Tok'un da katkısıyla Gazze'den haberdarlar ve yönetimlerine öfke içindeler. Tam da bu yüzden Amerikalı Siyonistler kısa süre evvel Tik-Tok'u kontrollerine aldılar.

2024 Kasım'ında dışişleri bakanlığına getirilen Gideon Saar, küresel alanda İsrail'i aklayıcı bir propaganda hamlesi başlatacaklarını ilan etmişti. İsrail bunun için tarihinin en büyük bütçesini ayırdı. Artık sanal dünyada sansür ileri boyutta; içerikler kaldırılıyor, kanallar/hesaplar kapatılıyor. Önümüzdeki süreçte Gazze'de savaş bittiğinde sanal dünyadaki soykırıma ait tüm video ve görsellerin silineceği söyleniyor. Hatta ellerinizdeki bütün görsel malzemeleri farklı farklı yerlerde saklayın deniyor.

Ne derece başarılı olurlar henüz bilmiyoruz. Ama şunu hiç unutmayın: Unutmak da hatırlamak da bir hafıza işi değil, siyasi ve ideolojik bir tercihtir. Tıpkı Kemalizmin Arap ve İslam dünyasıyla aramıza duvar örme amaçlı nice propagandasına halkımı-

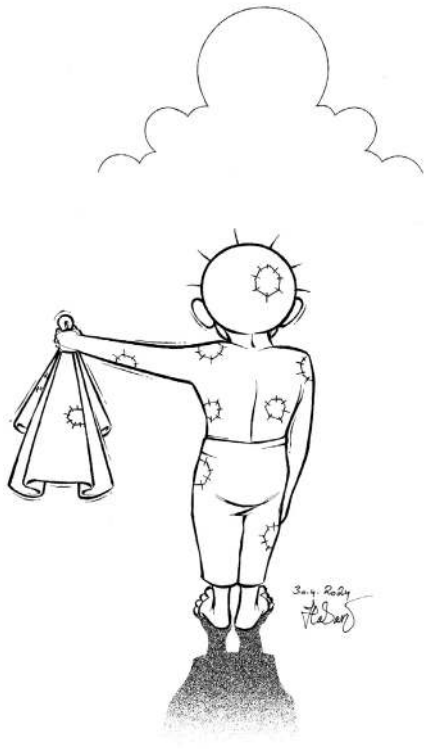

zın ekseriyetinin inanması gibi. Hatta 7 Ekim'den sonra ülkemizde "Gazze'den bize ne? Araplar bizi arkamızdan vurdu, Filistinliler toprak sattı" dendiğini veya "Durup dururken HAMAS bu terör saldırısını neden yaptı? Acaba İsrail ajanı mı?" diye sorgulandığını düşünürsek, bütün kayıtların silindiği bir ortamda gelecek nesillerin Siyonist propagandaya inanıp "7 Ekim 2023'te Gazzeli teröristler İsraillilere soykırım yapmış" demesinin önünde nasıl bir engel olabilir?

Bir de yapay zekâ meselesi var. Gelecek nesiller bizim gibi ansiklopediler, kitaplar veya basılı kaynaklardan araştırma gayretinde muhtemelen olmayacaklar, bir tıkla her şeyi yapay zekaya soracaklardır. Bunun da ipleri yine Siyonistlerin elinde. Şu an bile Gazze ve HAMAS lehine bilgiler sansürlü; yapay zekâ İsrail aleyhine haberleri çevirmeyi reddediyor. Bu gidişat nereye varır?

Velhasıl, bugün küresel atmosfer İsrail aleyhine diye kalıcı sanıp da rehavete kapılmamalıyız. Çok çalışmamız lazım hem de çok...

Daha önceki çalışmalarınızda Hamas'ın "dış güçlerin maşası olma algısının kırıldığı" ve kendi iradesiyle hareket eden bir aktör olduğunun anlaşıldığını belirtmiştiniz. Hamas'ın bölgesel bir aktör olmaktan çıkıp özerk bir aktöre dönüşme sürecini nasıl yorumluyorsunuz?

Buna mecburdu. Filistin'e destekçi herhangi bir bölge ülkesi, 7 Ekim operasyonundan önceden haberdar olsaydı engellemeye çalışırdı, emin olun. Çünkü Aksa Tufanı, sadece İsrail-Körfez ülkeleri arasında değil, bölge çapında eski hasımlarla ilişkileri düzeltme, milli menfaat ve iktisadi fayda doğrultusunda yeni bir düzene geçme çabaları iyice ilerlemişken yaşandı. Eğer operasyon olmasa Ekim 2023'te Netanyahu Ankara'ya gelecek ve Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki tecridini de kıracak önemli anlaşmalar imzalanacaktı; yine Suudi Arabistan ve İsrail İbrahim Mutabakatı'na imza koyup ilişkileri normalleştirecek, bu sayede yeni boru hatlarını ve ticaret yollarını da içeren bölgede yepyeni bir düzen kurulacaktı. İran, baş düşmanı Suud'la bile barışmış ve Biden yönetimiyle nükleer müzakereleri sürdürmekteydi; müttefiki Esed rejimi bölgede yeniden meşru bir aktöre dönüşmüştü. Katar -İsrail ve ABD'nin onayıyla- yıllardır Gazze'nin hamisi ve ana finansörüydü; burada büyük yatırımları vardı. Hal böyleyken Gazze için kim neden bütün bu kazanımlarını çöpe atsındı ki?

Aksa Tufanı, sadece İsrail-Körfez ülkeleri arasında değil, bölge çapında eski hasımlarla ilişkileri düzeltme, milli menfaat ve iktisadi fayda doğrultusunda yeni bir düzene geçme çabaları iyice ilerlemişken yaşandı.

2020 İbrahim Mutabakatları süreci Filistinliler pahasına, onların yok sayılmasıyla kurulmakta olan yeni bir bölgesel düzendi. 7 Ekim, Filistin meselesi ve davası, tarihin 'çöp sepeti'ne atılmadan yapılmış son bir çıkış ve çırpınıştı. Zannettiler ki Arap ve İslam dünyası İsrail saldırganlığı karşısında uyanacak ve kendilerine destek verecek. Ama olmadı.

Şunu unutmayın: İsrail'le gerçek bir mücadele çok büyük bedeller ödemeyi gerektirir. Bunu isteyen herhangi bir devlet ve hükümet olduğunu düşünmüyorum. Devletler, bir başkası için milli güvenliğini tehlikeye atmazlar, hele hele İsrail gibi herhangi bir kırmızı çizgisi olmayan bir haydut devletle karşı karşıya gelmek istemezler. Eğer 7 Ekim operasyonunun arkasında olsalardı Gazze'deki müttefiklerini bu denli yüzüstü bırakmazlardı. Bırakın savaşa müdahil olmayı, ekonomi bile bir silah olarak kullanılmadı, ticari ilişkiler kesilmedi.

Bu arada Kassam Tugayları'nın İsrail'e içeriden herhangi bir bilgi sızmaması için bu operasyonu HAMAS'ın siyasi kanadından bile sakladığı, içerideki lider kadroya birkaç gün evvel haber verdiği, dışarıdaki siyasi liderlerin hiç haberi bile olmadığı söyleniyor.

2020 İbrahim Mutabakatları süreci Filistinliler pahasına, onların yok sayılmasıyla kurulmakta olan yeni bir bölgesel düzendi. 7 Ekim, Filistin meselesi ve davası, tarihin 'çöp sepeti'ne atılmadan yapılmış son bir çıkış ve çırpınıştı. Zannettiler ki Arap ve İslam dünyası İsrail saldırganlığı karşısında uyanacak ve kendilerine destek verecek. Ama olmadı.

7 Ekim 2023'ten bu yana Gazze'deki abluka koşullarında hayatta kalma mücadelesi ile davanın sadece silahla değil, bilim, sanat ve edebiyatla da savunulabileceği vurgulanıyor. Bu sivil direniş ve inovasyon kapasitesi, Filistin davasının geleceği için ne gibi potansiyeller barındırıyor?

Kesinlikle, ben de bunu söyleyenlerdenim. İsrail ve Siyonistler, sadece silah gücüyle ve komployla değil bilim, sanat, edebiyat ve medyadaki etkinlikleriyle ve icatlarıyla da dünyada hakimiyet kurdular. (Mesela ileride Dünya Siyonist Örgütü başkanı ve İsrail'in ilk cumhurbaşkanı olacak kimyager Haim Weizmann, Birinci Dünya Savaşı sırasında patlayıcı üretiminde çığır açıcı icadıyla İngiliz yönetiminin saygınlığını kazanmıştı.) Bana İslam dünyası ne zaman ve nasıl ayağa kalkar diye soranlara "Kaç tane Nobel Ödülü almış Müslüman bilim adamı ve edebiyatçımız var?" diyorum. Mesele Nobel Ödülü almak değil, bu alanlarda dünya çapında çığır açıcı ve etkili ürünler vermek. Bunu başarmadığımız sürece Siyonistlerin ürünlerinin ve fikirlerinin tüketiciliğine ve taklitçiliğine mahkûm kalırız.

Tek başına askeri ve siyasi güçle bir dava kazanılmaz, bir mücadele başarılı olmaz. Öte yandan silahsız, sadece bilim ve sanatla bu işin başarılacağını sanmak da kendimizi kandırmak olur. Çünkü İsrail'in ve müttefiklerinin anlayacağı tek dil güçtür. Ama davaya dünyayı katmak ve vicdanları harekete geçirip bir küresel koalisyon oluşturmak için kültür-sanat ve medya/propaganda alanında etkili olmak son derece önemli. Yani aynı anda bütün unsurlarda ilerleme kaydetmeliyiz, tıpkı İsrail'in yaptığı gibi.

Çağımız görsellik çağı; Filistinlilerin yaşadıklarını ve İsrail'in suçlarını belgeleyen filmler ve belgeseller çok önemli, romanlar ve oto/biyografiler de. Filistinli şair Mahmud Derviş'in tek bir dizesi, bazen koca bir akademik kitaptan daha fazlasını söyler,

bazen de tek bir kare fotoğraf veya video... Dünyada sistemsel krizlerin de etkisiyle insanlar siyasetten bıkmış durumda, gençler siyasete ilgisizler; onlar kültür-sanat, spor veya sosyal medya üzerinden davaya çekilebilir. Bu yüzden sanatçıların ve sporcuların duyarlılığı önemli. Etkili ve ikna edici bir söylem üretmek ve o söylemle Siyonistlerin yalanlarını ifşa etmek gerek. Dünyadaki siyasetçiler İsrail'in ve müttefiki ABD'nin esirleri; buna karşı güçlü bir sivil toplum hareketliliği de ancak kültür-sanat üzerinden sağlanabilir.

İsrail'in yetmiş küsur yıldır kimlere suikast düzenlediğinin izini sürersek Filistin direnişinde ve davasında kimlerin kritik roller oynadığını daha iyi anlarız. Nitekim İsrail sadece direniş liderlerini şehit etmedi; geçmişte mesela Filistinli romancı ve gazeteci Gassan Kenefani'yi ve Hanzala karakterinin çizeri karikatürist Naci el-Ali'yi ya da geçtiğimiz yıllarda önemli Filistinli mühendisleri de suikastlarla ortadan kaldırdı. Yani kalem ve kelam da, mühendislik ve teknik icatçılık da silah kadar önemlidir. 7 Ekim'den sonra da Gazze'de yüzlerce kameramanı, gazeteciyi, doktoru, sağlık görevlisini, ambulans şoförünü, arama-kurtarma görevlisini, akademisyeni, öğretmeni, âlimi, sanatçıyı, mühendisi, insanî yardım görevlisini vd. katletti. Bunların hepsi farklı metotlarla direnişin kritik birer parçasıydı.

Batılı rejimlerin ikiyüzlülüğü ile Batı halklarının (özellikle gençlerin) Filistin'e verdiği destek arasındaki çelişkiyi görüyoruz. Batı'daki bu yeni nesil aktivizm, uzun vadede Batı'nın Ortadoğu politikalarında somut bir değişikliğe yol açabilir mi?

Değişime yol açma ihtimali yüksek. Çünkü -pek farkında değiliz ama- zaten her şeyin değişmekte olduğu bir dünyada yaşıyoruz. Mevcut dünya düzeni zaten 2008'den beri sorgulanıyordu, memnuniyetsizlikler çoktu. 7 Ekim'le Siyonizmin maskesi ilk kez bu denli düştü, tüm çıplaklığıyla ne oldukları görüldü. İsrail'in bu dünya düzeninin nasıl paydaşı olduğu ve Siyonistlerin hem ABD'yi hem de ABD üzerinden dünyayı nasıl esir aldığı görüldü. Batı'da hakikaten bir uyanış var. Amerikan halkı İsrail'i sorguluyor. İsrail'i Ortadoğu'da değerli bir müttefik değil, Batı'nın sırtında bir yük olarak görenlerine sayısı artıyor. Ortadoğu'nun bastırılmış halkları zaten içten içe kaynıyor, toplumsal patlamalar her yerde an meselesi.

Halihazırda İsrail'i ölümüne savunanlar (i) Siyonist propagandalarla beslenmiş yaşça ileri nesiller, (ii) ideolojik veya dinî sempati duyanlar (Evanjelikler, İslam düşmanı aşırı sağcılar gibi), (iii) kariyerini Siyonist çevrelere borçlu olanlar, (iv) hedeflerine ve çıkarlarına İsrail'le işbirliği içinde erişebileceklerini inananlar (yani çıkarcılar), (v) koltuklarını Siyonistlere borçlu olan veyahut İsrail aleyhine bir adım atarsa devrilmekten korkan devlet başkanları ve yöneticiler... Mevcut liderler ve siyasetçiler kuşağı öldüğünde veya çekildiğinde, şu anki gençler siyasete girdiğinde daha farklı politikalar görebiliriz.

Çağımız görsellik çağı; Filistinlilerin yaşadıklarını ve İsrail'in suçlarını belgeleyen filmler ve belgeseller çok önemli, romanlar ve oto/biyografiler de. Filistinli şair Mahmud Derviş'in tek bir dizesi, bazen koca bir akademik kitaptan daha fazlasını söyler, bazen de tek bir kare fotoğraf veya video...

Üniversitelerde Siyonist Baskıyı Aşmak: Epistemik Aksa Tufanı

İbrahim ÖZCOŞAR

Prof. Dr.,
Mardin Artuklu Üni. Rektörü

Siyonizmin akademideki/üniversitelerdeki baskısı, iç içe geçmiş düşünsel ve kurumsal katmanlardan oluşmaktadır. Siyonizm, bilim ve akademiyle teorik anlamda güçlü bir ilişki düzeyi inşa ederek etki alanını genişletmeye çalışmaktadır. Siyonizm ve bilim ilişkisini, teknik ve teorik bir dille; *Hakikatle epistemi arasındaki kopuşun ontolojik bir tehlikeye dönüşmesi* olarak özetleyebiliriz. Bu teknik tanım şu anlama gelir: Siyonizm; bilgiyi-bilimi, hakikati ortaya çıkarmanın aracı olmaktan ziyade, hakikati örtmeye yönelik epistemik ve yıkıcı bir güce dönüştürme çabası içerisindedir. Bilimin, siyonist amaçlara hizmet edecek bir manipülasyon aparatına dönüştürülmesinin bütün insanlığı tehdit eden bir tarafı söz konusudur. Bu tehdidin ortadan kalkması için üniversitelere, akademisyenlere ve öğrencilere önemli sorumluluklar ve görevler düşmektedir. Bu görevleri; siyonist hegemonyadan, baskıdan ve korkudan kurtulmak için *"Epistemik Bir Aksa Tufanı"*[1] başlatmak olarak ifade edebiliriz.

Günümüz dünya üniversitelerinin en göze çarpan özelliği, homojen Batılı karakteridir. Küresel anlamda üniversiteler, neredeyse aynı Batılı amaçlarla kurulmakta ve aynı Batılı idealleri/hedefleri benimsemektedir. Bu homojenliğin kaynağını, uluslararası ve bilimsel standartlardan çok, Batı hegemonyasına teslimiyet olarak değerlendirmek daha gerçekçi olacaktır. E. Said'in bahsettiği Batı emperyalizmi ile siyonizm arasındaki iş birliği düşünüldüğünde, bu tespitlerin belli oranlarda siyo-

1 Epistemik Aksa Tufanı; siyonist söylem, bilgi tekeli ve medya manipülasyonlarına karşı, hakikate dayalı ahlaki bilgi sistemlerinin yeniden inşasını amaçlayan entelektüel bir direniş hareketidir. Bu kavram, bilgi alanında ezilenlerin ve susturulanların hakikat arayışını temsil ederek, zihinsel bir karşı saldırı, düşünsel bir uyanış ve hakikat merkezli bir bilgi devrimi sürecini ifade eder.

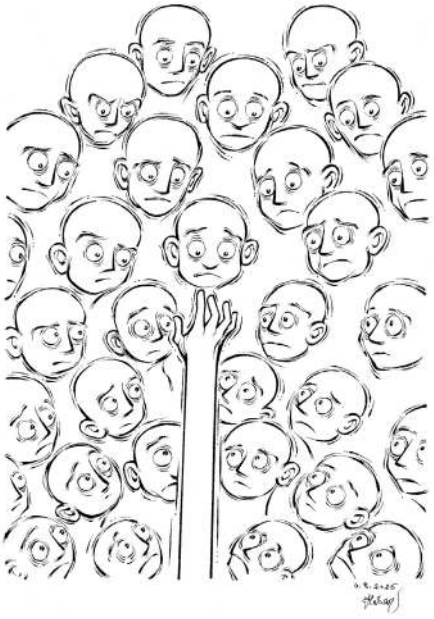

nizm için yapılabileceği aşikârdır. ABD'li edebiyat kuramcısı Walter Benn Michaels'in *"Üniversitelerimiz, fakir insanların fukaralıklarını hak ettiğine kendimizi ikna etmek için başat düzeneğimiz haline gelmiştir*." şeklinde ifadesi, üniversitelerin emperyal amaçlara meşruiyet oluşturacak teorik ve akılcı gerekçeler oluşturma işlevi bugün siyonizme uyarlanmış olduğunu göstermektedir. Modern üniversite fikrinin zihinsel ve kurumsal arka planını açığa çıkaran bu tespit, aynı zamanda bu arka plana meydan okuyan düşünce yapısının ve kurumsal formun, günümüz üniversitesi içinde yeniden ortaya çıkma potansiyelini de göstermektedir. Firavun'un sarayında Musa'nın yetişmesi metaforu, bu potansiyeli örneklemek için kullanılabilir.

Siyonizmin hegemonik tutumu ve bu tutumun soykırım boyutuna ulaşarak akademiyi bu sürece payanda etme cüreti karşısında, üniversitelerin özgür ve özgün yapılara dönüşebilmesi için küresel ölçekte bir dinamizme ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak bu konuda asıl görev ve sorumluluk, İslam dünyasına düşmektedir. İslam dünyasının, kendi geleneğinden ilham alan bir yaklaşımla, akademiyi bu hegemonyadan kurtaracak bir praksis ortaya koyması elzemdir. Batı dünyasında, insanlık vicdanının sesi olan birçok akademisyenin duyarlılığı takdire şayan olmakla birlikte, Batı bilim geleneğinin emperyal köklerinden tamamen kurtulmuş yaklaşımlar geliştirmesi mümkün görülmemektedir. Bu sebeple, insani ve vicdani yaklaşım sahip birçok Batılı akademisyen bile siyonizmi ancak Batı dünyasında kabul edilebilir bir söylem ve anlatı içerisinde ele alabilmekte ve tüm vicdani tutumlarına rağmen, belli konularda Filistin aleyhine olabilecek zaaflar gösterebilmektedir. İnsani ve vicdani bir bakış açısına sahip olsa bile, Batılı bir akademisyenin veya sıradan bir Batılının içinde yetiştiği ortam, maruz kaldığı yoğun propaganda ve baskılar, Filistin'de yaşananları ve İsrail/siyonizm sorununu bütün boyutlarıyla tahlil edip anlamasını ve hakkaniyetli bir çözüm önerisi sunmasını pek mümkün kılmayacaktır.

Bütün bunlar düşünüldüğünde, akademide siyonist baskıyı aşma konusunda İslam dünyasına önemli görevler düşmektedir. İslam dünyasının siyasi, sosyal ve ekonomik göstergeleri bu cümleyi "*naif*" gösterse de; siyonist baskıyı aşacak bir akademi inşa etmek Müslüman olsun-olmasın, dünya görüşü ne olursa olsun hayat referanslarını İslam coğrafyasından alan herkesin ortak

Bilimin, siyonist amaçlara hizmet edecek bir manipülasyon aparatına dönüştürülmesinin bütün insanlığı tehdit eden bir tarafı söz konusudur. Bu tehdidin ortadan kalkması için üniversitelere, akademisyenlere ve öğrencilere önemli sorumluluklar ve görevler düşmektedir. Bu görevleri; siyonist hegemonyadan, baskıdan ve korkudan kurtulmak için "Epistemik Bir Aksa Tufanı" başlatmak olarak ifade edebiliriz.

görevine dönüşmelidir. Gazze'de yaşanan barbarlık karşısında insanlığın genel yaklaşımı, siyonizme karşı tutarlı bir tavrın ve karşı koyuşun ancak İslam dünyası kaynaklı olabileceğini gözler önüne sermektedir. Bu iddianın başlıca gerekçeleri birkaç temel noktada özetlenebilir; siyonizmin doğrudan tehdit ettiği coğrafya olması bakımından bu sorumluluk öncelikli olarak İslam dünyasına düşmektedir. Ayrıca, İslam'ın temel kaynağı olan *Kur'an-ı Kerim*'in "İsrailoğulları" kavramsallaştırması aracılığıyla siyonizme karşı yüzyıllar öncesinden tüm insanlığa bir uyarı yöneltmiş olması, İslam toplumlarında belirli bir farkındalık ve bilinç düzeyinin oluşmasına zemin hazırlamıştır. Bunun yanı sıra günümüzde siyonizm, antisemitizm ve İslamofobi başta olmak üzere, insanlığın evrensel değerlerini kökten sarsan ırkçı ve dışlayıcı yaklaşımlara karşı tarihsel olarak alternatif üretmiş yegâne pratik, İslam dünyasında görülmüştür. Her ne kadar İslam dünyasının mevcut durumu olumsuz bir tablo arz etse de, Gazze'deki soykırım olgusu karşısında sorunun çözümünü soykırım zihniyetini üreten, besleyen ve açık biçimde destekleyen Batı'dan beklemek, daha derin bir çelişki doğurmaktadır. Kaldı ki, İslam coğrafyasının tamamı, bu sürecin bir sonraki hedefi olma ihtimaliyle karşı karşıyadır.

Bu tehdit karşısında üniversitelere, akademisyenlere ve üniversite öğrencilerine düşen görev; **Epistemik Aksa Tufanı** olarak kavramsallaştırdığımız özgür, özgün ve özne bir akademiyi yeniden inşa etmektir. Bunun için de:

Üniversitelerimizin küresel düzeyde akademik yeterliliğe sahip kurumlar haline gelmesi sağlanmalıdır.

Üniversitelerimiz ve akademisyenlerimiz, Batılı yaklaşım ve teoriler karşısında coğrafyamızı merkeze alan yaklaşım ve teorileri geliştirecek özgüvene sahip olmalıdır.

İslam dünyasındaki üniversiteler, gerek kendi aralarında gerek dünyadaki antisiyonist üniversiteler ile iş birliklerine özel bir önem vermelidir.

Antisiyonizmin, antisemitizmle aynı olmadığı bütün bir dünyaya kabul ettirilmelidir. Bunun için her iki kavramın aynı anlam alanlarını karşılamadığı daha sık ve daha cesur bir tutumla tekrarlanmalıdır. Özellikle İslam düşüncesinin, bir ırkçılık türü olan antisemitizme imkân tanımadığının altı çizilmelidir.

Antisiyonist duruşun, insanlık için ontolojik ve ahlaki bir zorunluluk olduğu uluslararası kamuoyuna anlatılmalıdır.

Siyonistlerce üretilen kavram ve teorilere karşı dikkatli olunmalı, özgün kavram ve teorilere ağırlık verilmelidir.

Başta işgal altındaki topraklardaki üniversiteler olmak üzere siyonizmi destekleyen bütün üniversitelere ve akademisyenlere yönelik "Boykot, Tecrit ve Yaptırımlar" içeren bir hareket başlatılmalıdır.

Soykırımı unutturmayacak bilimsel faaliyetlere ağırlık verilmelidir.

Soykırımı her yönüyle kayıt altına alıp belgeleyecek ve uluslararası kamuoyuyla paylaşacak çalışmalar yapılmalıdır.

Siyonizm karşısında üniversite öğrencilerine düşen görevleri ayrıca ele almak gerekmektedir. Üniversite öğrencilerinin belli kalıpları aşma, daha cesur davranabilme ve duruşlarını geleceğe taşıma özellikleri, onları bu konuda daha etkili kılmaktadır. Siyonizm de bu sebeplerle "*Hasbara*" adını verdiği ve "*savunulamaz olanı savunmaya yönelik propaganda faaliyetlerini*" genellikle Dünya Yahudi Öğrenciler Birliği eliyle yürütmektedir. Söz konusu faaliyetlerin genel çerçevesi, 2002 yılında yayımlanan "*Hasbara El Kitabı: İsrail'i Kampüste Savunmak*" kitabıyla ortaya koyulmuştur. Bu kitaba göre Hasbara, üç tamamlayıcı katmandan/aşamadan oluşmaktadır. İlk aşama; '*pozitif*' söylemdir: "*Biz oradaydık, Tanrı burayı bize verdi*" gibi mesnetsiz yargılarla meşruiyet üretimi söz konusudur. İkinci olarak '*savunmacı*' söylem: İsrail devleti, tarihsel antisemitizmi ve Yahudi soykırımını araçsallaştırarak Yahudi halkının güvenliğini sağlamaya yönelik zorunlu bir oluşum olarak kendisini meşrulaştırmaya çalışmaktadır. Üçüncü olarak ise *'negatif'* boyut: İsrail, tarihsel olarak mevcut yapısına ve pratiklerine dair her türlü analitik inceleme ve eleştiriyi inkâr etmekte, bu eleştirileri itibarsızlaştırmakta, susturmaya çalışmakta, tüm eleştirel yaklaşımları ve olgusal raporlamaları antisemitizmle eşitlemektedir. Burada belirtilmesi gereken bir husus da, üniversite okuyan Yahudi öğrencilerin bir kısmının bu örgütlülüğe rağmen insani ve vicdani bir duruşu seçerek antisiyonist tarafta olmalarıdır.

Bu propaganda örgütlenmelerine karşılık, antisiyonist yaklaşımın da örgütlü bir iyilik ve propaganda yapılanmasına ihtiyacı vardır. Konuya dair değerlendirmelere, antisiyonist Yahudi akademisyen Ilan Pappe'nin, uyarısıyla başlamak yerinde olacaktır: "*Karşı propaganda incelikli olduğu kadar karmaşıktır da ve savunmasız yakalanırsanız, davanızın duyulmasını sağlamanız güçtür.*"

Antisiyonist üniversite öğrencisinin de ilk yapması gereken, Filistin konusunda derinlikli ve entelektüel bir birikime sahip olmaktır. Bunun farklı yollarından bahsedilebilir: Öncelikle, üniversitelerde bu konuyla ilgili müstakil seçmeli dersler açılması talep edilebilir. Elbette burada dikkat edilmesi gereken önemli husus, dersi veren öğretim elemanının bilinçli ve yetkin bir antisiyonist olmasıdır. Üniversite yönetimleri bunu gerçekleştirme konusunda çeşitli çekinceler taşıyabilir. Nitekim konunun önemini anlayamama ya da siyonizm korkusu bu konuda etkili olabilir. Bu noktada, öğrencilere düşen göre; üniversitelerinde konu hakkında derinlemesine bilgiye sahip ve cesur akademisyenlerle iletişim kurmaktır. Türkiye'de seçmeli ders açma şartları genellikle erişilebilir düzeyde olup, öğrencilerin bu konudaki talep, teklif ve ısrarları başarı şansını artırmaktadır.

Bütün idari ve akademik teşebbüslere rağmen üniversitede böyle bir ders açılamaması durumunda, sivil toplum örgütlerinin Kudüs ve Filistin'e dair yüz yüze ve çevrim içi dersleri, seminerleri takip edilebilir. Bu da imkân dâhilinde değilse, üniversite içinde küçük kitap okuma grupları oluşturma, kitap tahlilleri yapma vb. alternatifler geliştirilebilir.

Tüm bunların ötesinde, üniversite öğrencilerinin Kudüs ve Filistin bilincini bulundukları kampüs ortamında örgütlü bir seviyeye taşımaları elzemdir. Bunun en basit ve işlevsel yolu, öğrenci kulüpleri/toplulukları kurmaktır. Kudüs ve Filistin Çalışmaları Kulübü, Aksa Kulübü, İsra Kulübü vb. isimlerle kurulabilecek kulüplerde, tüm kampüsü kapsayacak projeler ve faaliyetlerle konuya dair farkındalık oluşturacak imkânlar elde edilebilir. Burada dikkat edilmesi gerek önemli bir husus, oldukça insanî bir meselede ideolojik ayrışmalara sebep olabilecek dil ve üslup kullanılmamasıdır. Gelinen noktada, siyonizm barbarlığı ve soykırımına karşı "*insan*" ve "*vicdan*" ortak paydalarında birleşmek ve itiraz geliştirmek, bütün ideolojik ayrımlardan çok daha anlamlıdır. Şöyle de düşünülebilir: Hiçbir ideolojik ayrım, Gazzeli bir çocuğun yaşam hakkından daha değerli olamaz.

Kampüste yapılacak çalışmaların oldukça çeşitli olabileceği, hatta her türlü çalışmanın bir şekilde konuyla ilişkilendirilebileceği bilinmelidir. Spor faaliyetlerinden sanat sergilerine, müzik dinletilerinden sinema gösterimlerine, kantin buluşmalarından söyleşilere, kampüs duvarlarına yapılacak grafitilerden soykırımda katledilmiş çocukların isim listelerinin yayımlanmasına kadar hemen her çalışma, bir şekilde siyonizm ve soykırıma dair farkındalık oluşturacak bir faaliyete dönüştürülebilir. Bu konuda gençlerin çok daha yaratıcı fikir ve eylemler ortaya atacağı kesindir. Bunların yanında, mutlaka yıllık belli periyotlarla yapılacak ve sürdürülebilir projeler hayata geçirilmelidir: anma günleri, Gazzeli çocuklara adanmış gençlik buluşmaları vb.

Öte yandan, gençlerin bu konuda en aktif olacakları alanlardan biri de boykottur. Boykotun bütün boyutlarına yönelik bir hassasiyet alanı oluşturulmalıdır. Siyonist üniversite ve akademisyenlerle iş birliğini reddetmekten, kampüste siyonizme destek veren ürünlerin satılmasının boykot edilmesine kadar geniş bir yelpazede makul, kararlı ve etkili tepki gösterme yollarına başvurmalıdırlar.

Sonuç olarak, üniversitelerde siyonist baskıyı aşmak, yalnızca akademik özgürlüğün korunması değil; aynı zamanda insanlığın ortak vicdanının ve hakikat arayışının yeniden inşası anlamına gelmektedir. "Epistemik Aksa Tufanı" kavramsallaştırması, bilginin tahakküm ve manipülasyon aracı olmaktan çıkarılıp; özgürleşme ve adaletin hizmetine verilmesini ifade etmektedir. Bu bağlamda, hem İslam dünyasının kendi entelektüel mirasından beslenen özgün bir akademik yaklaşım geliştirmesi hem de küresel ölçekte vicdan sahibi akademisyenler ve öğrencilerle dayanışma zeminlerini güçlendirmesi elzemdir. Üniversiteler, öğrenciler ve akademisyenler; siyonizmin bilgi üzerindeki hegemonyasına karşı örgütlü bir bilinç ve irade geliştirebildikleri ölçüde, geleceğin özgür, çoğulcu ve hakikate sadık akademisini kurmak mümkün olacaktır.

7 Ekim Sonrası Filistin Meselesinin Küreselleşmesi

Ahmet Hüsrev ÇELİK
Doç. Dr., Düzce Üni.

Filistin meselesi, yüz yılı aşan ve kesintisiz devam eden en uzun sorunlardan birisidir. Son yüzyılı aşkın zamandır, sorunun seyri önemli kırılma noktalarıyla, önemli hadiselerle farklı safhalar içerisinde devam etmiştir. 1917'de bölgenin Osmanlı'nın elinden çıkmasından 1948'de İsrail'in kurulmasına kadar geçen dönem, kendine özgü koşullarıyla bir safhayı oluşturmuştur. 1948'de İsrail'in kurulduğunun ilanı, meseleyi Arap-İsrail sorunu eksenine oturtmuştur. Arap –İsrail savaşlarını da kapsayan bu dönem, 1978'de İsrail ile Mısır arasında imzalanan Camp David Anlaşması'ndan sonra boyut değiştirmiştir. Bu tarihten sonra, meseleden Araplar aktif olarak kopmuşlardır. Mesele de yaygın olarak Filistin-İsrail sorunu/ Filistin sorunu olarak tanımlanmaya başlamıştır. Sorun, Filistinliler ile İsrail arasına indirgenmiştir. Bu dönemde, Filistinlilerin intifadalarla ve kendi direniş örgütleriyle mücadelelerini verdikleri bir süreç yaşanmıştır.

7 Ekim Aksa Tufanı ve sonrasında İsrail tarafından yürütülen, kesintisiz devam eden soykırım süreci; hem Filistin hem de dünya açısından yeni bir dönemin başlangıcı olmuştur. İlk olarak İsrail'e desteğini koşulsuz olarak açıklayan devletler, yavaş yavaş söylem ve politika değişikliğine gitmeye başlamışlardır. Hatta Filistin'i tanımayan ülkeler, Filistin'i tanıma aşamasına gelmişlerdir. Pek çok ülke meseleyle ilgilenmeye başlamıştır. Pek çok ülkenin halkları nezdinde, küresel ölçekte tepki ve öfke dalga dalga artarak devam etmektedir.

İsrail'in çatışmayı bölgeye yayma noktasında açık niyet ve politikaları, küresel sonuçları olabilecek bölgesel güvenlik riskleri ortaya çıkarmıştır. Nitekim Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın henüz 25 Ekim 2023'te yaptığı "Ya büyük bir savaşa, ya büyük bir barışa gideceğiz" sözleri, meselenin küresel riskleri açısından erken ve önemli bir öngörü olmuştur.

Ekim 2023: İsrail'e Koşulsuz Destekler

7 Ekim Aksa Tufanı Operasyonu'ndan hemen sonra, Batılı ülkeler İsrail'e koşulsuz desteklerini art arda açıkladılar. Saldırıdan hemen sonra, 8 Ekim'de Almanya Başbakanı Scholz, "İsrail›in kendini savunma hakkı olduğunu, Almanya'nın İsrail'in yanında tereddütsüz olarak yer aldığını" açıklamıştır. 7 Ekim'den sonra İsrail'e destek vermek üzere İsrail'e giden ilk lider de yine Almanya Başbakanı Scholz olmuştur. Gerek ziyareti esnasında gerekse ziyaretinden sonraki süreçte yaptığı açıklamalarda, İsrail'in güvenliğinin Almanya için devlet politikası olduğunu; bunu savunmanın ise Almanya için görev ve sorumluluk olduğunu ifade etmiştir. Buna neden olarak da Holokost'u göstermiştir. Ülkesinde Filistin'e destek için düzenlenen gösterilere de tepki göstermiştir.

Fransa Cumhurbaşkanı Macron'un da 7 Ekim hadisesine ilk tepkisi, «İsrail'in kendini savunma hakkını koşulsuz destekliyoruz.» açıklamasıyla oldu. 23-24 Ekim 2023'te Fransa Cumhurbaşkanı Macron da İsrail'i ziyaret etmiştir. Meseleye terörle mücadele üzerinden tanımlayan Macron, İsrail'in yalnız bırakılmadığını ifade etmiştir. Fransa'da da Filistin'e destek gösterilerinde bulunanlara yönelik gözaltı uygulamaları da eş zamanlı olarak başlamıştır.

Hollanda Başbakanı Mark Rutte'nin de ziyareti 23 Ekim 2023'te gerçekleşmiştir. Netanyahu ile görüşen Rutte'nin ziyaret esnasında ne söylediği, İsrail Başbakanlık Ofisi'nden yapılan resmî açıklamayla kamuoyuna duyurulmuştur. Rutte'nin, İsrail'de bulunmaktan mutlu olduğunu ifade ettiği belirtilmiştir. Hollanda'nın İsrail ile ilişkilerinin düzeyi de Netanyahu tarafından teyit edilmiştir. Netanyahu, Hollanda'nın İsrail'in çok büyük bir dostu olduğunu ifade etmiştir.

Avrupa'nın önemli ülkelerinden İngiltere Başbakanı Rishi Sunak da 19 Ekim'de İsrail'e giderek, İsrail'le dayanışma içerisinde olduklarını ve İsrail'e destek verdikleri için gururlu olduklarını ifade etmiştir. İsrail Cumhurbaşkanı Isaac Herzog da, "BBC'nin Hamas'ı terör örgütü olarak tanımlanması için bir haykırış olmalı" diyerek Sunak'tan BBC'ye müdahale etmesi beklentisini dile getirmiştir.

Geçmişte Filistin'i destekleyen Yunanistan ise mevcut durumda artık İsrail'in Avrupa'daki en önemli müttefiklerinden birisidir. Ekim 2023'te Yunanistan da desteğini gecikmeden açıklamıştır. 15 Ekim'de Netanyahu'yu arayan Yunanistan Başbakanı Miçotakis, İsrail'in meşru müdafaa hakkına desteğini ifade etmiştir. 23 Ekim'de Yunanistan Başbakanı, "Ben buraya sadece bir müttefik olarak değil, gerçek bir dost olarak geliyorum." demiştir.

İtalya Başbakanı Meloni de 21 Ekim 2023'te İsrail'e giderek taziyelerini iletmiştir. Avrupa ülkeleri, tekil açıklama ve politikalarının yanı sıra, bir araya gelerek imzaladıkları ortak açıklamalarla da topluca İsrail'e desteklerini ifade etmişlerdir.

Söylemlerde Değişim ve İsrail'e Tepkiler

Ekim 2023'ten sonra İsrail'in kesintisiz devam eden soykırımı, Avrupalı devletlerde belirgin bir söylem değişikliğini de beraberinde getirmiştir. Ekim 2024'te İsrail'e silah ambargosu uygulanması çağrısında bulunan Fransa Cumhurbaşkanı Macron, 25 Ağus-

tos 2025'te de «Bir nüfusu açlığa mahkûm etmek, derhal durdurulması gereken bir suçtur." açıklaması yapmıştır.

2024 yılında İsrail'e bazı silahların satışını durduran İngiltere, İsrail ile yürütülen ticaret anlaşması müzakerelerini de Mayıs 2025'te askıya almıştır. Ardından, İsrailli bazı kişi ve kuruluşlara yaptırım uygulamaya başlamıştır. İtalya Başbakanı Meloni, Temmuz 2025'te yaptığı açıklamada, İsrail'in sivillere yönelik saldırılarına ilişkin olarak "kabul edilemez" şeklinde açıklama yapmıştır.

Hollanda'da, muhtelif bakanlıklarda görev yapan 300'den fazla üst düzey bürokrat, hükümetin İsrail'e destek politikalarına tepki göstererek henüz 2023 yılında protesto etmiştir. Bu tepkilerden sonra, Hollanda Başbakanı Rutte, X platformundan yaptığı açıklamada, Netanyahu ile Gazze'deki insani durumu görüştüğünü; dünyanın İsrail'e desteğinin devamı için Gazze'ye insani ve tıbbi yardım girişine izin verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Ağustos 2025'te, Hollanda Hükümeti'nden Dışişleri Bakanı dâhil 9 bakan, hükümetin İsrail'e yaptırımları artırmaması ve İsrail'e verdiği destek nedeniyle istifa etmiştir.

AB'de Bölünmüşlük

AB ülkelerinin farklı ve değişen politikalarının yanı sıra, AB'nin kurumsal yapısında da bölünmüşlük söz konusudur. 18 Ekim 2023'te İsrail'i ilk ziyaret eden isimler arasında yer alan AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen de İsrail'e koşulsuz desteğini açıklamıştır. Bu desteğini sonraki süreçte de kesintisiz ve tavizsiz devam ettirmiştir. Von der Leyen'in, Almanya'nın ilk kadın Savunma Bakanı olduğunu not olarak eklemek gerekmektedir.

Ursula von der Leyen, Avrupa'nın muhtelif ülke ve şehirlerinde düzenlenen Filistin'e destek gösterilerinde "soykırımın suç ortağı" olarak nitelendirilmiştir. Bazı AP milletvekilleri de kendisinden "Bayan Soykırım" olarak bahsetmektedir. AB çalışanları da Von der Leyen'e ortak mektup yazarak, İsrail'i koşulsuz desteklemekten vazgeçmesi ve sivillerin hayatını koruma çağrısında bulunmuşlardır.

AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell'in, von der Leyen'i hedef alan açıklamaları söz konusu olmuştur. Borrell, bu konuda en net tavır koyan isimlerden birisidir. Kasım 2024'te, Borrell, İsrail ile AB arasındaki diyaloğun tamamen kesilmesini önermiştir. «İsrail›in uluslararası hukuka uyduğuna kim inanır? Kesinlikle ben değil.» demiştir. Almanya'nın İsrail'e yönelik politikalarını da açıkça eleştirmiştir. Almanya'nın geçmişteki yaptıklarından dolayı suçlu olabileceğini, ancak bunun bedelini Filistinlilere ödetemeyeceklerini ifade etmiştir. Borrell'in, 2018-2019 döneminde İspanya Dışişleri Bakanı olduğunu da not olarak belirtmek gerekir.

Meselenin Uluslararası Ceza Mahkemesi'ne (UCM) intikal etmesi de önemli kırılma noktalarından birisi olmuştur. UCM tarafından verilen tutuklama kararına; İrlanda, İtalya, Belçika, Fransa, Slovenya, Danimarka, Hollanda, Finlandiya, İsveç, İsviçre, Portekiz, İspanya, Norveç, Litvanya, Estonya ve Lihtenştayn uyacaklarını açıklarken; Almanya ve Macaristan karara uymayacaklarını bildirmiştir. Yunanistan ve Polonya ise sessiz kalmayı tercih etmiştir.

Filistin'i Tanıma kararları

AB içerisinde, 2014 yılında ilk olarak İsveç Filistin'i tanımıştır. 2024 yılında, Filistin'i tanıyan AB ülkelerinin sayısı artmıştır. Norveç, İspanya ve İrlanda, birlikte hareket ederek Mayıs 2024'te Filistin'i devlet olarak tanımışlardır. Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Polonya ve Romanya, AB'ye üye olmadan önce Filistin'i tanımışlardır. Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) de aynı şekilde AB'ye üye olmadan önce tanımıştır. Haziran 2024'te, Slovenya'nın da Filistin'i tanımasıyla, Filistin'i tanıyan AB ülkesi sayısı ona ulaşmıştır. Slovenya sadece tanımakla kalmamış, Filistin bayrağını hükümet binasına ve meclis bahçesine de asmıştır.

BM toplantısından hemen önce, 21 Eylül 2025 tarihinde İngiltere, Portekiz, Kanada ve Avustralya, Filistin'i resmen tanıdıklarını ilan etmişlerdir. 2025 Temmuz ayında Filistin'i tanıyacağını açıklayan Macron da, 22 Eylül'de BM Genel Kurulu'nda düzenlenen "İki Devletli Çözüm Filistin Konferansı"nda Filistin'i tanıdıklarını ilan etmiştir. Fransa'dan hemen sonra, konferans devam ederken Monako, Belçika, Malta ve Lüksemburg da tanıma kararlarını açıklamışlardır. Bu kararlarla birlikte, BM üyesi 193 ülkeden 155'i Filistin'i tanır hale gelmiştir.

Filistin Devleti, 1988'de Cezayir'de düzenlenen Filistin Ulusal Konseyi toplantısında "Bağımsız

Filistin Devleti"nin kuruluşunu ilân etti. Yani Filistin Devleti sürgünde ilân edilmiştir. 1967 sınırları temelinde, başkenti Doğu Kudüs olan, Batı Şeria ve Gazze'yi kapsayan bir devlet olarak ilan edilmiştir. Ancak 1988'de Filistin Devleti'nin kurulduğunu ilan edenler, bu toprakların hiçbir tarafında egemen olmadıkları gibi, bu topraklara ayak basmaları dahi mümkün değildi. Bu noktadan başlayan süreçte, Filistin Devleti aldığı yol ile 2012 yılında "üye olmayan gözlemci devlet" statüsü elde etmiştir. Günümüzde ise Fransa ve İngiltere'nin tanıma noktasına gelinmiş olması önem arz etmektedir.

Avrupa Halklarının Tepkileri

Avrupalı halkların hem İsrail'e tepkileri hem Filistin'e destekleri hem de İsrail'e destek veren kendi hükümetlerine tepkileri dalga dalga yayılmıştır. Fransa ve Hollanda başta olmak üzere, Avrupa'daki pek çok maçta İsrail'e protesto edilmiş, çeşitli gösteriler düzenlenmiştir. Fransa'daki bazı maçlarda Macron da protesto edilmiştir. Fransa İçişleri Bakanlığı'nın yasaklamasına rağmen, Nantes, Stains ve Saint-Denis gibi belediyelerin de aralarında olduğu 21 belediye, binalarına Filistin bayrağı asmıştır. Fransa'da İsrail'i protesto edenlere yönelik polisin sert müdahalesi ve gözaltılar da protestoları durdurmamıştır.

İngiltere'de, aynı anda 15 şehirde İsrail karşıtı gösteriler düzenlenmiştir. Londra Belediye Başkanı, İngiltere hükümetine İsrail'e yönelik baskıyı artırması çağrısında bulunmuştur. Mayıs 2025'te, Hollanda'nın Lahey şehrinde 100 bini aşkın kişi, İsrail'i protesto etmek amacıyla toplanmıştır. İsrailli turistleri taşıyan gemiler, Rodos ve Girit adaları başta olmak üzere, Yunanistan'ın adalarında protesto ile karşılanmış; turistlerin adalara ayak basmaları engellenmiştir. Avrupa'nın pek çok şehrinde, İsveç, Almanya, İtalya, Avusturya ve İrlanda gibi ülkelerde İsrail karşıtı protestolar artarak devam etmektedir.

Halkların yaklaşımı ile hükümetlerin yaklaşımları arasında derin bir fark ve ayrım olduğu görülmektedir. Bu ayrım, hükümetlerin politikaları üzerinde de baskı unsuru oluşturmaktadır. Özellikle toplumlar nezdinde Filistin meselesinin bir insanlık meselesi olarak daha hızlı ve güçlü bir şekilde içselleştirildiği ve sahiplenildiği gözlemlenmektedir. Hükümetler düzeyinde de bu değişim, yavaş da olsa, gözle görülür hâle gelmektedir. Filistin meselesi yeni bir safhaya girmiş ve küreselleşmiştir.

İsrail'in uyguladığı soykırım, Filistin meselesinin sahiplenilmesini hem halklar hem de devletler nezdinde yaygınlaştırmış ve küreselleştirmiştir. Nitekim Cumhurbaşkanı Erdoğan, 22 Eylül'de BM'de gerçekleştirilen İki Devletli Çözüm Konferansı'nda yaptığı konuşmada, "Şu da bir gerçek ki bugün Filistin davası artık dünyaya mal olmuştur. Dünyanın her tarafından özgür Filistin sesleri yükselmektedir." diyerek bu hususu teyit etmiştir.

Halkların yaklaşımı ile hükümetlerin yaklaşımları arasında derin bir fark ve ayrım olduğu görülmektedir. Bu ayrım, hükümetlerin politikaları üzerinde de baskı unsuru oluşturmaktadır. Özellikle toplumlar nezdinde Filistin meselesinin bir insanlık meselesi olarak daha hızlı ve güçlü bir şekilde içselleştirildiği ve sahiplenildiği gözlemlenmektedir. Hükümetler düzeyinde de bu değişim, yavaş da olsa, gözle görülür hâle gelmektedir. Filistin meselesi yeni bir safhaya girmiş ve küreselleşmiştir.

Gazze Soykırımı

Aslan BALCI
Gazeteci-Yazar

Gazze Direnişi Maskeleri Düşürdü

Üçüncü yılına giren Aksa Tufanı Direnişi, bütün teknolojik ve stratejik hesaplamaları altüst etti. Küçük bir topluluk, kendini "süper güç" zanneden tiranlara karşı cesurca mücadele ederek, onların yenilebileceklerini bir kez daha dünyaya göstermiş oldular. Ayrıca Gazze destanı, dünyadaki birçok maskeyi düşürdü. Soykırım karşısında küçücük çocukların metaneti ve konuşmaları, tarih kitaplarında ders olacak nitelikte olduğuna şahit oluyoruz. 365 kilometrekare olan Gazze'yi işgal etmeye çalışan barbar siyonist İsrail'in arkasında dünyanın en zengin ülkeleri olmasına rağmen, hâlâ esirlerini kurtaramadı. Kassam Tugayları'nın elinde, bırakın silah ve mühimmatı, içecek suyu, yiyecek bir dilim ekmeği dahi yok. Bu durumu "Allah'ın yardımı" dışında nasıl açıklayabiliriz?

Ortadoğu'da 77 yıldan beri İsrail sorunu yaşanıyor. Her geçen gün şiddetini ve aymazlığını artıran siyonist rejim, Gazze'de ABD ile soykırım yapıyor. ABD'yi lobilerle ele geçiren işgalci terör örgütü, menfaatine dokunan herkese saldırarak dünyanın başına bela olmaya devam ediyor. Hiçbir kural ve kaideye uymayan bu göçebe topluluk, sadece Müslümanlara değil; kendinden olmayan herkesi köle gibi görüyor. Hastalıklı bir anlayışla Gazze›de yıllardan beri devam ettirdiği soykırım hepimizin canını yakıyor. Masum sivillere, bebeklere bir yudum

su ve bir dilim ekmek uzatamamanın acısını çekiyoruz. Yardım TIR'ları kapılarda hazır bekliyor; ancak terör şebekesi ve aparatları, yardımların sahiplerine ulaşmasına izin vermiyor. Buna rağmen Gazzeliler isyan etmeden, sabır ve azimle vatanlarını korumaya çalışıyor.

Mısır'daki Refah sınırı, Gazze'nin dünyaya açılan kapısıdır. Bir taraftan İsrail'in soykırımı, bir taraftan da bu kapının kapalı olması vicdan sahibi herkesi derinden yaralıyor. Ayni şekilde Ürdün de Batı Şeria kapısını kapalı tutuyor. Mısır gibi, yardımların içeriye girmesine müsaade etmiyor. Soykırımın ve tam ablukanın başlamasından sonra, dünyanın vicdan sahibi aktivistleri bu kapıların açılması; yaralılara ve açlara kumanya ulaşması için mücadele veriyor. Muhammed Mursi'yi kanlı darbeyle deviren diktatör Sisi ile "pabucumun kralı" Abdullah, çağımızın Firavunu gibi insanlığın vicdanı karşısında tanklarıyla ve ölümcül silahlarıyla set oluyor.

Ablukayı kırmak için dünyanın 44 ülkesinden katılımcısının yer aldığı Sumud Filosu gibi, daha önce de ses getiren eylemler yapıldı. İşgalci rejim hepsini engelledi; ancak Sumud'un daha organize ve ses getiren erdemli bir eylem olduğunu görüyoruz. Daha başlangıçta, siyonist rejim Tunus'ta bulunan gemilere saldırdı. Kendince korku ekseni oluşturmaya çalışsa da, STK'lar bu sahte ve içi boş barbar rejimden korkmuyor. Ancak devletler, STK'lar kadar cesur değil. Bazı ülkeler İsrail'e cılız sesle itiraz etse de, gerçek anlamda bir yaptırım uygulayamıyor. Herkes biliyor ki İsrail tek başına değil; Gazze'deki soykırım, Ortadoğu'daki iş birlikçileriyle, ABD ve AB ülkelerinin desteğiyle yapılıyor.

Bebek katili Netanyahu, suç ortağı ABD'ye gittiğinde, senatoda soykırımı öven ve bebekleri katletmeyi meşru gösteren iğrenç bir konuşma yapmıştı. Senatörler, utanmadan, siyonist lobinin sıkıştırmasıyla Gazze kasabını elleri patlayana kadar alkışladılar. O yaratıkların hepsinin elinde Gaz-

Gazze destanı, dünyadaki birçok maskeyi düşürdü. Soykırım karşısında küçücük çocukların metaneti ve konuşmaları, tarih kitaplarında ders olacak nitelikte olduğuna şahit oluyoruz.

Fanatik Hristiyan (Katolik) olan ABD'nin Dışişleri Bakanı Marco Rubio denilen zavallı kukla, işgalci rejimi ziyaret ettiğinde başına Yahudi kipası taktırıp Burak (Ağlama) Duvarı'na götürülerek dua ettirdiler. Siyonist çetenin elebaşı ABD'yi ziyaret ettiğinde herhangi bir kiliseye gidip dua ediyor mu?

zeli bebeklerin kanı var. Ne yazık ki dünya, bir katilin ayakta alkışlandığına şahit oldu. Tehdit ve şantajla böyle bir rezillik yaşandı.

Fanatik Hristiyan (Katolik) olan ABD'nin Dışişleri Bakanı Marco Rubio denilen zavallı kukla, işgalci rejimi ziyaret ettiğinde başına Yahudi kipası taktırıp Burak (Ağlama) Duvarı'na götürülerek dua ettirdiler. Siyonist çetenin elebaşı ABD'yi ziyaret ettiğinde herhangi bir kiliseye gidip dua ediyor mu? Siyonist şebeke, ABD ve diğerlerini kukla gibi oynattığı için Gazze'de söz konusu katliamları yapabiliyor.

Siyonistler Ülkeleri Şantajla Elinde Tutuyor

İsrail, sınır tanımayan, ahlaksız ve pervasızdır. Devlet değil, bir terör örgütüdür. Ele geçirdiği yeri kolay kolay bırakmaz; buradan kendine güç üretir. Bunu da aymazlık ve şımarıklıkla yapar. İşgalci rejim, işlemiş olduğu suçlar nedeniyle uluslararası hukuk, normlar ve diplomatik üslup gibi terimlerin hepsinin çöpe atılmasına öncülük etti.

Öte yandan Hamas, özgürlük hareketi olarak birçok ülkeden çok daha erdemli ve uluslararası kurallara uyan bir örgüttür. Sözde süper güç olan ABD, İsrail gibi katil ve vahşi toplama bir kabilenin esiri durumuna düştü. Gazze'deki soykırım, AB ve ABD gibi onlarca ülkenin maskesini düşürdü. Ne kadar zavallı ve köle ruhlu oldukları gözler önüne serildi. Hamas ve Kassam Tugayları, dünyanın gözünün açılmasına vesile oldu.

İsrail, saldırgan ve azgın bir güruh olarak önüne engel gördüğü herkese saldırıyor. Bu aymazlığı, Batı dünyasında elde ettiği güç nedeniyle yapabiliyor. Şantaj ve zorbalıkla söz konusu güce sahip olmasa, bu soykırım ve saldırganlığı yapamaz. Aynı zamanda Batılı ülkelerdeki basın-yayın kuruluşlarını da ele geçirdiler. Aleyhlerinde söz söylenen, yazı yazan gazeteci-yazar ve aydınlar anında işinden oluyor, bir daha iş bulamaz hale geliyor. Buna rağmen Batı'da bazı vicdan sahibi gazeteci ve yazarlar gerçeği haykırmaktan geri durmuyor. Bu kahramanları alkışlıyor ve tebrik ediyorum.

Buna karşın, birçok ülke bu korsan terör örgütünden çekiniyor. Para, finans, kredi, ham madde ve stratejik ürünlerle ülkeleri esaret altına aldılar. Türkiye, İspanya, Kolombiya ve kısmen İrlanda dışında, bütün ülkeler bu haydut siyonistlerin elinde adeta rehin durumdadır. Sesini çıkaran ülkelerde iç karışıklık çıkarılıyor, kaos ortamı oluşturuluyor. Bunun için genelde gençleri kullanıyorlar. Sosyal medyadan örgütlenen bu kişilere, STK görünümlü siyonist örgütlerce maddi imkân sağlanıyor. Çalışmadan, kafe ve restoranlarda gününü gün eden bu aylaklar, vakti zamanı geldiğinde —Gezi olaylarında olduğu gibi— ortaya çıkıyor, etrafı yakıp yıkıyor. Bazen hükümetleri bile değiştiriyorlar. Başka bir deyişle, Batı'da birçok liderin koltuğu İsrail'in elindedir.

ABD'de ve Avrupa'da politika ve strateji geliştirenler, ülkelerinin fazla İsrail yanlısı olması nedeniyle zarar gördüklerini ifade ettiklerinde "antisemitik" veya "neo-Nazi" olarak ilan edilerek işlerinden atlıyorlar. Yaklaşık 300 yıldan beri siyonist örgüt-

lenme, bugün kan emici, kendinden başkasına hayat hakkı tanımayan sapık bir ideoloji haline dönüştü. Bu durumdan Batılılar da tedirgin, ancak günü kurtarmak uğruna ses çıkarmamayı yeğliyorlar.

Batı sokaklarında dünyaya özgürlük satmaya çalışanlar, Gazze'de yaşanan soykırımı kınayan ve gösteri yapanlara terörist muamelesi yapıyor. Kadın, çocuk ve engelli olduğuna bakılmadan, aşırı şiddet kullanılarak derdest ediliyorlar. Bu durum, söz konusu ülkelerin ne kadar sahtekâr olduğunu, fikir ve insan hakları diye bir dertlerinin olmadığını; bir başka deyişle, kendi icatları olan demokrasi putunu pervasızca yediklerini gösteriyor. Sömürgeci Batı'nın gerçek yüzünü bilenler vardı; ancak onlara hâlâ sempatiyle bakanlara gerçeği gösteren Gazzeli yiğitler oldu. O kahraman kardeşlerimiz çok zorluk çekiyor; fakat bir yandan da tüm dünyaya Batı denilen "tek dışı kalmış canavarın" gerçek yüzünü gösteriyor. Güneş, taştan adamı eritmeye başladı.

Filistin'in BM Üyeliği Sağlanmalıdır

Avrupa, zamanla yapmış olduğu hataları toplumdan gelen baskılar nedeniyle, kısmen de olsa onarmaya çalışıyor. Samimi olduklarına dair inancım yok. AB, İsrail'i ilk kez "soykırım" suçlamasıyla itham etti. Bu itirafı AB Komisyonu Başkan Yardımcısı Theresa Ribeiro'ya yaptırdılar ama olsun bu da bir gelişmedir. Ayrıca ticareti kısmen askıya alacaklarını duyurdular.

Filistin'i tanıma furyasına, İspanya'dan sonra Kanada, İtalya, Fransa, İngiltere ve Portekiz gibi 10 ülke katıldı. Bunlar tabi ki iyi gelişmeler; ancak yetmez. Bu siyonist şebeke güçten anlar! Ekonomi alanında yaptıkları kirli işler deşifre edilip mal varlıklarına el konulmalıdır. Söz konusu tanınma, BM'nin daimî beş haydudunca tanınmadığı sürece, Filistin tam üye olamıyor. "Büyük şeytan" ABD, üyeliği reddediyor. AB bu konuda samimiyse, ABD'ye baskıyı artırması gerekir.

Sesini çıkaran ülkelerde iç karışıklık çıkarılıyor, kaos ortamı oluşturuluyor. Bunun için genelde gençleri kullanıyorlar. Sosyal medyadan örgütlenen bu kişilere, STK görünümlü siyonist örgütlerce maddi imkân sağlanıyor.

Soykırım ve zulüm bitmiyorsa, tanınmanın ne önemi var? Filistin'i tanımak, onu saldırıdan korumak; milli gelirinin ve ordusunun olmasına izin vermek olmalıdır. Filistin'i devlet olarak tanıyanlar, "iki devletli çözüm" cümlesini kuruyor. Bu yanlışı birçok kişi yapıyor.

22 Eylül'de, BM Genel Kurulu›nun 80. Oturumu nedeniyle bazı ülkeler Filistin'i tanıdı. Böylece, 157 ülke tarafından tanınan Filistin'in kendini idare eden, tam bağımsız, karar alabilen ve BM üyesi bir devlet olması gerekir. Ama hangi Filistin? ABD ve siyonistlerin tasarladığı bir Filistin'i mi tanıma yarışına girdiler? Soykırım ve zulüm bitmiyorsa, tanınmanın ne önemi var? Filistin'i tanımak, onu saldırıdan korumak; milli gelirinin ve ordusunun olmasına izin vermek olmalıdır.

Filistin'i devlet olarak tanıyanlar, "iki devletli çözüm" cümlesini kuruyor. Bu yanlışı birçok kişi yapıyor. Böyle bir kepazelik olamaz! Filistin topraklarında, başkenti Kudüs olan tek bir devlet olabilir. İsrail, bölgeye işgalci olarak gelmiştir ve devlet kurma hakkına sahip değildir. Tarih boyunca Yahudiler bu topraklarda devlet sahibi olmadı; küçük bir azınlık olarak yaşadılar. Bununla birlikte, işgalci İsrail'in ilk etapta 1967 sınırlarına çekilmesi, akabinde ise bölgeden kalıcı olarak gönderilmesi gerekir.

Avrupa'da İsrail'e karşı en etkili ve samimi tavrı İspanya sergilemektedir. Başbakan Pedro Sánchez ve yürekli ekibini tebrik ediyorum. Tarih, bu kadroyu şükranla yâd edecektir. Başkan Erdoğan'dan sonra, Avrupa'da İsrail'i "soykırım" ile suçlayan ilk lider Pedro'dur. Keşke halkı Müslüman olan ülkelerin bazıları, solcu ve Hristiyan Pedro kadar cesaretli olabilse.

İnsan türünün yüz karası olan işgalci İsrail'in hiçbir zaman dostu olmaz; sadece menfaati vardır. Bazı Arap ve halkı Müslüman olan ülkelerle yapılan anlaşmalar tamamen kendi çıkarı içindir. Siyonist rejimle 2020'de "İbrahim Anlaşmaları" yapan iş birlikçi rejimleri, yapılan bu hatadan dönmeye ve bir an önce bu kan dökücü, katil örgütle irtibatlarını kesmeye davet ediyorum. Gazze'deki soykırımı ABD ile ortaklaşa yapmasına rağmen, çıkarına ters düştüğü an ABD'yi anında düşman listesine alır. Tarih boyunca bulundukları toplumlardan kovulmuş ve istenmeyen olmuşlardır. Yahudiler, çıkarlarına ters düştüğü gerekçesiyle Allah'ın peygamberlerini dahi canice katlettiklerinden dolayı, Hakk Teala tarafından yeryüzünde lanetlenmiş tek kavımdır.

Yahudi Çeteleri Askeri Güç ve Boykot Durdurur!

BM Güvenlik Konseyi'nin 14 üyesi derhal ateşkes çağrısı yapmasına karşılık, şımarık işgalciler aldırış dahi etmiyor. Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, halktan gelen tepkilere binaen İsrail'i hafif tonda eleştirmesinin bedelini birkaç hafta sonra ödedi. Hükümeti düştü ve sokaklar karıştı. Oysa İsrail, nükleer silahını Fransa sayesinde elde etti. Ama bunlarda kadirşinaslık olmaz.

İngiltere, sözde köklü bir devlet ve demokrasinin merkezi olarak bilinir; daha doğrusu kendini böyle pazarladı ve kabul ettirdi. Yaptıkları araştırmalarda, Gazze›de yaşanan soykırım için somut delil bulamadıklarını duyurdular. İsrail, yaklaşık 70 bin sivili katletti; yüz binlerce masum yaralandı, her gün insanlar açlıktan can verirken, İngiltere devlet olarak Gazze›de yaşananlara dair somut delil bulamamış. Bunca

vahşetten sonra ne olması gerekir ki İngiltere›yi tatmin edici delil bulunsun? "Soykırım olduğunu ispat edecek derecede elimizde delil yok." şeklinde açıklama yapan İngiltere, artık bu utançla anılacak. Köhne Batı, kör, sağır ve dilsizi oynamaya devam ediyor.

Siyonist rejimi dünyanın başına bela eden İngiltere, Filistin'i resmen devlet olarak tanıdı. Arkasından İsrail'e silah satacaklarını ve onları destekleyeceklerini açıkladılar. Dünyadan gelen tepkilere karşı durabilmek için yalandan tanıma, daha çok kozmetik tanımaya benziyor. Bölgenin gerçek sahibi olan bir halk katlediliyor, Batı ise utanmadan hâlâ kendi çıkarını düşünüyor.

Hitler de İkinci Dünya Savaşı'nda etrafındaki ülkelere kuduz köpek gibi saldırıyordu. Komşu ülkeler, "Bana ne!" diyerek bu işgale ses çıkarmıyordu. Sıra kendisine geldiğinde ise etrafta yardım edecek kimsecikler yoktu. Terörist İsrail de şimdi herkese saldırıyor. Saldırılan ülkeler veya sırasını bekleyenler, birlik olup bu terörist yapıya karşı tutum alamıyor. Ülkeler bu saldırganlığı görmezden gelmeye devam ederse, bir gün sıranın kendilerine geldiğini görecek.

Vakit kaybetmeden, masum sivillerin ve bebeklerin açlıktan ölmemesi için bir an önce bu gözü dönmüş, sapık ve katil sürüsü İsrail'e karşı askeri operasyon yapma kararı alınmalıdır. Ellerindeki ekonomi ve finans kaynakları kurutulursa, bu azgınlıkları dizginlenir. Efendimiz'in hurma ağaçlarını kesme tehdidi karşısında Yahudilerin Hayber'de nasıl da teslim olduğunu biliyoruz. Son derece korkak olan bu göçebe topluluk, ancak ekonomik boykot ve güçle durdurulabilir.

Terör şebekesi İsrail, gerçek anlamda bir yaptırımla karşı karşıya kalmadığı için bu vahşete devam ediyor. Ne yazık ki bunca barbarlığa rağmen İsrail'e karşı uluslararası bir yaptırım ve güç birlikteliği oluşmadı. Bu yüzden Filistin, Lübnan, Yemen, İran, Suriye, Tunus ve hatta Katar'ı bile vurdu. Kan emici lobinin desteğiyle, saldırgan ve suçlu olmasına rağmen propaganda gücüyle haklı olduğu imajını vermektedir.

Ortadoğu'da ve Batı dünyasında olduğu gibi, ülkemizde de ne yazık ki bu karanlık örgütün aparatları propaganda yapabiliyor. Sözde akademisyen veya gazeteci kamuflajıyla İsrail'in ajanlığını yapan; solcu, Atatürkçü, sağcı, cemaatçi, milliyetçi gibi farklı maskelerin ardına sığınanların sabetayist ve mason oldukları biliniyor. Şükürler olsun ki halkımızın büyük bölümü tarihin doğru tarafında duruyor. Masum Filistin ve Gazze halkının yanında yer alan ender millet ve ülkelerden biri olduğumuz için bahtiyarım.

Devlet kurumlarıyla halkın farklı kesimleri, Gazze'deki soykırım karşısında birlik ve beraberliği sağladı. Halkımız, Filistin'e ve Gazze'ye sahip çıkmanın aslında insanlığa sahip çıkmak olduğunu çok net olarak kavradı. Dünyanın vicdanlı insanlarıyla birlikte halkımız da aynı sloganı atıyor: "Nehirden denize özgür Filistin."

Halkımız, Filistin'e ve Gazze'ye sahip çıkmanın aslında insanlığa sahip çıkmak olduğunu çok net olarak kavradı. Dünyanın vicdanlı insanlarıyla birlikte halkımız da aynı sloganı atıyor: "Nehirden denize özgür Filistin."

Konvansiyonel Savaş ve Kaybolan İmaj İkileminde İsrail

Şehnaz FINDIK İNAN

7 Ekim 2023 tarihinde işgalci yerleşimcilere yönelik başlatılan Aksa Tufanı Harekâtı, İsrail'in asimetrik bir saldırıya karşı koymadaki kırılganlıklarını gözler önüne serdi. İsrail, "savunma kuvvetleri" olarak adlandırdığı işgal ordusunun meşruiyetini ve imajını korumak için uluslararası kamuoyuna "terörle mücadele" tezlerini sundu. Bu anlamdaki kavramları teorik çerçeveden sıyırarak kendince yeniden tanımlayan işgal devleti, savunma kuvvetlerinin Gazze'den gelecek hemen her saldırıya karşı daima hazır, teknolojik olarak donanımlı ve sözde insancıl olduğunu anlatmada epey çaba sarf etti. Yapılan masraf, manipülasyon ve algının tümü bir gecede tuzla buz oldu. İsrail, yıllardır sistematik istismar, işkence, tutuklama ve çeşitli infazlarla baskı altında tuttuğu Gazze halkına karşı savaş hukukunu yine hiçe sayarak "cadı avı"na çıktı. Dünyanın gözü önünde tam teşekküllü bir terör devletine dönüştü. Devlet dışı bir aktör olan Hamas'ın işgale karşı meşru müdafaada bulunmasına yönelik atılan her adım; okulları, hastaneleri ve sivil halkın en savunmasız gruplarını hedef aldı. Dolayısıyla dünya, Yahudileri ve İsrail vatandaşlarını dışlayan geniş bir vicdan operasyonuna girişti.

Dizayn edildiği günden bu yana Semitik dünya ile organik bir bağı bulunmayan günümüz Yahudi ulusu(!) bu dışlama ve tepkiler dolayısıyla kendileri için yaratılan suni ve ütopik dünyanın gerçekliğini bir kez daha sorgulamaya başladı. Tel Aviv'de yapılan gösteriler, İsrail devlet aygıtına yönelik tüm erkleri tartışmaya açtı. Güçlü, sarsılmaz, tam kapasite istihbarat ve savunma ağına sahip olduğunu iddia eden savunma kuvvetleri, sahadan aldıkları güçlü darbelerle psikolojik harbi kaybetmeye başladı. Vicdanlı halklar, devletlerinin ve sermaye sahiplerinin aksiyon almadığı bu insanlık ayıbına karşı harekete geçti. İsrail, içeriden ve dışarıdan artan yoğun ve yıkıcı baskıyı okumada geç kaldı. Bu hal, zamanla bir panik atağa dönüştü ve şiddetin dozu arttı.

Hamas, dünya devletlerine güçlü mesajlar vermenin bir yolu olarak gerilla savaşına yeni bir boyut kazandırdı. Ani bir şok etkisi yaratan, psikolojik ve asimetrik bir etki gözeten oldukça ilkel ama bir o kadar yerinde bir metot seçti. Bu metotta İsrail'in yenilmezlik mitini, güvenlik açığını göstermek birincil hedefti. İsrail'in dış ilişkilerinde hata yapmasına, panikle kendi taşlarını ortada oynamasına imkân tanıyacak bu zafiyet, tünellerin dibindeki birkaç cesur ve atik savaşçının elinde projelendi. Saldırıda roketler, motorlu paraşütler, tüneller ve sivil rehin alma gibi operasyonel kabiliyet isteyen yöntemler öne çıksa da, esasında bu direnişin bir had bildirmeden çok, uzun vadede sonuçları gözeten felsefi bir arka planı da vardı. Bu noktada, dış politikada büyük ve köklü bir imaj kaybına neden olacak "psikolojik harp" enstrümanları devreye girdi. Ebu Ubeyde'nin, yer yer Filistin'i yöneten kukla yönetimlere, dünya halklarına, BM'ye, Arap Birliği'ne yahut doğrudan İslam ülkelerine seslenmesi, çağlar üstü bir mesajın yeniden yorumlanmasına kapı araladı. İnsanlığı vicdana çağıran ses rolüyle Ebu Ubeyde, bölgedeki politik dinamizmi farklı bir yöne evirdi. Gün geçtikçe İsrail saldırganlığının artmasıyla, dünya kamuoyundaki İsrail kar-

Vicdanlı halklar, devletlerinin ve sermaye sahiplerinin aksiyon almadığı bu insanlık ayıbına karşı harekete geçti. İsrail, içeriden ve dışarıdan artan yoğun ve yıkıcı baskıyı okumada geç kaldı. Bu hal, zamanla bir panik atağa dönüştü ve şiddetin dozu arttı.

Gün geçtikçe İsrail saldırganlığının artmasıyla, dünya kamuoyundaki İsrail karşıtlığı entelektüel, sosyal ve ekonomik zeminde de aynı ölçüde körüklenmiş oldu. Buna paralel olarak, irtifa kaybetmeden ilerleyen Kassam Tugayları sözcüsü Ebu Ubeyde, retorik dehasını ortaya koyduğu hitaplarında psikolojik harbin dozunu artırdı. Vahye dayalı söylem ve aksiyonlarla Hamas, dünyaya savaş hukuku ve direniş dersi verdi.

şıtlığı entelektüel, sosyal ve ekonomik zeminde de aynı ölçüde körüklenmiş oldu. Buna paralel olarak, irtifa kaybetmeden ilerleyen Kassam Tugayları sözcüsü Ebu Ubeyde, retorik dehasını ortaya koyduğu hitaplarında psikolojik harbin dozunu artırdı. Vahye dayalı söylem ve aksiyonlarla Hamas, dünyaya savaş hukuku ve direniş dersi verdi.

İsrail, saldırıların arkasında yıkılan tüm imajını lobi desteği ile sürdürmek için 2024'ten bu yana çeşitli tehdit, şantaj ve susturma eylemlerine girişti. Epstein dosyaları ve New York'ta bulunan Yahudi tünelleri, lobicilik faaliyetlerinden sıkılmış İsrail karşıtı sermayenin satranç taşlarını yeniden dizmesi olarak yorumlandı. İsrail, serbest piyasanın tutsaklığını kendi elleriyle ifşa eden birçok hatası gibi, bu tünellerin ve Epstein davasının da arka planına dair yapılan çalışmaları sabote ederek bu iddiaların doğruluğuna dair şüpheleri de pekiştirmiş oldu. BM'nin, ulus devlet ve meşru egemenlik alanlarına dair yaptığı tanımların tüm hukuki çerçevesini hiçe sayarak yaptığı tüm saldırı ve tehditlerde kan kaybetti. Lübnan Hizbullahı, Yemen Husileri, Irak ve Suriye'deki Şii milisler ve İran karşısında, tıpkı bir terör örgütü gibi hareket eden İsrail, konvansiyonel çatışma zemininden hızla kopmaya başladı. Artık savaşını psikolojik ve diplomatik kanallarla sürdürmeliydi.

Artan sivil ölümleri; canlı yayında vurulan BM noktaları, öldürülen basın mensupları ve aktivistler, anti-İsrail eylemlerini sokaklardan ve boykot çalışmalarından çekerek devlet-diplomasi düzeyine çıkardı. Lübnan, İran ve Katar'daki saldırılarla İsrail; birçok AB üyesi devlet de dâhil, jeopolitik kazanımlarını tehdit ettiği ülkelerin yaptırımlarıyla karşılaşmaya başladı. İsrail'in, içeride artan hükümet karşıtı tavrı ve dışarıda hızla yükselen İsrail karşıtlığını aynı ölçüde bastıracak teorik-söylem kapasitesi olmadığı gibi, bunu yapmada kullanabileceği etki ajanları da kalmadı. Şiddetin dozu yerini tehdit, silahlı şov ve Yahudi mitlerine

dayanan kupkuru bir hamasete bıraktı. Başlangıçta ordusunun konvansiyonel gücünü tam kapasiteyle sahaya sürerek bir "terörle mücadele" görüntüsü vermeyi hedefleyen Netanyahu hükümeti, geldiği noktada bölgesel ve küresel kazanımlarını kısıtlayarak yeni bir imaj yaratmaya girişti. Ekim 2023'te kendisine terörle mücadele konusunda destek olan devletlerin birçoğu, takvimler Eylül 2025'i bulduğunda İsrail karşıtlığında yarışmaya başlamıştı. Gazze'de açlığı ve ablukayı bir soykırım aracı olarak kullanan Siyonist örgüt, sahip olduğu ekonomik güce dayanan bir dış politikaya yöneldi. Nitekim ABD'nin Siyonist zemini, Yahudi lobileri ve küresel sistemin entegre olduğu küresel ekonomik rejim, yıllardır maruz kaldığı "komplo teorileri"nden bağımsızlaşmış oldu. Dünün dünyasında itibar suikastına maruz kalan ve teorik altyapısı bulunan birçok kuram ve kavram, kaybettiği pozisyona yeniden kavuştu.

Peki, İsrail'in dış politikada ABD'ye bu denli bağımlı hale gelmesi, hali hazırda gerilen ABD-AB ilişkileri dolayısıyla Netanyahu hükümetini iyice yalnızlaştırır mı? Bu soruya cevap vermek için henüz erken olsa da ABD, hala BAE, Suudi Arabistan ve İsrail denkleminde başat aktör. Bu devletleri yapısal olarak bir arada tutan jeopolitik kazanımları ve stratejik ortaklıkları idare eden "oyun kurucu" olarak hâlâ sahnede. Gerek Biden gerek Trump yönetimi, diplomatik, askeri ve finansal olarak İsrail'in arkasında durmaya devam ediyor. ABD'nin askeri yardımları, istihbarat desteği, Orta Doğu'yu kıskaca alan kabadayılığı, BM'de İsrail lehine

verdiği vetolar; Amerikan diplomasisinin bir Yahudi diplomasisi aracına dönüştüğüne dair tartışmaları alevlendiriyor. Böylesi bir ortamda İsrail'in, ABD kanadından doğrudan kopması ve stratejik önceliklerinde köklü değişiklikler yapması pek beklenen bir durum değil. Ancak BM ve AB ülkelerinin tutum ve yaptırımları neticesinde, Gazze'de iki devletli çözüm ve alternatifleri konuşulduğunda dış politikada dramatik değişikliklere gidilmesi olası gibi görünüyor. Tabii, bir de Allah'ın denklemleri var. O kısımda Ebu Ubeyde'ye söz verelim: *"Eğer suikastlar direnişi sona erdirseydi, 90 yıl önce, Şeyh İzzeddin el-Kassam'ın şehadetinden sonra direniş biterdi."*

Böylesi bir ortamda İsrail'in, ABD kanadından doğrudan kopması ve stratejik önceliklerinde köklü değişiklikler yapması pek beklenen bir durum değil. Ancak BM ve AB ülkelerinin tutum ve yaptırımları neticesinde, Gazze'de iki devletli çözüm ve alternatifleri konuşulduğunda dış politikada dramatik değişikliklere gidilmesi olası gibi görünüyor. Tabii, bir de Allah'ın denklemleri var.

Herkes Gibi Çocuklarıma Ağlayamadım

Kemal MANSUR

Mikrofonuyla Direniyordu

İsrail'in katlettiği eşi, oğlu, kızı ve torununu toprağa verdikten birkaç saat sonra, Gazze'deki soykırımı dünyaya anlatmak için görevinin başına dönmüştü. El-Cezire yetkililerinin Doha'dan yaptıkları tüm telkinlere rağmen, kamera karşısına geçerek siyonist vahşeti anlatmaya devam etti. Çünkü o bir direnişçiydi. Soykırımcıların enformatik kuşatmasına/ karartmasına karşı kamerası ve mikrofonuyla direniyordu.

El-Cezire'nin Gazze Büro Şefi Vail Dahduh'dan bahsediyorum. O, aynı zamanda Gazze'deki Filistin gazeteciliği için sembol bir isim. Her biri birer destansı duruş olan, bölgedeki basın çalışanlarının yaşadığı zorlukların ve acıların; ödediği bedellerin ve ortaya koyduğu fedakârlıkların sembolü olarak görmek gerekiyor Dahduh'u. Onun hikâyesini, Gazze'de zor, hatta imkânsız şartlarda görev yapan ve birçoğu şehit edilen gazetecilerin ortak hikâyesi olarak görmek gerekiyor.

Canlı Yayın Esnasında Gelen Acı Haber

7 Ekim 2023'te yediği tarihi tokatın etkisini üzerinden atmaya çalışan işgal devleti, sivil halka yönelik vahşice saldırılarının dozunu her geçen gün daha da artırıyordu. Gazze'ye yönelik barbarca saldırıları dünyaya duyurmaya çalışan gazetecilere ve ailelerine yönelik saldırılar özellikle dikkat çekiyordu. Birçok gazeteci ve yakını şehit olmuştu.

Vail, elinden gelen tedbirleri almaya çalışmış ve ailesini işgalcilerin "güvenli" ilan ettikleri Nuseyrat Kampı'na yerleştirmişti. Filistin gazeteciliğinin en önemli simalarından biri olması dolayısıyla, kendisi ve ailesinin hedefte olduğunun farkındaydı. Kişisel olarak bedel ödemeye hazırdı, ama ailesi konusunda endişeleniyordu.

Aksa Tufanı Harekâtı'nın 18. günüydü. El-Cezire Televizyonu'nun bulunduğu binanın terasında, canlı yayında o gün yaşananları aktardığı esnada, yeleğinin cebindeki telefonu çaldı. Birlikte çalıştığı yeğeni Hamdan, telefonu alarak konuşmaya başlamıştı. Canlı yayını sürdür-

meye çalışan Vail, bir yandan da Hamdan'ın endişeli yüz ifadesini süzmeye çalışıyordu. Durum acil olduğu için Hamdan, yüksek sesle Vail'e arayanın kızı olduğunu ve hastaneden aradığını söyledi. Vail'in zor bir durum yaşadığını hisseden Doha'daki reji, onu yayından aldı ve stüdyoya geçti.

Torununu Enkazdan Çıkardı

İsrail, ailesinin yaşadığı binaya saldırmıştı. Telefon eden 21 yaşındaki kızı Halud idi ve panikten konuşamıyordu. Saldırının gerçekleştiği Nuseyrat bölgesine gittiklerinde, enkaza dönüşmüş binayla karşılaştı. İnsanların elleriyle enkazı kaldırmaya çalıştığına şahit olan Vail de can havliyle çalışmalara katıldı. Birkaç dakika sonra acı bir sürpriz bekliyordu onu. On sekiz aylık torunu Adem'i enkaz altından çıkardı ve yakınlarındaki Aksa Şehitleri Hastanesi'ne doğru koşmaya başladı. Hastaneye vardığında kaosun ortasında kızıyla karşılaştı. Babasının kucağında Adem'in tepkisiz bedenini gören Halud, feryat etmeye başlamıştı. Tüm bu trajediye rağmen Vail, metanetini ve sakinliğini kaybetmemeye çalışıyor, dimdik duruyordu. Tüm bunların, işgale karşı direnişin sesi olmayı seçmiş olmanın bir sonucu olduğunun farkındaydı tabii ki.

Morga Bakmak Aklına Gelmemişti

Torununu bir doktorun kollarına teslim eden Vail Dahduh, hastalar arasında ailesinin diğer fertlerini aramaya koyuldu. Tüm servisleri gezmesine rağmen onlardan bir iz bulamıyordu. Karısı, oğulları, kızları, torunları... O sırada bir ambulans daha yanaştı. İçeriden çıkarılan, 12 yaşındaki oğlu Yahya idi. Şükür ki bilinci yerindeydi. Vail, doktora teslim edene kadar oğluna eşlik etti. Ardından ailenin diğer fertlerinin akıbetini araştırmaya devam etti. Morga bakmak aklına gelmiyordu ya da getirmek istemiyordu.

Hastanenin bahçesinde cesetlerin konduğu bir çadır kurulmuştu. "Şehid Çadırı" diye isimlendiriliyordu. Vail, Şehit Çadırı'na girmişti. Eşi Amine, 15 yaşındaki oğlu Mahmud ve yedi yaşındaki kızı Şam'ın cansız bedenleriyle karşılaştı. Bir insanın karşılaşa-

"Çocuklarımız aracılığıyla bizden intikam aldılar."

bileceği en trajik sahnelerden biriydi yaşadığı. Sevgili kızı Şam'ı kucakladı ve kederden buruşmuş yüzüyle onunla konuştu. Karısının cesedinin yanına diz çöktü ve elini tuttu. Mahmud'un kanlı cesedinin yanına diz çöktüğü anda, ilk çığlığını attı ve şu cümleyi söyledi: *"Çocuklarımız aracılığıyla bizden intikam aldılar."* Bir gün sonraki cenaze namazındaki metanet hala hafızalarda.

Tıp Fakültesi Yerine İşgal Zindanlarına

Liseyi bitirmesinin ardından tıp eğitimi için Irak'tan kabul alan genç Vail, okuluna kavuşacağı günü iple çekiyordu. Fakat kader, onu Bağdat yerine işgalcilerin zindanına uğurlamıştı. 1988 yılıydı ve 17 yaşındaydı. Birinci İntifada'nın sıcak günlerinde, direniş okulunun bir talebesi de oydu. Siyonist çeteler, bir gece evini basıp onu gözaltına aldıklarında, hayallerinde yeşerttiği gelecek mat bir tabloya dönüşmüştü. Oysa birkaç gün sonra Irak'a gitmek için hazırlık yapıyordu. Zindandan çıktığı 1995 yılında 24 yaşındaydı ve doktor olma hayalleri buhar olup uçmuştu.

Şimdilerde bir enkaza dönüşen Gazze İslam Üniversitesi'nde iletişim okudu. Mazlum halkına artık bir gazeteci olarak hizmet verecekti. İlk çalıştığı kurum El Quds gazetesi olmuştu. 2004 yılından itibaren El-Cezire için çalışmaya başladı. Vizyonu, çalışkanlığı ve cesaretiyle bölgedeki gazeteciler için bir sembol haline dönüşmüştü. Birçok tehlikeli bölgede tereddüt etmeden gelişmeleri aktaran Vail, ölümün kıyısından dönmesine rağmen geri adım atmadı. Çünkü bir halkın direniş mücadelesini anlatma sorumluluğunun omuzlarında olduğunun bilincindeydi.

Gelişmelerin sıcak olduğu zamanlarda, günlerce evine gitmiyor, El-Cezire'nin Gazze bürosunda kalıyordu. Ekibiyle birlikte siyonist çetelerin vahşice saldırdığı her yere yetişmeye çalışıyor ve zulmü belgeleyerek dünyaya aktarıyordu. Sayısız tehdit aldığıysa aşikâr.

İsrail Tankları Binayı Kuşattı

2023'ün Kasım ayının onunda, işgalci ordu ofisin bulunduğu bölgeye girmeye başlamıştı. Ailesi ve arkadaşlarının yoğun ısrarları üzerine, ekibiyle yaptığı istişare sonucunda büroyu terk etme kararı aldılar. Büroyu boşaltmalarından kısa bir süre sonra tanklar kapının önündeydi. Böylece sonu meçhul bir esaretten kurtulmuş oldular. Ancak durmak yoktu ve gazetecilik faaliyeti bir şekilde devam edecekti.

Kameramanı Şehit Oldu, Kendisi Yaralı Kurtuldu

15 Aralık'ta soykırımcılar, Han Yunus'ta bir okul binasına saldırmıştı ve bölgeye ambulanslar gidiyordu. Vail Dahduh ve arkadaşı Samir Ebu Dakka, ambulanslardan biriyle bölgeye gitti. Kızılhaç aracılığıyla İsrail ordusundan bölgede bulunma izni alınmıştı. Bölgeden bir süre canlı yayın yaptılar. Bu esnada, tepelerinde İsrail insansız araçları tur atıyordu. Yayını bitirdikten sonra, tam araçlara dönecekleri sırada saldırıya uğradılar. Kalleşlik, siyonistlerin en temel karakteriydi. İzin verdikleri bölgede görev yapan gazeteci ve sağlık ekibine bilinçli bir şekilde saldırdılar.

Vail ağır yaralanmıştı ve kan kaybediyordu. İleride, Samir'in yardım feryatları yükseliyordu. Daha sonra verdiği bir röportajda, o esnada kendi kendine "*Oyun bitti Ebu Hamza*" dediğini aktarmıştı.[1] Yaklaşık yüz metre ilerilerinde ambulans vardı ama yaralandıkları yere gelemiyorlardı. Can havliyle ambulansa doğru gidebildi ve Samir'e yardım etmeleri için adeta yalvardı. Ancak sağlık ekibinin oraya gitmesi mümkün değildi; çünkü işgalciler, yaklaşan herkese ateş açıyorlardı. Maalesef yardım götürülememesi sebebiyle Samir, Gazzeli şehit gazeteciler kervanına katılmıştı. O gece yoğun bakımda kalan Vail, ertesi gün arkadaşının cenaze namazına sargılı koluyla katıldı. Definden sonra, o haliyle canlı yayına çıkarak gelişmeleri anlattı. Tıpkı çocuklarını defnettikten sonra yaptığı gibi.

Oğlu Hamza'nın Öldürülmesi Belini Büktü

En büyük oğlu Hamza da kendisi gibi gazeteciydi ve sahada çalışıyordu. Hamza, içinde bulunduğu araca İsrail'in saldırması sonucu arkadaşlarıyla birlikte şehit olmuştu. Hamza, kendisi için sadece bir oğul değil; ihmal ettiği ailesini ayakta tutan bir sütundu.

Zaten yaralanmasının ardından Gazze dışına çıkarak tedavi olması yönünde yoğun baskılar vardı, ancak bu baskılara direniyordu. Hamza'nın şehit olmasının ardından, hayatta kalan çocuklarıyla birlikte Gazze'den çıkma fikrine yatkın hale gelmeye başlamıştı. 16 Ocak 2024'te önce Mısır'a, ardından Doha'ya geçti.

1 Hamza, Vail'in büyük oğlu. Ona nispetle lakabı, Ebu Hamza.

Üç-Dört Aylık Bir Savaşa Hazır Olun

7 Ekim 2023'teki Aksa Tufanı'na dair şu ifadeleri kullanıyor: *"Aileme üç-dört ay sürebilecek bir savaşa hazır olun dedim ve büroya doğru yola çıktım. İsrail mekânları peş peşe düşüyordu. Aynı şekilde, Gazze'ye esirlerin getirilmesi görüntüleri de peş peşe düşüyordu."*

Dahduh, Filistin direnişinin operasyonun bu denli başarılı olacağını tahmin etmediğine de dile getirdi. *"7 Ekim'in sonrası, asla öncesi gibi olmayacak"* diyordu. Çünkü işgalcilerin nesiller boyu iddia ettikleri "heybetleri" bir kez kırılmıştı. İşgalci çetenin Gazze'ye yönelik vahşeti, Vail'in tahmin ettiğinden çok daha şiddetli ve uzun sürmüştü.

Gazze'de yaşananlar, insanın tahammül gücünün üzerinde

Kuşatma altında tutulan Gazze halkının, sabırla direniş konusunda kararlı olduğunu da ifade ediyor Vail ve ekliyor: *"Bulabildikleri her yolla, hayatı yeniden inşa konusunda hırslılar. Sıradan hesaplarla bu acılara tahammül etmek mümkün değil. Bu sabrın ve direnişin akılla izahı mümkün değil. Belki de Allah Teâlâ onların kalplerini sarmalamıştı."*

Duruşu Dünyada Ses Getirdi

İspanyol sanatçı Nacho Wales, Katar'ın başkenti Doha'da bir çekim sırasında elinden vurulan Dahdouh'un, ameliyat olmasından sadece birkaç saat önce Londra sokaklarında resmedildiği bir duvar resmi yaptı.

Suriyeli grafiti sanatçısı Aziz El-Esmar, 10 Ocak 2024'te İdlib'deki bir okul duvarına, İsrail'in bazı oğullarını ve aile üyelerini öldürmesi sırasında Wael'in kendisini ve ailesini teselli etmek için kullandığı ünlü cümleye gönderme yapan "*Maalesh*" adlı bir resim çizdi.

İrlandalı sanatçı Emmaline Blake, 18 Ocak 2024'te Dublin'de bir duvar resmi çizdi ve Instagram sayfasında şöyle yazdı: *"Teşekkürler Wael Dahdouh, Gazze'de yaşananları, Filistin halkının gücünü ve insanlığını, İsrail'in onlara karşı işlediği suçları dünyaya durmaksızın gösterdiğin için..."*

Belçika'nın *Knack* dergisi, Dahdouh'un haberine *"Gazze'de Hedef Alınan Gazeteciler"* başlığıyla altı sayfa ayırdı.

Gazze'de, İsrail bombaları altında yılmadan görev yapan her gazeteci birer adanmışlık hikâyesi. Hepsinin fedakârlık ve adanmışlıklarına bir örnek olarak Vail Dahduh'u ele aldık.

Direnişin enformatik kanadının neferlerine selam olsun!

Direnişin enformatik kanadının neferlerine selam olsun!

Leyla Al Arian ile Filistin, Kültür ve Medyayı Konuştuk

Röportaj: Mehmet YETİM

Merhaba Leyla Hanım, röportaj talebimizi kabul ettiğiniz için teşekkür ederiz. Çalışmalarınızı yakından takip ediyoruz ve çok değerli, anlamlı bir mücadele yürüttüğünüze inanıyoruz. Duyarlılığınızı ve çabanızı takdir ediyoruz. İçinden geçtiğimiz bu zor zamanlarda sizinle bir röportaj yapmak istedik.

Bir insanın kendi hikâyesini anlatması hiçbir zaman kolay değildir; ancak sizinle buradan başlamak istiyorum. Leyla Al-Arian kimdir?

Benim adım Leyla Al-Arian. Washington DC'de bulunan Al- Jazeera English'in ödüllü belgesel programı *Fault Lines*'ın yapımcısıyım. 1948'de İsrail kurulduğunda evlerinden zorla çıkarılan bir Filistinli mültecinin torunuyum. Amerika Birleşik Devletleri'nde doğup büyüdüm ve hayatım boyunca Filistinlilerin yaşadığı gerçeklik ile Amerikan medyasında bu durumun aktarılış biçimi arasındaki uçurumun farkında oldum.

Çok değerli çalışmalar yürüttüğünüzü görüyoruz. Böylesi projelere girişirken temel motivasyonunuzu, hayata bakışınızı ve ulaşmak istediğiniz amacı nasıl tanımlarsınız?

Adaletsizlikleri açığa çıkaran ve iktidarı hesap vermeye zorlayan gazeteciliğe tutkuyla bağlıyım. Kariyerimin en başından itibaren beni motive eden şey, ana akım medyada hâkim olan çarpık anlatılara meydan okuma isteği oldu. Gazetecilik, en iyi hâliyle, önemli hikâyeleri anlatmak, sesi kısılmış insanlara ses vermek ve güç suistimallerini açığa çıkarmaktır. *Fault Lines*'ta yaptığımız çalışmaların yalnızca bilgi vermekle kalmayıp farkındalık da oluşturmasını ve değişime katkı sağlamasını umuyorum.

Uzun süredir belgesellerinizle farklı bir anlatı ortaya koyuyorsunuz. Bu çalışmalarla izleyicilerinizi nereye taşımayı hedefliyorsunuz?

Amacım, izleyicileri manşetlerin ötesine götürüp insanların hayatlarının en zor anlarını yaşarkenki o gerçekliklerine yaklaştırmak. Güçlü bir hikâye, izleyicilere dünyayı başkalarının gözünden görme imkânı sunar. Belgesellerimle, çoğu zaman ana akım söylemde insanlıktan çıkarılan ya da marjinalleştirilen insanları insancıllaştırmayı, hayatlarını şekillendiren sistemsel güçleri açığa çıkarmayı ve adalet ile eşitsizlik üzerine daha derin sorular sormayı amaçlıyorum.

Kameranın toplumsal değişimdeki rolünü nasıl konumlandırabiliriz? Sizce kamera gerçekten böyle bir güce sahip mi?

Kamera tanıklık eder. Yalanlar ve çarpıtmalar karşısında gerçeği muhafaza eder. Gazze'deki soykırım sırasında Filistinlileri gayrimeşru, insanlık dışı ve şeytanlaştırılmış göstermek için sistematik bir kampanya yürütüldüğünü gördük. Bu kampanyaya karşı duran, sağlam bir habercilikle desteklenmiş görsel bir kayıt tutmak hayati önem taşıyor. Tek başına bir belgesel iktidar yapıları değiştiremez; ancak onları açığa çıkarabilir, empati oluşturabilir ve adalet için daha geniş eylemleri tetikleyen sohbetlere vesile olabilir.

Burada kişisel bir soru sormak isterim. Bu çalışmalar sizi nasıl etkiledi ve etkilemeye devam ediyor? Sizin kişisel hikâyenizde nasıl bir yer tutuyorlar?

Bu iş, kim olduğumu derinden şekillendirdi. Adaletsizlik yaşamış ve buna rağmen hikâyelerini anlatacak gücü bulabilen insanlarla vakit geçirmek, hem alçakgönüllülük öğretiyor hem de ilham veriyor. Ancak bu süreç, duygusal açıdan zorlayıcı da olabiliyor; çünkü bu hikâyeleri sırtınızda taşıyorsunuz. Yine de empati duygumu derinleştirdi ve gazeteciliğin dürüstlük, cesaret ve merhametle yapılması gerektiğine dair inancımı pekiştirdi. Mesleki yolculuğum, birçok açıdan kişisel yolculuğumdan ayrı düşünülemez. Ailemin baskı ve mülksüzleştirme deneyimleri, anlattığım hikâyelerin arkasındaki sebeplerden biridir.

Batı'da uzun yıllardır Holokost üzerine filmler, diziler ve çeşitli yapımlar üretildiğini görüyoruz. Oysa dünyanın birçok yerinde milyonlarca Müslüman katledildi ama bu konuda aynı görünürlükte yapımları göremiyoruz. Çalışmaları milyonlarca kişi tarafından izlenen bir yapımcı olarak bu konudaki düşünceleriniz nelerdir?

Holokost, tarihin belirleyici vahşetlerinden biridir ve hatırlanmalı, öğretilmelidir. Fakat Batı medyasında insan acılarının temsilinde büyük bir eşitsizlik göze çarpıyor. Filistinlilerin, Müslümanların ve daha birçok halkın yaşadığı soykırımlar, katliamlar ve kitlesel sürgünler çok sık silinmiş, görmezden gelinmiş ya da küçümsenmiştir. Bu dengesizlik; bazı hayatlara değer atfederken diğerlerini insanlıktan çıkaran ya da yok sayan medya ve siyaset güç yapılarının yansımasıdır. Benim bir gazeteci olarak sorumluluğum, bu silinmeye direnmek ve marjinalleştirilen insanların hayatlarını ve mücadelelerini titizlikle, dürüstçe ve onurlu bir şekilde belgelendirmektir.

Son iki yıldır Gazze'de insanlığın en dip noktalarına tanıklık ediyoruz. Sizce bütün bunlar tarihe nasıl geçecek? Bu zor zamanlarda hâlâ insanlığa ve geleceğe dair umudunuz var mı? Ve özel bir soru: Bir gün "Özgür Filistin" adlı bir belgesel yapmayı hayal ediyor musunuz?

Tarih tarafsız değildir. Bu olayların nasıl kayda geçeceği, kimin hikâyeyi anlattığına bağlıdır. İki yıldır, hatta onlarca yıldır bu vahşetlerin gizlenmeye, inkâr edilmeye ya da meşrulaştırılmaya çalışıldığını görüyoruz. Ama inanıyorum ki Filistinlilerin tanıklıkları, gazetecilerin kayıtları ve yaşanan devasa insani kayıplar, bunun silinmesini imkânsız kılacaktır.

Bana umut veren şey, Filistinlilerin hayatta kalmakta ve kendi hikâyelerini anlatmakta ısrarcı olmalarıdır. Gazze'de haber yaparken vahşice öldürülen sayısız gazetecinin çalışmaları bunun kanıtıdır. Bir gün, Filistinlilerin özgürce yaşadığı; onur, adalet ve kurtuluş deneyimlediği bir dönemi belgelemeyi umuyorum.

Eklemek istediğiniz bir şey olursa buyurun.

Ben, gazeteciliğin yalnızca bir meslek değil, ahlaki bir görev olduğuna inanıyorum. *Fault Lines*'ta, doğru, cesur ve derinlemesine insani çalışmalar üretmeyi hedefliyoruz.

Çok teşekkür ederiz.

Birinci Dünya Savaş'ında Osmanlı Ordusunda Görev Yapan Gazzeli Subaylar

Celil BOZKURT

Prof. Dr.
Düzce Üniversitesi
Akçakoca Siyasal Bilgiler Fakültesi
Uluslararası İlişkiler Bölümü

Osmanlı ordusu, Yeniçeri Ocağı'nın 1826 yılında kaldırılmasıyla birlikte büyük oranda Anadolu'daki Türkmen aşiretlerine dayanmaya başladı. Azınlıkların, gerileme döneminde yürüttükleri ayrılıkçı isyanlardan sonra Osmanlı ordusunda gayrimüslim askerlerin istihdamı kısıtlandı. Gayrimüslim askerler, sadece geri ve tali hizmetlerde orduda görevlendirildi. Birinci Dünya Savaşında Osmanlı ordusu, ağırlıklı olarak Anadolu Türkleri ve Arapların yoğun olduğu diğer Müslüman unsurlardan oluşmaktaydı. Osmanlı Devleti, Müslüman milletler içinde Arapları "*kavm-i necip*" diye onurlandırıp onları ayrıcalıklı bir statüde değerlendiriyordu. Osmanlı sultanları, bir peygamber yadigarı olarak gördükleri Arapları ve Arap coğrafyasını hassas bir düzenle idare etmekteydi. Kendilerini İslam'ın hadimi gören sultanlar, İslam'ın doğup inkişaf ettiği Mekke ve Medine'den asker ve vergi almazdı.

Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin kaderini belirleyen muharebeler, Türk-İngiliz mücadelesinin yaşandığı Filistin-Suriye Cephesi'nde cereyan etti. Bu cephede Türkleri, Cemal Paşa'nın idare ettiği Dördüncü Ordu Komutanlığı temsil ediyordu. Cemal Paşa, cephenin hassasiyetine binaen ordu komutanlığının yanı sıra Suriye'nin genel

valiliğini de üstlenmişti. Dördüncü Ordu'da istihdam edilmiş ciddi sayıda Arap askeri bulunmaktaydı. Osmanlı Genelkurmayı, yerel aşiretlerle iletişim kurabilen ve bölgeyi tanıyan Arap subaylardan azami oranda istifade etmek istiyordu. Bazı iddiaların aksine Arap askerler, ordudan dışlanmayıp bilakis bir taktiksel strateji gereği ön plana çıkartılmıştı. Ayrıca Osmanlı Devleti, Ortadoğu'yu Türk-Arap ortak kaderinde birleştirip muhafaza etmek gayretindeydi. Böylelikle devlet aklı, Arap coğrafyasının Türkleştirilmek istendiği ve Arapların dışlandığı yönündeki İngiliz propagandasına karşı da tatmin edici bir cevap veriyordu.

İkinci Meşrutiyet Dönemi'nde ortaya çıkan ayrılıkçı Arap hareketi, emperyalistlerin bütün gayretine rağmen bir toplumsal taban bulamadı. Türk-Arap ayrılığını körükleyen farklı komplolar, İslam kardeşliğinin hâkim olduğu her iki kamuoyunda sonuçsuz kaldı. Buna rağmen Mekke Emiri Şerif Hüseyin, İngiliz desteğinde Hicaz'da Osmanlı Devleti'ne isyan etti. İsyan, uzun bir süre Hicaz'la sınırlı kalırken, sadece talancı Arap aşiretlerinde karşılık bulabildi. Osmanlı ordusundan firar etmesi umulan Arap askerler, çok azı istisna olmak üzere, büyük oranda Osmanlı'ya sadık kaldı. Suriye, Filistin ve Irak Arap aşiretleri, savaşta Osmanlı Devleti'ni desteklemeye devam etti. Irak'ta, Kut'ül Amare'de İngilizlere vurulan yüz kızartıcı darbelerde Iraklı Arap aşiretlerin desteği büyük olmuştu.

Birinci Dünya Savaşı'nda Filistin, Osmanlı Devleti'nin büyük önem verdiği kutsal mekanlardan birisiydi. Burası sadece kutsal mekanların bulunmasından kaynaklı değil, aynı zamanda ayrılıkçı Siyonist hareketin faaliyetlerini yoğunlaştırdığı bir bölge olması hasebiyle kritik öneme sahipti. Hicaz'da Mekke ve Medine'yi kaybeden Osmanlı Devleti, hiç olmazsa Filistin'i elinde tutarak "İslam'ın bayraktarı" olma gururunu sürdürmek istiyordu. Fakat Filistin'de bağımsız bir Yahudi devleti kurmaya odaklanan Siyonist hareket, 1915 yılında kurduğu Nili Casusluk Örgütü ile Osmanlı ordusu hakkında İngilizlere istihbarat sağlıyordu. Ayrıca Siyonistler, savaş sonrasında muhtemel Filistin senaryoları için Araplara karşı silahlı birta-

Osmanlı Genelkurmayı, yerel aşiretlerle iletişim kurabilen ve bölgeyi tanıyan Arap subaylardan azami oranda istifade etmek istiyordu. Bazı iddiaların aksine Arap askerler, ordudan dışlanmayıp bilakis bir taktiksel strateji gereği ön plana çıkartılmıştı.

kım örgütler kuruyordu. Osmanlı Devleti'nin bütün uyarılarına rağmen, Siyonistler silahlanmayı ve casusluk işlerini terk etmediler. Üstelik Yahudiler, Osmanlı uyruğuna geçmek yerine yabancı devletlerin uyruğunda kalmayı tercih etti. Osmanlı Hükûmeti, zararlı faaliyetlerinden dolayı Siyonist Yahudileri sürgün etme kararı aldı. Yahudi asıllı tarihçi Stanford J. Shaw'ın verilerine göre yaklaşık 2 bin Yahudi, Filistin'in kuzeyine ve Şam'a geçti. 11 bin civarında Yahudi de gemilerle İskenderiye'ye ulaştı. Fakat buna rağmen Filistin'de ayrılıkçı Siyonistlerin casusluk ve komplo faaliyetlerinin önüne geçilemedi. Nihayet Cemal Paşa, Gazze Savaşları esnasında savaşı gerekçe göstererek Gazze ve Yafa'yı bütün unsurlardan tahliye etti. Tahliye edilen unsurların büyük çoğunluğu Yahudilerdi. Paşa'ya yakın kaynaklar, bunun örtülü bir "Yahudi tehciri" olduğu hususunda hemfikirdi.

Filistin'de Siyonistlerin sergilediği ayrılıkçı faaliyetlerin aksine, Filistin'in Arap unsuru Osmanlı Devleti'ne sadık kaldı. Bölgenin önemli kentlerinden Kudüs, Nablus ve Gazze gibi şehirlerden birçok Arap askeri, Osmanlı ordusunda hilafet uğruna mücadele ediyordu. Cemal Paşa'nın 1915 ve 1916 yıllarında icra ettiği kanlı Kanal Harekâtı'nda şehit olan askerlerin çoğunluğu Filistinli askerlerdi. Dördüncü Ordu'nun kurmay başkanı Ali Fuad Erden bu hususta şunları söylüyordu:[1]

"Araplar, Birinci Dünya Harbi'nde Osmanlı ordusunun saflarında muharebe ettiler. Hicaz isyanına iştirak etmediler.

Birinci Kanal hücumunda karşı kıyıdan duyulan "Allah Allah" sesleri Arap askerlerinin sesiydi.

Kanalın ortasında düşman ateşiyle delik deşik olarak tombazların içindeki askerler Arap askerleriydi.

Arap kıtaları Sina Çölü'nde, Gazze'de, Birüssebi'de muharebe ettiler.

Arap subayları, Şerif'in çağrılarına kulak asmadılar.

Harp müddetince Suriye ve Filistin'de hiçbir isyan olmadı."

Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı ordusunda mücadele eden Arap askerlerin bir kısmı da Gazze doğumluydu. Bu askerlerin içinde general rütbesinde subaylar olduğu gibi, er rütbesinde de yüzlerce asker bulunmaktaydı. Gazzeli askerler, farklı cephelerde vatan müdafaasına katılarak kahramanca mücadele ettiler. Bunların birçoğu şehit olarak memleketlerine bir daha dönemedi. Osmanlı arşivlerinde tespit ettiğimiz Gazzeli bazı subaylar aşağıdaki tabloda görülmektedir.

Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı ordusunda mücadele eden Arap askerlerin bir kısmı da Gazze doğumluydu. Bu askerlerin içinde general rütbesinde subaylar olduğu gibi, er rütbesinde de yüzlerce asker bulunmaktaydı.

1 Ali Fuad Erden, Çölde Son Türk Destanları. Kopernik Kitap, İstanbul 2018, s.435-436.

	OSMANLI ORDUSUNDA GÖREV YAPAN GAZZELİ SUBAYLAR					
SIRA	ADI	BABA ADI	MEMLEKETİ	DOĞUM Y.	RÜTBESİ	SINIFI
1.	HÜSEYİN HÜSNÜ	HALİL EMİR	GAZZE	1299	TÜM GENERAL	PİYADE
2.	HAYRULLAH	HAFIZ SÜLEYMAN	GAZZE	1302	TÜM GENERAL	PİYADE
3.	HAŞİM	HÜSEYİN	GAZZE	1292	BİNBAŞI	PİYADE
4.	MEHMED HAKKI	MAHMUD	GAZZE	-	TEĞMEN	PİYADE
5.	MUSTAFA ASIM	AHMED ASIM	GAZZE	1307	YÜZBAŞI	PİYADE
6.	HAŞİM SAVAŞAN	MUSLİ	GAZZE	1311	ALBAY	PİYADE
7.	İBRAHİM	YUSUF	GAZZE	-	ÜSTEĞMEN	-
8.	MEHMED HAKKI	MAHMUD	GAZZE	-	TEĞMEN	PİYADE

	OSMANLI ORDUSUNDA GÖREV YAPAN GAZZELİ YEDEK SUBAYLAR					
SIRA	ADI	BABA ADI	MEMLEKETİ	DOĞUM Y.	RÜTBESİ	SINIFI
1.	MEHMET SAİT	ŞAKİR	GAZZE	1311	TEĞMEN	PİYADE
2.	MEHMET FEHMİ	MUSTAFA	GAZZE	1310	ASTEĞMEN	PİYADE
3.	MEHMET DERVİŞ	MUSTAFA	GAZZE	1310	ASTEĞMEN	PİYADE
4.	EMİN	ABDULKADİR	GAZZE	1310		-
5.	ŞERİF	AHMET	GAZZE	1310	TEĞMEN	PİYADE
6.	MEHMET EBU RAMAZAN	AHMET	GAZZE	1310	ASTEĞMEN	PİYADE
7.	MUSTAFA HİLMİ	AHMET ARİF	GAZZE	1309	TEĞMEN	-
8.	AHMET	OSMAN	GAZZE	1307	-	-
9.	MEHMET	HAŞİM	GAZZE	1309	ASTEĞMEN	ULAŞ-TIRMA
10.	ABDULHAMİT	ABDULMUTTALİP	GAZZE	1307	-	-

Gazze doğumlu subaylardan Hüseyin Hüsnü (Erkilet), hem Osmanlı ordusunda hem de TBMM Hükûmeti döneminde milli orduda vazife yapmıştır. Osmanlı ordusunda, Alman ve Avusturya-Macaristan devletlerinin çeşitli madalyalarına layık görülen Erkilet, Millî Mücadele'ye de katılarak TBMM tarafından İstiklal Madalyası ve takdirname ile ödüllendirilmiştir. Erkilet, bir subay kimliğinin yanı sıra, aynı zamanda bir yazar olarak Türk harp tarihine dair kıymetli eserler vermiştir. Başta *Yıldırım* olmak üzere kaleme aldığı eserler, Birinci Dünya Savaşı ve Millî Mücadele tarihine ışık tutmaktadır.

Osmanlı ordusunda görev yapan Gazzeli askerler, savaşta kurulan Türk-Arap ittifakının tipik tezahürlerinden biridir. Şerif Hüseyin isyanına bakarak Türklerle Arapların savaşta yaptığı kader birliğini yok saymak, bir cehaletin ürünü değilse bile bir art niyetin sonucudur. Birinci Dünya Savaşı'nda farklı cephelerde toprağa düşen Filistinli askerler, Türkiye'nin devlet ve kamuoyu nezdinde neden Filistin'le ilgilenmesi gerektiğine dair tatmin edici bir cevap teşkil eder.

Gazze doğumlu subaylardan Hüseyin Hüsnü (Erkilet), hem Osmanlı ordusunda hem de TBMM Hükûmeti döneminde milli orduda vazife yapmıştır.

Şiir Gazze'den Sonra Değil, Gazze ile Birlikte Yazılır!

Hüseyin AKIN

Yahudi asıllı Alman filozof Theodor Adorno, Nazilerin memleketini ele geçirmesi üzerine uzun süre ABD'de yaşamak zorunda kalmıştır. Çok alıntılanan "Auschwitz'den sonra şiir yazmak barbarlıktır." sözü ona aittir. Auschwitz, Nazi Almanyası'nın 4,5 yıl içinde işgal ettiği Polonya'nın Güney Oswiecim kenti yakınında kurduğu toplama kampının adıdır. Bu kampta 1,1 milyonu aşkın kişinin sistematik bir şekilde öldürüldüğü söylenir. Holokost'tan sonra şiir yazmanın anlamının kalmadığını söyleyen Adorno, bugün İsrail'in Gazze halkına uyguladığı soykırımı görmüş olsaydı, acaba aynı cümleyi kurar mıydı? Bundan emin değilim.

Adorno, 1962 yılında yazdığı makalede yukarıdaki sözüne açıklama getirir: "Silah dipçikleriyle dövülenlerin çıplak fiziksel acılarını sözde sanatsal kılmak, bundan çıkarılabilecek haz potansiyelini barındırır. Estetik üsluplaştırma ilkesi aracılığıyla kurbanların hayal edilemez kaderi, bir anlama sahipmiş gibi görünür, yüceltilir; dehşet yumuşatılır ve tek başına bu, kurbanlara karşı büyük bir adaletsizliktir."

İsrail'in Gazze'de yaptığı vahşet ve soykırımı anlatabilecek gerçeklikte yazılmış bir şiir ya da çekilmiş bir film var mıdır? İnsan hafızasına sığmayan zulüm ve kıyım görüntülerini perdeye ve kâğıda aktarmak mümkün müdür? Elbette, hacimli antolojiler oluşturacak şekilde Filistin şiirleri yazılmıştır. Ülkemizde olmasa da, dünyanın birçok yerinde Filistin mücadelesi üzerine çekilmiş filmler vardır. Ancak bunların, yaşananları ne derece belgesel niteliğinde haiz aktarma başarısı

gösteriyor tartışılır. Dünyada ve ülkemizdeki kırılma süreçleri, ne yazık ki sanat ve edebiyatla tutanaklara geçmiş olmadığından, bu konuda bir yoksulluğun olduğu da bir vakıadır.

Özellikle şairlerin, kişisel duygu çitleriyle çevreledikleri gündemlerden başlarını kaldırıp da dünyada olup biteni bir mesele olarak gündemlerine almaları, uzun süredir yolunu beklediğimiz bir şeydir. Filistin›deki resmi raporlara göre, devam eden soykırımda hayatını kaybedenlerin yüzde 60'ından fazlası kadın ve çocuklardan oluşuyor. Terörist İsrail devleti, Gazze'yi işgali sırasında mülteci kamplarından hastanelere, anne karnındaki fetüslerden prematüre bebeklere kadar öldürmekte hiçbir sınır ve kural tanımadı. Şair Hilmi Yavuz'un Dünya Şiir Günü bildirisinde ifade ettiği gibi: "Tarihin acımasız ironisi: Nazi soykırımının mağdurlarını, bu kez bir soykırımın gaddarlarına dönüştürdü; mazlumlar zalim, acınasılar acımasız oldular."

Şairin hayatı şiire dâhildir; ama bugün, neredeyse dünyada olup biten hiçbir şey şairin hayatına dâhil değildir. Sezai Karakoç'un *Sessiz Müzik* isimli şiirinde, kulağımız yoluyla kalbimize ısmarladığı şu dizelere cevap verme sorumluluğunda kaç şair kaldı, şunun şurası:

"Bu dünyada olup bitenlerin
Olup bitmemiş olması için
Ne yapıyorsun"

Bir zulmü, bir haksızlığı, olmadan evvel engellemek kim bilir kaç şiire, kaç filme bedeldir. Kaç öyküye, kaç müziğe bedeldir; bir yangını görür görmez söndürmek, bir vahşetin işlenmesine mâni olmak? Olmuş olanın, meydana gelenin ağırlığını hiçbir söz kaldırmaya muktedir olamıyor, söz konusu olan çocuk ölümleri ise. Gözlerinizin önünde çocuklar açlıktan eriyip gidiyor ve ölüyorsa, sözün en şimşeklisi olan şiirin bile sesi kısılacaktır. Ne zaman Necip Fazıl'ın "*Sapan taşlarının yanında füze/ Başka âlemlerle farkımız benim*" dizelerini okusam, Filistin'de şehadete hazırlanan, eli sapanlı çocuklar gelir aklıma. Sapan taşı füze ateşini yener, diyor üstat. Şiirde yener, hikâyede yener, sinemada yener, idealde yener; lakin realitede —reel gerçeklik denilen, hevesimizi kursağımızda bırakan dünyada— durum hiç de hesap ettiğimiz gibi değildir.

Arap edebiyatının iki ünlü şairi Mahmut Derviş ve Nizar Kabbani başta olmak üzere; Sezai Karakoç (*Alınyazısı Saati, Ey Yahudi*), Cahit Zarifoğlu (*Soru İşaretlerinden Biri*), M. Akif İnan (*Mescid-i Aksa*), Nuri Pakdil (*Anneler ve Kudüsler*), M. Önal Mengüşoğlu (*Filistinli Çocuklar*), Arif Ay (*Kudüs Konuşuyor*), Hasan Hüseyin Korkmazgil (*Dehav'ın Öbür Yüzü Filistin*) gibi daha birçok şairin kaleminde, Filistin'deki insan kıyımına, mezalime karşı sözcükler örgütlenip harp düzeni aldılar. Hiç kuşkusuz bu şiirler, hiçbir şey yapamamanın yerine yerleştirilen "bir şeyler yapma" istencinin somutlaşmış halidir. Öfke ve hiddetin haykırışa dönüşmesi gibi... Bir başka açıdan baktığımızda ise eliyle kötülüğü düzeltecek güce sahip olmayan bir inanmış kişinin, diliyle bir şeyler yapma azminin harekete geçmesidir bu.

İnsan surat asıp buğz ederse, bir süre sonra ses çıkarıp haykırmaya başlar; haykırma duvarını aşan ise çok geçmeden eliyle müdahil olur, kötülüğü ve zulmü bertaraf eder.

Gazze'den sonra hiçbir şey olmayacaktır. İnsanlığın vicdanı, öyle bir milada izin vermeyecektir. Gazze vardır; düşmanları sevindirecek bir sonrası yoktur. Gazze henüz bitmedi ve bitmeyecektir —henüz kâğıda geçmemiş, yüreğe oturan şiir gibi. Gazze'den sonra değil, Gazze ile birlikte destan yazmak, direnişin türküsünü söylemek, olup bitenin oldubittiye gelmesine izin vermeyen hülyaların filmini çekmek gerekiyor.

Gün o gündür.

İzzeddin el-Kassam'ın Mirası: Fikir ve Aksiyon

Abdullah KOÇ

"Bizde teslimiyet asla ve asla yoktur, zira bu Allah yolunda cihaddır."
- İzzeddin el-Kassam

Filistin direnişinin en bilinen unsurlarından biri olan Kassam Tugayları'nın ismi, kökenini Suriye'nin Cebele şehrinde doğmuş bir ilim ve mücadele adamı olan İzzeddin el-Kassam'a dayanır. Onu sıradan bir biyografik figürden ayıran şey, fikir ile aksiyonu birbirine bağlayan bütünlüklü tavrıdır. Kassam yalnızca bir vaiz ya da asker değildi; cehalete karşı açtığı ilim mücadelesinden, işgalcilere karşı verdiği silahlı direnişe kadar hayatının her safhasında fikri ve aksiyonu bir arada yürüttü. Bu sebeple Kassam'ı anlamak, yalnızca bir dönemin değil, bugüne dek süregelen Filistin direnişinin ruhunu kavramak anlamına gelir.

M. Muhammed Hasan Şurrab'ın *İzzeddin el-Kassam* biyografisi, kendisi hakkında yazılan ve beyan edilen bütün malumatın bir araya getirilerek titizlikle tahlil ve terkip edilmesinden sonra ortaya çıkan muazzam bir çalışma olmuştur. Bu makale kaleme alınırken söz konusu biyografiden istifade edilmiş, ilham alınmıştır.

Cehalete Karşı Mücadele

Ezher'de aldığı yoğun İslami ilimler eğitimi, Kassam'a yalnızca bilgi değil, bu bilginin mükellefiyetini de yükledi. Memleketine döndüğünde gördüğü manzara derindi: Halkın büyük çoğunluğu temel dinî bilgiden dahi mahrumdu. Abdestin nasıl alındığını, namazın nasıl kılındı-

ğını bilmeyen, ümmîlik içinde yaşayan bir halk işgalcilere karşı direnç gösteremezdi. Kassam bu gerçeği fark ederek, köy köy dolaşıp insanları çocuklarını okutmaya teşvik etti. 1912'de açtığı mektepte sabahları çocuklara, akşamları yetişkinlere ders vererek halkın zihnini ihya etmeye çalıştı. Bu, onun gözünde doğrudan bir cihattı; çünkü cehaletle mücadele, işgale karşı direnişin ilk basamağıydı.

Burada Kassam'ın yaklaşımının ehemmiyeti şudur: O, cehaleti sadece kişisel bir eksiklik olarak değil, toplumsal felaketin temel sebebi olarak gördü. Eğitim yoluyla insanların şuurlanması, direnişin maddî altyapısından daha az mühim değildi. Zira bilgisiz bir cemiyet, düşman karşısında kendi değerlerini savunamayacak kadar kırılgandı. Bu sebeple açtığı okul, sadece bir eğitim kurumu değil; gelecekteki mücadelenin kadrolarının yetiştiği bir merkez hâline geldi. Cehaleti ortadan kaldırmaya yönelik çabaları, Kassam'ı yalnızca bir muallim değil, aynı zamanda halkın adalet arayışına yön veren bir önder hâline getirdi.

Adalet, Dayanışma ve Seferberlik

Kassam, adaletin yalnızca ilimle değil, toplumsal nizamın ıslahıyla da mümkün olduğunu gördü. Bölgede meşru olmayan yollarla toprak edinen, çiftçileri köleleştiren zümreye karşı çıktı. Mansuri Camii'nde verdiği hutbelerde yalnızca dinî öğütler vermedi; cemaatini sömürüye, adaletsizliğe ve kast düzenine karşı fiilen mücadele etmeye çağırdı. Onlara çalışmayı, üretmeyi, dayanışmayı öğütledi. Bu hutbeler, halkı harekete geçiren birer manifestoya dönüştü. Kassam, vaazı retorikten çıkarıp aksiyona dönüştüren bir önderdi; onun çağrıları halkın hayatında müşahhas karşılıklar buldu.

Örneğin, Kassam hutbelerinde cemaatine "yeraltı ve yerüstü kaynaklarını işleyin" diyordu. Bu, halkı pasif bir bekleyişten çıkarıp üretime yönlendiren bir çağrıydı. Aynı zamanda ekonomik bağımsızlığın da siyasî bağımsızlığın

Kassam, adaletin yalnızca ilimle değil, toplumsal nizamın ıslahıyla da mümkün olduğunu gördü. Bölgede meşru olmayan yollarla toprak edinen, çiftçileri köleleştiren zümreye karşı çıktı. Mansuri Camii'nde verdiği hutbelerde yalnızca dinî öğütler vermedi; cemaatini sömürüye, adaletsizliğe ve kast düzenine karşı fiilen mücadele etmeye çağırdı. Onlara çalışmayı, üretmeyi, dayanışmayı öğütledi. Bu hutbeler, halkı harekete geçiren birer manifestoya dönüştü.

ön şartı olduğunu gösteriyordu. Böylece Kassam, İslamî kavramlarla toplumsal adalet ve ekonomik üretkenliği birbirine bağladı.

Halkı üretime ve dayanışmaya çağıran Kassam, bu şuur kazanımının yalnızca içtimaî alanda değil, hariçten gelen sömürgeci tehditlere karşı da fiilî bir cihada dönüşmesi gerektiğini savunuyordu.

Sömürgeciliğe Karşı Cihad

1911'de İtalya'nın Libya'yı işgal etmesi, Kassam'ın zihninde sömürgeciliğe karşı mücadelenin kaçınılmaz olduğunu perçinledi. Halkı gösterilere çağırdı, marşlar yazdı, Osmanlı ordusuna gönüllü topladı. Balkan Savaşı ve ardından Birinci Dünya Savaşı, onu cephede garnizon imamı olarak Osmanlı saflarına taşıdı.

Savaş sonrası Fransız işgaline karşı Suriye'de direnişe katıldı; idamla aranınca Filistin'e geçti. Hayfa'da camilerde hutbeler verdi, gençleri eğitti; cihâdı sadece silahla değil, dil ve kalemle de sürdürdü. Kassam'ın bu yönü, cihâd anlayışının çok boyutlu olduğunu teşhir eder. O, silahlı mücadeleyi kaçınılmaz görse de halkın şuurlanmasını, şiiri ve hitabeti de direnişin ayrılmaz parçası saydı. Kalemle, sözle, şiirle yapılan mücadelenin de işgalciye karşı mühim bir silah olduğunu vurguladı. İngilizlerin Filistin'deki asıl güç olduğunu, Yahudi göçünü muhafaza ederek bölgenin geleceğini ipotek altına aldıklarını alenen ifade etti. Ona göre, mücadele edilmesi gereken gerçek düşman İngiliz mandasıydı ve direnişin stratejik hedefi bundan sapmamalıydı.

Şehadet ve Miras

1935'te İngiliz kuvvetleri Kassam ve arkadaşlarını kuşattığında, onlara "teslim olun, hayatınızı kurtarın" çağrısı yapıldı. Kassam'ın cevabı tarihe geçti: "Bizde teslimiyet asla yoktur, zira bu Allah yolunda cihaddır." Bu söz, yalnızca bir inat değil, bütün bir hayatın özetiydi. "Ya zafer ya şehadet" şiarıyla son nefesine kadar direndi ve şehit düştü. Bu ölüm, bir son değil; Filistin direnişinde yeni bir başlangıçtı. Onun

Savaş sonrası Fransız işgaline karşı Suriye'de direnişe katıldı; idamla aranınca Filistin'e geçti. Hayfa'da camilerde hutbeler verdi, gençleri eğitti; cihâdı sadece silahla değil, dil ve kalemle de sürdürdü. Kassam'ın bu yönü, cihâd anlayışının çok boyutlu olduğunu teşhir eder. O, silahlı mücadeleyi kaçınılmaz görse de halkın şuurlanmasını, şiiri ve hitabeti de direnişin ayrılmaz parçası saydı.

adı, daha sonra kurulan İzzeddin el-Kassam Tugayları'nda yaşayacak ve mücadelesinin sürekliliğini teminat altına alacaktı.

Şehadetinin ardından Kassam, yalnızca bir şahsiyet olmaktan çıkıp bir remze dönüştü. Filistin halkı için o, direnişin ölümsüz ruhu haline geldi. Adı sadece anılmakla kalmadı; yeni nesillerin dilinde, marşlarda, örgüt isimlerinde yaşamaya devam etti. Böylece Kassam, şahsi mücadelesini aşan bir miras bıraktı: süreklilik arz eden bir direniş kültürü.

Günümüz Filistin Direnişi

Kassam'ın metodu, cehaletle mücadele, sosyal adalet arayışı ve işgalcilere karşı cihad üzerine kuruluydu. Bugünkü Filistin direnişinde bu üç eksenin izlerini görmek mümkündür. Hamas'ın silahlı kanadı olan Kassam Tugayları, adını onun mirasından alırken yalnızca ismen değil, yöntemsel olarak da ona müntesip olduklarını göstermek ister. Eğitim faaliyetleri, toplumsal dayanışma çalışmaları ve silahlı direniş pratikleri, Kassam'ın bütüncül yaklaşımını günümüzde de yaşatan unsurlardır.

Bununla birlikte, Kassam'ın dönemindeki mücadele daha çok İngiliz mandasına karşı ulusal bağımsızlık eksenliydi. Günümüzde ise Filistin direnişi çok daha girift bir küresel güç dengesinin ortasında sürmektedir. Kassam'ın metodu doğrudan halkı şuurlandırmaya ve yerelde seferber etmeye odaklıydı; bugün ise medya, diplomasi ve uluslararası hukuk da direnişin sahasına dâhil olmuştur. Yine de Kassam'ın "teslimiyetsizlik" ve "toplumsal seferberlik" kaideleri, günümüz hareketleri için hâlâ ilham verici bir temel teşkil etmektedir.

Tarihten Bugüne Devam Eden Ruh

Kassam'ın mücadelesi, bir şahsiyetin hayat hikâyesinden ibaret değildir. O, cehaleti ortadan kaldırmadan bağımsızlığın olamayacağını, sosyal adaleti tesis etmeden direnişin meyve vermeyeceğini, işgalciye karşı cihad etmeden hürriyetin kazanılamayacağını gösteren bir metodun temsilcisidir. Bugün Filistin'de süren direniş, bu ruhun devamıdır. Kassam, yalnızca tarih kitaplarında anılan bir isim değil; bugün de işgal karşıtı mücadelenin damarlarında dolaşan canlı bir ruhtur.

Onun hayatından çıkarılacak ders aşikârdır: Direniş yalnızca silahla değil, şuurla, ilimle, adalet arayışıyla ve halkın topyekûn seferberliğiyle mümkündür. Kassam'ın mirası, bugünkü Filistin hareketlerinde yalnızca ismen değil, yöntem ve ruh olarak da hayat bulmaktadır. Bu yüzden İzzeddin el-Kassam, tarihten bugüne devam eden bir ruh olarak hâlâ Filistin'in hürriyet mücadelesine yön vermektedir.

Kassam'ın metodu, cehaletle mücadele, sosyal adalet arayışı ve işgalcilere karşı cihad üzerine kuruluydu. Bugünkü Filistin direnişinde bu üç eksenin izlerini görmek mümkündür. Hamas'ın silahlı kanadı olan Kassam Tugayları, adını onun mirasından alırken yalnızca ismen değil, yöntemsel olarak da ona müntesip olduklarını göstermek ister.

Cinayetten Beraat: Evde Kıyam

Mustafa ESER

"Çünkü yaşam nereye tutunursa oraya tutunur. Kayanın nemli çukurunda oluşur yosun. Çölün ilk kuru yelinde ölmeye yargılıdır. Ama hiç ölmeyecek olan tohumlarını saklar. Öyleyse, bu yeşillik belirtisinin yararsız olduğunu kim öne sürebilir?"

Antoine de Saint Exupéry— Kale

Alışmak cinayettir. Zira alıştığınıza şükredemez olursunuz. Şükredemez olduğunuz gibi, alıştığınıza öfkelenemez de olursunuz. İnsan alıştıkça çürür. Hayranlık bir makamdır sanki. Ümmi olanlar ve ümmi kalanlar, hayranlık makamında demlenirler. Hayranlığın mümkün olması için hayret gerekir. Hayret, bilmek ile sönebilir ama bilgelikle gürbüzleşir. Bilmek için çok malumata ihtiyacınız varken, bilgelik için akleden bir kalbinizin olması elzemdir. Ümmilik bilgiden ziyade, bilgelikle muhafaza edilebilir. Ümmi bir Nebi'nin ümmeti olan bizler, bilgece bir tavırla ümmi olmak için gayret sarf ederiz. Arif olanın ömür mesaisi, ümmi olmak gayreti ile dolar.

Bilgelik, Kur'an dilinde hikmet ile karşılanır. Hikmet; eşyanın hakikatini bilmek ve eşyaya hakikatine uygun bir muamele içinde olmak anlamına gelir. Varlığın Maliki Olan'ın, varlığı koyduğu yere rıza göster-

Çizgi: Hasan Aycın

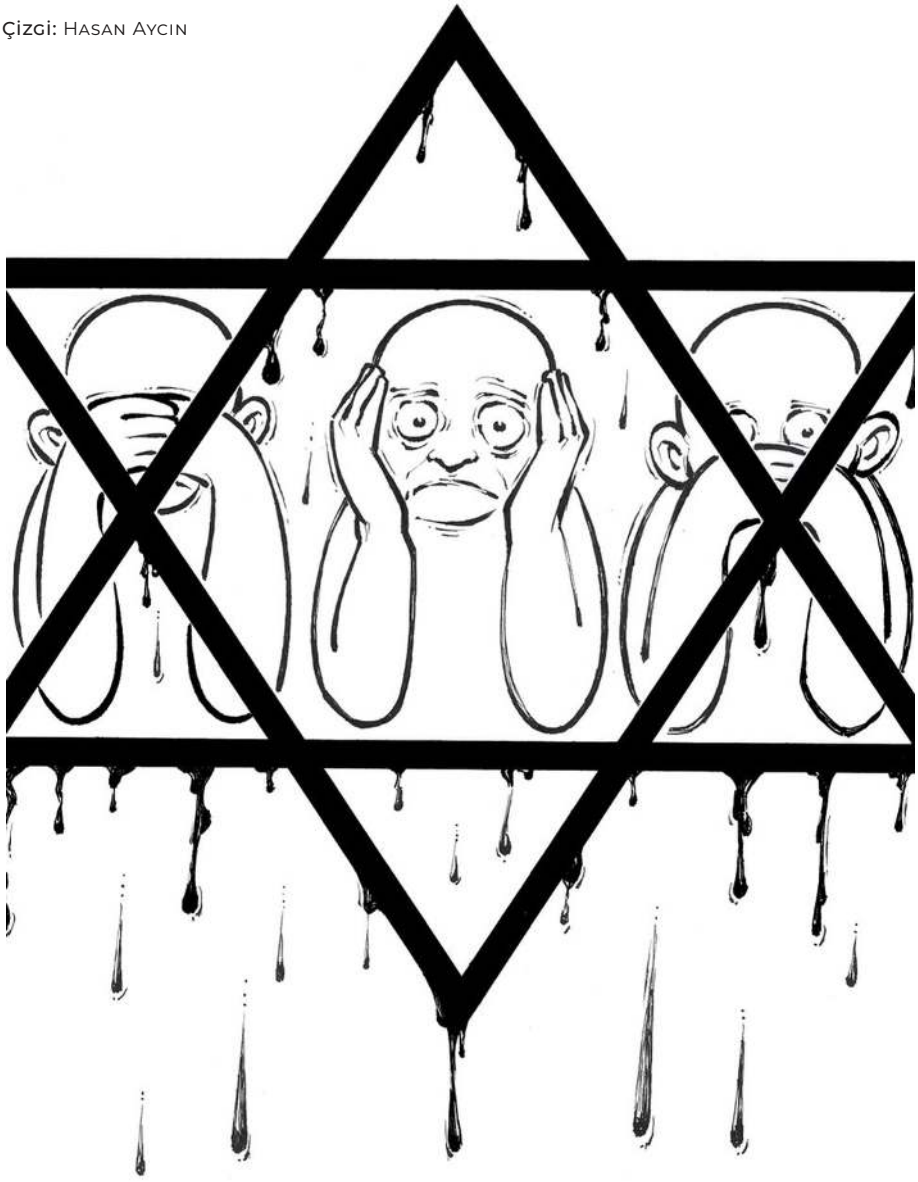

mek için bilge bir basirete ihtiyaç vardır. Varlık hiyerarşisine saygı duymayı gerektirir bilgelik. Bilgelik, yani hikmet; her şeyin pek çok açıdan ve katmandan birçok şey ile bağlantısı olduğunu gösteriyor. Müstakil bir vakıa, münferit bir olay; bağımsız ve bağlantısız bir olgunun olmadığını anlamayı sağlıyor. Kevniyat bir akış halinde. Mebdeden meada kuşatılamayan ve kavranamayan bu akış, bir tesbihat ile tek bir hakikati —bu bağlantısallığı— işaret ediyor. Gören gözler, işiten kulaklar ve anlayan kalpler için bu hercümerç, birbiriyle en azından bu paydada buluşuyor.

Geçmişin şimdiye, şimdinin de geleceği sâri olduğunu görmeyi sağlıyor bilgelik. Makam makam değişiyor bir de. Farklı zeminlerde farklı suretlere giriyor. Başka mizaçlarda başka siretlere dönüşüyor. Bilgi de etkiliyor bu başka görünmeyi, iman da etkiliyor. Gayret de devreye giriyor, haliyle niyet de. Cihadın da içtihadın da zeminini bilgelik oluşturuyor. Cihad üzere içtihat etmek de bilgelerin bilgeliği ile

Alışmak cinayettir. Zira alıştığınıza şükredemez olursunuz. Şükredemez olduğunuz gibi, alıştığınıza öfkelenemez de olursunuz. İnsan alıştıkça çürür. Hayranlık bir makamdır sanki.

Bilgeler, alışma endişesi çektikleri için aşk ile "Ben bilmem." zikri çekerler. Bilge insanlar, bildikleri bile aktarılsa kendilerine, bilgiyi bilmenin derdinde olmadıklarından; müstefid olma aşkıyla, yeniden ve yine aynı hayranlık makamı ile dinlerler mütekellimi. Zira aşk ile "hu" demek için bilgiye değil de niyetin temizliğine muhtaç olduklarını bilirler.

oluyor. Aklın da kalbin de ruhun da mücahedesi, bunların rabıtalarını keşfetmekle oluyor. Hem faillik makamı hem de mefullük makamı düğüm düğüm bağlanmış halde diyor bilgeler.

Bilgeler, alışma endişesi çektikleri için aşk ile "Ben bilmem." zikri çekerler. Bilge insanlar, bildikleri bile aktarılsa kendilerine, bilgiyi bilmenin derdinde olmadıklarından; müstefid olma aşkıyla, yeniden ve yine aynı hayranlık makamı ile dinlerler mütekellimi. Zira aşk ile "hu" demek için bilgiye değil de niyetin temizliğine muhtaç olduklarını bilirler. Bilge insanlar, alışmamak için şimdinin hakkını vermek niyazıyla eşyanın hakikatine vakıf olmak isterler. Bu, onların yaşam lezzetini alır; lakin hayat kalitelerini artırır. Şimdinin hakkını vermek isteyen bilge aşk erleri, İbnu'l-Vakt mertebesi için azmederler böylece.

Alışıyor insan. Hem de çok hızlı bir şekilde alışıyor. Alıştıkça uyumlanıyor. Her duruma ve her şarta uyumlanabilme kabiliyeti, insanın kendini ikna etme hercailiği ile el ele verip onun seyr-i sülûküne kocaman bir darbe indiriyor. Alışmak, alışanın dimağının uyuşmasına sebep oluyor. Alışınca ibadetler de ruhsuzlaşıyor. Alışınca kulluk da sorumluluktan sıyrılıyor. Bu uyumlanma, kuvvetle muhtemel bir yontulma ile oluyor. Güçlenmek için yapılan bir budama değil; taviz verilen, bir uyumlanma icra ediliyor. Köşeleri sivri taşlar, yontula yontula sivriliklerini kaybederek hiçbir şeye zarar vermez hale gelirler belki; ama herhangi bir yere tutunacak hiçbir çıkıntıları da kalmamış olur. Hatta, daha da devam ederse bu ilkesiz uyumlanma, onlardan geriye kumdan

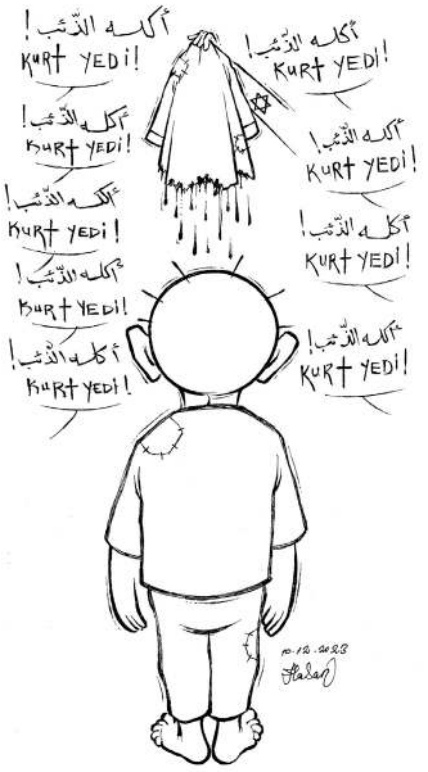

başka bir şey kalmaz olur.

Sanki İslam ümmetinin hâl-i pürmelâli, muktedirlerin kalıplarına ve imkânlarına ayak uydurmak zorunluluğu dolayısıyla, bu misaldeki kum gibidir. Hâlbuki Allah, bir binanın kurşunla kaynatılmış tuğlaları misali kenetlenmemizi salık vermişti bizlere. Başımıza ne geldiyse, işte bu parçalanmışlıktan geldi galiba.

Alışmak tuzağına düşenler, belki de yaptıkları işlerde uzmanlaşırlar. Uzmanlık, teknik dünya için bir kolaylığa ve nimete dönüşebilir; ama uzmanlaşılan alandaki mucizelere karşı, körleştirebilir uzmanı. Bu mahrumiyeti yaşamamak için, sık sık arınmalı insan. Durup düşünmeli ve üzerinde çalıştığı alanın da, tıpkı yeryüzünde gezip dolaşılınca görülecek mucizelerden olduğunu hatırlamalı. Yeryüzünde, Allah'ın nizamına işaret eden ayetlerden olduğu hep hatırda tutulma-

lıdır. Hakikatin tecellisini elindeki eşyada görebilmeli; böylece "eşyanın hakikati" derken ne kastedildiğini bilebilmelidir. Bunlar, bilgelik olmadan olmaz elbette. O halde, bilgeliğe talip olup eteğini gökten inen rahmete; gözünü ve kulağını ise yerde o rahmeti toplayan erlere dikmelidir.

Gazze'deki mücahitler, cihada alışmış halde değiller. Onlar, cihada aşıklar. Hem silahları ile cihad edenler hem de sabırları ve açlığa tahammülleri ile cihad edenler... Her gün, cihad eyleminin erdemi ile tazelenmekte ve ümmete, hatta insanlığa mucizevi pek çok tablo resmetmektedirler. Gazze cihadının müşahidi olan bizler ise alışmış haldeyiz sanki. Karnımız tok ve sırtımız pekken, mücahitlerin cihatlarına ara ara hayran oluyoruz. Ümmetin acizliği, şahsi acizliğimizden daha çok perişan ediyor bizi. Bu aşikâr hakkı savunmada bu denli nasıl âtıl olabiliriz? Birilerinin müsaade ettiği ölçüde, müsaade ettikleri sınırda ve müsaade ettikleri biçimde cihada destek olabiliyor olmanın zilletine de alışmış haldeyiz. Reelpolitik zeminin dayattığı rasyonel düşünme ıskalanmamalı, evet; ama bir de atan bir kalbimiz var. Vahşetin bize ulaşan görüntülerine bakan gözlerimiz var. Takatimizi, bu görüntülere tahammül etmeye kullanmanın zilleti bizi iyi kılar mı, bilmiyorum. Tarafımızın Gazze tarafı olması da bizi hesaptan kurtarır mı, onu da bilmiyorum.

Gazze cihadının karşısında insanların ne yaptığından ziyade, Müslümanların ne yaptığı ve ne yapamadığını daha çok gündeme taşımalıyız, erenler. Bu kumdan kale olan barınaklarımızın yerini, kurşunla kaynatılmış duvarlara çevirme mesuliyetimizi önümüze almalıyız. Gazze, hesabını Rabbine verecek. Onun hesabı Rabbi ile arasındadır. Peki, biz parçalanmışlığımızın hesabını Rabbimize verebilecek miyiz? Boykot gibi pasif bir direnme biçiminde dahi, elsizliğimizi ve kolsuzluğumuzu nasıl izah edeceğiz kendimize?

Umutsuzluk, inanan kalplere yakışmaz. İman demek umut demektir. Ama iman demek, önce iman edilene itimat etmek demektir. O'nun emirlerini bihakkın yerine getirince saadete kavuşacağına itimat etmek demektir. O halde, kalbimizdeki niyetten başlayarak bütün bu devasa organizasyonların amaçlarını tarumar edecek bir kararlılıkla ve azimle, mücahitlerinkine benzer kendi tünellerimizi kazmalıyız.

Alternatif bir yaşam biçiminden bahsetmiyorum. Asli yaşam şeklinden bahsediyorum. Mevcut gelişmelerden istifade etmeyelim demiyorum; ekini ve nesli fesada uğratmayacak bir gelişmişliğe ve derinliği inanalım, diyorum. Gazze cihadının öğrettiği azimle, tembellik ve gaflet bataklığından kurtulup aşk ile hem inşa olmalı hem inşa etmeliyiz, diye öneride bulunuyorum. Nereden mi başlayalım, elbette kaybettiğimiz yerden:

"Ve Biz Mûsa ile kardeşine: "Mısır'da kavminiz için evler hazırlayın, evlerinizi namaz kılınacak yerler yapın, namazı dosdoğru ve devamlı kılın ve iman edenlere müjdeleyin." diye vahyettik." (Yunus Suresi 87. ayet)

Tarafımızın Gazze tarafı olması da bizi hesaptan kurtarır mı, onu da bilmiyorum.

Gazze cihadının karşısında insanların ne yaptığından ziyade, Müslümanların ne yaptığı ve ne yapamadığını daha çok gündeme taşımalıyız, erenler.

Gazze’nin Cennetteki İmarı

Öznur GÖRÜR KISAR

Gazze halkı 7 Ekim 2023 tarihinden bu yana direniyor. Biliyoruz ki bu zulüm 7 Ekimle başlamadı. Sistematik işgal ve zulüm yıllar öncesine dayanıyor. Filistin halkı elliden fazla Müslüman ülkenin onurunu, şerefini bunca zamandır korumaya çalışıyor. İsrail çocuk, yaşlı, kadın, sivil halk ayırt etmeksizin dayanılmaz bir zulme, soykırıma sebep oluyor. Artık fiziki açıdan Gazze’yi tanımak neredeyse imkânsız. Evler, hastaneler, camiler, okullar akla gelebilecek tüm yapılar Siyonistlerce bombalandı, yerle bir edildi. Evet, kimileri Gazze’yi yeniden imar etmekten bahsediyorlar, fakat bilmiyorlar ki Gazze halkı yeni bir imar planı için çoktan cenneti seçti bile. Çocukların birçoğu uçuverdi yeni yuvalarına, kimi sığındıkları derme çatma çadırlarda hayatta kalma savaşı veriyor. Açlık ve çaresizlikle gidecekleri, şehit olarak uçacakları zamanı bekliyorlar. Anneler çaresiz, teker teker evlatlarını, eşlerini, kardeşlerini kaybetmenin üzüntüsünü yaşıyor. Fakat sevdiklerinin şehadet makamında olmaları tek tesellileri. Babalar evlatlarına yiyecek getirebilmek için ayrıldıkları evlerine yeniden döndüklerinde giremediler. Bombalanmış evlerinin enkazından çocuklarını, sevdiklerini cennete uğurladılar. Doktorlar, gazeteciler, her meslekten Gazzeli haftalardır, aylardır mücadelelerine devam ettiler, hala devam ediyorlar.

Gazze sayesinde tüm dünya, erdemli insanlardan oluşan halkların vicdanının uyanışına sahne oldu. Vicdanlı insanlar sayesinde Siyonizm'in kirli maskesinin düştüğü, mazlumun yanında sağduyuyla var olunabileceği görüldü.

Halklar nezdinde bütün bu ferdi uyanışlar gerçekleşirken, devletler nezdinde ikiyüzlülük, küresel ahlaksızlık, kör ve sağır kalma hali devam etti. Ta ki vicdanlar uyanana dek. Zalimin zulmü artık dünya yüzünde Gazze'nin haklılığının, şanlı direnişinin ve hakkaniyetinin apaçık görülmesine vesile oldu. Kimilerininse hümanist maskeleri bir anda tüm çıplaklığıyla düşüverdi. Ve gerçek bütün açıklığıyla Gazze olarak göründü.

Artık Siyonizm'in hiçbir inanılırlığı ve güvenilirliği yoktu. Gerçek tüm çıplaklığıyla ortadaydı. Siyonistlerin gittikleri her yerden sürülebileceklerini görecekleri günler çok yakındı. Nitekim kâh bir restoran masasından kaldırıldılar, kâh bir havalimanından yuhalanarak uzaklaştırıldılar. Gazze dünyadaki tüm yalanların, kirli işbirliklerin, menfaat ilişkilerinin, haksızlığın, zulmün, bütün yalanların görülebileceği bir aynaydı sağduyulu halklar için artık.

Boykotla binlerce, milyonlarca insan Gazze halkını destekledi. Siyonizm küresel ölçekte birçok markasını dünya üzerinde farklı ülkelerden çekme kararı aldı. Markalar faaliyetlerine devam edemedi. İflasın eşiğine gelindi. Kapitalizmde her şey mubahtı. Farklı oyunlarla indirimlerle, reklam kampanyalarıyla göz boyamaya devam edildi.

Gerçek gizlenemeyecek kadar açık ve netti. Zalimin kirli elleri, bebeklere uzanmış onları katletmişti. Artık savunacakları elle tutulur hiçbir sebep yoktu. Liderleri kürsülerde dinlenilmeyecek, kaale alınmayacaktı. Hakikat Gazze eliyle Dünyaya gösterilmişti.

Tüm bunlar onlarca, yüzlerce, binlerce masum insanın, Gazzeli kardeşimizin canice katledildiği gerçeğini değiştirmeyecekti elbette. Ümmet olarak yapabildiklerimiz öyle küçük, öyle kıymetsiz, öyle kifayetsiz kaldı ki Gazzeli kardeşlerimizin İslam dünyası için yaptıklarının yanında. Çetin bir hesap bizi bekliyor olacak. Hiç birimizin gideceği cennet Allah nasip eder de gidersek eğer, Gazzeli kardeşlerimizin gittiği cennetle aynı cennet olmayacak. Gideceğimizi varsaydığımız cennet. Onlarla aynı cennete mi gideceğiz? Hangi yüzle?

Gazze artık çok yorgun. Tevekkülü dillerinden düşürmeyen kardeşlerimizin artık gönüllerinin felaha ermeye ihtiyaçları var. Böyle bir zamanda hepimizin gözleri küresel Sumud filosuyla yeniden umudu hatırlamak istiyor. Gazze sahilindeki çocuklar gözlerindeki umutla kavuşacakları bir avuç sağduyulu insanı bekliyor. Duamız odur ki bu filo Gazzenin kurtuluşu için bir umut olsun. Zafer bu süreçte gerçekleşsin.

Biz biliyoruz ki artık Gazze halkı her türlü sonuca rağmen muzaffardır. Şehadete erenlerin cennetteki Gazze şehri imarı kim bilir ne güzel bir şehirdir. Mübarek olsun ya rab.

Boykotla binlerce, milyonlarca insan Gazze halkını destekledi. Siyonizm küresel ölçekte birçok markasını dünya üzerinde farklı ülkelerden çekme kararı aldı. Markalar faaliyetlerine devam edemedi. İflasın eşiğine gelindi. Kapitalizmde her şey mubahtı. Farklı oyunlarla indirimlerle, reklam kampanyalarıyla göz boyamaya devam edildi.

Aksa Tufanı Neslini Yetiştiren Kadın

Nour ALHİLA
Dr.

Terbiye/eğitim, bir günde veya bir gecede gerçekleşen bir olgu değildir; bireyin katıldığı dersler veya kurslarla da sınırlı değildir. Aksine, aileden başlayarak okulun, caminin ve çevrenin katkısıyla oluşan kümülatif ve bütüncül bir süreçtir. Ümmet, onu koruyacak, yüceltecek ve yeniden izzetine kavuşturacak nesli yetiştiren anneler iyi olduğu sürece iyi olur; kadın iyi olduğu müddetçe ümmet iyi olur. Kur'ân-ı Kerîm'de kutsal mekanların korunması aileyle ilişkilendirilmiş; Mescid-i Haram'ın muhafazası İbrahim (as)'ın ailesiyle, Mescid-i Aksa'nın korunması ise İmran'ın ailesiyle/soyuyla irtibatlandırılmıştır. Yani Allah tarafından değer atfedilen şeylerin korunması gibi ulvi bir görevin aileye tevdi edildiği mesajı vardır. Bu da ailenin ulvi bir yapıda olduğunu gösterir. Gazzeli kadın, insan inşasında örnek bir şahsiyettir; gerek siyaset meydanında, gerek askerî sahada, gerekse meydanlarda gördüğümüz örneklerin mimarı odur. 2022'de İstanbul'da düzenlenen bir konferansta,[1] Gazze'de kadın olmanın tarifini en açık şekliyle, eşiyle birlikte şehit düşen Gazze İslâm Üniversitesi'nin eski rektörünün eşi Ruhab Şubeyr'den duydum. Onun da ifade ettiği gibi: "Gazze'de kadın her şeydir".

Gazze'deki anne, son derece önemli bir rol üstlenmektedir; zira geleneksel sorumluluklarını aşarak ailesini ve toplumunu derin insani krizler boyunca yönlendirmektedir. Süregelen savaş ve ağır yaşam

1 Kudüs ve Filistin'i Desteklemek İçin Küresel Kadın Koalisyonu'nun İstanbul'da 28/05/2022 tarihinde düzenlemiş yedinci konferansıdır.

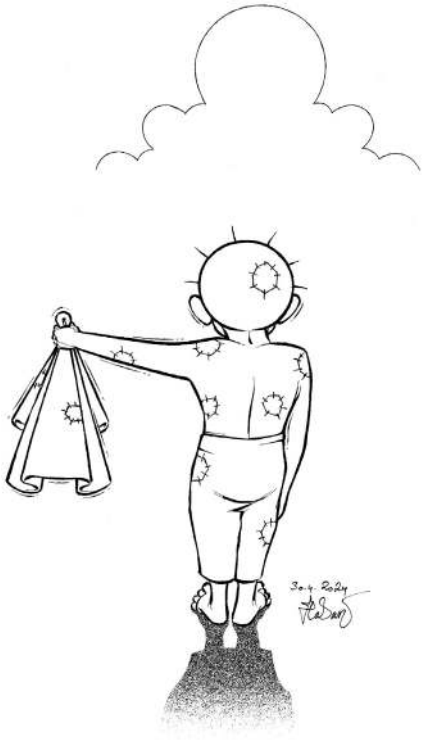

koşulları altındaki bu kadınlar, çocuklar ve aileler için kısmi de olsa bir istikrarın sağlanmasını teminat altına alan temel dayanak konumundadır.

Kadının rolü hem sabit hem de sürekli yenilenen bir nitelik taşımaktadır. Gazze'de kadın, evlatlarını direniş, cihad ve mukavemet ruhu üzerine yetiştirmiştir. Ayrıca onun omuzlarında, nesli eğitme; dine sevgi, eğitime değer verme ve Filistin davasını ümmetin davası olarak sahiplenme bilinciyle yetiştirme sorumluluğu vardır. Gazze'deki kadın, dünyadaki birçok kadının elde etmiş olduğu imkanlara sahip olmaksızın evinin tüm işlerini yapar. Çocuklarına kendi elleriyle ekmek pişirirken, bir yandan da diğer elinde mushaf, onlara Kur'an ezberletir. Çoğu zaman çocuğunun elinden tutar ve onu camiye götürerek hafızlık halkasına katılmasını sağlar. Ayrıca, Gazze'deki pek çok kadın, Allah'ın kitabını da hıfzetmiştir. O ki hem anne hem öğretmendir; evlatlarına ders verir, kendi ifadesiyle "bilgileri onların zihinlerine eker", sonra bu bilgileri düzenli olarak takip eder ve besler. Çocuğunu, sınıfında birincisi olması ve Allah'ın kitabını en iyi şekilde ezberlemesi için hazırlar. Bir anne, bana bir gün şöyle yazdı: "Olayların bitmek bilmediği bir günde çocuklarımı topladım ve onlara dedim ki: Belki de biz, zaferin gecikmesine sebep oluyoruz. Her biriniz mushafınızı alın, Kur'ân okuyun ve ezberleyin." Çatışmaların ortasında kayıplar yaşamalarına rağmen, zafere giden yolun nefsi eğitmekten geçtiği ve bu zaferin inşasında kendilerine de bir rol düştüğü bilinciyle çocuklarını eğitir.

Gazze'deki eğitimci kadın, son derece karmaşık insani ve toplumsal koşullar altında sabrın ve azmin sembolüdür. Onun rolü yalnızca gelecek nesilleri yetiştirmekle sınırlı değildir; psikolojik ve sosyal destek sağlamak, giderek artan meydan okumalar karşısında toplumun dokusunu korumak gibi sorumlulukları da kapsar. O, bulunduğu ortam bir çadırdan ibaret olsa bile sınıfta öğretmen, evde bir anne, toplumunda bir rehberdir. Bütün bunları, yerinden edilmenin, kaynak yetersizliğinin ve altyapı tahribatının ağır yüküne rağmen omuzlamaktadır.

Gazze'de kadın her şeydir

Gazze'de, ailesine her şey olan kadınlardan biri şöyle dedi: "Evimi ve her şeyimi kaybettim; fakat beni en çok kahreden şey, çocuklarımın okula gidememesi oldu. Çünkü işgal güçleri onlara gidecek okul bırakmadı. Buna rağmen, yoğun işlerimin ve her yandan kuşatan ölüm tehlikesinin

arasında, onlara çadırda ders vermeye gayret ediyorum.” Bu kadınların birçoğu şehit eşleridir; böylece çocuklarına hem anne hem baba olup bu durumu sabırla karşılar ve çocuklarını babalarının yolunda yetiştirmeye çalışırlar.

Cephede düşmana karşı korkusuzca saldıran mücahitlerin arkasında, onların anneleri ve annelerinin duaları vardır. Birçoğu, cihad sahasına çıkmadan önce direniş saflarına seçilebilmek adına yapılacak sınavlarda başarılı olması için annesinden dua ister. Gazze’de nice anne, oğlunu Allah yolunda şehadete uğurlamış; niceleri, oğlunu sabırla destekleyip onu cihad yoluna göndermiş, onu dualarıyla kuşatmıştır. Gazzeli anne, çocuklarını Filistin davasını omuzlama bilinciyle; Mescid-i Aksâ’nın, Allah Resûlü (s.a.s.)’nün miraca yükseldiği mekân olduğunu öğreterek ve bu mukaddes mescid için çalışması gerektiği anlayışıyla büyütmektedir. Böylece direniş nesli, annesinin dualarıyla cepheye çıkan bir nesil olarak yetişir.

Onlara, eğitimin işgalciye karşı güçlü bir silah olduğunu öğretir.

Dünyanın hayretle dinlediği sarsılmaz sözleri söyleyen bu çocukların arkasında, bu sağlam ifadeleri zihinlerine işleyen; her zorluğa katlanarak çocuğunu dava sahibi yapan eğitimci bir anne vardır. Gazze’de kadın, oğlunu bu ümmete hizmet edecek bir âlim, bir lider, bir dava sahibi olarak yetiştirir.

Gazze’deki anne, her namazda okumaları için çocuklarına Fatiha Suresi’ni bizzat öğretmeye özen gösterir; çocukları küçük de olsa, onları sabah namazını cemaatle kılmaları için uyandırır. Onları camilere ve Kur’ân halkalarına yönlendirir ki Allah’ın Kitabı’nı ezberleyerek ve anlayarak onunla terbiye olsunlar. Çocuklarının kalplerinde Kur’ân-ı Kerîm’in önemini kökleştirir ve böylece “cami nesli” yetişir. Nasıl ki onların Kur’ân öğrenmelerine ve kalplerinin mescitlere bağlanmasına özen gösteriyorsa, aynı şekilde okulda başarılı olmalarına da özen gösterir; onlara, eğitimin işgalciye karşı güçlü bir silah olduğunu öğretir. Geceleri onlara sahabe kıssalarını, kahra-

manlıklarını, Selâhaddin Eyyûbî ve Fatih Sultan Mehmed gibi fatihlerin hikâyelerini anlatır; bu kıssalarla onların ruhlarını güçlendirir. Böylece Gazzeli çocuk bu kahramanların hikâyeleriyle uyur ve onlarla uyanır.

Bu anne, bir ailenin sorumluluğunu taşıyan bir ev hanımıdır; dünyanın diğer yerlerindeki kadınların sahip olduğu ev aletlerine sahip değildir. O bir eştir. Bazen hem eş hem öğrencidir, dışarıda çalışan bir emekçidir; fakat bütün bu sorumluluklar arasında denge kurmaya gayret eder ve çocuğunu en güzel şekilde yetiştirmeye çalışır. Gazzeli kadın, evlatlarını peygamberlerin ve salihlerin yolunda şehadete uğurlar ve bunu Allah katında bir ecir olarak görür. Nitekim şehitlerden birinin annesi, dul kalan gelininin acısını teskin etmek için şöyle demiştir: "Ağlama, biz onları işte böyle günler için yetiştirdik." Böylece o, çocuklarını bu tür meydan savaşları, İslam'ın gücünü diri tutacak mukaddesatımızın korunması ve işgal altındaki topraklarımızın savunulması için eğittiklerini açıkça ifade etmektedir.

Görüyoruz ki Gazze'de şehitlerin çoğu kadınlar ve çocuklardır; Siyonist düşman, bu eğitimci anne profilinden ve onun yetiştirdiği nesilden korkmaktadır. Bu, Siyonist yapının Filistin topraklarımız üzerindeki kuruluşundan bu yana izlediği bir siyasettir. İsrail'in siyasi liderliği, Filistinli kadınların öldürülmesi ve onlara yönelik saldırılar konusundaki niyetini açıkça ifade etmiştir. Aynı bağlamda, Ariel Şaron, vahşetini yansıtan nadir açıklamalarından birinde şöyle demiştir: "Filistinli kadın ve çocuk, erkeklerden çok daha büyük bir tehlikedir; çünkü bir çocuğun hayatta kalması, birkaç neslin devamı demektir." David Ben Gurion'un hatıratında ise şu ifadeler yer alır: "Eğer ailelerin bulunduğu bir yere ulaşırsak, özellikle kadın ve çocuklara karşı merhamet ve üzüntü duymadan saldırmalı ve öldürmeliyiz; aksi takdirde saldırımızın hiçbir faydası olmaz. Suçlu ile masumu ayırt etmeye gerek yoktur."

Yahudi Evi Partisi üyesi olan ve İsrail siyasetinde Ayelet Şaked adıyla tanınan Ayelet Ben Şaul, direnişin "*el-asfu'l-me'kûl*" adını verdiği ve işgal güçlerinin Gazze Şeridi'ne askerî saldırı başlattığı savaş öncesinde, mücahitlerin öldürülmesi gerektiğini savunmuş ve şu sözleri sarf etmiştir: "Çocuklarını gül ve öpücüklerle cehenneme gönderen anneler de aynı akıbete uğramalı, onlar da çocuklarının ardından gitmelidir. Bundan daha adil bir şey olamaz. Onlar da yılan yetiştirdikleri evde yok edilmelidir; aksi hâlde orada küçük yılanlar büyümeye devam edecektir."

Gazzeli kadın, işgalcinin boğazında bir diken olarak kalmaya ve mukaddes topraklarımızı özgürleştirecek nesli yetiştirmeye devam edecektir. Gazzeli kadın yalnızca hayatta kalabilen bir nesil yetiştirmekle yetinmez; meydan okuyabilen ve geleceği inşa edebilen bir nesil yetiştirir. Bu nesil, kuşatmayı yaratıcılık için bir teşvik, saldırıları ise kimliğe ve davaya daha sıkı sarılmak için itici bir güç olarak görmektedir.

Görüyoruz ki Gazze'de şehitlerin çoğu kadınlar ve çocuklardır; Siyonist düşman, bu eğitimci anne profilinden ve onun yetiştirdiği nesilden korkmaktadır. Bu, Siyonist yapının Filistin topraklarımız üzerindeki kuruluşundan bu yana izlediği bir siyasettir.

Gazze: Batı Vicdanının Yeniden Dirilişi ya da Zalimler İçin Yaşasın Cehennem!

Mülayim Sadık KUL

Gazze ve Filistin meselesinin sadece Müslüman Filistin halkıyla İsrail Devleti arasında cereyan eden mahalli bir mesele olmadığı, gelişen hadiseler neticesinde daha iyi anlaşıldı. Filistin topraklarında gerçekleşmeyen bir barışın faturasının sadece orada zulme maruz kalanlar tarafından ödenmediği de ortaya çıkmış oldu. Aslında, son yüzyılda tüm dünyanın gözü önünde Filistin topraklarında yaşananlar, aynı zamanda dünya tarihinde bu çağın kimliğini ve kimyasını ortaya koyan bir aynadır.

Gazze hadisesi Batı'da neyi değiştirdi? Bu meseleleri ele almak için beraberinde birçok soruyu da sormak bize yardımcı olabilir: Batı gerçekten bir vicdana sahip mi? Batı'yı bir bütün olarak görmek doğru mudur? İrlanda veya İspanya Batısı, Almanya ve İngiltere Batısı'ndan farklı mıdır? Bu farklılığın temel dinamikleri nelerdir? Batı'yı yönetenlerle halk birbirinden ayrı mıdır? Batı'nın insan hakları çerçevesinde bayraklaştırdığı değerler sadece bir illüzyondan mı ibarettir? Batı halkları, İslam coğrafyalarındaki halklara nispetle daha mı duyarlı?

Bütün bu sorulara bir dergi yazısında cevap bulmak elbette mümkün değildir. Ama en azından Batı ve temsil ettiği misyon ve değerler açısından bize bir ipucu verecek gelişmelere işaret edebiliriz. Dolayısıyla bu yazının amacı, her biri ciddi tefekkür ve araştırma gerektiren külli sorulara cevap bulmaktan ziyade, Batı'nın Gazze'de yaşanan dram ve katliamla birlikte vicdan planında yeniden dirilişine şahitlik etmektir.

Artık ne Batı eski Batı, ne de dünya eski dünyadır. *Gazze'den önce ve sonra* artık sadece bir iddia değil, insan vicdanını yeniden harekete geçiren yüzyılımızın en büyük hadisesidir. Gazze'de akan masum kanlar ve gözyaşları, yeniden dirilişin adı oldu. Her şeyden önce Batı dediğimiz kapitalist hegemonya, elindeki tüm imkanlara rağmen insan vicdanına pranga vuramadığını ve vuramayacağını tekrar görmüş oldu. Bunun en büyük şahitleri ise Batı vicdanını temsil eden gençlik ve sivil toplum örgütleridir.

Gazze sonrasında Batı'da neyin değiştiğini kısaca maddelemek gerekirse, şöyle özetleyebiliriz:

1. Filistin meselesi, tüm Avrupa'nın gündemine oturdu. Gazze hadisesinden önce Filistin ve Gazze neredeyse sadece marjinal azınlık bir kesimin gündemindeydi. Müslümanlar ve bu konuda duyarlı bazı vicdan sahipleri haricinde, hiç kimse böyle bir konunun farkında bile değildiler. Ya da resmi söylem ve medya, bu konuda istediği algıyı oluşturup halkın bakış açısını manipüle edebiliyordu. Artık Gazze ve Filistin'de yapılan zulüm, ilkokulundan üniversitesine kadar her kesimden insanın gündemini meşgul ediyor. Buna rağmen, ruhsuz ve vicdanları satılık insanlar her zaman olduğu gibi yine üç maymunu oynamaya devam ediyor.

2. Medyaya ve resmi söyleme rağmen, halk vicdanı Filistin'e sahip çıktı. Hakikatlerin er geç ortaya çıkmak gibi bir huyunun olduğundan bahsedilir ya da *"yalancının mumu yatsıya kadar yanar"* denilir. Filistin anlatısı, artık değiştirilemeyecek şekilde

Artık ne Batı eski Batı, ne de dünya eski dünyadır. Gazze'den önce ve sonra artık sadece bir iddia değil, insan vicdanını yeniden harekete geçiren yüzyılımızın en büyük hadisesidir. Gazze'de akan masum kanlar ve gözyaşları, yeniden dirilişin adı oldu. Her şeyden önce Batı dediğimiz kapitalist hegemonya, elindeki tüm imkanlara rağmen insan vicdanına pranga vuramadığını ve vuramayacağını tekrar görmüş oldu.

Filistin halkının mazlum olduğu yönlü açıklamaları, dünya basınında geniş yer aldı. Avrupa'daki Filistin meselesine bakışın değişiminde, Guterres ve İnsan Hakları Mahkemesi Başkanı'nın ciddi rol oynadığı izahtan varestedir. Bu mahkemenin ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin açık tutumuna rağmen, fiili olarak zulmün artarak devam etmesi; Avrupa vicdanının uyanmasına katkı sağladı. Bu durum, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra kurulan yeni dünya sisteminin artık görevini ifa edemediği anlayışını güçlendirdi.

yeniden destanlaşarak yazılmış oldu. Zulmedenle edilenin kim olduğu, Avrupa ma'şeri vicdanında daha net bir resme dönüştü. Batı denilen heyula, her şeyi manipüle etmekten aciz olduğunu bir kez daha gördü.

3. Sivil halk, dünyada olup bitenler hakkında daha sağlıklı bir bilinçlenme yaşadı. Almanya başta olmak üzere Avrupa coğrafyasında yaşayan insanlar, genellikle medya ve resmi söylemin takipçisi ve destekçisi konumundadır. Gazze, bu yanlış anlayışa son vererek medyadaki küresel ve resmi anlatının dışında bir hakikatin de var olduğunun fark edilmesini sağladı. Daha doğrusu, eğitim ve medya üzerinden iğdiş edilerek uyutulan beyinler, Gazze şokuyla yeniden düşünebilme yetisini kazanarak derin gafletten uyandılar.

4. Avrupa'da yaşayan diaspora Müslümanları, bu uyanış ve bilinçlenmede kilit rol oynadı. Avrupa ve Amerika'da yaşayan Müslümanların, korkarak dile getirmeye çalıştıkları Filistin hakikati; yerli halkın da desteğiyle gönüllerde makes buldu. Her dönem bir şekilde baskı altında tutulmaya çalışan Müslüman azınlıklar, artık Gazze katliamıyla birlikte şartları olabildiğince zorlayarak kıyama kalkmak ve seslerini yükseltmek zorunda kaldılar. Camilerde ve hutbelerde, sınırlı da olsa Müslümanlar kendi mazlum kardeşlerine dua etmeye devam ettiler.

5. Den Haag İnsan Hakları Mahkemesi'nin Gazze konusundaki net tutumu ve İsrail Başbakanı'nı mahkûm etmesi, kamuoyunda ister istemez insan hakları bağlamında Gazze'de yapılan zulmü daha açık ifade etme imkânı verdi. Avrupa, kendi kurduğu mahkemenin aldığı karara nasıl bir tavır alacaktı? Uymaması kendi açısından ne anlama gelirdi? Bunlar da kamuoyunda geniş bir tartışma imkânı oluşturdu. Birçok Avrupa ülkesi bu karara mecburen uymak zorunda olduklarını ifade ederken, Almanya ve Macaristan gibi bazı ülkeler çelişkili ifadelerle konuyu çarpıtmaya çalıştılar. Ancak Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin bu kararı, ciddi anlamda bir paradigma değişikliğinin ilk işaretiydi. Kanayan dünya vicdanı, artık bu zulme hukuki bir kılıf bulamamanın altında eziliyor gibiydi.

6. Birleşmiş Milletler'in bu konuda savaşı durdur(a)maması ve mazlum bir halkın, hukuksuz ve ölçüsüz güç kullanılarak katliama uğramasına engel ol(a)maması; Avrupa ve dünya basınında en çok konuşulan konuların başında gelmektedir. Eğer böyle bir durumda Birleşmiş Milletler, üzerine düşeni yapamayacak kadar aciz bir kurumsa; varlığı ne ifade etmektedir sorusu, haklı olarak pek çok ülke lideri tarafından gündeme getirildi. Buna rağmen, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliği görevini deruhte eden Guterres'in, Filistin'de yapılan zulmü açık bir dille ifade ederek İsrail'in haksız ve Filistin halkının mazlum olduğu yönlü açıklamaları, dünya basınında geniş yer aldı. Avrupa'daki Filistin meselesine bakışın değişiminde, Guterres ve İnsan Hakları Mahkemesi Başkanı'nın ciddi rol oynadığı izahtan varestedir. Bu mahkemenin ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin açık tutumuna rağmen, fiili olarak zulmün artarak devam etmesi; Avrupa vicdanının uyanmasına

katkı sağladı. Bu durum, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra kurulan yeni dünya sisteminin artık görevini ifa edemediği anlayışını güçlendirdi.

7. Pek çok Avrupa üniversitesi, yasaklara rağmen ciddi Filistin taraftarı gösteri ve protestolara sahne oldu. Almanya başta olmak üzere, İsrail lobisinin ne kadar güçlü olduğu malumdur. Yıllardır Müslümanlara, kendilerinin işlemediği terör suçunun bedelini ve ezikliğini yaşatanlar, bu hadiseyle birlikte deşifre oldular. Bütün insanlığın gözü önünde gerçekleşen bu insanlık dışı katliamı görmezden gelmeleri, halkların uyanmasına vesile oldu.

8. Avrupa vasatında, yeni ve ortak bir vicdan uyanışına ve birlikte hareket etme becerisine vesile oldu. Allah'ın insan fıtratına koyduğu (ilham ettiği) ve haber verdiği küllenmiş iyilik, Gazze kıyamı ve kıyametiyle yeniden canlandı. Filistin'i destekleme adına yapılan eylem ve protestolarda her renkten insanın birlikte, omuz omuza yerleşik hegemonyaya kafa tutması, belki de insanlık tarihinde yaşanan en ilginç, biricik ortak vicdan tecrübesidir. Zira insan vicdanının bu kadar örselendiği ya da kanatıldığı, Nazi zulmünü aratmayan başka bir örnek yok gibidir.

9. Gücü elinde bulunduranların, kanayan insanlık vicdanına rağmen nasıl zalimane hareket edebildikleri ortaya çıkmış oldu. Dünya vicdanının uyanarak Gazze ve Filistin'deki zulme dur demesi maalesef akan kanların ve ölen canların durmasına yetmedi. Gücü ve silahı elinde bulunduranlar nezdinde maşeri vicdanın ve halkın sesinin çok da anlamlı olmadığı bir kere daha ortaya çıkmış oldu. Kuran'ın ifadesiyle gücü elinde bulunduran zalimlerin ancak ona eş değerde caydırıcı bir güçle durdurulabileceği yeniden tecrübe edilmiş oldu.

10. Siyonizmin gerçek yüzü ve hedefleri daha açıktan tartışılır oldu. Siyonistlerin ve destekçilerinin asla barış istemedikleri ve insanlık adına kan ve zulümden başka sunabilecekleri değerlerinin olmadığı tekrar gün yüzüne çıkmış oldu. Deşifre olan siyonist zulüm yandaşları, kanatılan vicdanın faturasını dünya çapında boykotlarla her alanda hissetmeye başladılar. Hayber'in

Dünya vicdanının uyanarak Gazze ve Filistin'deki zulme dur demesi maalesef akan kanların ve ölen canların durmasına yetmedi. Gücü ve silahı elinde bulunduranlar nezdinde maşeri vicdanın ve halkın sesinin çok da anlamlı olmadığı bir kere daha ortaya çıkmış oldu. Kuran'ın ifadesiyle gücü elinde bulunduran zalimlerin ancak ona eş değerde caydırıcı bir güçle durdurulabileceği yeniden tecrübe edilmiş oldu.

Oysa Avrupa'da üniversiteler, fikir özgürlüğü ve siyasetten bağımsızlıklarıyla övünürken bu gayri demokratik baskıya akademide ciddi hiçbir itirazın olmadığı söylenebilir. Hatta tarihe mal olmuş, dünya çapında felsefeci ve fikir adamları açıktan İsrail'in yanında olduklarını beyan ettiler. Buna rağmen, bugün itibariyle artık siyaseti temsil edenler bile başta takındıkları bu kesin İsrail yanlısı tavır ve duruştan vazgeçmek zorunda kaldılar. Bunda halkın ve öğrenci hareketlerinin başat rol oynadığı çok nettir.

fethinde olduğu gibi, dünyalıklarından daha kıymetli bir değerlerinin olmadığı ortaya çıktı. Bu zalimlerin anlayacağı dil, onların maddi ve dünyalık menfaatlerine çomak sokmaktan geçiyor. Dünya çapında yapılan boykotlar meyvelerini vermeye çoktan başladı.

11. Medya ve resmi gücü temsil edenlerin tüm baskılarına rağmen, pek çok sanatçı ve şöhret sahibi insan, ortak vicdanın sesi oldu. Hiç ummadığımız dünya çapında meşhur sanatçılar, sporcular, yazarlar ve akademisyenler sessiz kalarak bu zulme ortak olmak istemediler. Meşhur birçok Avrupa kulübü ve taraftarı, statları ve caddeleri Filistin bayraklarıyla donattı. Meşhur rapçiler ve şarkıcılar, on binlere "Hür Gazze", "Filistin'e Hürriyet" sloganları attırdılar. Siyonist lobinin en güçlü olduğu ve dünya sinema endüstrisinin kalbi olan Hollywood'daki sanatçılar, bir bir Filistin lehine ve İsrail aleyhine demeçler vermeye başladılar.

12. Sessiz kalabalıklar, kendi seslerinin farkına vardılar. Şimdiye kadar, 68 gençliğinden sonra pop, top ve en son sosyal medya aracılığıyla uyuşturulmuş olan halk yığınları, konforlu uykularından uyandılar. Üzerlerindeki tüm baskılara rağmen, vicdanlarının sesine kulak vererek statükonun ve resmi gücün değil, maşeri vicdanın yanında yer aldılar. Her hafta üniversite kampüslerinde ve caddelerde yüz binlerin katıldığı gösteri ve protestolar, hem halk nezdinde hem de ülkelerin izledikleri resmi politikalarda ciddi değişikliklere vesile oldu. Almanya vasatında bile İsrail'in zulmünü asla desteklemedikleri daha güçlü bir şekilde dile getirilir oldu. Oysa Gazze hadisesi başladığında, belki de Almanya tarihinde hiç görülmemiş bir baskıyla tüm akademisyenlerden Hamas'ı lanetleyip İsrail'in yanında olduklarını beyan etmeleri talep edildi. Yani herkesin tarafını nasıl belirleyeceği, devlet politikası olarak dikte edilmeye çalışıldı. Oysa Avrupa'da üniversiteler, fikir özgürlüğü ve siyasetten bağımsızlıklarıyla övünürken bu gayri demokratik baskıya akademide ciddi hiçbir itirazın olmadığı söylenebilir. Hatta tarihe mal olmuş, dünya çapında felsefeci ve fikir adamları açıktan İsrail'in yanında olduklarını beyan ettiler. Buna rağmen, bugün itibariyle artık siyaseti temsil edenler bile başta takındıkları bu kesin İsrail yanlısı tavır ve duruştan vazgeçmek zorunda kaldılar. Bunda halkın ve öğrenci hareketlerinin başat rol oynadığı çok nettir.

13. Bütün bu güzel gelişmelere rağmen, maddi ve siyasi gücün desteklemediği hakların zayi olduğu da fark edildi. Halkın sokaktaki sesi, organize siyasi bir güce veya güçlü sivil birliktiliklere evrilmediği sürece çok şey ifade etmiyor. İspanya, İrlanda ve İtalya gibi ülkelerdeki siyasi devlet desteğinin dünya siyasetinde daha fazla ses getirdiği ortadadır. Dolayısıyla organize olmamış güç, bugünkü kapitalist dünya da çok şey ifade etmiyor. Ne zaman ki onların menfaatlerine dokunacak ciddi bir tehlikeye dönüşür, işte o zaman onlar için tehlike çanları çalmaya başlar.

14. Özellikle Almanya örneğinde olduğu gibi, sağcı, solcu ve milliyetçi akımların Filistin meselesinde İsrail yanlısı ortak tavır ve duruş sergilemeleri, beraberinde birçok soruyu gündeme taşıdı.

Daha önceki yıllarda tartışılabilen bazı konuların Avrupa'da oluşturulan yeni baskı ortamıyla tabu haline geldiği bilinmektedir. İslamofobi diye özetleyebileceğimiz bu resmi ve medyatik baskı, Avrupa'da azınlıkta olan Müslümanların konuşma ve fikir beyan etme hürriyetini büyük ölçüde kısıtlamaktadır. Avrupa'nın tartışma kabul etmeyen tabularının başında İsrail ve Yahudi aleyhtarlığı gelmektedir. Bunun sınırları da o kadar genişletilmiştir ki, okuduğunuz bir ayet veya siyasi bir yorum hemen sizi Yahudi düşmanı ya da resmi ifadesiyle antisemitist kategorisine mahkûm edebilir.

15. AfD (Alternative für Deutchland/ Almanya için Alternatif) gibi aşırı milliyetçi bir partinin, Filistin söz konusu olduğunda diğer geleneksel partilerle aynı çizgide olması, "Nasıl bir milliyetçilik anlayışı?" sorusunu beraberinde getirdi. Bu tavır ve davranış, bir taraftan "Küfür tek millettir." hakikatini hatırlatırken; diğer taraftan, Avrupa vicdanını temsil eden güçlü ses, aslında küfrün her yönüyle tek millet olmadığını ortaya koydu.

Avrupa vicdanı artık bir kere uyanmıştı. Devlet başkanları ve hükümetler, teker teker Gazze ve Filistin'de artan zulme karşı seslerini daha güçlü bir şekilde yükseltmeye başladılar. Gazze konulu Birleşmiş Milletler kurulunda yapılan son konuşmalar ve gelişmeler, artık bıçağın kemiğe dayandığının işaretlerini veriyordu. İspanya ve Türkiye başta olmak üzere birçok devlet başkanı, açıktan bu zulme karşı ortak tavır alma ve harekete geçmekten bahsediyordu. Zulümle âbâd olunmaz; bu, kadim hikmetin seslendirdiği ortak bir hakikattir.

İnsanlık, Gazze imtihanında büyük ölçüde sınıfta kaldı. Binlerce masum insanın ölmesi veya öldürülmesinin hiçbir geçerli mazereti olamaz. İslam coğrafyasının ümmet olarak bu sınavdaki zillet içindeki, perişan ve parçalanmış hali, zalimlerin asıl aymazlık sebebidir. Kınamanın ötesinde hiçbir ciddi varlığı olmayan İSO Teşkilatı, maalesef tüm dünya gibi sadece seyretmek ve kınamakla yetinmiştir.

Gazze, yüzyıllardır kirlenmiş Batı vicdanını yeniden diriltirken, İslam ümmetinin dirilmesi için daha ne olması gerekmektedir? İslam güneşinin Batı'dan doğacağını haber veren Said Nursi Hazretleri acaba haklı mı?

Ey Ümmet!

Ölümü öldüren ve ümmetin kaybettiği izzet ve şerefi, dünyanın en güçlü ordusu karşısında tüm ümmet adına koruyup yücelten bu milletle birlikte kıyam vakti değil mi?

Gönül dünyasındaki tüm put ve tağutları yıkarak kardeşlik hukukunu yerine getirenlere selâm olsun!

Avrupa vicdanı artık bir kere uyanmıştı. Devlet başkanları ve hükümetler, teker teker Gazze ve Filistin'de artan zulme karşı seslerini daha güçlü bir şekilde yükseltmeye başladılar. Gazze konulu Birleşmiş Milletler kurulunda yapılan son konuşmalar ve gelişmeler, artık bıçağın kemiğe dayandığının işaretlerini veriyordu.

Cihana İnsanlık Dersi Veren Gazze

Mucahid YILDIZ

Yeryüzünde bugün hâkim olan düzen, Osmanlı sonrasından itibaren her geçen gün daha zalim, daha baskıcı ve daha çok sömürgeci oldu. Her ne kadar biz bu zorba düzeni "Batı" adı altında ifade etsek de tüm dünyaya yayılmış durumda. Siyaset, medya ve paranın meydana getirdiği bu haris ve vahşi düzen, adeta kendisine yaklaşanı içine — derinliklerine— çeken Bermuda Şeytan Üçgeni gibi. Bu sistemin en üst kademesinde söz sahibi olan, gücü elinde tutanlar maalesef kana doymayan siyonistler.

Bu sistemin halkları kandırabilmek için suistimal ettikleri en gözde araçları demokrasidir. Dünyanın bir çok ülkesini, "demokrasi götürüyoruz" kılıfı ile işgal edip iliklerine kadar sömürüyorlar. Daha önce ise Hristiyanlık adına gönderdikleri misyonerler, yerlilerin ellerine İncil verdiler; daha sonra gelen işgal güçleri ise ellerinden topraklarını aldılar.

Hamas›ın 7 Ekim 2023 tarihli ameliyesine kadar tüm dünyayı demokrasi masalıyla kandırmaya devam ettiler. O günden bu yana yeryüzünün hemen her yerinde "titre ve kendine dön" sarsıntısı yaşanmaya devam ediyor. Bir tarafta, dünyanın en doğusunda Japonya›da, Avusturalya'da halk sokağa dökülerek siyonist katliamcıları protesto ediyor. Hemen yakınlarındaki Çin›in güneyinde Tayland, Tayvan gibi ülkelerde İsrailli turistler lokantalardan kovuluyor. Benzer görüntülerin onlarcasını, dünyanın en batısında ABD›de, Kanada›da, Güney Amerika›da görmekteyiz. Yine Avrupa›nın ortasında en başta İspanya, İngiltere, İrlanda, İskandinav ülkelerinde, İtalya›da, Hollanda›da, kısmen Almanya ve Fransa›da aynı görüntülere şahit oluyoruz. Dünya›nın her yerinden İslam›a ihtida haberleri alıyor, videoları izliyoruz.

27 Eylül Cumartesi günü Almanya›nın başkenti Berlin'de ve daha birçok şehirde siyonist katiller protesto edilerek, Alman Şansölyesi'nin

bu katliamcılara desteğini derhal kesmesi istendi. Alman birinci televizyon kanalı ARD'nin haber programı *Tagesschau*, Berlin›deki gösteriye katılanların yalnızca 60 bin kişi olduğunu iddia etti. Ancak bu gösteriyi düzenleyen 50›den fazla sivil toplum kuruluşu, 100 binden fazla kişinin iştirak ettiğini bildirdi. Yıllardır siyonist İsrail terör örgütünün işlediği katliamları ve yaptığı her türlü zulmü görmezden gelen Alman medyası, diğer şehirlerdeki gösterilerden ise hiç bahsetmedi.

"Almanya›daki yaş ortalaması nedir?" sorusuna alacağınız cevap yaklaşık 45›tir. Genel nüfusun yüzde 31›i, 60 yaşın üzerindedir. Yani bu kesimin öncelikli haber alma kaynakları, resmi sayılabilecek televizyon kanalları ve ağırlıklı olarak siyonistlerin elinde bulundurdukları gazete ve dergilerdir. Bunlar da malum olduğu üzere, asla İsrail terör örgütü aleyhine tek bir kelime dahi sarf etmezler. Durum böyle olunca, Alman toplumunun ekseriyeti, Hamas aleyhine uydurulan tüm iftiralara olduğu gibi inanmaktadır. Gazze›den haber verdiklerinde *Tagesschau* habercilerinin ilk söyledikleri üç kelime: "Hamas terör örgütü". Bu kelimelerin ardından, hiçbir şekilde ispat edilemediği halde, Hamas tarafından 1200 Yahudinin öldürüldüğü iddiası. Daha sonra da İsrail›in "güvenlik" masalı vs.

Bütün bu yanıltmalara rağmen, sosyal medyadan aldıkları haberlerle en azından bu vahşet karşısında insanlık görevi olarak tarafını belirlemek gerektiğini düşünen insaflı kişiler artık bu medya yalanlarının hiçbirine inanmıyorlar. Hele de Avrupa›nın diğer birçok ülkesinde olduğu gibi ekonomik problemlerin giderek arttığını gören halk, kendi şehirlerindeki büyük noksanların giderilmesi yerine paraları İsrail›e göndererek, İsrail'in insanları —kadın, erkek, yaşlı, çocuk ayırmadan— katletmesine artık göz yummuyor. Bu gelişmelerle birlikte Gazze›nin yeryüzündeki daha önemli etkisi, insanlar üzerinde büyük bir manevi tekamüle sebep olmasıdır.

Gazze›de yaşanan vahşet karşısında, en küçüğünden en ihtiyarına kadar Gazzeli Müslüman kardeşlerimizin gerçek birer mümin duruşu tüm dünyayı tesiri altına aldı. Bunun bariz örneklerini, çeşitli ülkelerden birçok insanın hazırladıkları videolarda dile getirdikleri ifadelerde duymakta ve görmekteyiz.

Burada, Gazze›nin insanlar üzerindeki manevi tesirini göstermek için iki örnek vermek istiyorum: İlki, Amerikalı bir kovboyun şu sözlerine kulak verelim:

"Sevgili Filistinli dostlarım, beni dinleyin. Dünya değişiyor. Siz kazandınız. Siz Filistinliler, siz Gazzeliler, toplama kamplarında yaşayan sizler, ABD›de bir devrim yaptınız. Amerika asla eskisi gibi olmayacak. Size söz veriyorum, bunu görebiliyorum.

Bırakın İsrail›i yenmeyi, Amerika›yı bile değiştirdiniz. Dünyayı değiştirdiniz. Bunun için çok ama çok acı bir bedel ödediniz ve bu, dünyanın size borcu olsun. Her Amerikalı artık size borçludur. Çünkü ABD›yi özgürleştiriyorsunuz.

Diğer herkesi unutun. Siz Gazzeliler, ABD›yi özgürleştirdiniz. Size burada söz veriyorum: Nehirden denize kadar, daha azını asla kabul etmeyin. Hepsini. Dünyayı siz yönetiyor olmalıydınız. Şu an özgürlük ve barış için savaşan tek millet sizsiniz. Diğerleri sadece lafta yardım ediyor. Sizler ABD›yi yendiniz."

İkincisi, genç bir Batılı kadının sözleri ise şöyle:

"Seyrettiğim bir videoda, bir kadın kucağında ölmüş çocuğunu taşıyordu. O anda Allah›a şükrediyordu. 'Allahu Ekber' diyordu. 'Dönüşümüz yine Sanadır' diyor, Allah›a şükrediyordu. Kendime dedim ki: Ben olsam asla bunu yapamam. İmanımın o esnada Allah›a şükredecek kadar güçlü olduğunu sanmıyorum. 'Onun imanı nasıl bu kadar güçlü?' İşte bu hadise beni Kur›an›ı okumaya teşvik etti. Çünkü özellikle bir anne olarak, kollarımda çocuğumu tutmak ve —ölmüş olsa bile— Allah›a şükretmek... Bilemiyorum, o esnada böyle bir şey yapabileceğimi hiç sanmıyorum.

Filistinlilerin, özellikle de Filistinli Müslümanların dünyayı böylesine etkilemiş olmaları inanılmaz. Bu yüzden dedim ki: Bu kitabı, Kur›an›ı okumalıyım. Kur›an hakkında konuşuyorlar. Bu kitabı okumak ve bu insanların neye inandığını bilmem gerek ki imanları böylesine kuvvetli olduğunu anlayabileyim. Bu merakla Kur›an›ı açtım, 25 yaşında bir Hristiyan olarak... Kelimenin tam anlamıyla daha ilk cümlede beni derinden etkiledi. Sanki doğrudan benimle konuşuyordu. Sanki Allah bana bu kitabı, kelimeler aracılığıyla benimle konuşmak için göndermiş gibi hissettim."

Zamanın Musab'ları: Gazze'nin Doktorları

Ömer Faruk AYDOĞAN
Dr.

Yazıya kendimi tanıtarak başlayayım. Ben, Ömer Faruk Aydoğan. 34 yaşındayım. Evli ve 3 çocuk sahibiyim. Genel cerrahi doktoruyum. 2024 yılının Aralık ayı ile 2025 Ocak ayı arasında 16 gün boyunca Gazze'de bulunup gönüllü doktorluk yaptım. Hak etmediğim halde beni Gazze'ye gönderen ve 21. yüzyılın sahabeleriyle tanıştırıp üstüne onlara hizmet etmeyi nasip eden Rabbime şükrediyorum.

Gazze'yi ve Gazze'deki zamanın Mus'ab bin Umeyr'leri olan Gazzeli doktorları anlatmaya çalışacağım. Gazze'yi kelimeler anlatamaz ama bizimki sadece bir nükte. Gazze'ye ilk vardığımda El-Baptist Hastanesi'ne gittik. Toplantı yapılacaktı. Dünyanın farklı ülkelerinden — Mısır, Bangladeş, Ürdün, Tunus, Afganistan, Türkiye, Almanya, Malezya ve sayamadığım birçok ülkeden — Müslüman doktorlar Gazze'ye gönüllü gelmişlerdi.

El-Baptist Hastanesi'ne vardık. Araçtan iner inmez, hastanenin önünde iki şehit cenazesi bizi karşıladı. İçimden, *"Hayatımda kaç kere şehit cenaze namazı kıldım ki?"* diye sorup hemen namaza iştirak etmek için Ürdünlü doktor arkadaşıma, "Şehitlerin cenaze namazını kılalım." dedim. Ancak, unuttuğum bir şey vardı ve Ürdünlü doktor arkadaşımın, "Abdestimiz yok." demesiyle büyük bir hüzne boğuldum. Üç metre ileride iki şehit naaşı var, cemaat hazır, cenaze namazı için saflar tutuluyor. Benim ise abdestim yok. Abdest almaya gitsem, su var mı? Su olsa bile yetişemem.

Aklımdan bir saniye içinde türlü türlü senaryolar geçerken, yedi yaşlarında, güleç yüzlü esmer bir erkek çocuğu bana işaret edip aracı göstererek kollarıyla teyemmüm abdestini hatırlattı. Evet, savaşın ortasında dahi Gazzeli kardeşlerimiz çocuklarının dinî eğitimini aksatmamış, onları yediden yetmişe bilinçlendirmeye devam etmişlerdi. Teyemmüm abdestimi alıp şehitlerin cenaze namazına katıldım. Huzur ve hüznün içimde birlikte canlandığı bir duygu yüküyle, şu kanaate vardım: Bu Gazzeli çocuk, Müslüman ülkelerin liderlerinden

daha bilinçli, daha olgundu.

Toplantı bitti. Bütün doktorlar hastanelerine doğru harekete geçti. Benim hastanem, El-Baptist Hastanesi'ne 10 dakika yürüme mesafesinde olan Ehli Arap Hospital'di. Hastaneden ziyade, beş katlı bir apartmanı andıran bu bina içinde ne şehitler verilmiş, ne ameliyatlar yapılmıştı... Anlatabilir mi beton duvarlar? Ameliyathanenin ortasında ameliyat beklerken şehit olan yiğitleri, ses çıkarmadan şühedâya uçanları duvarların dili olsa da anlatsa...

Hastane beş katlıydı. Giriş katı polikliniklerdi. İkinci, üçüncü ve dördüncü katlar hasta servisleri; beşinci kat ise ameliyathaneydi. Ameliyathanede iki ameliyat odası mevcuttu. Hastalar, bombalamalar nedeniyle hep birlikte hastaneye gelmekteydi.

Hangi hastayı ameliyata alacağız, hangisini bekleteceğiz — zor bir karar. Ameliyata aldığımız hastanın ameliyatı devam ederken, diğer hasta ameliyathanenin içinde, sedyede beklerken sessizce şehit oluyordu; biz de buna şahit oluyorduk. Adil şahitler olarak, Gazze'yi, Gazze'nin yiğitlerini her ortamda, her platformda anlatacağız.

Çocuğunuz üç yaşında, beş yaşında hiç ameliyat oldu mu? En azından erkek çocuklarımızın her biri sünnet olmuştur. Anne ve babalar olarak sünnet işleminde dahi endişeliyizdir. *"Hocam, benim çocuk durmaz; çocuğu tam bayıltalım."* dediğinizi duyar gibiyim. Ya Gazzeli çocuklar! Ameliyathanenin ortasında, sedyede beş yaşında zayıf, buğday tenli, iri zeytin gözlü bir çocuk. Karnına şarapnel isabet etmiş. İç kanama var. Acil ameliyata alıyoruz. Ameliyathanenin ortasında, sedyede — ağlamadan, sızlanmadan — bir bekleyişi var ki hiç gözümün önünden gitmiyor. Bir de onunla fotoğraf çekerken gülümsemesi...

Ameliyat başladı. Karına girer girmez 1,5 litrelik kan... Her yer kan revan. İç kanama, beklediğimizden de fazlaydı. Kanamaları temizleyip, kanama odaklarını durdurduk. Karşımda Gazzeli bir

El-Baptist Hastanesi'ne vardık. Araçtan iner inmez, hastanenin önünde iki şehit cenazesi bizi karşıladı. İçimden, "Hayatımda kaç kere şehit cenaze namazı kıldım ki?" diye sorup hemen namaza iştirak etmek için Ürdünlü doktor arkadaşıma, "Şehitlerin cenaze namazını kılalım." dedim. Ancak, unuttuğum bir şey vardı ve Ürdünlü doktor arkadaşımın, "Abdestimiz yok." demesiyle büyük bir hüzne boğuldum. Üç metre ileride iki şehit naaşı var, cemaat hazır, cenaze namazı için saflar tutuluyor. Benim ise abdestim yok. Abdest almaya gitsem, su var mı? Su olsa bile yetişemem.

Aynı odada beraber kaldığım Gazzeli genel cerrahi doktoru hep gülüyor. Devamlı neşeli. Biz sadece ameliyat yaparken, o hem ameliyat yapıyor hem de hastaneyi organize ediyor: Hangi hasta nerede yatacak, hangi gün taburcu olacak, ameliyat notları ve daha birçok iş..

genel cerrahi doktoru vardı. Hastayı tanıyordu. *"Bunlar benim ehlim."* diye tanıtıyordu. İnce bağırsağı kesip yeni yol yaptık; kalın bağırsaktaki delinmeleri de onarınca ameliyattan çıkıp hastanın karnını kapatma işini Gazzeli doktora bıraktım. Dışarıdaki diğer hastaya yöneliyorum. Ama çocuk bir türlü uyanmıyor ki yeni hastayı alalım.

Ve sırayla başlıyoruz kalp masajına. Kırk dakikalık bir kalp masajı... Ama nafile. Küçük, zayıf bedeni 1,5 litrelik kanamaya dayanamadı. Çoktan melek olmuştu. Gazzeli çocuk şehit, bizler şahit. Evet, ameliyathanenin ortasında, karnında 1,5 litrelik kanama, bağırsaklarında onlarca şarapnel parçası olmasına rağmen ağlamamasına, bağırmamasına şahidiz. Bir de bana bu hâliyle tebessüm etmesine... Belki de "güle güle" diyordu. Şehadete gülüyor Gazze'nin çocukları.

Gazzeli doktor, yakınlarına şehadet haberini veriyor. Birkaç damla gözyaşı... Öfke yok. Şikâyet yok. Bağırmak hiç yok. Sessiz birkaç gözyaşı... Çocuk şehide sarılma ve hastanedeki şehadet nöbetine devam.

Umutsuzluk yok Sabır var. Şükür var. Gazzeliler, kendilerinin Kudüs'ü savunmak için Allah tarafından seçildiklerine şükrediyorlardı. *"Allah bize nasip etti."* diyor ve Gazze, Kudüs ve Mescid-i Aksa için bedel ödemekten gurur duyuyorlardı.

Şaşırıyorum…

Aynı odada beraber kaldığım Gazzeli genel cerrahi doktoru hep gülüyor. Devamlı neşeli. Biz sadece ameliyat yaparken, o hem ameliyat yapıyor hem de hastaneyi organize ediyor: Hangi hasta nerede yatacak, hangi gün taburcu olacak, ameliyat notları ve daha birçok iş...

Merak ettim. Hep hastanede. *Acaba evli mi? Çocuğu var mı? Nerede oturuyor?* Koyu bir sohbet başlamıştı; merakımdan sorularımı arka arkaya sıralıyorum.

Uzman olmuş ama savaş başla-

yınca hastanede kalmaya devam etmiş. Evli ve üç çocuğu var. Eşi ve çocukları, hastaneye çok yakın bir yerde — dedesi ve ninesiyle birlikte — yaşıyor. *Hep hastanedeyse çocuklarını neden hiç görmüyor?* Merak ediyorum ve yine soruyorum.

Ama cevap çok acı...

Gazzeli doktor arkadaşımın eşi ve çocukları, hastaneye on dakika yürüme mesafesinde olmalarına rağmen, güvenlik nedeniyle ancak ayda bir kere, kısa süreliğine hastaneden çıkıp evine uğrayabiliyor. Hem kendi hem de ailesinin güvenliği için...

Telefonunu açıp savaş öncesi hâliyle arabasını ve evini gösteriyor bana. Yeni, mavi bir aracı var. Güzel, düzenli bir ev... Sonra sıra bugünkü hâllerine geliyor. Araç taranmış, hurdaya dönüşmüş. Yüzüm biraz düşüyor. Sıra evde... Ortada sadece molozlar var.

Daha da büyük bir üzüntüyle bakarken, Gazzeli genel cerrahi doktor ark daşım yüzüme gülümseyip: "Elhamdülillah!" diyor.

Ne büyük bir teslimiyet. Ne büyük bir davet. Ne büyük bir davetçi...

Gazze'nin Mus'ab bin Umeyr'leridir Gazzeli doktorlar. Umutturlar. Azimdirler. Her biri İngilizce bilmesine rağmen Avrupa'ya gidip yüksek maaşlarla doktorluk yapmak yerine, Gazze'deki hastanelerde kalmayı seçmiş; Şehadet nöbetine devam etmekteydiler.

Gazze'de doktorsanız, İsrail için hedefsiniz. İsrail terör örgütünün Gazze'de hastanelere saldırmasının çok önemli bir nedeni var: Gazze'de yaşamı bitirmek. Gazze'de hiçbir resmî kurum yok; hepsi yıkı mış, bombaların hedefi olmuş. Sadece birkaç hastane ayakta kalabilmiş. Birçok imkânsızlığa rağmen hizmet vermeye devam ediyorlar. Bu hastaneler, Gazze'nin umudu ve direnişidir.

Bunu bilen İsrail, hastanelere vahşice saldırıyor ve dokto ları hedef alıyor, onları kaçırıyor. Bulunduğum süre boyunca hiçbir hastanede Hamaslı direnişçilerle karşılaşmadım. İsrail'in hastaneleri vurma bahanesi olarak sunduğu, "hastanelerin altında Hamas'a ait tüneller var" iddiası büyük bir yalandan ibaret.

Gazze'deki tüm hastanelerde, farklı ülkelerden gelen doktorlardan çok Gazzeli doktorlar bulunmaktaydı. Hem tıp fakültesi son sınıf öğrencisi hem de hafız olan Gazzeli bir kardeşimiz her gün hastaneye geliyor, hastalara yardım ediyor, bir yandan da eğitimine devam ediyor, ameliyatlara giriyor, sorular soruyordu. Savaşın ortasında bile Gazzeli kardeşlerimiz eğitimlerini aksatmıyorlardı.

Bu beni çok şaşırtmıştı. Hastane, en riskli yerlerden biriydi ve hastaneye gelirken yanlarına her an bir füze düşebilirdi. Ama bunu pek önemseyen de yoktu Gazze'de. Her an yaşama sevinciyle, her an şehadete hazır olmanın birlikte yaşandığı bir ruh hâli... Tarifi imkânsız bir duygu.

Gazze'ye gitmeden önce, İstanbul'da yaşayan Gazzeli kardeşlerimle görüşmüş ve onların tavsiyesi üzerine bozulmayacak hazır yiyecekler götürmüştüm. Yarım kiloluk zeytin...

Her gün odamıza gelen Gazzeli doktorun, ısrarıma rağmen sadece bir zeytin yemesi ve *"Ne lezzetli bir zeytin!"* demesinin verdiği o tarif edilemez duygu... Aslında o kardeşimizin bazı günler yediği tek şey, o tek bir zeytindi.

Gazze'de insanlar açtı, ama gönülleri — dünyanın en tok ve en zengin insanlarınınkinden bile — daha doluydu, daha genişti. Bunu gözlerimle görüyordum.

Kudüs İçin Ölmek Gazze İçin Yaşamak

Neslihan VURAL

Kudüs ve Gazze...

İki şehir, iki imtihan; yaşam ve ölüm arasında tek bir dava. Biri işgalin gölgesinde ayakta kalmaya, diğeri bombaların altında direnişi sürdürmeye çalışıyor. Aslında biri diğerinden ayrı düşünülemez; Kudüs Gazze'siz, Gazze Kudüs'süz eksiktir. Çünkü Kudüs için ölmek, Gazze için yaşamaktır. Bu yazı, pek yakın zamanda gerçekleştirilen iki Kudüs seferini, işgalin gölgesinde atılan adımları, Aksâ'nın kapılarında yaşanan sınavları, Kudüslülerin bitmeyen direnişini ve Gazze ile Kudüs arasındaki iman bağını yerinde tanıklıklarla aktarıyor.

TURNUSOL

Zor zamanlardan geçiyoruz. Dayanması, anlaması, düşünmesi zor zamanlardan. Yenilgiye, haksızlığa, kana ve gözyaşına alıştırılmış Müslüman coğrafyasının yeni bir turnusolu var önünde: 7 Ekim ve sonrası.

Kimine göre siyasi, kimine göre reelpolitik, kimine göre insani ve de imani bir turnusol. Şu bir gerçek ki, ne tarafından tutarsak tutalım, hiçbir şey 7 Ekim sonrası aynı kalamayacak; kalamaz da...

Değişim rüzgârının en keskin hissedildiği yer de şüphesiz Filistin toprakları. Bu toprakların kendi iç dinamiği. İşgale bir de savaş ve soykırım denklemleri eklenince, daha önceleri turist olarak rahatlıkla gidilebilen Filistin için işler eskisinden daha farklı.

Filistin, 1948 ile başlayan süreçten bugüne dört bölgeye ayrılmıştır: Gazze, Batı Şeria, Kudüs ve 48 toprakları. Bu anlamda aslında dört Filistin var denilebilir. Bu bölgeler işgal güçleri tarafından kontrol noktaları ve yüksek duvarlarla hem fiziksel hem de idari olarak birbirinden ayrılmıştır. Ancak her şeye rağmen, Mescid-i Aksâ gözlerin gördüğü bu ayrımı, gözlerin görmediği bir bağ ile bertaraf ediyor. İki belde arasındaki yollar zahiren kapalı olsa da iki beldeyi birbirine kördüğüm eden imani bir bağ var.

Tüm bu yaşananlar ne için, kim için oluyor?

Kudüs'ü Gazze'den, Gazze'yi Kudüs'ten, Batı Şeria'dan ayrı düşünmek mümkün değil. Nitekim Gazze'deki operasyon "Aksâ Tufanı" ismiyle başlıyor. Gazze, Kudüs için ölüyor; Kudüs için direniyor.

Peki, Kudüs'te gerçekten neler oluyor?

İşte, 7 Ekim sonrası işgalin sert yüzü.

KAPILAR VE BASKINLAR

Öncelikle tekrar hatırlamakta fayda var: Gazze ile Kudüs aynı yer değil. Gazze'de savaş, dahası soykırım var; Kudüs'te ise işgal. Şu anda Kudüs'e hem bireysel hem de turlar aracılığıyla vize alarak gitmek mümkün. Ancak Mescid-i Aksâ'ya girişlerde, eskiye nazaran ve gün be gün artan zorluklar mevcut. Aylar içinde zamansal ve mekânsal bölünmenin bu denli hız kazanmış olduğunu idrak etmek, mahzunluğumuza tedirginlik ekliyor.

Daha önceleri turist vizesi ile Türklerin Kudüs'e ve Mescid-i Aksâ'ya giriş çıkışlarında pek zorluk yaşanmıyordu. Pek çok seyahat acentesi bölgeye sık seferler düzenliyordu. Ancak şimdi işler değişti. Vize ve izin belgeleriniz olsa bile Türk olduğunuzu anladıkları an, sizi mübarek mescide almak istememeleri bunun en net göstergesi.

Hiçbir gerekçe gösterilmeksizin kapılardan alınmamanız, hatta Kadim Kudüs'e girişteki sur kapılarına kadar polis

Zor zamanlardan geçiyoruz. Dayanması, anlaması, düşünmesi zor zamanlardan. Yenilgiye, haksızlığa, kana ve gözyaşına alıştırılmış Müslüman coğrafyasının yeni bir turnusolu var önünde: 7 Ekim ve sonrası.

İşgalci politikanın en önemli araçlarından biri, çocukları dinlerinden, kimliklerinden ve ailelerinden koparıp kendilerine bağımlı hâle getirmektir. Bunun en etkili yöntemi ise bağımlılık yapan maddelerdir. Zamanında pek çok kez bu maddeler, şeker ve çikolatalar aracılığıyla çocuklara ulaştırıldığından, Kudüslü çocuklar sizden asla şeker veya çikolata almazlar. Bazıları yalnızca Aksâ içinde alırlar. Defalarca duymuşumdur: Havada kalan elime bakarken, yanındaki anne ya da babasının "O Türk, ondan alabilirsin." dediğini.

eşliğinde çıkarılmanız oldukça sıradan bir hâl almış durumda. Bunun birkaç nedeni var. Konuştuğumuz Filistinliler, bu sürecin Hasan Saklanan olayıyla başladığını ve Türkiye'nin Gazze'ye yönelik tavrı nedeniyle farklı bir boyuta ulaştığını söylüyorlar. Bu nedenle Türklere karşı özel bir kısıtlama söz konusu.

Özellikle sabah namazına kesin bir şekilde almıyorlar. Hatta eskiye nazaran daha sert sayılabilecek küfür ve hakaretlerle de karşılaşabiliyorsunuz. Burada bir diğer neden devreye giriyor: Baskınlar**.** Fanatik Yahudilerin Aksâ'ya baskınları, polis gözetiminde sabah sekiz gibi başlıyor ve neredeyse ikindi namazına kadar sürüyor. Eskiden baskınlar sabah saatlerinde, üç-dört saatlik bir zaman diliminde gerçekleşirken, şimdi günün büyük bölümünü kapsıyor.

İşin aslı, baskınlar esnasında hiçbir grupla karşılaşmak istemiyorlar. Sabah erken saatlerden itibaren, gün boyu gruplar hâlinde yüzlerce fanatik Yahudi polis eşliğinde içeri giriyor ve mübarek Mescid-i Aksâ'da toplu ayinler gerçekleştiriyorlar.

Bebekleriyle, çocuklarıyla geliyorlar. Akademisyenleri, bakanları, önde gelen din adamları bu baskınlara rutin olarak eşlik ediyor.

Ziyaretlerimizden biri esnasında istemedikleri şey oluyor ve bir baskın ekibiyle karşılaşıyoruz. Karşılaştığımız an ayin seslerini yükseltmeye başlıyorlar.

Buna rağmen onlar da işgalci polise kızgınlar; kendilerine eşlik ettiği için. Polissiz giriş ve güvenliksiz ayin yapma hakkını talep ediyorlar.

Kendi ifadeleriyle: "Mâbed kiminse, özgürce dolaşan da odur."

Turist olduğumuzu, vizemiz olmasına rağmen Aksâ'ya neden alınmadığımızı sorduğumuzda,

"Erdoğan'a sor" diyeni de duyuyoruz,

"Türkler, burada ne işiniz var, evinize gidin" diyeni de…

Oysa orasının bizim evimiz olduğunu onlar da çok iyi biliyorlar.

Biliyorlar, neden orada olduğumuzu. Bu durumu paylaştığımız Kudüslü bir büyüğümüz, "Sizi sizden daha iyi tanıyorlar." diye izah ediyor meseleyi. "Siz onlara evin sahibinin kim olduğunu hatırlatıyorsunuz. Bu evi kimden çaldıklarını... Sizi, anlamının farkında bile olmadığınız kimliğinizden biliyorlar."

Yanımızda İsrailli, go-kartlı bir rehber olmasına rağmen, her giriş yoğun bir çabayı gerektiriyor. Rehberimiz her defasında izin ve yetkilerini gösteriyor; dakikalarca İbranice konuşarak polise giriş izni için dil döküyor. Yine de yetmiyor: Pasaportunu ve kimliğini polislere teslim ettikten sonra, grubumuzu tek sıra hâlinde, detaylı bir çanta aramasının ardından içeri sokabiliyor. Bu, "İçeride senin istemediğin, senin izin vermediğin hiçbir şey olmayacak. Senin çizdiğin sınırların dışına çıkmayacağım. Senin otoriteni tanıyorum." demek anlamına geliyor. Kudüslü olun ya da olmayın, bu durum tüm inananlar için hazmedilmesi zor bir imti-

han. Bireysel giriş çıkışlar, eskiye nazaran çok daha zorlaştı.

Eskiden Türkler Aksâ'ya rahatça girebilirken, Filistinliler alınmadığında kalpleri buruk bir acıma duygusu kaplardı. Şimdi işler tersine döndü. En azından bazı noktalarda acımız eşitlendi. Aksâ'ya girebilmek için hepimiz bedel ödemek zorundayız. İşgalin, kovulmanın, acziyetin ne demek olduğunu iliklerimize kadar hissediyoruz. Ancak Kudüslüleri, Aksâ'yı korumaları pahasına çok daha zor imtihanlar bekliyor: Keyfî tutuklamalar, darp, keyfî ev yıkımları, hukuksuz cezalar, ağır vergiler...

AKSA İÇİN YAŞAMAK

Özgürce dolaşmak için pek çok bedel ödeniyor. En başta çocuklar. Yolda gördüğünüzde sevdiğiniz bir çocuğa aniden çantanızdan şeker ya da çikolata vermek, dünyanın her yerinde evrensel bir çocuk sevincidir sanıyorsanız, Kudüs çocukları bu algıyı ters yüz edecektir.

İşgalci politikanın en önemli araçlarından biri, çocukları dinlerinden, kimliklerinden ve ailelerinden koparıp kendilerine bağımlı hâle getirmektir. Bunun en etkili yöntemi ise bağımlılık yapan maddelerdir. Zamanında pek çok kez bu maddeler, şeker ve çikolatalar aracılığıyla çocuklara ulaştırıldığından, Kudüslü çocuklar sizden asla şeker veya çikolata almazlar. Bazıları yalnızca Aksâ içinde alırlar. Defalarca duymuşumdur: Havada kalan elime bakarken, yanındaki anne ya da babasının "O Türk, ondan alabilirsin." dediğini.

Çocukların imtihanları bununla sınırlı kalmıyor. Kudüs dışında, Batı Şeria'da neredeyse her evin bir tutuklusu var ve bunlar genellikle eli ekmek tutmaya başlamış erkek çocuklar. İçeride yaşadıkları az çok tahmin edilebilir. Bir kısmının tutukluluğu uzun ev hapisleri şeklinde devam ediyor. Böylece aile içi gerilimler ve kopuşlar kaçınılmaz hâle geliyor.

Kudüslülerin verdiği imtihanların içinde, ekonomik temelli olanlar da son derece ağır. Şu an kadim Kudüs'te beş yüzden fazla dükkânın kapandığını öğreniyoruz. Bir önceki sefer uğradığınız bir dükkânı bir dahakine kapalı bulmanız, Kudüs için sıradanlaşıyor. Zira ülkeye de Kudüs'e de girişler oldukça sınırlandırılmış; dolayısıyla ekonomik hareketlilik son derece azalmış durumda. Dükkânlar açık kaldığı sürece ise esnaf, işgalcilere ağır vergiler ödemeye devam ediyor. Maddi olarak dayanması oldukça güç bu sistem, işgalin önemli politikalarından biri. Çünkü bir dükkânın kapanması demek, bir ailenin Kudüs'ten uzaklaşması anlamına geliyor. Ve işgal güçleri şunu çok iyi biliyor: Aksâ'nın etrafını çevreleyen evler, dükkânlar, yani Kudüslüler olmazsa Kudüs'ü ve Aksâ'yı kim koruyacak?

Kudüslüler ise her geçen gün artan maddi bedellere rağmen, yine de bırakmıyorlar Aksâ'nın kapılarından ayrılmayı. Onlar da çok iyi biliyorlar ve dillerinden de düşürmüyorlar: "Allah bize ne güzel vekil!" Bu nedenle, oraya boş bir ek valizle gitmek, pazarlık yapmadan esnaftan alışveriş yapmak, sıradan bir alışverişten fazlası anlamına geliyor.

Kudüs'ün Yahudi mahallelerine, Yafa Kapısı tarafına geçtiğiniz andan itibaren; kapılarda, otobüs duraklarında, telefon direklerinde sayısız asker etiketi görüyorsunuz. Bunlar, 7 Ekim olayları sonrası Gazze'de ölen askerlerin fotoğraflarının ve bilgilerinin yer aldığı çıkartmalar. Yoldan geçerken selam veriyorlar, fotoğraflarını öpüyor, babalar çocuklarını önlerinde durdurup katil "kahramanlarını" anlatıyorlar. Bu manzaralara şahit olmak ise imtihanlara bir yenisini ekliyor. Yani Kudüs ile Gazze arasındaki bağ, sadece bizim tarafımızdan kurulmuyor.

Kudüs içinde adım attığınız her an, bir yerleşimciyle veya eli silahlı bir askerle karşılaşmak, bu anlamda psikolojik bir savaş anlamına geliyor. Bir gün önce babanızı tutuklayan, bir hafta önce dükkânınızı kapatan, bir ay sonra evinizi yıkacak olanlarla gündelik hayatın hemen her noktasında burun buruna yaşamak ciddi bir psikolojik direnç gerektiriyor. Kudüs'te yaşamanın bedeli, sanıldığı kadar kolay değil. Yine de hepsi "Aksâ için can feda" diyorlar; öyle ya, feda da ediyorlar. Allah kabul buyursun.

İşgal politikasının bel kemiği, Kudüs'ün –özellikle de Aksâ'yı çevreleyen mahallelerin– Müslümansızlaştırılmasına, yani demografik üstünlük elde etmeye dayanıyor. Kudüslüler, bu topraklarda yaşanmaz bir ortam oluşturularak gönüllü ya da zorunlu göçe zorlanmak isteniyor. Bu nedenle, bu politikanın uzantısı olan pek çok uygulama bulunuyor. Örneğin, Kudüslülerin vatandaşlıkları bulunmuyor; bunun yerine, her an iptal edilebilecek oturma izinleriyle yaşamlarını sürdürüyorlar. Ayrıca, Kudüslü birinin yurt dışından ikametgâh alması veya Filistin'in diğer bölgelerine taşınması hâlinde de oturma hakları iptal ediliyor. Bu bağlamda, Kudüs dışından biriyle evlilik de mümkün değil. Batı Şeria veya Gazze'den biriyle evlenmek, oturma izninin iptalini gerektiriyor.

Bununla birlikte, önemli bir oturma izni iptal gerekçesi de tutuklamalar. Aile üyelerinden birine dair herhangi bir tutuklama kararı –keyfî tutuklamalar da dâhil olmak üzere–, tüm aile üyelerinin oturma izinlerinin iptali ve Kudüs dışına sürülmeleri anlamına geliyor. Bu durum, aileler için en önemli sorunlardan biri. Zira işgal sistemi, keyfî tutuklamaları bu bağlamda araçsallaştırıyor. Dahası, hukuksuzluğu "idari gözaltı" adı altında "hukukileştiriyor." Bu topraklarda hiçbir suça karışmamış biri, hiçbir suçlama yöneltilmeksizin "ileride suç işleyebilir" gerekçesiyle gözaltına alınabiliyor. Bu gözaltıların ise asgari bir süresi yok. Aileler için belirsizliklerle dolu bir süreç başlıyor. Tüm bu süreç, insan hakları örgütleri tarafından "sessiz etnik temizlik" olarak değerlendiriliyor.

Etnik temizlik, şehirleşme üzerinden de kendini gösteriyor. Pek çok Müslüman mahalleye tadilat, yeni imar ve mülk genişletme hakkı verilmediğinden, Müslümanlar mahallelerinde sıkışıp kalmış durumdalar. Ya evlenip hayatlarını kurmayacaklar ya da mahallelerini terk edecekler. Çünkü artan nüfusla birlikte, sınırlı sayıdaki dar konutlarda yaşam mümkün değil. Filistinliler, imtihanlardan imtihan seçmek zorundalar.

Bununla birlikte, Kudüslülerin karşı karşıya kaldıkları acımasız başka bir uygulama ise evlerinin yıkım süreçleri. Dışından tırnağından arttırılarak bir ömür boyunca yapılan evlerin inşasının ardından, işgal devleti özellikle Silvan, Şeyh Cerrah gibi Aksâ çevresine hâkim konumdaki evler için yıkım kararı çıkarıyor. Daha zalimane olan ise, yıkım kararı verilen bu evlerin sahiplerinin iki zordan birini seçmek zorunda kalması: Yıktırmak ya da yıkmak.

İlk seçenekte, yıkım kararının ardından işgalci belediyeye "ev yıkım bedeli" ödenmesi gerekiyor. Evet, yanlış anlamadınız; Filistinli ev sahibinin, belediyeye zahmet edip buldozerini çalıştırdığı için yaklaşık 60 bin şekel, yani 12–20 bin dolar arasındaki "ev yıkım bedelini" ödemesi zorunlu tutuluyor.

İkinci seçenek ise, ev sahibinin evini kendi elleriyle yıkması. Maddi yükümlülükten dolayı, pek çok Kudüslü ikinci seçeneği tercih etmek zorunda kalıyor: Babasından, atasından miras kalan, bin bir zorlukla inşa edilen, hayaller kurulan, hüzünleri saklayan, anılarla var olan evinizi kendi ellerinizle yıkmak... Bu, aynı zamanda akıl almaz bir psikolojik savaş.

Bir hocamın tanıklığıyla, maddi imkânları da olan bir Filistinli, "Biz çok çektik hocam." diye anlatıyor Kudüs'te yaşamanın gerçekliğini:

"Fetih gerçekleşsin, ilk iş Medine'ye hicret edeceğim. Şimdi de hicret edebilirim ama gidersem benim yerime bir işgalci gelecek. Hicret bana haram. Ümmet adına, Aksâ adına kalmak, direnmek zorundayım. Fetih gerçekleşsin hele, Medine'ye hicret edeceğim."

Bu kısa sözler, ödenen bedellerin, yaşamak zorunda olmanın dayanılmaz ağırlığını tokat gibi insanın yüzüne çarpıyor. "Fetihten sonra kalayım." demiyor, "Cefasını çektiğim toprakların sefasını da göreyim." demiyor, "Burası benim vatanımdı bir zamanlar." demiyor. Çektiklerinin tesellisini, bir an evvel Rasûl'ün dizinin dibinde bulmayı diliyor. Kudüs, Aksâ için yaşamaya direniyor.

Misafir olduğum, Mescid-i Aksâ'yı gören bir başka evde benzer konuşmalar dönüyor. Ev sahiplerine misafirperverliklerinden dolayı şükranlarımızı sunuyor, onları İstanbul'da ağırlamaktan duyacağımız memnuniyeti dile getiriyoruz. Evin hanımı, vakur bir ifadeyle "Gazze bu hâldeyken mi?" diye soruyor. Mahcubiyet duyuyoruz. "İstesek bugün İstanbul'a gelebiliriz, ailemizin seyahat kısıtlaması bulunmuyor ama Gazze bu haldeyken mi?"

Sonra, kalbimize hançer gibi kazınan cümlelerle Kudüs ile Gazze arasındaki o sarsılmaz bağı hatırlatıyor:

"Gazze feraha erene kadar her

şeyden vazgeçtik, her şeyi dondurduk. Zorunlu olmayan her şeyden yüz çevirdik. Gazze düzelene kadar, buradayız."

Tüm bu hikâyelerin ışığında, yazının başına dönmek ve eklemek gerekiyor: Gazze, Kudüs için ölüyor; Kudüs, Gazze için yaşıyor.

TAŞINACAK SU, KIRILACAK ODUN

Peki, şimdi ne yapacağız?

Hepimiz kalbimize sorup duruyoruz. Ellerimiz bir işe yarasın, sesimiz bir yere ulaşsın istiyoruz. Çaresizlik benliğimizi kavurup tükettikçe, bir türlü var olamadıkça yok da olamıyoruz.

Şimdi ne yapacağız?

Gazze için, Aksâ için, bizim için...

Bu çıkmaza bir yol, bu soruya bir cevap buluyorum. Gazze'ye uzansın istiyorsa ellerimiz, bir yol var: Kudüs'e gitmek. Yangının orta yerine, hem de hemen şimdi. Çünkü Gazze'nin uğruna kendinden geçtiği bir mâbed var. Hatırlamamız gereken bir evimiz var. Bu eve yolculuk, hele ki şimdi, pek çoğumuzun kulağına tedirgin edici gelebilir. Yol güvenliği, bölgenin getirdiği endişeler içimizde yankılanıyor olabilir. Ancak, sanıldığı kadar endişelenecek ve tedirgin olunacak bir durum olmadığını ifade etmek gerek. Gazze ile Kudüs, aynı ülkenin farklı bölgeleri; Gazze'de savaş, Kudüs'te ise işgal var. Hasılı, şu süreçte isterseniz bireysel, isterseniz de güvendiğiniz turlarla bu sefere çıkmak mümkün. Seferin kendine has meşakkati var yalnızca. Ama aşılamaz, halledilemez değil.

Bu minvalde size sevimli yol arkadaşlarımdan da bahsetmek isterim. Hatice dört yaşında, kardeşi ise henüz bir yaşına bile girmedi. Tüm bu tanıklıklarda bizimleydiler. Allah anne ve babasından razı olsun. Tanımadığınız bu mümin kardeşlerinize dua buyurun. İki bebek arabasıyla, seferin meşakkatini gık demeden iki kat çektiler. En son, Aksâ'nın kapılarında geri çevrile çevrile tam beş tur atıp ancak öyle girebildiler.

Zira Filistinlilerin dillerinden düşürmedikleri bir şey var: "Ne olur buraya gelin, bizi yalnız bırakmayın. Sizden maddi yardım, ekmek, su değil; bedenlerinizi istiyoruz." Çünkü işgal matematiğinde denklem basit: Biz yoksak, onlar var. Görünür olduğumuz, "Buradayız, gitmiyoruz!" dediğimiz her an, denklem bozuluyor, işler yavaşlıyor, Müslümanlar güç buluyor.

Aksâ'ya alınmadığımız zamanlarda kapılardan ayrılmıyoruz. Kapılardan çevrildiğimizde sabır çekip Aksâ'nın sokaklarında dolaşıyoruz. Bizim olandan vazgeçmiyoruz.

Bu bilinçle, annesi Hatice'ye her gün prenses gibi elbiseler, dantelli çoraplar giydirdi; saçlarına tokalar taktı, öyle gezdirdi. Hatice bize "Benim Kudüs'üm" demeyi öğretti. Yabancılık çekmeden sokaklarında dolaşmayı, ayakları ağrıyıncaya kadar yürümeyi ama asla şikâyet etmemeyi, yorulduğunda pes ederse —onun deyimiyle— "kötü askerlerin" kazanacağını...

Bu nedenle gitmeliyiz.

Aksâ'ya hiç giremesek de, kapılardan kovulsak da "buradayız" demek için gitmeliyiz.

Bununla birlikte, bu yola çıkma imkânımız olmayabilir. Hayat akışlarımız başka, imtihanlarımız başka başka... Maddi imkânlarımız olmayabilir, resmî izinlerimiz, eş durumlarımız, evlatlar, bırakamayacağımız ailemiz olabilir. Âmennâ.

O zaman, Meymûne Annemiz gibi sormak gerekiyor:

"Ya Rasûlallah, Mescid-i Aksâ'ya gitmeye imkân bulamazsak ne yapalım?"

Bugün, gönlü Kudüs aşkıyla yanan nice gencimiz, öğrencimiz var. Gelin, onlara vesile olalım. Hac vekâleti gibi düşünelim; tutamadığımız ribatlara vekiller kılalım. Üç kişi, dört kişi, on kişi... Kimin gücü ne kadarına yetiyorsa, bir araya gelerek Kudüs'e gitmek isteyenlere destek olalım.

Belki dernekler, öğrenci kulüpleri, STK'lar bu işlerde öncü rol üstlenebilirler.

Rasûl'ün buyruğunu hatırlayalım:

Gidemiyorsak, Kudüs'e kandil olalım.

Gazze'ye ulaşmak istiyorsak, Mescid-i Aksâ'ya varmaya yol bulalım. Fetih gerçekleşmeden önce saflarda yerimizi alalım ki, fetih gerçekleştiği gün hissedar olduğumuz bir hikâyeyi yüz akıyla Rabbimize ve Habîbi'ne anlatalım.

Neyi Göz Ardı Ediyoruz?

Zübeyir ŞEKERCİ

"Korku ve ümit içinde rablerine ibadet ve dua etmek üzere vücutları yatak görmez, kendilerine verdiğimiz rızıktan da Allah için harcarlar."
(Secde, 16)

Bosna deyince akla ilk gelen şey nedir? Avrupa'nın orta yerinde, kim ölçtüyse, Barış Güçleri'ne rağmen Sırpların etnik temizliği yahut Dayton'a mecbur kalmak. Biraz daha düşünürsek Tito döneminde Müslüman Boşnaklara yapılan zulüm de akla hemen gelebilir. İlk çağrışımlara bakacak olursak pek de yanlış çağrışımlar değil gibi. Peki, bunca acı, kan ve gözyaşı arasında Aliya ve dostlarının mücadelesi/mücahedesi geliyor mu? Umut Tüneli'ne "muhtaç kalındığı" gelirken akıllara o darlıkta böyle bir icadın (iradenin) ortaya konması neden birlikte düşünülmüyor? Güç Boşnakların eline geçtiğinde "zulmeyetmeceksiniz" direktifi ve hatta "Savaş, ölünce değil düşmana benzeyince kaybedilir" sözü neden Bosna gündemimizde acıdan ve gözyaşından epey sonra gelir?

Bundan 33 sene önce, Tito'nun ölümü ve akabinde gelen bağımsızlık manevralarının bir sonucu olarak başlayan Bosna Savaşı şüphesiz büyük dramlara, parçalanmaya ve hatta yok oluşlara sebep oldu. Saraybosna uzunca süre kuşatıldı, sniperlar hedef ayırt etmedi ve bugün hala yeni bulgulara şahitlik ettiğimiz Srebrenitsa'da soykırım işlendi. Bütün bunlar oldu, bu inkâr edilemez bir hakikat. Ancak bugünkü söylemde mezkûr yaşananların mütemadiyen öne sürülmesi Bosna Savaşı'ndaki kahramanlıkları göz ardı etmemize sebep olabiliyor. Mladi Müslümani'den başlayan mücadele, hapiste yazılan ve entelektüel açıdan yoğun eserler yahut gönüllülerin çabasıyla kurulan Yedinci Müslüman Tugayı bahsi geçen savaşta güncel anlatıda kendine yeterince yer bulmuyor. Pekâlâ, bu bizde neye sebep oluyor? Bu göz ardının bize faturası nedir?

Bir millet için şu iki şey çok tehlikelidir: hamaset ve çaresizlik. Hamaset, size bozgunda fetih rüyaları gördürürken çaresizlikse sizi hareketsizliğe gark eder. "Atalarımız 1000 yıldır bu topraklarda barışla hüküm sürdü" cümlesini kurmanın bugüne müşahhas ve ayakları yere basan bir faydası olmadığı gibi, "her gün mazlumlar ölüyor ama kimse sesini

çıkarmıyor" diye hayıflanmanın da mazlumların bizatihi kendisine sağladığı bir fayda yok. Hatta dolaylı yoldan zararı bile var. Bizi umutsuzluğa ve günün sonunda unutmaya ittiği gibi onları da kendi dertleriyle baş başa bırakıyor.

Dün Bosna'daki soykırım bugün Gazze'de en acımasız haliyle yeniden karşımızda. Srebrenitsa'daki 8.372 şehit, bugün Gazze'de 65 bin dolaylarında. Soykırımcı Siyonistlerin her gün onlarca mazlumun hayatını etkilediğine iki yıldır derinden şahit oluyoruz. Belki de tarih boyunca kimsenin şahit olmadığı ölümlere "ultra HD" şekilde maruz kalıyoruz. İşte tam da burada çaresizlik hali bünyemizi sarıp sarmalıyor. Tıpkı bir zamanlar Bosna'daki gibi... Oysa bugün verdiği şehitle, aldığı Siyonist başlarıyla ve oluşturduğu kamuoyuyla kazanan Filistinlilerin ta kendisi. Ölürken dahi yeni bir sürecin başlatıcısı muzaffer bir halk öylece duruyor karşımızda. 7 Ekim'den bu yana ibrenin Hamas ve genelde Müslümanların lehine döndüğünü uzun vadede anlayacağız. Peki, bunca acıdan, kandan ve gözyaşından sonra gündemimize geliyor mu bu eşsiz mücadele?

İgman Dağları'nda Sırp çetniklere karşı yetersiz mühimmatla aslanlar gibi savaşan mücahit Boşnaklar savaşın kaderini Allah'ın inayetiyle değiştirmişti. Onlarca hafta süren Saraybosna kuşatması yerini tünelden çıkan umuda bırakmıştı. Aliya'nın liderliği Bosna'nın Müslüman halkına yeni bir başlangıç sunmuş ve hatta Kosovalı Müslümanlara cihadın diri bir seçenek olduğunu hatırlatmıştı. Tıpkı 1987'de Birinci İntifada'nın elleri taş ve sapan tutan yiğitlerinin 7 Ekim 2023'te Paramotorla küffarın diyarına serbest uçuş yapıp Yasin 105'lerle Merkavaları etkisiz hale getirdiği gibi.

Boyundan aşağısı tutmayan Şeyh Ahmet Yasin'in aşıladığı şuur somutlaşmış, Filistin halkı bir yandan zikrini eksik etmezken öte yandan taş ve sapanın yerini düşmanı yıldıracak silahlar almıştı. Şehit Ebu Ubeyde'nin belagatı, Şehit Yahya Sinvar'ın cesareti ve toprağını onca acıya rağmen terk etmeyen Filistin halkının kahramanlığı... İşte bunlar göz ardı ettiğimiz (yahut ettirildiğimiz) şeyler. "Havf ve reca" arasında olmaklığı emreden Allah'ın kulları olan bizler kendi konforumuzda onca imkânsızlık arasından bir direniş çıkaranlara "acıyarak" vakit tüketmekteyiz. Sosyal medyada yaptığımız paylaşımlar, kınadığımız devletlüler yahut konfor içinden çıkmayan acıma duygumuz... Bunların bize de Filistin halkına da pek bir faydası yok. Kurtuluşun reçetesi taşlardan mermilere, sapanlardan füzelere tekâmül eden iradede. Endülüs düşerken, Gırnata'nın son emiri Ebu Abdullah anahtarı teslim ettiğinde gözlerindeki yaşa ithafen emirin validesi şöyle demişti: "Erkekler gibi savaşmadın, şimdi kadınlar gibi ağla".

Yapacağımız şey açık. Soykırımın farkında olmaklığın yanında direnişin ilhamına kulak kabartacağız. Kardeşlerimize maddi manevi destek olmaya çabalarken öte yandan kendi işimizde en iyisi olmak için mücadele edeceğiz. Dilimizden Siyonist'e kunut, Gazze'ye nusret duası süzülürken şuurumuzu diri tutacağız. En önemlisiyse neslimize zalimin zulmü kadar mücahitlerin kahramanlıklarını anlatacağız. Maddi ablukadan evvel manevi ablukayı kıracağız. Siyonizmin kudretine karşı 2 senedir mücadelesinden taviz vermeyen Hamas'ın kudretine aşina olan genç dimağlar göz ardı ettiğimiz zaferi göz önünde tutarak zaferin varlığına olan inançlarını tazeleyecekler. O gün nasipse "Nehirden denize, Filistin özgür olacak"...

Bir Aşktır Aksâ

Sevde Naz İNCE

Kudüs Ziyareti 4-10 Ağustos 2025

Kudüs'ü ziyaret tarihim yaklaşık bir ay kadar önce belli olmuştu. Mescid-i Aksâ'yı en son iki yıl önce görmüştüm. Yollar o zamanlar böyle değildi. Uçağımız önce Amman'a indi. Yolun ilk zor aşaması, Amman'ın yaptığı, adeta tiyatro gibi kontrollerle başladı. Nedenini bilmeden saatlerce burada bekledik. İlk aşamayı geçtikten sonra, "Tampon Bölge" dedikleri İsrail sınırına ulaştık. Gerekli arama işlemleri gerçekte olduğundan daha uzun geliyordu; çünkü içimde biriktirdiğim büyük bir özlem vardı. Nihayet her şey tamamlandığında Kudüs'e vardık. "Kudüs'e vardık" cümlesi, benim için gerçek bir varıştı; çünkü sanki memleketime gelmiştim.

İlk olarak Aksâ'yı Zeytin Dağı'ndan gördük. Fotoğraf çekmek için burada kısa bir mola verdik. Fakat benim için bu fasıla oldukça zordu. Aksâ'yı uzaktan görür görmez koşarak varmak istemiştim ama mecburiyetten beklemek zorundaydım. Rehberimiz otele yaklaştıkça karşılaşacağımız zorluklardan bahsetmeye başladı. Ben ise kulak asmıyor, duymak bile istemiyordum. "Bana ne ki zorluğundan, buraya vardık ya!" diyordum içimden. Ama rehberimiz ısrarla, "Türk olduğunuzu anlarlarsa özellikle almak istemeyecekler. Allah için sabredin." diye tembihledi. Buna bile pek inanmadım; bana abartılı gelmişti. Rehberimizin uyarıları eşliğinde otele vardık. Valizimi odaya bırakır bırakmaz kendimi sokağa attım ve gülücükler saçarak Hutta Kapısı'na yöneldim. Kapı askerlerle

çevriliydi. Yaklaştım… Ve tam da anlatıldığı gibi oldu. Pasaportumu çıkardım, daha içini açmadan, Türk olduğumu anlayınca, "Git buradan." dediler.

İşte o anı hiç yaşamam sanmıştım. Çok şey yapmak istedim, yapabileceğime inandım… Ama yapmamalıydım. Hayatta hiçbir şey bu kadar ağrıma gitmemişti. Hemen arkamı döndüm, başka bir kapıya yöneldim. Sanırım üçüncü denememde Melik Faysal kapısından Aksâ'ya girebildim. Ve o anı, dünyanın hiçbir anına değişmem. Her zorluk, her fedakârlık, Aksâ'ya adım atıldığı anda unutuluyordu. Dakikalarca durmadan ağladım. Kubbetü's-Sahra'nın heybetine… Bunca zaman ondan uzak kalmaya… Askerlerin beni almamasına… Gazze'ye… ve daha nice şeye…

Mutluluktan ne yapacağımı bilemiyordum. Her taşını öyle özlemiştim ki… Kubbetü's-Sahra'ya mı girmeliydim, Kıble Mescidi'ne mi bakmalıydım, yoksa Bâbürrahme'ye mi varmalıydım? Çocuklar gibiydim; bir sağa, bir sola yürüyordum. Yatsıya kadar vaktin nasıl geçtiğini anlamadım ve tabii yatsıdan sonra Aksâ'yı boşaltmak zorundaydık Kudüs sokaklarını içime çeke çeke otele doğru yürüdüm.

Tekrar, saat 03.30 civarında otelden çıktım. Teheccüd namazı için koşar adımlarla Aksâ'ya vardım. Tabii yine Hutta Kapısı'ndan alınmadım. Bir amca, Türk olduğum için alınmadığımı görünce yanıma geldi, "Gel, seni başka kapıya götüreyim." dedi.

Gülümseyerek ardından yürümeye başladım. Amcayla sohbet etmek istiyordum ama bunun tehlikeli bir şey olup olmadığını bilmiyordum. Yine de, tehlikeliyse bile "Bana ne!" diyerek hâlini hatırını sordum. Nazır Kapısı'na kadar beraber geldik. Amca girdi ama beni yine almadılar. Bu sefer de amcanın bir arkadaşı, bana yolu göstermek için önümden yürüdü. Sabahları sadece üç kapı açık olduğu için, bu yürüdüğümüz kapı son şansımdı. Elhamdülillah, Silsile Kapısı'ndan Aksâ'ya girebildik.

Her sabah hemen hemen aynı hadiseler yaşandı. Kabul etmeyeceklerini bile bile, geldiğimizi görsünler diye bazı kapılara dayandık. Her sabah defalarca denediğimiz kapının birinden girdik; önce sevinçten ve şükürden, sonra da ümmetin hâline ağladık.

Tabii, bu kadar zor girince Aksâ'dan hiç çıkmak istemedim. Öyle de oldu… Yatsıyı kılıncaya kadar hiçbir kapıya yaklaşma-

Rehberimiz ısrarla, "Türk olduğunuzu anlarlarsa özellikle almak istemeyecekler. Allah için sabredin." diye tembihledi. Buna bile pek inanmadım; bana abartılı gelmişti. Rehberimizin uyarıları eşliğinde otele vardık. Valizimi odaya bırakır bırakmaz kendimi sokağa attım ve gülücükler saçarak Hutta Kapısı'na yöneldim. Kapı askerlerle çevriliydi. Yaklaştım… Ve tam da anlatıldığı gibi oldu. Pasaportumu çıkardım, daha içini açmadan, Türk olduğumu anlayınca, "Git buradan." dediler.

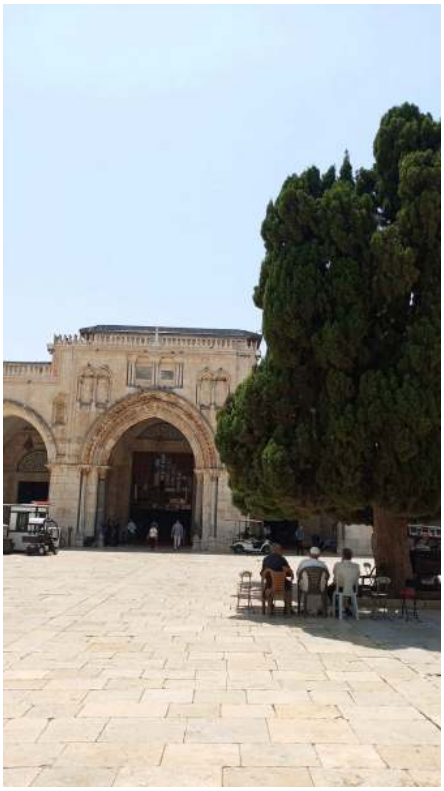

dım; gün boyunca Mescid'de oturdum. Bu hâlimi gören teyzeler bana kıyamadılar, her gün yemek getirdiler. İlk günden itibaren Kudüslü teyzelerin akşam sofralarına dâhil olmuştum. Bir gün, aralarındaki en sevdiğim teyze "fûl" yapmıştı. Akşam namazından sonra imam odasının önünde yemek için sözleştik. Yemekten sonra biz çay faslına geçmişken, Aksâ'nın imamı odasından çıktı.

Bize selam verir vermez, teyze hemen beni tanıttı. O an yine, mutluluktan gözlerimin parladığı anlardandı. Tanıştık, sohbet ettik. Bana torunlarını anlattı, doğduğu yeri gösterdi. "Yarın yine görüşürüz!" dedi ve bana hurma verip gitti.

Bir gün babamı aradım; heyecanla tüm günü Aksâ'da geçirdiğimi, Aksâ'ya girişlerimizin çok zor olduğunu, bir daha girememekten korktuğum için Aksâ'dan hiç çıkmadığımı anlattım. Babam, yediğim o leziz Filistin yemeklerinden haberi olmadığı için kızdı. Otele dönmemi ve yemek vaktinde yemeğimi orada yememi söyledi. Normalde babamın istekleri ve kızdığı şeyler benim için son derece önemliyken, bu sefer durumu açıklayacak mecali bile bulamadım. Sadece, "Merak etme babacığım." dedim.

Günler öyle güzel geçiyordu ki... Her sabah teyzelerle oturuyorduk. Beni görünce, "Elhamdülillah girebilmişsin Mescid'e!" diyorlardı. Ben de onlara kocaman gülümsüyordum, namazdan sonra beraber Kur'an okuyorduk. Okuduğum sayfayı bitirince, hep bir ağızdan "Maşallah!" diyorlar, beni mutlu etmek için hoş iltifatlarda bulunuyorlardı. Onlarla Kubbetü's-Sahra'nın avlusunda oturmak, bana cennetin kokusunu hissettiriyordu.

Sanırım üçüncü günümdü... Bir abla geldi, elinde küçük bir hadis kitabı vardı. İman ve ihsanla ilgili meşhur hadisi okudu, sonra açıkladı. Rüyada gibiydim; Rasûlullah'ın mübarek kelamını, en mübarek topraklarda dinliyordum. Arada gözlerim mutluluktan doluyor, görmesinler diye hemen siliyordum.

Kuşluk namazlarını kılıp dağılıyorduk. O gün, özellikle hadisi okuyan murabıt ablanın yanına gidip şerhinden ötürü teşekkür ettim. Onlar evlerine, ben de uyumak için Kıble Mescidi'ne gittim. Her sabah ayrılırken, "Şimdi burada mı kalacaksın?" diyorlardı. Biliyorlardı ki çıkmayacaktım ama yine de kıyamıyorlardı beni bırakmaya.

Bir gün yine teyzeleri, çıkacakları kapıya kadar uğurlayıp geri dönüyordum ki Latife Teyze arkamdan tekrar seslendi ve beni çay içmeye evine davet etti. Elbette bu hem benim hem onlar için tehlikeliydi. Bana, "Sen konuşma, ben halledeceğim." dedi. Karşıda duran İsrail askerine, "Çay içip geri dönecek." diye açıkladı. Askerin iyi gününe denk geldik sanırım ki, "Tamam, geçsin." dedi.

Evi çok yakındı. Yanımızda Latife Teyze'nin en yakın arkadaşı Suzan Teyze de vardı; üçümüz birlikte eve vardık. Çayımızı içtik, içimde biraz korku vardı. Bu korku işgal güçlerinden değil; Türklere her şeyi daha da zorlaştırma ihtimalinden, bir daha Aksâ'ya girememe riskinden ve daha pek çok olasılıktan doğuyordu. Telaşımı onlara belli etmeden birlikte çayımızı yudumladık.

Bir ara tüm korkumu unuttum; yanaklarım acıyasıya güldüğümü fark ettim. Sonrasında evden çıktık. Kalbim telaş içinde kapıya vardım. Suzan Teyze arkamda, uzaktan beni izliyordu; bir şey olursa diye... Tam kapıdan geçerken bir asker seslendi. Hemen ardından, teyzenin benim için izin aldığı asker beni gördü, gülümsedi ve "Çayını içtin mi?" dedi. Neye uğradığımı şaşırdım. Karşımda dünyanın en sınır tanımaz askeri değil, sanki sıradan biri vardı. Başımı sallayıp, "Evet." dedim ve içeri girdim. Sonrasında askerin bana "Çay içtin mi?" sorusu, teyzelerle aramızda bir espri konusu olmuştu.

Mescid-i Aksâ'da turdan Türk kardeşlerle karşılaşınca hepimiz birbirimize, kapılardan nasıl zor girdiğimizi, uğradığımız muameleleri anlatıyor, birbirimize sabrı tavsiye edip duruyorduk.

Biz bunlarla karşılaşırken, Aksâ'ya kalabalık Yahudi grupları girip çıkıyordu. Ancak bu gruplar ne kadar kalabalık olursa olsun, yanlarında asker koruması olmadan giremiyorlardı. Kıble Mescidi'nin dış kısmında oturup Kubbetü's-Sahra'yı izlerken, araya girip manzaramızı bozuyorlardı. Ama Müslüman olduğumuz için ne kadar korkusuz olduğumuzu hissediyordum.

Onların Aksâ'ya ancak asker korumasıyla girebilmesi; bizim ise, daha hava aydınlanmadan, toplu girme ihtimalimiz düşük olduğundan, tek başımıza askerlerin karşısına dikilip Aksâ'ya girebilmemiz, aslında her şeyi açıklıyordu. Evet, Kudüs'teki Yahudilerden çok rahatsızdık. Ama sokaklarda yanlarından geçerken başımızı dik tutmayı; askerlerin sağlı sollu dizilip geçiş yolunu bir kişinin zor sığabileceği kadar daraltmasına ve silahlarının omuzlarımıza değmesine rağmen korkmadan geçebilmeyi seviyorduk.

Her akşam otele varınca, zorlukları bile güzel gördüğümüz hikâyeleri birbirimize anlatıyor, birbirimizi kendimizden cesur buluyorduk. Sürekli düşünüyordum: "Korkmuyor oluşumuzun sebebi imanımız mıydı, yoksa onların son derece korkak olması mı?"

Bir sabah, yine alınmayacağımı bilerek Hutta Kapısı'nda Kudüslülerin arasına karıştım. Başımı kaldırmadım ki Türk olduğumu anlamasınlar. Zaten kapı çok kalabalıktı, beni fark etmezler sandım. Asker onca insanın içinde eliyle beni işaret etti: "Türk müsün?" dedi. Başımı sallayınca, "Git buradan!" dedi.

Arkamı döndüm, bana kapıları öğreten Halit Amca'yı gördüm. Eğer gözüm ona çarpmasaydı, gözlerim dolardı. Ona doğru bakıp, hiç kırılmamışım gibi gülümsedim. "Hadi gidelim." dedi. Aslında artık kapıları biliyordum, nasıl yürüyeceğimi de. Beni yalnız bırakmak istememişti, ben de "Ben biliyorum zaten, sen gelme Halit Amca!" demek istemedim. Çünkü onunla yürümek benim için çok değerliydi. Silsile Kapısı'na varınca, "Sen git, ben seni burada bekliyorum." dedi. Çünkü alınmazsam, beni başka bir kapıya götürecekti. Tahmin ettiği gibi de oldu; saat üç buçukta, neden bu kadar sinirli olduğunu anlamadığım İsrail askeri beni geri çevirdi. Ben de beni sokağın başında bekleyen Halit Amca'nın yanına döndüm. Yine son şansımızdı. Halit Amca'ya çok mahcup oluyordum; ilk kapıdan girecekken benim için dolaşıyordu. Son kapıya vardığımızda asker, Halit Amca'ya Arapça, "Bu, kızın mı kardeşin mi?" diye sordu. O da, "Ben onun sahibiyim." deyince, "Tamam, geçsin." dedi. Kapıdan geçince, kırgınlığımı yatıştırmak için espriler yaptı bana. Ben de, "Bundan sonra her kapıdan, 'Benim sahibim Halit Amca.' diyerek geçeceğim." dedim. Gülümsedi.

O gün, Aksâ'nın içindeki kütüphanede dolanırken, sabahları birlikte oturduğumuz Suzan Teyze ile karşılaştım. Meğer Aksâ'da hocaymış. Beni derse davet etti. Sınıfa geçip kendimi tanıttım. Türk olduğumu söyleyince yüzleri güldü. O dersin tadını sanırım hayatımın sonuna kadar unutmayacağım. Her anında, ağzım kulaklarıma varacak kadar güldüm.

Suzan Teyze öyle güzel anlatıyordu ki... Önce hepimiz bir sayfa Kur'an okuduk, ardından tecvid kurallarından ve biraz da tefsirden bahsediyordu. Ders hiç bitmesin istedim. Bence Filistinliler bir başka gülümsüyor; gülümsemeleri sanki dünyayı aydınlatıyor. Hatta onları gülümserken gördüğümde gözlerim doluyor. Ders boyunca, bir yandan da Aksâ'da sürekli kalmanın yollarını düşündüm durdum. Sonra bu düşüncelere inandım.

Burada annemi, babamı, okulumu, herkesi ve her şeyi unutmuş, adeta Kudüslü olmuştum. "Ne zaman döneceksin?" sorularına "pazar günü" diyordum ama hangi günde olduğumuzu bilmek bile istemiyordum. Sonunda cuma geldi ve Cuma namazı vesilesiyle günü öğrenmiş oldum.

Cuma günü Aksâ'ya girişin en zor olduğu gündü. Otelden çıktık, askerler şehir kapısına kadar gelmişti. Dış kapıdan bile kimseyi

Hele Aksâ'nın içerisindeki abdestlikleri temizleyen bir teyze vardı ki, o da hatırladı beni. Şaşırdım. Ona, "Nasıl hatırlarsınız, iki sene oldu." dedim. "Ben buraya gelen Türkleri unutmam!" dedi.

almıyorlardı. Ben de Şam Kapısı'na yürüdüm. Orada bir amca grubuna, "Bizi almıyorlar, sizinle yürüyebilir miyim?" dedim ve peşlerine takıldım. Ama oradan da giremedim.

Dönüş yolunda ağlamaya başladım. Çünkü o an, o özel saatlerde içeri girip dua etmem gerekiyordu. Şam Kapısı'ndaki banklara oturup ağladım. Canım öyle yanıyordu ki sesli sesli ağlamak istiyordum. Ama etraftan çok fazla Yahudi geçiyordu ve gözyaşlarımı onlara gösteremezdim. Tam o sırada, bir gece önce yatsıdan sonra cuma günü Aksâ'ya girebilmek için ettiğim dualar aklıma geldi. İçimde yeniden bir umut belirdi, ayaklarımda yürüme isteği uyandı. Gözyaşlarımı sildim, ayağa kalktım ve tekrar yola koyuldum. Bu kez Esbat Kapısı'ndan Hutta Kapısı'na yöneldim. Bir teyzeye yaklaştım, durumu anlattım. O da bana, "Sen konuşma kapıdan geçerken." dedi.

Hutta'dan daha önce hiç giremediğim için umudum çok azdı. Kapıdan girerken teyzenin elini tuttum; içeri girememekten öyle korkuyordum ki farkında olmadan elini sıkmışım. Asker, teyzenin nereli olduğunu sorunca beraberiz gibi davranıp "Buralıyım" dedi ve bir anda kendimi içeride buldum. Teyzeye sarıldım, öptüm, sonra secdeye vardım ve dakikalarca ağladım.

Bir gün çok acıkmıştım ama sırf yemek yemek için otele dönmek istemedim. Aksâ'da dolaşırken, turla gelmiş Türk kardeşlerle karşılaştım. Onlar, bir teyzeden bizim için yemek istediklerini ve teyzenin gidip aldığını anlattılar. Hemen yemekleri almak için Kubbetü's-Sahra'ya girdik. Teyzelerin

yanına vardığımızda, bir teyze bana dönüp, "Seni hatırladım, sen gelmiştin." dedi. O an öyle mutlu oldum ki... Ben onu hatırlayamamıştım ama onun beni hatırlaması beni çok sevindirdi.

Hep beraber dışarı çıktık. Kızlar, teyzelere bazı sorular sormak istediler; istedikleri soruları onlara ilettim. Sürekli gülüştük; biz çok açtık ama muhabbetimiz yemeklerden bile tatlıydı.

Kudüs halkıyla oturmak, onlarla yemek yemek, sofralarına davet edilmek... Gülüşlerine eşlik etmek, dualarına "Âmîn!" demek ve onlarla ilgili her şey bizi öyle mutlu ediyordu ki... Teyzelerle otururken bizim Türk kızların yüzlerine baktım; hepsinde aynı mutluluk, aynı umut vardı.

Defalarca, bu sofralarda bulunabildiğim için Rabbime şükrettim. Hepsi, Türk'üyle Arap'ıyla, ne kadar da yürekten inanıyorlardı!

Ne güzel iman ediyorlardı!

Hele Aksâ'nın içerisindeki abdestlikleri temizleyen bir teyze vardı ki, o da hatırladı beni. Şaşırdım. Ona, "Nasıl hatırlarsınız, iki sene oldu." dedim. "Ben buraya gelen Türkleri unutmam!" dedi. Sonrasında ne zaman abdest almaya gelsem, sarıldı öptü. Her defasında, "Seni çok seviyorum." dedi. Burada insanların birbirini sevmesi de bunu ifade etmesi de çok kolaydı.

Bu bir hafta, her saniyesiyle benim için paha biçilmezdi. Aksâ'da gece üç buçuktan yatsı vaktine kadar kalmak, her an orada olabilmek Kıble Mescidi'nde uyumak, uyku sersemi kalkıp abdesthaneye gitmek, gördüğüm herkese gülümsemek... Ama son akşam gelmişti… Yine aynı teyzelerimle yemek yedik, ardından Aksâ imamıyla biraz sohbet ettim. Yarın gideceğimi söyledim, duasını istedim. Sonra hep beraber yatsı namazını kıldık. Başımı kaldırdım, gökyüzünde dolunay vardı. "Yarın bu saatlerde burada olmayacağım…" dedim kendi kendime ve gözyaşlarımı tutamadım. Hıçkırıklarımı bastıramıyordum.

O sırada annem aradı. Açmak istemedim ama açtım. Ağladığımı görünce, "Baban sana kıyamaz, yine gönderir." dedi. Ama biliyordum, o kadar kolay değildi… Bir daha nasıl gelirdim ki? Bu sefer, Aksâ'nın özlemine bir gün bile dayanmak istemiyordum.

Namazdan sonra Latife Teyze yanıma geldi. O kadar çok ağlıyordum ki, gözyaşlarımı silemiyordum bile. Meğer Latife Teyze bir Türk grubu görmüş, bana "Git onlara, çay isterler mi diye sor!" demeye gelmiş. Mecbur, ağlamaya ara verip yanlarına gittim. "Çay içer misiniz?" dedim. Onlar hayretle bana bakıp, "Biz sizi Arap sandık, burada mı yaşıyorsunuz?" dediler. Bu, ilk Kudüslü sanılışım değildi ve bu durumdan çok memnundum. İçimden derin bir 'ah' çektim. Konuşacak hâlim yoktu, gözlerim doluyordu, ama durumu açıkladım.

Sonra Latife Teyze'nin yanına geri oturdum. Yanında Suzan Teyze de vardı. Ağlamam durmuyordu. Latife Teyze, "Yeter artık, bu kadar gözyaşı!" dedi. Latife Teyze, ağlamamı susturmuştu. "O, Aksâ'sız kalmanın ne demek olduğunu bilmiyor." dedim kendi kendime.

Suzan Teyze ise bana (اِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْاٰنَ لَرَاۤدُّكَ اِلٰى مَعَادٍۗ) (Kasas, 85) ayetini çok okumamı tavsiye etti. Bir şekilde ağlamamı durdurdum. Sonra, çay götürdüğüm kızlar yanıma gelip sarıldılar. Son akşamı, biraz gözyaşı, biraz çayla kapattık.

O gece bitti… Ağlaya ağlaya Aksâ'dan çıktım. Sanki kalbimi orada bırakmışlardı. Yaşadığım her duyguyu en yoğun hâliyle hissediyordum. Adımlarım geri geri gidiyordu. Yarın sabah, son sabahımdı. İçimde bir dünya telaşla çıktım Aksâ'dan.

Sabah olduğunda, direkt Nazır Kapısı'na gittim. Turdan benimle gelen birkaç abla da vardı. Saat 03.30'da kapının önündeydik fakat kapıyı açmıyorlardı. Amcalar kapıya sertçe vuruyordu, askerler keyfi olarak açmıyordu. Benim için o an bile çok kıymetliydi; yine Kudüs halkıyla Aksâ kapısında bekliyordum. Nihayet kapı açıldı. Başımı eğerek içeri girdim. İşte o gün, hem en çok ağladığım hem de en çok inandığım gün oldu. Artık çok iyi biliyordum ki ben buraya, Allah'ın izniyle, hep gelecektim.

Sabah namazını kıldık. Ardından, Latife Teyzelerle kuşluk vaktine kadar oturduk. Sonra kuşluk namazını kıldık ve ayrılık vakti gelmişti. Onlara Hadid Kapısı'na kadar eşlik ettim. Kapıya vardığımızda, askerler görev dağılımı yapıyorlardı. Sanırım, o kadar askerin içinde kalırsam korkarım diye düşündüler. Biraz daha benimle oturdular. Sonra tekrar sarıldık. O gün, son günüm olduğu için sayamayacağım kadar sarılmıştık. Kapıdan çıkarken arkama döndüm, onlara el salladım. Ne onlar gidebildi ne de ben… Kapının önünde hâlâ çok asker vardı ve onların kalabalığından kapıyı göremez oldum. Neyse ki sonrasında tekrar gördüm, el salladım. Onlar gidesiye kadar gitmek istemedim. Ancak anladım ki ben gitmezsem, onlar hiç gitmeyecekti. Onlara son kez baktım ve yürüdüm. Arkamı dönünce, yine hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladım.

Son kez, doya doya namaz kıldım. Ama o gün hüznüm biraz azalmıştı; ettiğim ve aldığım dualara güveniyordum. Bir umutla baktım Aksâ'ya… Ve çıktım. Otelin yolunu tuttum. Hüzün tamamen silinmişti kalbimden, yerini umut kaplamıştı. Filistinli olmuştum ve bir başka memlekete gidiyordum. Dönüşüm, hep kendi toprağıma olacaktı.

Muhammed Arif İnsan Vakfı'nın Gazze Çalışmalarını Anlattı

İNSİCAM

İnsan Vakfı, Kahire üzerinden Gazzeli kardeşlerimize yardım etmeye çalışıyor. İlk günden bugüne nasıl geldiniz? Kısaca anlatır mısınız?

7 Ekim sonrası Gazze'de yaşanmaya başlayan katliam ve yıkım, Türkiye'deki her Müslüman gibi bizi de derinden etkiledi, üzdü. Ancak bu katliamın sürekli hale gelmesi, hatta soykırıma dönüşmesi karşısında bir şey yapılamaması, bu siyonist barbarlığın durdurulamaması bizi ayrıca üzdü tabii ki. Bu düşüncelerle birlikte çaresiz olmadığımızı ve mutlaka herkesin yapabileceği bir şey olduğunun da farkındaydık vakıf ve fertler olarak. Çünkü herkes elinden geldiği kadarından sorumlu. Buradan yola çıkarak ve benim de daha önce Mısır'da bulunmam, çevremin, dostlarımın olması, Arapça bilmemin de avantajıyla İnsan Vakfı başkanımız Haluk Nas'ın yaptığı teklifi, hiç tereddütsüz kabul ederek Gazze'ye yardımları göndermek için hazırlık yapmak üzere Kasım 2023'te Kahire'ye geldim. Kısa sürede eski irtibatlarımı güncelleyip Mısır'ı, öncelikle Gazze'ye sonrasında ise sıkıntılı komşu ülkelere yardım göndermek için bir nevi lojistik merkezi olarak seçtik ve hazırlıklarımızı ona göre yapmaya başladık. Ve kısa sürede bu hazırlıklarımızı bitirip Kahire'deki depomuzdan gıda kolisi, çadır ve un tırları hazırlayarak Mısır Kızılay'ı ile koordineli bir şekilde göndermeye başladık. Aynı zamanda giden tırları Gazze'deki Filistin Kızılay'ının ve uluslarası yardım kuruluşlarının depolarından teslim alıp dağıtması için Gazze'deki yerel partner kurumlarla da koordinasyonu sağladık. Çok şükür, yaklaşık 2

senedir bu minvalde Mısır'dan yardım girişlerine müsaade edildiği sürece bu yardım tırlarını hazırlayıp gönderdik.

Bildiğiniz gibi siyonist işgal ordusu 7 Ekim'den bu yana bazen uzun bazen kısa süreli olarak yardım girişlerine izin vermiyor. Özellikle son ateşkes anlaşmasını ihlal edip Gazze'nin etrafını tamamen işgal edip Mısır'a açılan Refah sınır kapısını bombaladıktan sonra bugüne kadar hemen hemen hiç yardım girmedi. Son birkaç haftadır açlıktan ölümlerin artması ve uluslararası kamuoyu ve diplomatik baskıların yoğunlaşmasıyla birlikte insanlık vicdanında mahkûm olan ve yalnızlaşan, izole olan terör devleti bunu kırabilmek için kısmen de olsa gıda ve çadır yardımlarının girmesine müsaade etmek zorunda kaldı. Normal şartlarda bu soykırım öncesinde günlük ortalama 600 tır girerken, bu rakam 7 Ekimden bugüne kadar hiç gerçekleşmedi. Şu anda bunun ancak %20si kadar bir yardımın Gazze'ye girmesine müsaade ediliyor. Son bilgilere göre Mısır ve Ürdün sınırlarında depolarda veya tırların üzerlerinde 6000 tırlık yardım malzemesi beklemektedir. İnsan Vakfı olarak yardımların girmesine izin verilmediği dönemlerde biz de Mısır'daki Gazzeli hastalara, şehid ailelerine ve yetimlere yardım etmeye, yaralarını maddi manevi olarak merhem olmaya çalışıyoruz. Hâlihazırda 100 şehid ailesine "Kardeş Aile Projesi" kapsamında aylık 200 $ nakit (*kefalet*) yardım yapıyoruz. Aynı şekilde 300 yetim Gazzeli çocuğa (18 yaş altı) aylık, çocuk başına 25 $ nakdi yardımda bulunuyoruz. Bu arada şunu da özellikle belirtmem lazım, istisnalar hariç her ailede en az 4-5 çocuk bulunmaktadır. Şehid olanlar, kaçırılanlar veya Gazze'de olup da Mısır'a gelemeyenler hariç.

Gazze'ye yardımlar konuşulduğunda insanlar tereddüt yaşıyor. Gazze'ye bu şartlar altında yardım yapılabiliyor mu? Kimler yapıyor bunu? Doğrudan mı yoksa dolaylı olarak mı ulaştırılıyor bu yardımlar?

İnsanların böyle bir tereddüt yaşaması ve sorgulaması çok doğal, çünkü maalesef bilgi kirliliği çok fazla, gerçek bilgi ile yalanı ayıklamak, olayların uzağında olan ve uluslararası konjonktürü bilmeyenler için çok zor gerçekten.

Yukarıda da belirttiğim gibi siyonist işgal askerleri bu 2 yıl boyunca insani yardım girişlerine çoğunlukla izin vermediler. Ancak her zaman ve her yerde olduğu gibi bu gibi durumlarda "savaş baronları" devreye girer, birileri daha fazla silah satmak için tarafları birbirine kışkırtıp silah ve mühimmat satarken diğer taraftan bölgenin hakim ekonomik güçleri bu kaos ortamından maksimum ekonomik çıkar sağlamak için bu savaşları kendileri için fırsata çevirirler. Gazze'de de aynı durum yaşandı, yaşanıyor. Sina yarımadasının hâkimi olan ve İsrail'le de iyi ilişkileri olan kabile ve aşiretler, Bazı Filistinli tüccarlarla birlikte Gazze'ye ticari mallar sokup 10 katına, 20 katına sattılar. Parası, imkânı olan Gazzeliler pahalı da olsa hayatını minimum seviyede sürdürmek için ihtiyaçlarını bu şekilde giderdi bugüne kadar. İmkânı olmayanlar, 2-3 günde bir öğün yiyerek hayatta kalmaya çalıştı. Bu "savaş baronları"nın tek kazancı bu değil tabii ki. Gazze'den bir şekilde çıkmak isteyenlerden kişilerden astronomik geçiş ücreti alarak, servetlerine servet kattıkları biliniyor.

Gazze'ye Mısır'dan yardımların girişine izin verilmediği zamanlarda biz bir taraftan Mısır'daki Gazellilerin ihtiyaçlarını gidermeye çalışırken diğer taraftan Gazze'deki partner kuruluşları olan insani yardım derneklerle/vakıflarla protokol/sözleşme imzalayarak proje bazlı yardım faaliyetleri yürütüyoruz. Bunun

için bize sunulan projeleri inceleyip onay verdiklerimizin bedelini onların banka hesaplarına gönderiyoruz. Gazze'de çoğunlukla nakit bulmak çok zor ve maliyetli olduğu için bizim adımıza projeyi yürüten kurum online/EFT ile ödeme yapıp dağıtılacak malzemeyi alıp eğer yemek projesi ise yemeği pişirip orada kurmuş olduğumuz çadır kampta kalan ailelere günde 1 öğün yemek dağıtıyorlar. Eğer eğitim projesi veya bayramlık elbise projesi ise ona göre satın almaları yapıp projeyi tamamlayıp bize kapanış raporlarını görselleriyle birlikte gönderiyorlar.

Bizim insanımız ne yapar eder Gazze'deki kardeşini yalnız bırakmaz. 7 Ekim'den hemen sonra Refah kapısında Gazze'ye girmek üzere binlerce tır birikti, yardımlar çok sınırlı ve zor şartlarda girdiği için aşırı birikme oldu ve bölgenin çok sıcak olmasından kaynaklı bazı gıdalar bozuldu, çöpe gitti vs. Diğer taraftan mallar yağmalanıyor, çalınıyor gibi söylentiler yayıldı. Bu ve benzeri olaylar, insanımızda yardımların ulaşıp ulaşmadığı konusunda şüphelenmesine, tereddüt yaşamasına sebep oldu maalesef. Ancak bu durumun kesinlikle bizi yanıltmaması lazım. Yaşanan istisnai hadiseler, özellikle genelleştirilip sanki hiç yardım girmiyormuş veya gönderilen yardımların hepsi yağmalanıyormuş gibi bir izlenim, ön yargı oluşturulmak isteniyor. Böyle bir durumda yapılması gereken bellidir. Gönderdiğimiz yardımlar, yağmalansa da, bozulup çöp olsa da biz Gazzeli kardeşlerimizi yalnız bırakmadığımız göstermek için her türlü yardım malzemesini Gazze'nin sınırlarına yığacağız ki düşman kiminle uğraştığını, iyi bellesin. Aksini düşündüğümüzde işgal devleti Gazzelilere, Filistinlilere diyecek ki, bak sizin din kardeşleriniz size bir kilo unu, pirinci, yağı bile göndermekten aciz, sahipsizsiniz teslim olun!

Gazze'ye yardım eden kuruluşlardan bahsedebilir misiniz? Türkiye'den, *İslam dünyasından,* batıdan, doğudan kimler Gazze'ye yardım etmeye çalışıyor?

Türkiye'den özellikle AFAD ve Türk Kızılay'ın topladığı yardımları gemilerle gönderdiğini belirtmek lazım. Diğer taraftan bizzat buraya bizim gibi gelip yardım faaliyetlerini buradan yürüten Hüdai Vakfı, İHH gibi vakıfların yanı sıra adını sanını ilk defa duyduğum onlarca vakıf/dernek topladıkları ayni ve nakdi yardımları bir şekilde Mısır'a getirip/gönderip hem Mısır'da yaşayan Gazzelilere yardım yapıyorlar hem de Mısır'da bizim gibi satın aldıkları ürünleri tırlara yükleyip uluslarası yardım kuruluşları veya Mısır Kızılay'ı üzerinden Gazze'ye gönderiyorlar. Aynı şekilde başta Katar olmak üzere diğer körfez ülkelerinin ve Asya Avrupa menşeli İslami/insani yardım kuruluşları, buraya yardım yağdırıyorlar diyebilirim. Çok şükür Gazze'ye sadece Müslümanlar değil, insanlığını henüz kaybetmemiş insaflı, vicdan sahibi insanlar veya onların himayesindeki yardım kuruluşları da sahip çıktı ve herkes elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışıyor. Daha yeni yaşadığım bir hadiseyi aktararak konuyu daha anlaşılır kılmak istiyorum. Gazze'de 15 yıldır anaokulu/ilk/orta/lise okulları olan eğitimci bir hanımın, Kahire'de çok özel çabalarla ve büyük riskler alarak açmış olduğu okulu ziyaret ettim. Anaokulu, ilk ve ortaokul bölümü olan ve ibtidai şartlarda Gazzeli yetim çocuklara ücretsiz eğitim veren bu okulun eğitim kadrosunda 73 yaşında Amerikalı bir hanım da vardı. Bu okulu açan Gazzeli aileyle daha Gazze'de iken tanışıp görüşen bu Amerikalı hanım psikiyatri uzmanı ve savaştan olumsuz etkilenen ve yetim kalan bu çocuklara psikolojik destek sağlamak için Mısır'a gelip bu eğitim kurumunda 3 aydır gönüllü olarak çalışmaya başlamış. Öğretmenlerin çoğu Gazzeli, birkaç tanesi Mısırlı ama hepsi ücret almadan gönüllü olarak bu yetimlere sahip çıkıyorlar. Bunun gibi örnekler çok fazla. Kurumsal olarak İslam dünyasının haricinde batı dünyasından da birçok yardım kurumu, profesyonel olarak buraya gelip yardımları ulaştırmaya çalışıyorlar.

Sizce bu yardım çalışmalarının önündeki en büyük sorun nedir? Nerelerde takılıyorsunuz?

Bu soruya Mısır özelinde cevap verecek olursam, kendi vakıf

kimliğimizle çalışamadığımız ve burada temsilcilik veya İnsan Vakfı adına bir yer açamadığımız için istediğimiz veya planladığımız gibi rahat çalışamıyoruz. Mısır, yabancıların burada kendi kurumları adına yardım faaliyeti yürütmesine izin vermiyor. Oturum almak, çok sıkıntılı ve uzun bir süreç olduğu için ve çoğunlukla da olumsuz sonuçlandığı için çoğu kurum faaliyetlerini gayrı resmi olarak yürütüyor. Devlet, resmi izin vermiyor ancak milli güvenlik için tehlike arz etmediği sürece müdahale de etmiyor. Aynı şey Gazzeliler için de geçerli, hiçbirine oturum izni vermiyor ancak ürelerinde bir baskı kurulmuyor. Yukarıda bahsettiğim eğitim kurumunun çalışma izni yok ancak faydalı bir iş yaptıkları için faaliyetleri engellenmiyor.

Gerektiği kadar yardım geliyor mu? Bağışçıların gönlünü rahatlatmak için ne tür tedbirler uyguluyorsunuz?

Yukarıda da belirttiğim gibi dünyanın dört bir yanından yardım yağıyor diyebilirim. Çoğunlukla kapıların kapalı olmasına rağmen gerçekten çok fazla yardım geliyor ama yeteri miktarda girmiyor maalesef. Bu da zaman içinde dezenformasyonun da etkisiyle bağışların azalmasına sebep oluyor. Bağışçılarımızın gönlünü rahatlatmak için mümkün olduğu kadar faaliyetlerimizi belgelendirerek, fotoğraf ve videolarla besleyerek onları bilgilendiriyoruz ve yardımlarımızı Mısır'daki Gazzeli yardıma muhtaç şehid aileleri ve yetimlerle çeşitlendirerek farklı seçenekler sunuyoruz. Neticede bu savaş, öyle veya böyle bitecek ve burada bulunan Gazzeliler ülkelerine sağ salim dönmesi gerekiyor. Bu açıdan bakıldığında Gazze'dekilere yardım ulaştırmak ne kadar önemliyse Mısır'daki Gazzelillere yardım etmek de en az o kadar önemli.

Dergimiz *İnsicam* aracılığıyla Gazze'ye ve diğer bölgelere yardım eden kardeşlerimize ne söylemek istersiniz? Onlara bir tavsiyeniz olur mu?

Dünya 2 yıldır Gazze'deki katliamı, soykırımı canlı olarak izliyor. Biz Müslümanlar olarak kardeşlerimizin bu durumunu büyük bir üzüntü ve öfkeyle izliyoruz. Herkes bir şey yapamamanın sıkıntısını, kalbinin derinliklerinde yaşıyor. Herkes bir şey yapmak istiyor ama ne yapacağını, ya bilmiyor veya yaptıklarından mutmain değil, kalbini soğutmuyor. Bu sadece Müslümanlara mahsus bir durum değil, vicdanlı bütün insanlar da aynı hissiyatla hareket ediyor. Bunun en büyük delili, dünyanın dört bin yanında yapılan milyonlarca gayrı müslimlerin iştirak ettiği gösteriler, yürüyüşler, protestolar, İsrailli vatandaşların batı toplumlarında dışlanması, onlara karşı öfkenin artması vs...

Burada önemli olan şey şu: biz fertler ve halk olarak elimizden geleni yapıyor muyuz yapmıyor muyuz? Allah hiçbir kulunu altından kalkamayacağı bir yükle yüklemez veya "Niye yapmadı?" diye hesaba çekmez. Herkes sahip olduğu imkânları, en iyi şekilde değerlendirip bu yardım kervanında yerini alırsa, Allah kalan eksikleri tamamlayıp bize zaferi nasip edecektir diye inanıyoruz. Öyle de olacak inşallah.

الوكيل نعم و الله حسبنا

Dünya 2 yıldır Gazze'deki katliamı, soykırımı canlı olarak izliyor. Biz Müslümanlar olarak kardeşlerimizin bu durumunu büyük bir üzüntü ve öfkeyle izliyoruz. Herkes bir şey yapamamanın sıkıntısını, kalbinin derinliklerinde yaşıyor. Herkes bir şey yapmak istiyor ama ne yapacağını, ya bilmiyor veya yaptıklarından mutmain değil, kalbini soğutmuyor. Bu sadece Müslümanlara mahsus bir durum değil, vicdanlı bütün insanlar da aynı hissiyatla hareket ediyor.

Filistin Davası Bir Toprak Meselesi Değil II: Vahdettin Işık ile Özel Söyleşi

Röportaj: Nour ALHİLA

Nour Alhila: Gençlerden bahsetmişken, Filistin meselesi başta olmak üzere ümmet meselelerine duyarlı bir nesil yetiştirebilmek için gençlerin nasıl bir inşa sürecinden geçip eğitilmeleri gerekir?

Vahdettin Işık: Benim çalıştığım konulardan bir tanesi de İttihad-ı İslam siyaseti. Bu çerçevede, 1917'den başlayarak 1923, 1924, 1925'li yıllarda, hatta 1931'de toplanan Kudüs İslam Kongresi gibi örnekler Filistin ve Kudüs meselesinin Müslüman dünyayı nasıl harekete geçirdiğini gösteriyor. Bugün "İslam İşbirliği Teşkilatı" olarak bilinen yapının temelinde de aslında işgal edilmiş Filistin ve Kudüs'ün kurtarılması meselesi vardır.

Şahsen ben, bu meselelerin sadece siyaset üzerinden çözülebileceğini beklemenin bizi oyalayacağını düşünüyorum. Elbette ki siyaset çok önemli! Nitekim Mısır"da Sisi rejimi varken, Suudi Arabistan"daki mevcut yönetim sürerken, Ürdün'deki yapı varlığını devam ettiriyorken bu meselelerin siyaset yoluyla tek başına çözülemeyeceği açıkça görüldü. Ancak âlimlerin, entelektüellerin, akademisyenlerin, sivil toplum kuruluşlarının ve genel olarak toplumsal aktörlerin ve ferd ferd her bir müslümanın daha fazla sorumluluk alması gerekiyor. Bizim literatürümüzde bu durum "ittihad-ı kulûb", "ittihad-ı içtimaî" gibi kavramlarla ifade edilir ve İttihad-ı İslam siyasetinin ancak bu yollarla tesis edilmesi mümkün olabileceği ifade edilir. Yani amel, gönül ve emel birliği şeklinde açıklanabilecek birliğin sonucunda 'İttihâd-ı İslâm' mümkün olabilir.

Bu anlamda, İslam kongrelerinin, İttihad-ı İslam ile ilgili yapılmış olan önceki çalışmaların farklı mecralarda yeniden canlandırılması gerektiğini düşünüyorum: Üniversiteler arasında, sivil toplum alanında, ulema çevrelerinde, sanat mahfillerinde, iktisadi girişimlerde. Çünkü biz, bu yapıları güçlendirdiğimiz ölçüde devlet siyasetlerini de etkileme gücüne sahip olabiliriz.

Bugünün genel düşünce şekli şu: Devletler anlaşsın, bu yaşananlar engellensin ve mesele çözülsün. Ama bu işler böyle yürümüyor. Toplumun farklı alanlarında sorumluluk üstlenen Müslümanlar, kendi konumları ve imkânları ölçüsünde daha güçlü işbirliği platformları üretmek zorundalar. İktisadî, akademik ve sivil teşebbüsler aracılığıyla etkili birliktelikler oluşturmalıyız. Devletlerin birleşmesinden daha önce, bu kurumların, bu âlimlerin, bu akademisyenlerin bir birliktelik ve anlaşma içinde olmaları gerekir. Mesela bizim neden Gazze'deki bir üniversiteyle kardeş bir kuruluşumuz yok? Neden hamilik yapabileceğimiz, karşılıklı destek sunabileceğimiz platformlarımız yok.

Bir yerde ilmî gelenek güçlü, başka bir yerde siyasî şuur yüksek, bir başka yerde iktisadi kaynaklar fazla. Ancak bu unsurların hiçbiri tek başına yeterli değil; bunların hepsi ancak bir araya geldiklerinde herkes için büyük bir imkân ve güç oluşturuyor.

Ben, sadece devlet merkezli çözümlere odaklanan yaklaşımların aşılması gerektiğini düşünüyorum. Devletler elbette önemli; ama biz bireyler ve kurumlar olarak farklı düzlemlerde inisiyatif almadıkça bu meselelerde kalıcı açılımlar sağlanamaz.

Nour Alhila: Akademisyenler Filistin meselesine yönelik nasıl bir katkı sunabilir? Bu bağlamda sahip oldukları imkân ve sorumluluklar nelerdir?

Vahdettin Işık: Şunu özellikle vurgulamak isterim ki, meseleyi yalnızca kriz dönemlerinde ele almak yeterli değildir. Kalıcı çözümler için bizlerin krizler yaşanmadan önce de kriz sonrasında da sürekli bir bilinç halinde olmamız gerekiyor. Şu anki, daha acil olan Gazze meselesi bağlamında özellikle akademi dünyasının yapabileceği çok şey var: Tezlerimizle, konferanslarımızla, makalelerimizle, medya organlarındaki programlara katkılarımızla bu meselenin halklar nezdinde anlaşılır ve öncelikli bir mesele haline gelmesine katkı sunmak zorundayız. Yapacağımız projeler ve raporlarla hem siyaset yapıcıları hem de kamuoyunu etkileyebiliriz.

Ancak bu meseleye kenarından köşesinden dokunduğumuz bir mesele olarak değil; Türkiye'nin ve bölgenin geleceğini doğrudan ilgilendiren bir mesele olarak yaklaşmamız gerekiyor. Filistinlilerin sorunu olarak dar bir çerçevede ele alındığında, meselenin derinliği ve bölgesel etkileri göz ardı edilmiş olur.

Şunu çok iyi görüyoruz: Siyonistler Gazze'de istediklerini elde ederse Mısır, Ürdün, Suriye de saldırıya açık hale gelecek. Başka bir deyişle, Gazze aslında yalnızca kendini değil ;Mısır'ı, Suriye'yi ve hatta tüm bölge ülkelerini savunuyor. Oysa bu noktada ciddi bir haksızlık yapılıyor Gazze halkına. Gazze'deki, Filistin'deki kardeşlerimize kendi topraklarını savunmanın ötesinde, tüm ümmeti savunma gibi ağır bir sorumluluk yüklüyoruz. Bu, vicdani ve ahlaki bir zaafın ifadesidir.

Bir de Gazzeli kardeşlerimizin direnişi üzerinden sürekli bir övünme ve motivasyon üretme çabasını var ortada. Bunu da çok yanlış buluyorum. Bu durumun bizi gaflete sürüklediğini düşünüyorum.

"Bakın, bu direniş sayesinde insanlar Müslüman oluyor, şöyle güzel işler yapıyorlar" gibi söylemler; sanki bu acıların bir "fay-

dasının" olduğu ve bu sebeple neredeyse "iyi ki bu acılar yaşanıyor" gibi yanlış bir bilinçaltı inşa ediyor. Bu, büyük bir vicdansızlıktır.

Acıdan kıymet üretmeye çalışmak, kendi hareketsizliğimizi meşrulaştırmanın bir yoluna dönüşmemelidir. Oysa herkesin bulunduğu alanda; ticaret yapanın ticarette, akademisyenin akademide, devlet yöneticilerinin devlette ve sivil toplum üyelerinin sivil toplum alanında bu meselenin zararlarını gidermesi, gündeme getirmesi ve sahiplenmesi; sahip çıkmaya yol açacak faaliyetleri de çok ciddi bir şekilde birbiriyle irtibatlı olarak desteklemesi gerekir. Bu katkılar, birbirinden kopuk olarak değil; birbirini besleyen ve bütünleyen bir yapıya kavuşturulmalıdır. Bu meselenin akademik dünyanın ve sivil toplumun gündeminden düşmemesi gerekir. Raporlar, yayınlar, tezler ve uluslararası konferanslar, konunun hem entelektüel zeminini beslemeli hem de siyasal karar alıcılar üzerinde yapıcı bir baskı oluşturmalıdır. Siyaset kurumunun bu meselenin ciddiyetini ve stratejik boyutunu fark edebilmesi için bu tür çabalara ihtiyaç var.

Ayrıca bu zayıf duruma nasıl geldiğimizin tarihsel ve yapısal nedenlerinin derinlemesine analiz edilmesi gerekiyor. Çok basit bir örnek vereyim: Eğer Türkiye, Mısır ve İran siyaseti bir ortak zemin bulabilseydi, Siyonizm'in bu kadar rahat hareket edebilmesi mümkün olmazdı. Bu kadar basit. O hâlde bugün İranlı, Mısırlı ve Türkiyeli Müslümanlara düşen şey çok açık: İttihad-ı İslâm fikrinin ve siyasetinin hayatiyetini yeniden gündemleştirmek. Bu bir ütopya değil; bilakis, hayati ve stratejik bir zorunluluktur.

Aslında biz, kendimiz için yapılması gereken şeyleri yaptığımızda Gazzeliler için de iyi şeyler yapmış olacağız! Çünkü Gazze meselesi 'Gazzelilerin meselesi' olarak görülürse, sadece vicdani ve duygusal bir meseleye indirgenir. İnsanlar da sadece vicdani meseleler konusunda gaflette olurlar.

Konfor alanları bizi yanıltabilir, dikkatimizi zayıflatabilir. Oysa bu, topyekûn ümmetin meselesidir. Konfor alanlarımız, ilgimizi ve duyarlılığımızı zayıflatmamalı; aksine, bizi daha sorumlu ve dayanışmacı kılmalıdır.

Nour Alhila: Bazı kesimler, yapılan eylemlerin somut bir karşılığının olup olmadığını sorguluyor. Bu bağlamda siz, Filistin sergisini ne amaçla düzenlediniz? Hem biz de bu, İstanbul İlahiyat'ta yapılan bu sergi vesilesiyle gelip sizinle tanışmış olduk.

Vahdettin Işık: Sergi önce bizim enstitüde yapıldı. Biz, İbn Haldun Üniversitesi Medeniyetler İttifakı Enstitüsü (MEDİT) olarak, "Silinmeye Direnen Hafıza- Filistin Aile Arşivleri Sergisi'' programının Türkiye'de yapılmasına ev sahipliği yaptık. Ardından da İstanbul İlahiyat 'ta yapılmasına vesile olduk.

Samar Dowidar, Filistin aile arşivlerini hafıza ve direniş eylemleri olarak ele alan etkileyici bir görsel sergi hazırlamış. Biz de bu çalışmayı Türkiye'nin gündemine taşımak istedik. Öncelikle, bu tür çalışmaların insanların meselenin ehemmiyetini daha iyi anlamalarına yardımcı olduğunu belirtmek isterim. İnsanlar bu vesileyle işin ciddiyetini daha iyi görebiliyor ve olayın farklı cihetleri olduğunu fark ediyorlar. Bu çalışmalar aracılığıyla insanlar, sadece haber izler gibi bakıp geçmenin ötesinde, gerçek insan hikâyeleriyle temas kuruyorlar. Örneğin, Samar Dowidar Hanımefendi, aile arşivleri üzerinden bir hafızayı ortaya koydu. Bu, bir kişinin kendi imkânlarıyla yapabileceği katkının ne kadar anlamlı olabileceğini gösterdi. Demek ki herkesin, kendi kabiliyeti ölçüsünde yapabileceği bir şey var. Şahsen ben bu hanımefendinin yaptığını çok takdir ettim.

Bu tür çalışmalar, izleyiciye savaşın bir canlı yayın ya da film olmadığını hatırlatıyor. Gazze'de yaşananlar, insanların gündelik hayatlarını, sağlıklarını, onurlarını etkileyen somut yıkımlardır. Oradaki insanlar, bizim hayatımızın doğal akışında olan ne varsa hepsinin altüst olduğu bir durumla karşı karşıyalar.

Yani şöyle düşünün: Akşam kaloriferimiz yanmadığında bile tedirgin oluyoruz; orada ise binalar yıkılıyor, insanların çoluk çocuğu enkaz altında kalıyor. İstanbul"da 6,1 şiddetinde bir deprem oldu; evimiz barkımız yıkılmamasına rağmen, hepimiz tedirgin olduk. Bu sebeple insanlar günlerce sokaklarda yattı. Gazze'de yaşananlar bunun kat kat ötesinde. Gazze'de ortaya çıkan tablo bir film değil. Bu tür çalışmalar, meseleyi insanların gündemine daha gerçekçi bir şekilde taşıyor. Yani sadece uzakta, genel bir sorun olarak değil; hayatları altüst eden, insanları sakat bırakan, dul ve yetim haline getiren, iktisadi olarak çökerten, açlığa ve

hastalığa mahkûm eden bir gerçeklik olarak anlaşılmasını sağlıyor. İnsanlar bunu fark ettikçe meseleyi gündemlerine alıyor, olup biteni daha derinlemesine kavrama imkânı elde ediyorlar. Bizim açımızdan önemli katkılardan biri bu.

Bir de şunu vurgulamak gerekir: Bu etkinliklerin uluslararası yankıları da oluyor. Gazze'deki Müslümanlar, dünyanın farklı yerlerinde yapılan bu tür faaliyetlerle yalnız olmadıklarını hissediyorlar. Bu moral, onların direncini artırıyor. Ben bunu birebir tanıdıklarım üzerinden biliyorum. Endonezya'da, İngiltere'de, Türkiye'de yapılan küçük bir etkinliğin bile oradaki insanlar üzerinde büyük bir moral etkisi oluyor. Bu destek duygusu, onların mücadele azimlerini güçlendiriyor.

Nour Alhila: Yani hissediyoruz; bazen programları WhatsApp durumunda paylaşıyorum, onlara moral oluyor. Gazze halkı, insanların kendileri için çalıştıklarını, onları yalnız bırakmadıklarını düşünüyorlar.

Vahdettin Işık: Tabii, zaten onlar kendileri çağrıda bulunuyor. Mesela diyorlar ki: "Önümüzdeki üç gün küresel ölçekte eylemler yapın." Benim burada Gazzeli bir öğrencim var. Türkiye'deki ilk büyük Filistin sempozyumunu biz düzenledik, dünyanın dört bir yanından katılımcılar geldi. O öğrencimizin morali bozuktu, haklı olarak; çünkü yakınları ve kendi öz kardeşi keskin nişancılar tarafından şehit edilmişti. Genç bir insan, doğal olarak "Bütün bunlar ne işe yarayacak?" diye düşünebiliyor. Ama bu tür faaliyetler hem buradaki bilinci diri tutuyor hem ilgiyi canlı kılıyor hem de siyaseti etkiliyor; özellikle buradaki siyaseti.

Şöyle düşünmek gerekir: Devletin birçok işi var. Eğer siyasetçiler bir konuda yanlış yapar ya da ihmalde bulunurlarsa ve siz toplum olarak tepki göstermezseniz, o durum aynen devam eder. Ama tepki gösterdiğinizde durum farklı olur. Unutmayalım ki o siyasetçiler sizden oy alarak, sizden destek görerek o görevde bulunuyorlar; dolayısıyla sizin tavrınız onların siyasetini doğrudan etkiliyor.

Aynı zamanda bu tür etkinlikler bizim bilincimizi de yeniliyor. Eğer bu ilgi diri tutulmasa, insani yardımlar bugünkü seviyesine ulaşmazdı. Oysa insanlar görüyor ki bir şeyler yapmak mümkün: Kimi maddi katkı sağlıyor, kimi öğrencilere sahip çıkıyor. Bu mücadele çok yönlü düşünülmeli; her katkının hem bize hem muhataplara etkisi var. Bilinç diri tutuldukça, daha önce düşünemediğimiz yeni işler yapabiliyor, yeni adımlar atabiliyoruz. Ve unutmamalıyız ki bu meselenin bir de yarını var. Gazze için yalnızca bugün değil, yarın da bir şeyler yapmak zorunda kalacağız.

Ben inanıyorum ki elimizden geleni istikrarlı ve dayanışma içinde yaparsak, daha büyük işleri de başaracak imkânlar biriktiriyoruz. Tecrübelerimiz bunu gösterdi. Özellikle Türkiye açısından baktığımızda, çok daha zor şartlarda birçok şeyi başardık. Bugün ise devlet ve kurumlarla daha uyumlu bir zeminde ilerliyoruz. Avrupa'da Müslümanlar gösterilere katıldığında ciddi baskılara maruz kalıyor; biz burada öyle bir durum da yaşamıyoruz. O hâlde burada bir şey yapmazsak, bunun hesabını veremeyiz. Çünkü bu işin bir de ahiret boyutu var. Belki yaptıklarımız arzu ettiğimiz tüm sonuçları doğurmayabilir ama biz sorumluyuz ve hesap vereceğiz.

Ben hem tecrübelerimden hem de gözlemlerimden biliyorum: Bu çabaların karşılığı sadece Gazze'de değil bizim kendi toplumumuzda da ortaya çıkıyor. Çocuklarımızın duyarlılığı, siyasi bilinci gelişiyor; bu, okullara, derslere, tartışmalara ve yardım organi-

zasyonlarına yansıyor. Neticede bu bilinç, kendi toplumumuzun ve devletimizin geleceğini de doğrudan etkiliyor.

Nour Alhila: Mesela bazen bana şöyle soruyorlar: "Siz Türkiye'den ne bekliyorsunuz, bir beklentiniz oldu mu?" Ben de diyorum ki: En azından siz burada rahat rahat bu eylemleri yapabiliyorsunuz; hiç kimse engellemiyor sizi.

Vahdettin Işık: Tabii. Tam tersine, çok rahat bir ortam var. Ben 60 yaşındayım; hiç bu kadar rahat olduğumuz bir dönemi hatırlamıyorum. Ne olaylar yaşadık, ne zorluklar gördük, ne kötü muamelelere maruz kaldık. 1990'lı yıllarda Siyonist dışişleri bakanı Türkiye"ye geldi diye protesto yaptık. O zaman polis bize adeta Filistinlilere davranan siyonist askerler gibi muamele yaptı. Kızlarımız çamurlarda coplandılar, gözaltına alındılar. Arkadaşlarımız üniversiteden uzaklaştırma cezası aldı. Suçumuz neydi? Siyonist bir yetkilinin Türkiye'de bulunmasını istemediğimizi ifade etmek. Ne şiddet vardı, ne tahrip. İstanbul Üniversitesi kapısının önünde bu muameleye maruz kaldık. Bugün ise öyle değil. Bugün elimizde çok daha fazla imkân rahatlık var.

Nour Alhila: Bugün elimizdeki imkânları hem bizim fark etmemiz hem de buradakilerin fark etmeleri gerekiyor.

Vahdettin Işık: Tabii ki.

Nour Alhila: Türkiye, bu süreç boyunca Filistin meselesine daima sahip çıktı. Elbette beklentilerimiz daha yüksek; çünkü Türkiye, bizim için özel bir yere sahip ve değeri farklı. İnsan, değer verdiği yerden, sevdiğinden daha fazlasını bekliyor doğal olarak.

Vahdettin Işık: Tabii ki. Biz de daha fazlasının yapılmasını istiyoruz.

Nour Alhila: Evet, ama ben şöyle düşünüyorum: En azından burada bir farkındalık oluşturabiliyoruz. İnsanlara derdimizi anlatabiliyoruz yani. Öyle ya, bunu başka yerlerde yapamıyoruz, mesela.

Vahdettin Işık: Devletin de bu konuda aslında göründüğünden daha fazla şey yaptığını biliyorum. Hatta bu işlerde görevli olan, bizzat tanıdığımız arkadaşlarımız, kardeşlerimiz var. Hem mevcut durumda yapılanlar açısından hem de geleceğe yönelik ciddi stratejik hazırlıklar ve tedbirler konusunda bir çabanın olduğunu görüyor ve biliyorum.

Nour Alhila: Samimiyetine inanıyoruz biz, aslında.

Vahdettin Işık: Çünkü devletler, bizim dışarıdan tahmin ettiğimizden çok daha karmaşık denklemler içerisinde hareket ediyorlar. Mesela Türkiye'nin Suriye konusunda izlediği siyaset, aynı zamanda Filistin meselesi açısından da gelecekte önemli bir imkân oluşturacak. Bütün meseleler birbiriyle bağlantılı. Türkiye elbette Umman'daki, Mısır'daki yöneticilerin kim olduğunu bilmiyor değil; biliyor tabii ki. Ben dahi bazı şeyleri biliyorsam, devletin elinde çok daha fazla bilgi ve belge vardır. Ama bazı meseleler aciliyet gerektirirken, bazılarının ise tabiatı gereği tedricen planlanması, stratejisinin oluşturulması gerekiyor. Devletler, insanlar gibi her zaman ani tepkiler verip maceraya giremezler; her adımını hesaplayarak atmak zorundadırlar. Yine de ben inanıyorum ki —Allah"ın izniyle—Türkiye, bu sürecin olduğu gibi devam etmesine göz yummayacak. Sadece Türkiye değil elbette ama ben burada yaşadığım için özellikle Türkiye'ye dikkat çekmek istiyorum. Gözlemlediğim kadarıyla bu yönde hazırlıklar yapılıyor, çeşitli tedbirler alınıyor.

Sonuçta bu ülkenin lideri çıkıp da bizim daha önce sadece kendi aramızda gizlice konuştuğumuz meseleleri artık açık açık, tüm dünyanın gözü önünde dile getiriyorsa, bu tek başına oluşmuş bir irade değildir. Bu, arka planda sürdürülen ciddi bir çok çalışmanın, birikimin, hazırlığın sonucudur. Dolayısıyla bizim bunu sadece alkışlamamız yetmez; daha fazlasını talep etmemiz gerekir. Ve daha fazlasının yapılabilmesi için biz de elimizden gelen gayreti göstermeliyiz. Ben inanıyorum ki, biz burada ne kadar çok şey yapabilirsek, onlar da orada o kadar fazla şey yapabilirler.

Nour Alhila: Aynı fikirdeyim hocam. Bazı kişiler devleti eleştiriyor ama ben şöyle düşünüyorum: Devlet aslında ister ki siz bir şeyler yapın, çalışın, katkı sunun. Size 'hayır' demez, engel de olmaz. Yeter ki siz samimi bir şekilde elinizi taşın altına koyun.

Vahdettin Işık: Niye engel olsun!

Nour Alhila: Kanaatimce, devleti eleştirenler bahane buluyor ve çalışmak istemiyor.

Vahdettin Işık: Sürekli olarak tüm sorumluluğu siyasetçilere yüklememizi doğru bulmuyorum. Elbette benim de yerine getirmem gereken sorumluluklar var; âlimlerin, sivil toplumun, iş

dünyasının da üstlenmesi gereken görevler mevcut. Ancak her kesim ve tek tek her insan kendi sorumluluğunu yerine getirirse, o zaman ben de haklı bir biçimde diyebilirim ki: "Ben bunu yapmak istiyorum, bunun için şuna ihtiyacım var." Böylece talebimi bürokrasiye, siyasetçiye ya da yerel yönetimlere iletebilirim. Unutmamak gerekir ki, bu insanlar da nihayetinde bizim içimizden çıkan insanlar.

Nour Alhila: Şunu ifade ettim: Eğer Cumhurbaşkanı herhangi bir konuda adım atmak isterse toplumun farklı kesimlerinden destek görmeden bunu sürdürmesi artık mümkün değildir. Bu nedenle geniş bir toplumsal desteğin sağlanması şarttır.

Vahdettin Işık: Bazı kesimlerde Türkiye"nin doğrudan İsrail"e müdahale etmesini bekleyen bir yaklaşım gözlemliyoruz. Açıkça ifade etmeliyim ki, şahsi kanaatime göre böyle bir adım atılsın isterim. Ancak mesele sadece duygusal bir tutumla ele alınamaz. Diyelim ki böyle bir müdahale gerçekleşti; bunun ardından ciddi sonuçlar doğabilir—örneğin ekonomik kriz, Batılı ülkelerle, özellikle Avrupa ve ABD ile diplomatik gerilimler gibi. İşte asıl soru burada başlıyor: Böyle bir durumda toplum, Cumhurbaşkanının ve devletin arkasında durabilecek mi?

Nour Alhila: Ben de çevremdeki insanlara sürekli olarak şu hatırlatmayı yapıyorum: Eğer siz bir liderden ya da bir yönetimden belirli adımlar atmasını bekliyorsanız, öncelikle ona gereken desteği vermeniz gerekir. Örneğin, geçtiğimiz seçimlerde bu desteğin yeterince yansıtılmadığını düşünüyorum.

Vahdettin Işık: Mesela, Suriyeli sığınmacılar ve mülteciler meselesinde Türkiye'de, özellikle Kemalist kesim tarafından oluşturulan toplumsal atmosferi hatırlayalım. Cumhurbaşkanı, seçimden bir gün önce katıldığı bir televizyon programında spikerin "Mültecileri geri göndereceksiniz?" sorusuna açık ve net bir şekilde 'Hayır, göndermeyeceğim.' cevabını verdi. O akşam böyle bir cevap vermek aslında seçimi kaybetmeyi göze almak anlamına geliyordu. Ancak kendisi, "Ben böyle bir vicdansızlık yapamam." dedi. Bu duruşun hakkını teslim etmek gerekir.

Birçok insan, çok daha küçük sorumluluk alanlarında bile benzer bir duruş sergilemekten çekinebiliyor. Bu nedenle şunu açıkça ifade etmeliyiz: Toplum olarak biz sağlam durursak, sorumluluklarımızı hakkıyla yerine getirirsek, siyaset kurumu da daha iyisini yapabilir. Aksi hâlde siyasetin daha iyisini üretmesi mümkün değildir; çünkü siyaset, toplumsal yapıdan beslenir. Ben açıkçası siyasal yapıyı toplumun bir yansıması olarak görüyorum. Nasıl bir toplum isek, yöneticilerimiz de o toplumun ortalamasını yansıtacaktır—biraz fazlası ya da biraz eksiğiyle.

Nour Alhila: Eylemlerden söz ediyoruz; bu tür girişimler bizler için moral kaynağı olurken, Gazzeliler tarafından da bir destek göstergesi olarak görülüyor. Ancak bu noktada şu da önemlidir: Terör devleti, bu eylemleri nasıl karşılıyor ve onlara ne tür bir mesaj iletilmiş oluyor?

Vahdettin Işık: Bu tür eylemler, Müslümanların şuurlarını canlı tutmak, sorumluluk bilincini artırmak ve meseleleri ciddiyetle ele almalarına vesile olmak bakımından değerlidir. Doğal olarak, İslam dünyasındaki halklar arasında böyle bir uyanış iklimi oluşturması, Siyonizm açısından büyük bir tehdit anlamına gelir. Çünkü halkların uyanması, Siyonizm'in bu bölgede varlığını sürdürememesi demektir; bu, çok açık ve net bir gerçektir.

Bunun karşı taraf açısından ciddi bir tehdit olarak algılandığından eminim. Zira medyada yer alan haberler ve açıklamalar da bunu açıkça göstermektedir. Onlar, bu toplumda bir dirilik ve canlılık olmazsa mevcut devletlerin ve siyaset kurumlarının ayakta kalamayacağını iyi biliyorlar. Mısır, Suriye, Ürdün ve Suudi Arabistan'daki halklar diri, bilinçli ve tepki gösterir durumda olsalardı, devletler bu kadar sessiz kalabilir miydi? Kesinlikle kalamazlardı. Bu halkların durumu, söz konusu ülkelerin siyasi tutumlarını doğrudan etkiler. Dolayısıyla, halklar arasındaki dirilme ve uyanış, siyaseti mutlaka etkileyen bir olgudur. Az çok dünyayı, hayatı ve sosyolojiyi bilenler bunu kolaylıkla anlayabilir. Burada yaşanacak her türlü gelişme mutlaka siyasi yansımalar doğuracaktır; bugün olmasa üç yıl sonra, üç yıl sonra olmasa beş yıl sonra mutlaka yansıyacaktır.

Gazze Ablukası Ne Zaman ve Neden Başladı?

Elif ATABAŞ

Yazar
https://balkandays.blogspot.com/

"İsrail Devleti, Holokost"un bir kefaleti olacak", "Hıristiyanların günahının cezasını Müslümanlar çekecek", "Batı"nın suçlu vicdanını bastırmak için emperyalizmin sunağında Ortadoğu kurban edilecekti"[1]

1800"lü yıllar boyunca Rus İmparatorluğu ile İngiltere arasında devam eden "Büyük Oyun"un son bulması ve 1916 yılı itibariyle Lloyd George"un İngiltere"nin başbakanı olmasıyla Ortadoğu"da artık yeni bir döneme girildi. Protestan olan Lloyd George, Yahudiler Filistin topraklarına dönerlerse Mesih"in yeryüzüne ineceğine inanıyor ve bunu gerçekleştiren kişi olmak istiyordu. Hıristiyan Siyonist olarak adlandırılan bu gruplar, bireysel ve devlet düzeyinde idealleri uğruna çalışırken, diğer yanda dindar Yahudiler bir gün kutsal topraklara dönme fikrini hep canlı tutmaktaydı. Ancak onlara göre Siyon"a kurtarıcı gelmeden dönmek yasaktı.

Bu şartlar altında, kutsal topraklara dönme fikrinin nereden ortaya çıktığını incelediğimizde karşımıza 19.yüzyıl Avrupa"sında gelişen milliyetçilik fikri çıkmaktadır. Milliyetçiliğin devamında gelişen ulus-devlet ve vatandaşlık anlayışı ile her ulusun bir devleti olmalıydı. Siyonizm fikri her ne kadar kendisinden çıkmamış olsa da, o dönemde Theodor Herzl (1860-1904), mevcut ideolojik unsurları uluslararası bir harekete dönüştürmeyi başardı. Asimile olmuş ve ateist bir kimlik ile siya-

1 Piers Brendon"ın Decline and Fall of the British Empire 1781-1997, s.479.

sal Siyonizm"in ideolojik temelini oluşturan *"Der Judenstaat" (Yahudi Devleti)* kitabını 1896"da kaleme aldı. Ona göre, Yahudiler milli kültürlerini özgürce ifade edecek siyasal bir devletten yoksun bir milletti. Avrupa"da devam eden antisemitizmin tek çözümü de bu doğrultuda kurulacak olan bir Yahudi devleti olacaktı.

1907 tarihine gelindiğinde "Büyük Oyun" sona erdi ve artık Osmanlı toprakları paylaşılabilirdi. İngiltere, Fransa ve Rusya çoktan planlarına başlamıştı. Ancak, 1917"de başlayan Bolşevik İhtilali ile Rusya sahneden çekilmek zorunda kaldı. Savaş devam ederken yapılan Sykes-Picot Anlaşması"yla da İngiltere ve Fransa, Osmanlı topraklarını önceden paylaşmışlar ve oluşabilecek anlaşmazlıkları bu şekilde önlemeyi planlamışlardı.

İngiltere Dışişleri Bakanı Arthur Balfour, 2 Kasım 1917"de İngiliz Siyonist Lord Rotschild"e bir mektup yazarak aşağıdaki mektubu kabilenin onayladığını bildirdi. Çelişkilerle dolu bu mektup, Yahudilere milli bir vatan sözü verirken, Filistin halkının adı bile geçmemekteydi:

"Krallık Hükümeti, Filistin"de Yahudi halkı için bir milli yurt kurulmasını uygun karşılamaktadır ve bu hedefi gerçekleştirilmesini kolaylaştırmak için elinden geleni yapacaktır; ayrıca, Filistin"deki Yahudi olmayan toplumların sivil ve dini haklarına ya da başka ülkelerde yaşayan Yahudilerin hak ve siyasal statülerine zarar verecek herhangi bir uygulamaya gidilmeyeceği kabul edilmektedir."

1920 yılında yapılan San Remo Konferansı ile, Filistin"de 1917"de başlayan İngiliz manda dönemi resmiyet kazanmıştır. 1936 yılında Arap liderler bir araya gelerek Yahudilere karşı Arap Yüksek Komitesini kurmuş; ardından başlattıkları genel grev, halk ayaklanmasına dönüşmüştür.

Batı dünyası, Filistin"de Yahudi olmayan bir halkın da var olduğundan ancak 1936-1939 Arap İsyanları ile haberdar olmuş; "topraksız bir halka, halksız bir toprak" mitinin de asılsız olduğu ortaya çıkmıştır.[2] Bu dönemi ve Filistin halkının mücadelesini ayrıntılı olarak okumak isteyenlere Peren Birsaygılı Mut Hoca"nın *"İzzettin El Kassam"* kitabını tavsiye ederim.

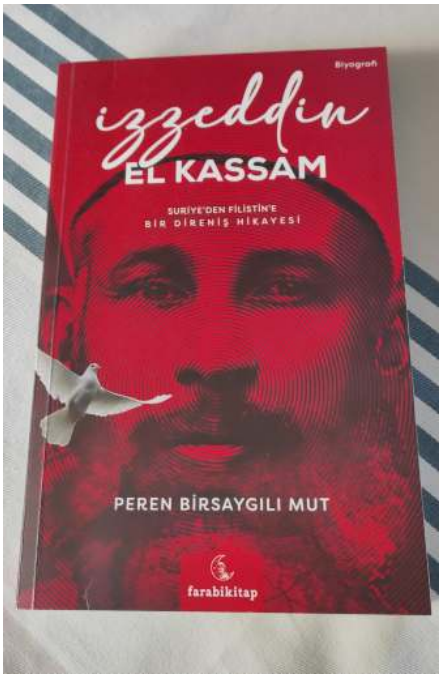

II. Dünya Savaşı"nın ekonomik yüküne ve Yahudi çetelerinin yoğun zararlarına daha fazla dayanamayan İngiltere, Filistin Mandası"nı 1947 yılında Bir-

Batı dünyası, Filistin'de Yahudi olmayan bir halkın da var olduğundan ancak 1936-1939 Arap İsyanları ile haberdar olmuş; "topraksız bir halka, halksız bir toprak" mitinin de asılsız olduğu ortaya çıkmıştır.

2 https://insicam.net/2025/06/04/israil-hakkinda-on-mit/

leşmiş Milletlere havale etmiştir. 29 Kasım 1947 tarihli BM Taksim Planı ile Filistin topraklarının %56"lık, en verimli bölümü Yahudilere; kalan kurak kısım ile Filistin halkına verilmiştir. O dönemde Filistin"de sadece %31"lik bir nüfusa sahip olan Yahudilere %56"lık bir toprak verilmesini, Filistin halkı ve Arap ülkeleri kabul etmemiştir. 14 Mayıs 1948"de, Filistin topraklarından İngiliz Mandası"nın çekildiği gün Ben-Gurion, sözde İsrail"in bağımsızlığını ilan etmiştir.

"Gazze"nin caddelerinde yürüdüm, gözü kör eden güneş ışığıyla dolu caddelerde. Bana, Nadya"nın bacağını, kardeşlerini— artık evlerini de etkileyen —bombalardan ve ateşlerden korumak için kendini onların üstüne attığında kaybettiğini anlattılar. Nadya kendini kurtarabilirdi, kaçabilirdi, bacağını kurtarabilirdi. Ama yapmadı. Neden?

Hayır, arkadaşım, Sacramento"ya gelmeyeceğim ve pişmanlığım yok. Hayır, çocukluğumuzda başladığımız şeyi de bitirmeyeceğim. Gazze"den giderken içindeki o silik duygu, o küçük duygu büyümeli ve içinde dev bir derinliğe ulaşmalı. O büyümeli, kendini bulmak için onu aramalısın —burada, yenilginin çirkin enkazında.

Yanına gelmeyeceğim. Ama sen, bize geri dön! Nadya"nın kopmuş bacağından, hayatın ne olduğunu ve var olmanın neye değdiğini öğrenmek için dön.

Geri dön, dostum! Hepimiz seni bekliyoruz."[3]

Göz göre göre Filistin topraklarından ayrı düşürülmeye çalışılan Gazze"nin hikayesine, Gazze"den neden gidilmeyeceğini anlatan Gassan Kanafani"nin satırları ile başlamak; özellikle 7 Ekim 2023"ten beri mücadeleye devam eden Gazze halkını biraz olsun anlayabilmek adına önemli olabilir diye düşünüyorum. Bu derin anlamı okuyacağınız *Tünel- Gazze"de Yaşamak* kitabında, Mehmet Akif Ersoy Bey"in yaptığı tashihle devam etmek isterim. Herhangi bir sebeple internete yazdığınız İsrail-Filistin minvalindeki cümlelerde karşınıza çıkan ilk ifadenin "Filistin-İsrail Çatışması" olmasına yönelik bir düzeltme bu. Çünkü işin aslı "Filistin-İsrail Çatışması" değil; İsrail"in, Filistin topraklarını acımasızca işgal etmesi, Filistin halkını katletmesi ve abluka altına almasıdır.

Gazze"nin abluka süreci ise 1967"lerde başlar. 1967 yılında gerçekleşen Altı Gün Savaşı sonunda Gazze Şeridi, Mısır"dan alınarak İsrail tarafından işgal edilir. Lakin seneler içinde ne yaparsa yapsın, Gazze halkının nüfusunun artmasına engel olamayan İsrail, demografik nedenlerle 2005 yılında Gazze"den çekilmeye karar verir. Fakat bunu yaparken tüm yerleşim yerlerini boşaltır ve evleri de yerle bir eder. Bu çekilmeden sonra, Filistin"de 2005 yılında devlet başkanlığı seçimleri, 2006 yılında ise milletvekilliği seçimleri yapılır. Hamas, devlet başkanlığına katılmaz; ancak milletvekilliği seçimlerine girerek parlamentoda çoğunluğu kazanır ve 132 sandalyeli Filistin Meclisi"nde 76 sandalyenin sahibi olur. Fetih Hareketi ise ikinci sırada yer alır.

Devlet başkanlığına ise Mahmud Abbas getirilir. İsrail ve Batılı devletler, seçimle işbaşına gelen Hamas hükümetini tanımamış ve Hamas"ı bir politik aktör olarak muhatap almamışlardır. Seçimlerden sonra Gazze"ye yönelik baskıları artıran İsrail; ilaç, gıda, akaryakıt ve her türlü yardımın girişine engel olmuştur. Halkın hür iradesiyle başa gelen Hamas, tamamen yönetimden dışlanmıştır. ABD ve Avrupa Birliği başta olmak üzere, uluslararası toplumun büyük bölümü Hamas"la iş birliği yapmayı reddeder.

Bu durum, Filistinli gruplar arasında şiddetli gerginliklere ve çatışmalara yol açar. Sonuçta, Devlet Başkanı Abbas"ın liderliğindeki El-Fetih Batı Şeria"nın yönetimini alırken, Hamas ise Gazze"de ayrı bir hükümet oluşturur. Bu olaydan sonra da İsrail"in havadan, karadan ve denizden Gazze ablukası başlamış olur.

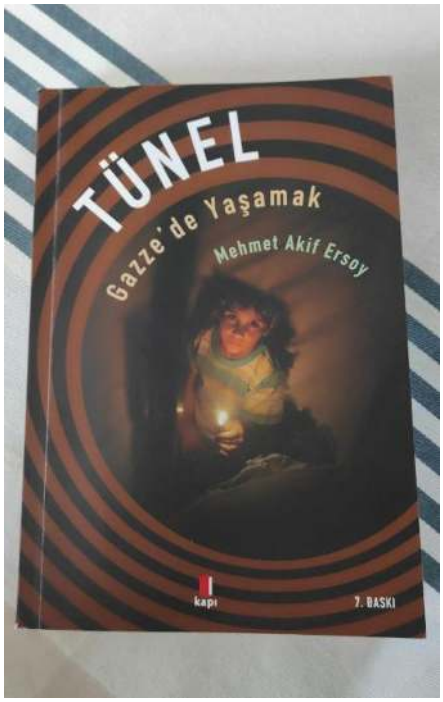

7 Ekim 2023"ten bugüne yaşananları derli toplu bir kaynaktan okumak isterseniz, Zahide Tuba Kor Hoca"nın *Gazze* kitabını oku-

3 Gazze"den Mektup- Gassan Kanafani- Çeviri: Burak Demiryakan

malısınız. Bu kitapta, Gazze halkının 7 Ekim"den önce zaten çoktan ölüme terkedildiğini ve Hamas"ın bu son hamlesinin, aslında tünelden önceki son çıkış olduğunu; tarihi arka planı ve kaynaklarıyla sunulan metinlerden okuyacaksınız. Bu eser, Filistin halkının yanında sadece hamasi duygularla değil, yapılan haksızlığı bilerek durmamızı sağlayacaktır. Bunun bir adım ötesi de bugünlerde elimiz yüreğimizde takip ettiğimiz Gazze Sumud Filosu gibi harekete geçmemize imkân sağlayacaktır. Tıpkı Nurettin Topçu"nun "İsyan Ahlakı" nda kastettiği gibi bir harekete geçiş olacaktır bu.[4]

Gazze özel sayısı olarak basılan İnsicam Dergisi"nin bu sayısındaki yazımı, dünyanın gözü önünde yaşanan soykırım karşısında Gazze halkının neden hicret etmediği sorusuna, Tuba Hoca"nın kitabında verdiği cevapla bitirmek istiyorum: [5]

Kur"an"ı, İslam tarihini ve hadisleri kapsamlı olarak bilen Gazzelilerin, Peygamber Efendimiz (s.a.v.)"in hicretinden haberleri olmaması mümkün değildir.

1948"de anahtarlarını alıp, "*Tanturalı Kadın*" kitabında bahsedildiği gibi yağ tenekelerini yukarı bir yere kaldırarak, az bir zaman sonra evlerine geri dönmek amacıyla çıkan Filistinlilerin mülklerini işgalci yerleşimciler yerle bir etmiş ve kendileri yerleşmiştir. Bugün aynı şeyi yaparlar ve giderlerse, İsrail Mescid-i Aksa dahil her yeri yıkacak ve kendi eserlerini inşa edecektir.[6]

1948 yılında mülteci konumuna düşen birçok Filistinli, sığındığı Lübnan, Suriye ve Ürdün topraklarında örgütlendiler ve siyasi birimlerini kurdular. İsrail ise bunları ortadan kaldırmak adına Lübnan, Suriye ve Ürdün"ü de düşman ilan etti ve o topraklarda sivil halkları hedef alan saldırılarda bulundu. Böylelikle Filistinlileri, bulundukları ülkelerin halklarıyla karşı karşıya getirdi.

"Hangi hükümet kendi topraklarında güçlü bir milis gücü ister?" 1970"te Ürdün"de yaşanan "Kara Cuma" olayları buna örnektir. Filistin halkı, toprakları dışında verdikleri mücadelelerde de çok sıkıntı çekmiştir.

Direnişe sanatıyla katılan birçok sanatçı da bulundukları ülkelerde suikasta kurban gitmiştir. Naci el-Ali ve yazımızda alıntı yaptığımız Gassan Kanafani, bu cinayetlerin acı örneklerindendir.

Sonuç olarak, Gazzeliye ne vatanında ne de dışarıda güçlenme ve ülkesine sahip çıkma fırsatı verilmektedir. Müslüman ülkelerin bu konudaki destekleri de malumunuzdur.

"Gazzeliler, "hicret"te aşağılanarak yaşamaktansa, vatan toprağında şerefiyle ölmeyi tercih eder."

Mü"min Süresi, 28. ayet: "Firavun hanedanından olup o zamana kadar iman ettiğini saklayan biri çıkıp şöyle hitap etti: "Ne o, siz bir insan "Rabbim Allah"tır" dedi diye kalkıp onu öldürecek misiniz?..."

4 Sumud ne demektir: https://insicam.net/2024/10/05/sumudun-tezahuru/

5 syf. 159-163

6 https://balkandays.blogspot.com/2023/01/filistin-tantura.html

KAYNAKÇA

Cleveland, William L. (2004), Modern Ortadoğu Tarihi, (Çev.: Mehmet Harmancı) İstanbul: Agora Kitaplığı, s. 265-300

Fromkin, David (2018), Barışa Son Veren Barış, (Çev.: Mehmet Harmancı) Modern Ortadoğu Nasıl Yaratıldı? 1914-1922 İstanbul: Vizyon Yayınları, s.241- 268

Yaşar, Fatma Tunç; Özkan, Sevinç Alkan; Kor, Zahide Tuba (2011), Siyonizm Düşünden İşgal Gerçeğine FİLİSTİN İstanbul: İHH Yardım Yardım Vakfı, s. 51-56

https://www.aa.com.tr/tr/dunya/filistinde-devlet-baskanligi-ve-milletvekilligi-secimleri-14-yil-aradan-sonra-neden-simdi-yapiliyor/2111948

https://balkandays.blogspot.com/2023/01/filistin-tantura.html

https://insicam.net/2025/06/04/israil-hakkinda-on-mit/

https://insicam.net/2024/10/05/sumudun-tezahuru/

https://www.academia.edu/19730471/Gazzeden_Mektup

https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/411345

Kudüs: Taşlara Sinmiş Gözyaşı, Gözyaşlarında Asılı Kalmış Dua

Betül ZEYREK

Kudüs...

Sanırım bugüne kadar dünya üzerinde hiçbir şehir, Kudüs kadar dua ve gözyaşıyla harmanlanmamıştır. Her bir gözyaşı damlasında nice dualar asılı kalmış bir ruh Kudüs.

Bir şehri şehir yapan sokakları, köprüleri, devasa binaları değil; o şehrin sokaklarında koşuşturan çocuklar, köprülerinde yürüyen ayaklar, evlerinde sıcacık kahkahaların atıldığı evler ve o evlerdeki ellerden semaya yükselen dualardır. Bu yüzden Kudüs'ün yeri başka. Oraya sadece bir şehir demek, o mekânın omuzlarına yüklenen onca acıya haksızlık olur. Çünkü Kudüs, insanlığın vicdanının yükselen sesidir.

Geçmişten günümüze bu topraklarda nice medeniyetler gelip geçmiştir, nice medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır bu topraklar. Nice peygamberin çağrılarına kulak vermiş, nice şairin şiirlerinin mısralarına konu olmuştur Kudüs. Krallıkların mücadelesine, komutanların ihtiraslarına şahitlik etmiştir. Bunların çerçevesinde düşünüldüğünde bu şehir, bir coğrafya parçası olmaktan çıkarak inançların kesiştiği, imtihanların ve umutların sembolü haline gelmiştir. Yaşanılan her şey, bu şehrin sokaklarına sinmiş birer iz olarak varlığını devam ettirmiştir.

Başka bir yönü ile baktığımızda Kudüs, tarih boyunca üç büyük dinin aynı anda varlığını devam ettirdiği tek şehir olarak çıkıyor karşı-

mıza. Hristiyanlar için kutsal bir mekân, Yahudiler için bırakılan bir miras, Müslümanlar için ilk kıble... Böyle bir şehre sıradan bir şehir gözüyle bakmak, şehrin ruhunu yok eder. Her bir sokağında inançların bıraktığı derin izler ve göğe yükselen dualar var.

Tüm bunların yanında Kudüs'ün en büyük yükü de bu kutsiyetin bedelidir. Asırlardır işgallerin, ayrılıkların, gözyaşlarının, umutların, duaların sahnesi olmuştur. Bir yanda göğe yükselen dualar, bir yanda akan kanlar... Kudüs, insanlığın en büyük sınavlarından biri haline gelmiştir. Vicdanların en büyük ve en ağır imtihanının adı olmuştur. Kudüs, bir şehir değil; bitmeyen acı, dinmeyen gözyaşının adı olmuştur.

Bugün Kudüs, bütün insanlığın vicdanının en ağır yükü ve en büyük imtihanı olmaya devam ediyor. Adalet, merhamet, barış... En çok ihtiyaç duyulan bu üç kavram, mevzubahis Kudüs olduğunda anlamını ve varlığını yitiriyor sanki. İnsanlık, Kudüs karşısında vicdanını yok ediyor. Onca masum insandan akan gözyaşı, tüm insanlığın vicdanının sessiz çığlıklarına dönüşüyor Kudüs'te. Bir gün Kudüs gülerse, işte o zaman insanlığın vicdanı da rahat bir nefes alacak ve insanlık bir parça huzur bulacak.

Kudüs'e dair söylenecek o kadar çok şey var ki, sessizliğe gömülü kalmış. Konuşanı da, susanı da ayrı yakan... Bu yüzden Kudüs, sadece orada yaşayanların değil; bütün insanlığın şehridir. Bütün vicdanların haykırışları, adalete ve merhamete duyulan özlemin adıdır. Kudüs, insanlığın kanayan kalbi, umudun şehri... Kudüs'e bakan, kendi insanlığına, kendi özüne bakmış olur. İnsanlığınıza bakın! Orada bir yerlerde hala bir umut, merhamet var olmalı... "İnsanım" diyen insanlar; bir sesiniz olmalı, içinizde bir yerlerde... Siz kelimelerinizi sustursanız da vicdanınızın haykıracağı... O sese, özünüze kulak verin. Orada bir yerlerde, bir özlem var adı Kudüs olan.

Ve bir gün Kudüs mutlaka huzura erecek, biliyorum. Barışın diliyle konuşacak. O gün geldiğinde, acıya şahit olan taşlar huzura erecek; dualarla yankılanacak, hıçkırıkların yankılandığı sokaklar... Gözyaşları yerini, vicdanların hâkim olduğu tebessümlere bırakacak. Çünkü Kudüs; umudun adı, vicdanların sesi olacak.

Kalemimden dökülen her bir kelime şahit olsun: Kudüs, benim de derdim, davam, umudum, sevdam ve özlemimdir.

Kudüs aşığı bir yazar geçti bu diyardan; Nuri Pakdil...

Onunla veda etmek istedim. "*Anneler ve Kudüsler*" şiir kitabından, kitaba ismini veren şiiriyle...

Tûr Dağı'nı yaşa
Ki bilesin nerde Kudüs
Ben Kudüs'ü kol saati gibi taşıyorum
Ayarlanmadan Kudüs'e
Boşuna vakit geçirirsin
Buz tutar
Gözün görmez olur
Gel
Anne ol
Çünkü anne
Bir çocuktan bir Kudüs yapar
Adam baba olunca
İçinde bir Kudüs canlanır
Yürü kardeşim
Ayaklarına bir Kudüs gücü gelsin.

Batı dünyası, Filistin'de Yahudi olmayan bir halkın da var olduğundan ancak 1936-1939 Arap İsyanları ile haberdar olmuş; "topraksız bir halka, halksız bir toprak" mitinin de asılsız olduğu ortaya çıkmıştır.

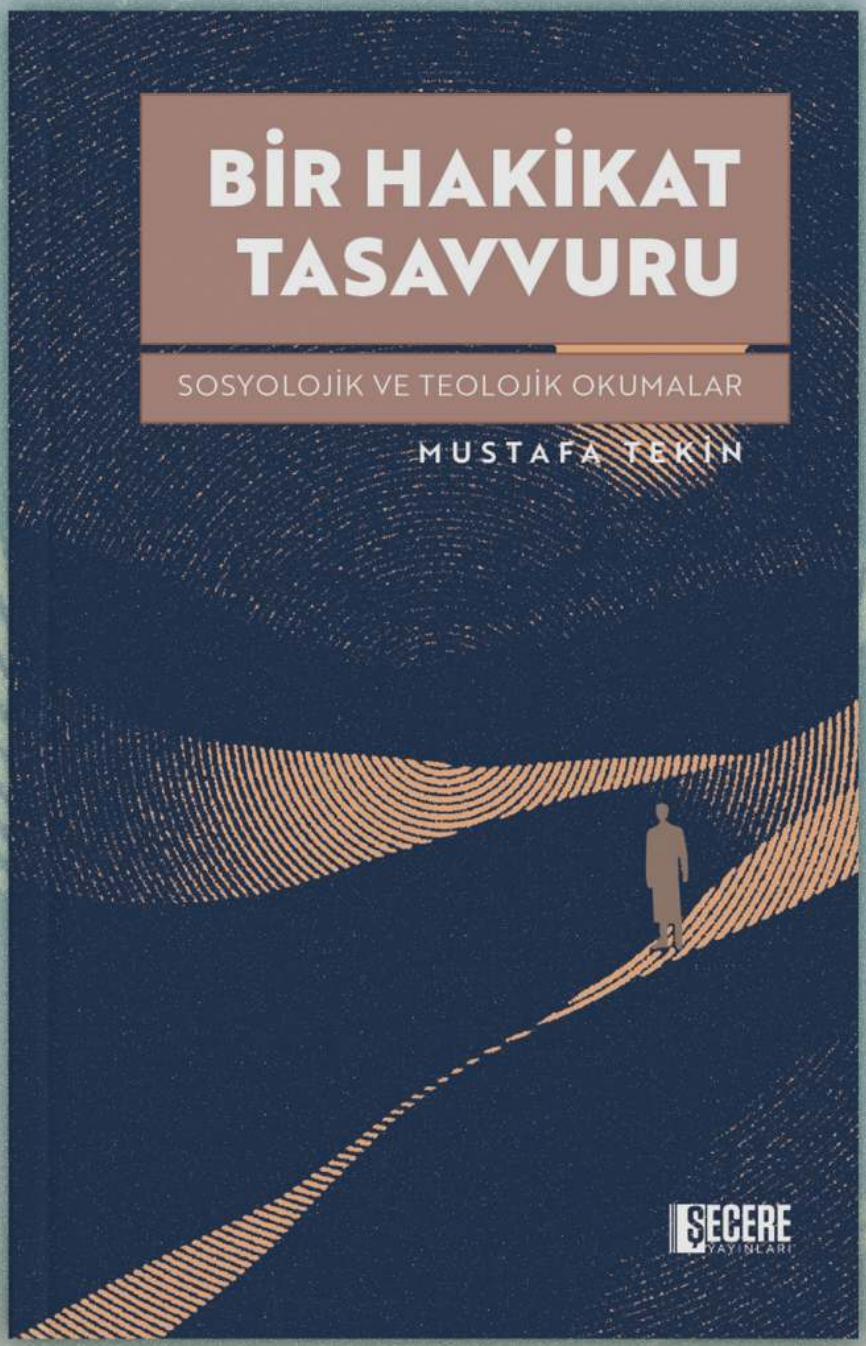

Yeni Kitabımız Yayında

ŞECERE YAYINLARI